

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
w OLSZTYNIE**

PLAN URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA PRZASNYSZ

OBRĘB: PRZASNYSZ

**sporządzony na okres od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2031 roku,
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2022 roku**

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA (ELABORAT)

**Wykonawca: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Olsztynie
Ul. Kościuszki 46/48 10-504 Olsztyn**

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2022 do 2031

dla Nadleśnictwa Przasnysz

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2022 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2022

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha

1 6 4 6 4 7 9

w tym według obrębów leśnych:

1) Przasnysz

1 6 4 6 4 7 9

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha

1 6 2 5 7 2 2

w tym:

• według pełnionych funkcji:

– lasów stanowiących rezerwy przyrody

0 0 0

– lasów uznanych za ochronne

2 2 1 1 7 9

– pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1 4 0 4 5 4 3

• według grup kategorii użytkowania:

– gruntów zalesionych

1 5 5 3 5 4 9

– gruntów niezalesionych

3 9 1 3 3

w tym: do odnowienia

1 3 8 5 5

– gruntów związanych z gospodarką leśną

3 3 0 4 0

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha

2 0 7 5 7

w tym: przeznaczonych do zalesienia

0 8 8

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2022 DO 2031

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

9 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 m³ grubizny netto, w tym:

- obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym (zal. z 5% przyr. i niezal.)

5 | 2 | 0 | 3 | 6 | 2 m³ grubizny netto

- powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym – ha o orientacyjnej miąższości

1 | 0 | 6 | 9 | 0 | 9 | 3

4 | 5 | 9 | 6 | 3 | 8 m³ grubizny netto

II.2. PIELEGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha w tym:

1 | 3 | 7 | 3 | 2 | 6 | 7

- pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw
- pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników
- trzebieże

1 | 4 | 4 | 3 | 7 | 6

1 | 5 | 9 | 7 | 9 | 8

1 | 0 | 6 | 9 | 0 | 9 | 3

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

- zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia) – ha

0 | 8 | 8

- odnowienie halizn, płazowin i zrębów – ha

1 | 3 | 8 | 5 | 5

- orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębnego – ha

1 | 2 | 2 | 4 | 8 | 7

w tym zrębami zupełnymi

5 | 0 | 0 | 5 | 6

- orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień – ha

1 | 7 | 0 | 6 | 5

- orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień – ha

8 | 3 | 1 | 4

- orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów – ha

0 | 0 | 0

- orientacyjna powierzchnia melioracji – ha

1 | 5 | 4 | 0 | 1 | 3

w tym wodnych – ha

0 | 0 | 0

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

- Ogólny opis lasów nadleśnictwa (elaborat)
- Program ochrony przyrody
- Opis taksacyjny
- Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębnego, przedrębego i projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu
- Operaty dla leśniczych
- Materiały kartograficzne

– SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA.....	16
1.1.Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	16
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa	16
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa	20
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	25
1.2.Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.....	29
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego	29
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych.....	29
1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	29
1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji.....	33
1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	33
1.3.Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	33
1.3.1. Przynależność do krain przyrodniczo-leśnych i mezoregionów	33
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	33
1.3.3. Rzeźba terenu.....	34
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne	34
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych	38
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych	42
1.3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych.....	42
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej	43
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego.....	46
1.4.Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego.....	47
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa	47
1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa.....	50
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.....	51

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa	51
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	52
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD	62
1.5.3. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	68
1.5.4. Pomiar miąższości drewna martwego	68
1.5.5. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	69
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	72
2.1. Referat nadleśniczego	72
2.2. Koreferat wykonawcy planu	72
2.3. Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie	72
2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych	72
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	73
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa	73
3.1.1. Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	74
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa	89
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	89
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	97
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej	103
3.2.4. Użytkowanie uboczne	135
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji	136
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	138
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	139
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	140
6.1. Prace przygotowawcze	140
6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe	140
6.2. Podstawowe prace urządzeniowe	140
6.2.1. Prace terenowe	141
6.2.2. Prace kameralne	143
6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu	144
7. ZAŁĄCZNIKI	145

7.1. Protokół z KZP	145
7.2. Analiza gospodarki leśnej za okres 2012 - 2021, Nadleśnictwa Przasnysz”	159
7.3. „Koreferat Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie do Analizy Gospodarki Leśnej Nadleśnictwa Przasnysz w latach 2012 - 2021”	198
7.4. „Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie”	206
7.5. „Protokół Z Posiedzenia Narady Techniczno - Gospodarczej w sprawie sporządzenia Planu Urządzenia Lasu na okres 1.01.2022 r. - 31.12.2031 r. dla Nadleśnictwa Przasnysz”	213
7.6. Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie uznania lasów za ochronne	231
8. TABELI I WZORY INSTRUKCYJNE	233
9. WYKAZ LITERATURY	284

SPIS TABEL

Tabela 1. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	17
Tabela 2. Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju	17
Tabela 3. Zestawienie powierzchni według leśnictw	19
Tabela 4. Zestawienie danych historycznych	24
Tabela 5. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego.	26
Tabela 6. Tabela zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Przasnysz wg grup użytków oraz powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I).....	28
Tabela 7. Wykaz zagrożeń środowiska i sposoby ich ograniczania	29
Tabela 8. Jednostki fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa	34
Tabela 9. Zestawienie typów gleb w Nadleśnictwie.....	35
Tabela 10. Zestawienie warunków klimatycznych w Nadleśnictwie	36
Tabela 11. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)	38
Tabela 12. Zestawienie wilgotnościowo - troficzne powierzchni siedlisk leśnych	39
Tabela 13. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji	40
Tabela 14. Powierzchnia i udział dominujących gatunków panujących w siedliskowych typach lasu..	40
Tabela 15. Zestawienie powierzchni wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu	41
Tabela 16. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw	42
Tabela 17. Zestawienie zbiorcze wyłączonych drzewostanów nasiennych	43
Tabela 18. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych	44
Tabela 19. Zestawienie zbiorcze drzewostanów zachowawczych	44
Tabela 20. Zestawienie źródeł nasion	44
Tabela 21. Zestawienie upraw pochodnych	45
Tabela 22. Zestawienie upraw zachowawczych	45
Tabela 23. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych	46
Tabela 24. Charakterystyka gmin (całe gminy).....	47
Tabela 25. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych	49
Tabela 26. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)	50
Tabela 27. Zestawienie opisanych cech drzewostanów na powierzchni zalesionej	52
Tabela 28. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej	53

Tabela 29. Udział powierzchniowy w klasach i podklasach wieku w porównaniu z V rewizją	54
Tabela 30. Udział miąższościowy w klasach i podklasach wieku w porównaniu z V rewizją	55
Tabela 31. Charakterystyka struktury pięterowej drzewostanów	56
Tabela 32. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna	56
Tabela 33. Procentowy udział gatunków panujących na powierzchni leśnej zalesionej wg V i VI rewizji urządzania lasu	57
Tabela 34. Udział gatunków według rzeczywistego udziału powierzchni w V i VI rewizji urządzania lasu	58
Tabela 35. Udział gatunków według rzeczywistego udziału miąższości w V i VI rewizji urządzania lasu	58
Tabela 36. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa	59
Tabela 37. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących.....	60
Tabela 38. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku	61
Tabela 39. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń	62
Tabela 40. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności	63
Tabela 41. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat.	65
Tabela 42. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych	66
Tabela 43. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat	66
Tabela 44. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących.....	67
Tabela 45. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych.....	68
Tabela 46. Zestawienie miąższości drewna martwego	69
Tabela 47. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Przasnysz w kolejnych rewizjach planu u.l.....	70
Tabela 48. Porównanie średniego wieku drzewostanów z połową średniego wieku rębności drzewostanów	71
Tabela 49. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych i miąższości drewna według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności.....	78
Tabela 50. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw	80
Tabela 51. Przyjęte wieki rębności	81
Tabela 52. Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego (Instrukcyjna Tabela XIV).....	83
Tabela 53. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu	85
Tabela 54. Porównanie etatu V i VI rewizji urządzania lasu.....	85
Tabela 55. Łączny etat użytkowania rębnego dla Nadleśnictwa Przasnysz na lata 2022-2031	85

Tabela 56. Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI)	86
Tabela 57. Wskaźniki użytkowania przedrębego	87
Tabela 58. Zestawienie danych, na podstawie których zaprojektowano orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego	87
Tabela 59. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych.....	88
Tabela 60. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)	90
Tabela 61. Wykaz drzewostanów przewidzianych do przebudowy pełnej intensywnej - typ A	91
Tabela 62. Wykaz drzewostanów przewidzianych do przebudowy pełnej stopniowej - typ B.....	92
Tabela 63. Wykaz drzewostanów przewidzianych do przebudowy częściowej – typ C.....	92
Tabela 64. Zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy drzewostanów niezgodnych z TD	93
Tabela 65. Zestawienie zbiorcze drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego ..	94
Tabela 66. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć	94
Tabela 67. Zestawienie zadań z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw	95
Tabela 68. Zestawienie leśnictwami przyjętego etatu użytkowania rębego z 5% przyrostem i niezaliczonymi na etat	96
Tabela 69. Zestawienie leśnictwami użytkowania przedrębego w rozbiciu na TW i TP	97
Tabela 70. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu.....	98
Tabela 71. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw	102
Tabela 72. Wykaz pożarów w Nadleśnictwie Przasnysz w latach 2012 - 2021	109
Tabela 73. Lokalizacja miejsc postoju pojazdów.	112
Tabela 74. Wykaz ważniejszych szlaków komunikacyjnych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa ..	113
Tabela 75. Wykaz obszarów szczególnie podatnych na rozprzestrzenianie się pożaru	114
Tabela 76. Wykaz obiektów o szczególnym znaczeniu przyrodniczo-kulturowym,	115
Tabela 77. Średnie wartości w okresie 2016 – 2020 - dane ze stacji meteorologicznej w Budziskach	116
Tabela 78. Powierzchniowy udział siedlisk Bs, Bśw, BMśw , Bw, BMW, Lł	116
Tabela 79. Powierzchniowy udział siedlisk wg uwilgotnienia	117
Tabela 80. Wieże obserwacyjne	118
Tabela 81. Wykaz ważniejszych telefonów i radiotelefonów własnych w Nadleśnictwie	119
Tabela 82. Wykaz telefonów leśnictw:	120
Tabela 83. Inne ważne telefony i radiotelefony	120
Tabela 84. Wykaz dojazdów pożarowych Nadleśnictwa Przasnysz.....	123

Tabela 85. Wykaz punktów czerpania wody i hydrantów do celów gaśniczych:.....	124
Tabela 86. Wyposażenie baz sprzętu p-poż	125
Tabela 87. Wykaz sił interwencyjnych, przewidzianych do gaszenia pożarów lasu na terenie Nadleśnictwa.....	126
Tabela 88. Przykład swobodnego rozwoju pożaru – modelowy rozwój pożaru	129
Tabela 89. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego lasu	130
Tabela 90. Charakterystyka obwodów łowieckich	135
Tabela 91. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego	139
Tabela 92. Błędy procentowe dla pomierzonych cech	142

SPIS WYKRESÓW I RYSUNKÓW

Ryc. 1. Siedziba Nadleśnictwa i odległości do urzędów AP	19
Ryc. 2. Udział procentowy siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie	39
Ryc. 3. Udział powierzchniowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu	41
Ryc. 4. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej	53
Ryc. 5. Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów wg klas wieku	55
Ryc. 6. Procentowy udział powierzchni i miąższości wg gatunków rzeczywistych.....	59
Ryc. 7. Procentowy udział przyrostu bieżącego rocznego według gatunków panujących w Nadleśnictwie	60
Ryc. 8. Procentowy udział przyrostu wg klas wieku	61
Ryc. 9. Stopnie zgodności składu gatunkowego z typami drzewostanu – TD.	64
Ryc. 10. Procentowy udział jakości hodowlanej upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych	65
Ryc. 11. Procentowy udział jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat	67
Ryc. 12. Przeciętna zasobność na ha drzewostanów w kolejnych rewizjach u.l.	70
Ryc. 13. Przeciętny wiek drzewostanów w kolejnych rewizjach u.l.	71
Ryc. 14. Podział powierzchni lasów wg głównych funkcji lasu	79
Ryc. 15. Procentowy udział powierzchni leśnej według gospodarstw	80

SPIS TABEL I WZORÓW INSTRUKCYJNYCH

Tabela nr I Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów	233
Tabela nr II Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	235
Tabela nr III Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących	238
Tabela nr IV Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	242
Tabela nr V a Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	250
Tabela nr V b Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	256
Tabela nr VI Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	262
Tabela nr VII Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących	266
Tabela nr VIII a Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy	268
Tabela nr VIII b Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany	269
Tabela nr XI Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	270
Tabela nr XII Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	271
Tabela nr XIII Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych	272
Tabela nr XIV Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego	273
Tabela nr XV Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach.....	274
Tabela nr XVI Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.....	275
Tabela nr XVII Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć.....	278
Tabela nr XVIII Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu.....	279
Tabela nr XXI Zestawienie miąższości drewna martwego.....	280
Wzór nr 2 Wykaz obiektów bazy nasiennej.....	281

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Przasnysz jest nadleśnictwem 1-obrębowym:

1. Obręb Przasnysz - 07 - 22 - 1

Podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Obszar Nadleśnictwa Przasnysz graniczy z następującymi jednostkami LP:

- Nadleśnictwo Ciechanów – w części południowo-zachodniej,
- Nadleśnictwo Dwukoły – w części zachodniej,
- Nadleśnictwo Nidzica – w części północno-zachodniej,
- Nadleśnictwo Wielbark – w części północno-wschodniej,
- Nadleśnictwo Parciaki – w części wschodniej i południowo-wschodniej.

Nadleśnictwo Przasnysz powstało dnia 1 stycznia 1975 roku Zarządzeniem nr E-1-7013/1/75 Dyrektora Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Siedlcach. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Przasnysz został ustalony Zarządzeniem Nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 sierpnia 2021 r.

Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Generalnej Dyrekcji LP z dn. 27 lipca 2010 r. „w sprawie zmian w zasięgu terytorialnym obrębów leśnych Nadleśnictwa Przasnysz” z dniem 01.01.2011 r. zostały połączone obręby Janowo i Przejmy w jeden obręb leśny pod nazwą Przasnysz.

Tabela 1. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)

Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe			Własność osób fizycznych	Inne	Razem		
		Urządzone nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	inne	Razem					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
gm. Grudusk	26	135	-	-	-	135	143	-	143	278	11
pow. ciechanowski	26	135	-	-	-	135	143	-	143	278	11
gm. Dzierzgowo	151	3158				3158	1353	-	1353	4511	30
pow. mławski	151	3158	-	-	-	3158	1353	-	1353	4511	30
m. Chorzele	3	4	-	-	-	4	-	-	-	4	1
gm. Chorzele	162	5662	-	-	-	5662	2163	-	2163	7825	48
gm. Czernice Borowe	120	316	-	-	-	316	738	-	738	1054	9
gm. Jednoróżec	135	4311	-	-	-	4311	1930	-	1930	6241	46
gm. Krzynowłoga Mała	185	1632	-	-	-	1632	4403	-	4403	6035	33
m. Przasnysz	25	1	-	-	-	1	1	-	1	2	0
gm. Przasnysz	181	1038	-	-	-	1038	1834	-	1834	2872	16
pow. przasnyski	811	12964	-	-	-	12964	11069	-	11069	24033	30
woj. mazowieckie	988	16257	-	-	-	16257	12565	-	12565	28822	29

Nadleśnictwo Przasnysz położone jest w północnej części województwa mazowieckiego w gminach: Przasnysz, Krzynowłoga Mała, Jednoróżec, Chorzele, Czernice Borowe, Dzierzgowo, Grudusk, miasto Przasnysz i miasto Chorzele.

Tabela 2. Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Grudusk	132,6378	1,7900	0,9400	135,3678	7,1987	142,5665
pow. ciechanowski	132,6378	1,7900	0,9400	135,3678	7,1987	142,5665
gm. Dzierzgowo	2981,0607	110,1284	66,5866	3157,7757	57,5363	3215,3120
pow. mławski	2981,0607	110,1284	66,5866	3157,7757	57,5363	3215,3120
m. Chorzele	3,5429	-	0,1000	3,6429	1,2866	4,9295
gm. Chorzele	5446,2093	100,1461	115,7161	5662,0715	34,5253	5696,5968
gm. Czernice Borowe	307,8650	5,2700	2,5300	315,6650	4,4358	320,1008
gm. Jednoróżec	4167,4360	61,5930	82,5985	4311,6275	58,0846	4369,7121
gm. Krzynowłoga Mała	1503,0929	92,6690	35,8112	1631,5731	23,4436	1655,0167
m. Przasnysz	-	-	0,5242	0,5242	1,9582	2,4824
gm. Przasnysz	993,5469	19,7326	25,6935	1038,9730	19,0962	1058,0692
pow. przasnyski	12421,6930	279,4107	262,9735	12964,0772	142,8303	13106,9075
woj. mazowieckie	15535,3915	391,3291	330,5001	16257,2207	207,5653	16464,7860

*- z dokładnością do m²

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Przasnysz wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni przedstawia Tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Przasnysz w oddziale 645b.

adres: ul. Zawodzie 4, 06-300 Przasnysz

tel.: (29) 752 30 22

e-mail: przasnysz@olsztyn.lasy.gov.pl

Odległości od Nadleśnictwa do:

- Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie - ok. 108 km,
- Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie - ok. 110 km,
- Starostwa Powiatowego w Ciechanowie - ok. 23 km,
- Starostwa Powiatowego w Mławie - ok. 38 km,
- Urzędu Gminy w Jednorozcu - ok. 19 km,
- Urzędu Gminy w Czernicach Borowych - ok. 11 km,
- Urzędu Gminy w Chorzelach - ok. 28 km,
- Urzędu Gminy w Krzynowłodze Małej - ok. 17 km,
- Urzędu Gminy w Dzierzgowie - ok. 24 km,
- Urzędu Gminy w Grudusku - ok. 19 km,

Ryc. 1. Siedziba Nadleśnictwa i odległości do urzędów AP

Nadleśnictwo zostało podzielone na 12 leśnictw terytorialnych, zgodnie z decyzją Nadleśniczego w sprawie podziału na leśnictwa oraz ich numeracji.

Tabela 3. Zestawienie powierzchni według leśnictw

Numer, nazwa leśnictwa	Oddziały	Grunty zalesione i niezalesione	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
1	2	3	4	5	6	7
1. Jarzynny Kierz	1-19, 22-29, 34-40, 48-54, 65-72, 85-89	1 543,58	29,60	1 573,18	3,94	1 577,12
2. Lipowiec	20-21, 30-33, 41-47, 55-64, 73-84, 90-100, 107-111	1 484,47	31,14	1 515,61	3,82	1 519,43
3. Duczymin	101-106, 112-116, 123-128, 137-141, 150-193	1 483,60	31,72	1 515,32	25,01	1 540,33

Numer, nazwa leśnictwa	Oddziały	Grunty zalesione i niezalesione	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
1	2	3	4	5	6	7
4. Grabowo	194-202, 207-215, 220-227, 232-248, 255-261, 268-275, 282-284	1 595,20	38,30	1 633,50	6,62	1 640,12
5. Dzierzgowo	117-122, 129-136, 142-149, 203-206, 216-219, 228-231, 249-254, 262-267, 276-281, 285-302	1 582,67	40,21	1 622,88	41,45	1 664,33
6. Grudusk	303-351	1 026,32	17,62	1 043,94	19,47	1 063,41
7. Rycice	352-408	1 461,40	24,78	1 486,18	23,08	1 509,26
8. Jednorożec	409-468	1 357,00	21,99	1 378,99	18,52	1 397,51
9. Lipa	531-581	1 207,10	24,91	1 232,01	5,23	1 237,24
10. Przejmy	469-530	1 427,45	32,47	1 459,92	22,23	1 482,15
11. Krzynowłoga Mała	582-614	783,85	12,64	796,49	12,70	809,19
12. Przasnysz	615-657	974,18	25,02	999,20	25,50	1 024,70
Razem Nadleśnictwo		15 926,82	330,40	16 257,22	207,57	16 464,79

Nadleśnictwo prowadzi nadzór nad lasami niepaństwowymi.

Powierzchnię nadzorowanych lasów przedstawia zestawienie:

- Powiat przasnyski	- 11 069,65 ha
- Powiat mławski	- 1 353,47 ha
- Powiat ciechanowski	- 142,70 ha
Razem	- 12 565,82 ha

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa

W 1795 roku, po trzecim rozbiórce Rzeczypospolitej, lasy obecnego Nadleśnictwa Przasnysz zajęli Prusacy. Od tego momentu na rozwój gospodarstwa leśnego w Polsce decydujący wpływ miała niemiecka myśl leśna. Początki Nadleśnictwa Przasnysz przypadają na okres Księstwa Warszawskiego. Powstało ono dokładnie 9 kwietnia 1807 roku uchwałą Komisji Rządowej o organizacji administracji publicznej. W Departamencie Płockim ustalono powstanie 9 nadleśnictw w tym Przasnysz. Po utworzeniu w 1815 roku Królestwa Polskiego większość lasów obecnego Nadleśnictwa Przasnysz stanowiły tzw. lasy rządowe. Lasy te weszły w skład „Leśnictwa Przasnysz” z siedzibą w Przejmach. Instytucja ta w randze Nadleśnictwa przetrwała do końca I wojny światowej. Po odzyskaniu

niepodległości w 1919 roku powołane zostaje Nadleśnictwo Przejmy i Janowo w miejsce „Leśnictwa Przasnysz”. W 1925 roku Nadleśnictwo Przejmy zostaje podzielone na trzy mniejsze nadleśnictwa: Przejmy, Pruskołęka i Parciaki.

Pierwsze plany urządzenia lasu dla obu nadleśnictw wykonano w 1920 roku. Drzewostany zostały zagospodarowane metodą powierzchniową o 110-letniej kolei rębny z 3 letnim nawrotem cięć I odnowieniem sztucznym. W roku 1925 nastąpiło definitywne urządzenie z zastosowaniem metody powierzchniowej o 90-letniej kolei rębny z odnowieniem sztucznym. Rewizja planów urządzenia lasu z roku 1931 podwyższa kolej rębny na 100 lat oraz ustala wiek rębności olchy na 80 lat.

Na terenie byłego Nadleśnictwa Przejmy, w okresie międzywojennym nastąpiła silna eksploatacja lasów, o czym świadczy obecny zbliżony do siebie wiek drzewostanów oraz ślady kolejki leśnej służącej do wywozu drewna. Powierzchnia Nadleśnictwa Przejmy po II wojnie światowej wynosiła 4 496,26 ha a Nadleśnictwa Janowo 3 320,12 ha. W latach 1939-1945 Niemcy wysiedlili mieszkańców wsi: Ślubowo, Pacuszki, Siwki, Serwatki, Dęby Wielkie, Kąski, Wólka Brzozowska na terenie Nadleśnictwa Janowo celem stworzenia lotniska dla ciężkich samolotów transportowych i bombowców. W późniejszym okresie na tym obszarze utworzono poligon wojskowy. Obecnie teren ten stanowi część gruntów Nadleśnictwa. Silne przywiązanie do ziemi oraz poczucie krzywdy zakorzenione jest w świadomości wysiedlonych mieszkańców i ich spadkobierców po dzień dzisiejszy. Zmiany ustrojowe po 1990 roku pozwoliły ubiegać się dawnym właścicielom o zwrot ziemi. W latach 1992-2001 zwrócono 107,80 ha. Decyzja Urzędu Rejonowego w Mławie, nakazująca zwrot zawłaszczonego majątku dawnym właścicielom, wprowadziła w stanie posiadania Nadleśnictwa niekorzystne zmiany. Powstała swoista szachownica gruntów, nasilił się nadmierny i często nielegalny wyręb w odzyskanych drzewostanach, miejscami również w sąsiadujących lasach Nadleśnictwa. Działania te doprowadziły do konfliktu między Nadleśnictwem a prywatnymi właścicielami. Po wielu nieudanych próbach pertraktacji sprawy zostały skierowane do sądu, którego werdykty były korzystne dla Nadleśnictwa.

W okresie powojennym, do Nadleśnictw Przejmy i Janowo na mocy dekretu PKWN z dnia 12.12.1944 roku oraz rozporządzenia wykonawczego Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20.01.1945 roku włączono lasy o powierzchni 4 525,97 ha z dawnych majątków: Rycice (830,97 ha), Drądzewo (79,36 ha), Chojnowo (107,95 ha), Rostkowo (135,78 ha), Karwacz (431,54 ha), Leszno (92,77 ha), Zbrochy (245,79 ha), Grudusk (78,93 ha), Rąbież (41,96 ha), Kamień (46,97 ha), Rzęgnowo (112,07 ha), Rogale (87,84 ha), Kitki (6,60 ha), Zawady (50,31 ha), Szumsk (232,42 ha), Choszczewka (234,43 ha), Nowa Wieś (148,01 ha), Dąbrówka Ostrowska (50,71 ha), Duczymin (114,64 ha), Opiłki Płoskie (78,21 ha), Rapaty Żachy (39,86 ha), Czarzaste Wielkie (65,18 ha), Grabowo Zawady (76,45 ha), Olgiercówka (22,58 ha), Góra Romana (62,41 ha), Wólka (221,06 ha), Ulasek – Brzozowo Maje (230,17 ha), Pacuszki (79,61 ha), Łęg (69,93 ha), Koziorowo (118,52 ha), Chmieleń Wielki (145,08 ha), Dzierzgowo (187,86

ha). W roku 1944 ponadto przekazano do Nadleśnictwa Przejmy lasy i parcele rolne Ministerstwa Spraw Wojskowych o pow. 149,56 ha (uroczysko Święte Miejsce). W latach 1956-57 dodatkowo upaństwowiono lasy na powierzchni 305,02 ha z majątków: Zdziwój Nowy (59,50 ha), Kitki (19,86 ha), Czarzaste Wielkie (10,67 ha), Czarzaste Chodupki (23,84 ha), Olszewiec (7,16 ha), Karwacz (44,37 ha), Rostkowo (7,62 ha), Oględa Szlachecka (83,90 ha), Smoleń Trzcianka (34,49 ha), Rycice (13,61 ha). W latach 1957-69 przejęto od MON lasy o powierzchni 2 665,79 ha. W okresie 1946-1957 Nadleśnictwo Przejmy i Janowo pozyskały grunty w ilości 189,24 ha a w latach 1957-2001 pozyskano 905,33 ha z Państwowego Funduszu Ziemi.

Plany prowizorycznego urządzenia lasu w tych Nadleśnictwach opracowano na lata 1946/47 - 1956/57. Realizacja planów prowizorycznego urządzenia lasu zakończona była gradacją brudnicy mniszki w latach 1948 i 1952, klęską śniegołomów na przełomie roku 1952 - 53 oraz uszkodzeniami wyrządzonymi przez huragan w 1955 roku. BULiGL Oddział w Siedlcach opracowało definitywne plany urządzenia lasu na lata 1957/58 - 1967/68. Powierzchnia Nadleśnictwa Przejmy wynosiła 6 659,85 ha a Nadleśnictwa Janowo 6 326,32 ha.

Plan pierwszej rewizji urządzenia lasu opracowany został na okres od 1969 do 1979 roku przez BULiGL Oddział Białystok. Powierzchnia ogólna według stanu na 01.10.1969 roku wynosiła: Nadleśnictwo Janowo 8 569,62 ha, Nadleśnictwo Przejmy 6 887,75 ha. Na podstawie decyzji Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych, zarządzeniem Nr 75 z 30.12.1972 roku Nadleśnictwa Janowo, Przejmy, Parciaki i Sławki weszły w skład Nadleśnictwa Przasnysz jako obręby leśne: Janowo o pow. 8 569,62 ha, Przejmy o pow. 6 944,30 ha, Parciaki o pow. 7 879,02 ha, Sławki o pow. 4 384,32 ha. Reaktywowane Nadleśnictwo Przasnysz osiągnęło powierzchnię 27 777,26 ha. Realizując decyzję Prezydium Rady Ministrów o dostosowaniu działalności gospodarczej do administracyjnego podziału kraju, Zarządzeniem Nr 43 z 10.11.1978 roku Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z obrębu Janowo, Przejmy i Sławki wydzielono obręb Dzierzgowo - lasy w granicach województwa ciechanowskiego. Na mocy Zarządzenia nr 27 z dnia 27.11.1981 roku Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych, Nadleśnictwo Przasnysz zostało podzielone z dniem 01.01.1982 roku. Powstało Nadleśnictwo Parciaki z obrębów Parciaki i Sławki. W Nadleśnictwie Przasnysz pozostały obręby: Janowo o pow. 5 595 ha, Dzierzgowo o pow. 3 984 ha, Przejmy o pow. 7 103 ha (powierzchnia wg stanu na dzień 31.07.1989 r. wynosiła łącznie 16 682 ha).

Plan urządzenia lasu II rewizji został opracowany na lata 1979-1988. W praktyce ze względu na brak nowego opracowania Nadleśnictwo pracowało na planie, który już wyekspirował do 31.12.1991 roku. Użytkowanie w lasach Nadleśnictwa Przasnysz nie przebiegało w omawianym okresie równomiernie, co widać zwłaszcza w użytkowaniu rębny. W pierwszej połowie lat osiemdziesiątych część zrębów została wstrzymana ze względu na zagrożony stan lasów w innych nadleśnictwach RDLP Olsztyn (wymuszone zwiększenie użytkowania). Wysokie pozyskanie użytków przygodnych zwłaszcza

w użytkowaniu przedrębnym związane było z usunięciem szkód po gradacji brudnicy mniszki. Procentowy udział miąższości użytków przygodnych w cięciach rębnych wyniósł 3,3 %, w użytkach przedrębnych 43,0 %, a średnia w całości użytkowania 23,0 %. Całość cięć użytkowania rębego wykonano zrębami zupełnymi. Z ogólnej powierzchni zrębów 1 235,24 ha, wycięto w okresie 1979 - 1991 (a więc w ciągu 13 lat) 168,08 ha zrębów planowanych na II 10-lecie oraz 19,39 ha zrębów nie objętych planem cięć (w tym dwa zręby sanitarne oraz zręb pod szkótkę).

W użytkowaniu przedrębnym, wykonane cięcia w zdecydowanej większości miały charakter cięć selekcyjnych. Trzebieże selekcyjne pod względem zadań powierzchniowych zostały wykonane w 95 %, a pod względem pozyskania grubizny w 50 %, co świadczy o zbyt małej intensywności wykonanych cięć pielęgnacyjnych.

Wiek rębności dla poszczególnych gatunków przyjęte zostały jak w poprzednim planie.

W trzeciej rewizji obowiązywania planu urządzenia lasu na lata 01.01.1992 – 31.12.2001 został zlikwidowany obręb Dziergowo. Lasy obrębu włączono do obrębów Janowo i Przejmy a pozostałą część z Gminy Krasne w ilości 271,68 ha przekazano do Nadleśnictwa Ciechanów.

Wykonywanie zadań gospodarczych w III rewizji planu urządzenia lasu, prowadzone było przez pierwsze 4 lata wg planu urządzenia lasu, zaś w latach 1996 - 2001 wg tzw. planu dostosowanego do wymogów określonych w Ustawie o Lasach, zatwierdzonego Zarządzeniem Nr 215 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 08.11.1996 roku.

Użytkowanie rębne zostało w pierwszych 4 latach wykonane na poziomie 81,8 % planu, zaś przedrębne na poziomie 119 %. Wg etatów na lata 1996 - 2001 na poziomach odpowiednio 72 % oraz 135 %. Przekroczenie pozyskania miąższości w użytkowaniu przedrębnym spowodowane było dużą ilością użytków przygodnych. Głównymi przyczynami ich powstawania były huraganowe wiatry, śniegołomy, szkodniki wtórne i grzyby pasożytnicze (szczególnie huba korzeniowa).

W drugiej połowie obowiązywania planu w zakresie hodowli lasu, w Nadleśnictwie rozpoczęto stosowanie odnowień naturalnych na powierzchni blisko 37 hektarów. Powierzchnia całego Nadleśnictwa wynosiła wtedy 16 461,46 ha.

Na okres gospodarczy IV rewizji, przypadający na lata 2002 - 2011 opracowano plan urządzenia lasu wg stanu na dzień 01.01.2002 roku. Nadleśnictwo Przasnysz zarządzało wówczas powierzchnią 16 389,38 ha. Nadleśnictwo składało się z dwóch obrębów leśnych, których powierzchnie odpowiednio wynosiły: Janowo - 8 937,62 ha, Przejmy 7 451,76 ha.

Etat użytkowania rębego zakładał pozyskanie 644 093 m³ grubizny netto. Cięcia rębne w założeniu miały objąć powierzchnię 1 733,11 ha i dać 354 070 m³ grubizny. Cięcia przedrębne w założeniu dotyczyć miały odpowiednio 11 763,62 ha i 290 023 m³. Odnowienia i zalesienia przewidziano na powierzchni 2 021,44 ha, a pielęgnowanie przewidziano do wykonania na łącznej powierzchni 5 512,08 ha.

W omawianym okresie w latach 2008 - 2010 dla Nadleśnictwa Przasnysz wykonano „Operat glebowo-siedliskowy”, który wprowadził istotne zmiany w odniesieniu do zasięgu siedlisk leśnych. Od roku 2011 Nadleśnictwo Przasnysz jest też jednostką jednoobrubową.

W latach 2012-2021 (V rewizja urządzenia lasu) Nadleśnictwo pozyskało 788 319 m³ netto (wraz z aneksem opiewającym na 30 000 m³). Plan zakładał pozyskanie na poziomie 758 513 m³ netto miąższości i został sporządzony przez firmę KRAMEKO Sp. z o.o. Wielkość założonego planu okazała się niewystarczająca do wykonania całości zadań gospodarczych w pozyskaniu drewna szczególnie w użytkowaniu przedrębny. W Nadleśnictwie w latach 2012 – 2021 uznano odnowienia naturalne (głównie sosny) na powierzchni 494,48 ha. Procentowy udział odnowień naturalnych w tym okresie w stosunku do powierzchni odnowień – bez zalesień i podsadzeń, wyniósł 35 %. Na koniec okresu powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 16 464,79 ha.

W roku 2020 przystąpiono do prac terenowych w celu zebrania danych taksacyjnych do opracowania niniejszego planu urządzenia lasu VI rewizji, według stanu na 1.01.2022 r., na lata 2022-2031. Podstawowe dane wynikające z przeprowadzonych kolejnych cykli urządzenia lasu przedstawia poniższe zestawienie. Zawarte dane w tabelach są dostosowane do obrębów Janowo i Przejmy, a obecnie do obrębu Przasnysz.

Tabela 4. Zestawienie danych historycznych

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo Przasnysz					
		rok obowiązywania planu					
		1.10.1969	1.01.1979	1.01.1992	1.01.2002	1.01.2012	1.01.2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Powierzchnia ogólna	ha	15457,37	15962,44	16461,43	16389,38	16365,91	16464,79
Grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną	ha	13675,83	14607,69	15689,53	15385,23	15638,72	15926,82
Grunty związane z gospodarką leśną	ha	-	-	442,20	429,37	429,35	330,40
Grunty nieleśne	ha	-	1354,75	771,93	574,78	429,35	207,57
w tym przeznaczone do zalesienia	ha	-	-	-	73,91	2,74	0,88
Grunty sporne	ha	-	-	-	-	23,84	-
Lasy ochronne	ha	-	-	-	808,40	2088,93	2211,79
Rezerwy - powierzchnia leśna	ha	-	-	-	-	-	-
Strefy zagrożenia przemysłowego	ha	-	-	0	0	0	0
Zapasy na powierzchni leśnej	m ³	2008419	2628146	3348516	3716649	3804282	3947192
Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej	m ³	147	180	213	242	243	248
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	44	47	50	53	58	59
Wiek rębności dla podstawowych gatunków drzew							
Db	lat	120	140	140	140	140	140
Js	lat	120	100	140	140	140	140
So	lat	100	100	100	100	110	100
Md, Dg	lat	100	100	100	100	100	100
Ol, Brz, Gb, Lp, Kl, Wz, Św	lat	80	80	80	80	80	80

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo Przasnysz						
		rok obowiązywania planu						
		1.10.1969	1.01.1979	1.01.1992	1.01.2002	1.01.2012	1.01.2022	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Os	lat	50	50	50	50	50	50	
Ol odr.	lat	-	-	-	-	60	50	
Tp, Wb, Olsz	lat	40	40	40	40	40	40	
Udział siedlisk borowych	%	-	-	86,53	78,20	66,58	66,41	
Udział siedlisk lasowych	%	-	-	8,81	17,50	28,88	28,58	
Udział siedlisk olsowych i łęgowych	%	-	-	4,66	4,30	4,54	5,01	
Użytkowanie rębne (rocznie)	etat pow.	ha	127,94	105,07	107,64	173,31	242,01	250,58
	wykonanie	ha	93,92	123,52	101,70	170,24	238,53	
	etat brutto	m ³	25556	36500	38094	44259	50439	62562
	wykonanie brutto	m ³	21064	34610	27809	38896	55641	
	etat netto	m ³	20445	29200	30475	35407	40351	52036
	wykonanie netto	m ³	16851	27688	22247	31117	44513	
Użytkowanie przedrębne (rocznie)	etat pow.	ha	1125,61	1237,19	1434,00	1176,36	1140,22	1069,09
	wykonanie	ha	878,83	1400,03	1422,00	1076,64	940,35	
	etat netto	m ³	14757	19650	20418	29002	38500	45964
	wykonanie netto	m ³	10147	15950	22627	33257	34319	
Odnowienia i zalesienia (rocznie)	etat pow.	ha	140,40	127,44	110,68	202,14	213,55	153,49
	wykonanie	ha	104,50	157,80	109,60	164,38	219,72	

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Do planu urządzenia lasu przyjęto granice, powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wykonawca prac urządzeniowych otrzymał następujące dokumenty geodezyjne, spełniające wymagania techniczne określone w Instrukcji urządzania lasu.

- wyciągi z rejestru gruntów Nadleśnictwa,
- warstwę numeryczną działek ewidencyjnych, punktów granicznych i użytków klasyfikowanych, zgodnie ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Dokumenty geodezyjne zostały przygotowane przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Olsztynie. Rejestr gruntów został sporządzony na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. W wyniku analizy zapisów w rejestrze dokonano aktualizacji stanu posiadania o:

- zmiany rodzajów użytków gruntowych (według ustawy o lasach art. 14.1.),
- zmiany wynikające z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych.

Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności między otrzymaną dokumentacją geodezyjną a stanem na gruncie były zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie. Na dzień 1.01.2022 r. stan ewidencyjny gruntów jest zgodny ze stanem na gruncie.

Grunty Nadleśnictwa Przasnysz składają się z 1517 działek ewidencyjnych. Na dzień 31.12.2021 r. Nadleśnictwo miało uregulowany stan prawny dotyczący sprawowania zarządu (założone księgi wieczyste) w 99,9 %.

Do stanu posiadania Nadleśnictwa nie wchodziły grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa z osobami fizycznymi lub prawnymi.

Nadleśnictwo nie prowadzi żadnego postępowania wynikającego ze sporu o przebieg granic zarządzanych gruntów. Grunty określone jako sporne w ewidencji Nadleśnictwa Przasnysz nie występują. W Nadleśnictwie istnieją grunty będące w samoistnym posiadaniu na pow. 24,02 ha w części oddz. 169.

Wśród gruntów leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo występują enklawy i półenklawy innych własności mogące powodować utrudnienia w prowadzeniu gospodarki leśnej.

Większość granic gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Przasnysz jest wyraźna i bezsporna, oznaczona i utrwalona w terenie słupami granitowymi, z umieszczonymi pod ziemią podcentrami (rurki drenarskie, butelki). Granice naturalne, np.: wzdłuż rzek, linii brzegowych zbiorników wodnych i dróg, nie są trwale oznaczone. Niektóre odcinki granic, głównie przebiegające między lasami Nadleśnictwa a lasami prywatnych właścicieli, są niewidoczne w terenie i wymagają wznowienia.

W Nadleśnictwie przeważa sztuczny podział powierzchniowy. Wznowienia wymaga 38 odcinków linii oddziałowych na łącznej powierzchni 5,29 ha i długości 18,06 km. Miąższość do pozyskania z ich powierzchni została ujęta w planie, w pozycji użytków niezaliczonych na poczet etatu.

Zestawienie wybranych danych dotyczących podziału powierzchniowego w Nadleśnictwie przedstawia się poniżej:

Tabela 5. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego.

Wyszczególnienie	Cecha	Nadleśnictwo
1	2	3
Długość granicy	km	818
Liczba oddziałów	szt.	657
Średnia powierzchnia oddziału	ha	25,06
Liczba pododdziałów	szt.	4523
Średnia powierzchnia pododdziałów	ha	3,57
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	1520
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	6043
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	2,72

W zasobach Nadleśnictwa występują grunty, do których brak jest dojazdu. Są to wydzielania: 160a, 168a,b,c,d, 282h,i, 288b, 295a, 303b,c,d, 304a,o, 313a,332g, 346c,d,f, 410a, 575i, 583g,h, 588b,c, 605c,d,f, 606a, 611j, 614a,b,c,y, 620g, 622a, 641f, 644i,j, 646a.

Obowiązujący plan urządzenia lasu na lata 2022 - 2031 zestawiony jest z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I zestawionej dla Nadleśnictwa z dokładnością do 1m² nieznacznie się różni, z powodu przyjęcia w planach urządzenia lasu zasady zaokrąglania pól powierzchni poszczególnych wydzieleni do pełnych arów.

Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Przasnysz wg głównych kategorii użytkowania, przyjęte na stan 01.01.2022 r. wg powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z planu urządzenia lasu na bieżące 10-lecie.

Poniższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. 2021 poz. 1390).

Tabela 6. Tabelaryczne zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Przasnysz wg grup użytków oraz powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Powierzchnia	Grunty leśne							Grunty nieleśne							Ogółem	
	Zalesione	Do odnowienia	W produkcji ubocznej	Pozostałe leśne niezalesione	Objęte szczególną ochroną prawną	Związane z gospodarką leśną	Razem	Zadrzewione	Grunty rolne	Grunty pod wodami	Użytki ekologiczne	Grunty zabudowane i zurbanizowane	Tereny różne	Nieuzytki		Razem
	Powierzchnia [ha]															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Pow. ewid. (m ²)	15535,3915	138,5514	33,0790	214,8013	4,8974	330,5001	16257,2207	0,5738	183,9877	0,9444	21,2871	-	-	0,7723	207,5653	16464,7860
Pow. z planu u.l. [ha]	15535,49	138,55	33,08	214,80	4,90	330,40	16257,22	0,57	184,01	0,94	21,29	-	-	0,76	207,57	16464,79
Różnica (m ²)	-0,0985	0,0014	-0,0010	0,0013	-0,0026	0,1001	0,0007	0,0038	-0,0223	0,0044	-0,0029	-	-	0,0123	-0,0047	-0,0040

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem prognostycznym na omawianym terenie jest „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego” opracowany w roku 2018.

We wszystkich gminach obowiązują uchwalone, Uchwałą Rady Miasta lub Gminy, Studia Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Województwo mazowieckie posiada „Program Ochrony Środowiska do 2022 roku”. Dokumenty takie opracowano także w powiatach: przasnyskim (na lata 2019 - 2022 z perspektywą do roku 2026), mławskim (do roku 2022) i ciechanowskim (do roku 2022).

1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Generalnym dokumentem w dziedzinie polityki zagospodarowania przestrzennego na omawianym terenie jest plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, wraz z przeprowadzoną oceną oddziaływania planu na środowisko. Prognoza oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego województwa zawiera ogólnie przewidywany wpływ realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania. Dokument ukazuje przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację tego wpływu.

Tabela 7. Wykaz zagrożeń środowiska i sposoby ich ograniczania

Zagrożenie:	Sposób ograniczenia i łagodzenia negatywnego wpływu:
antropopresja na terenach Natura 2000	<ul style="list-style-type: none">- ograniczanie do niezbędnego minimum obszaru ingerencji- prowadzenie po estakadach szlaków komunikacyjnych kolidujących z siedliskami gatunków chronionych- tworzenie stref ekotonowych na styku z liniowymi elementami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej- ograniczanie do minimum regulacji dolin rzecznych- renaturyzacja dolin rzecznych- eliminacja gatunków inwazyjnych- rozwój transportu zbiorowego na terenach atrakcyjnych turystycznie- kanalizacja penetracji rekreacyjnej

	<ul style="list-style-type: none"> - monitoring chłonności turystycznej ekosystemów - zabezpieczanie brzegów wód powierzchniowych przed erozją materiałami naturalnymi - współuczestnictwo samorządu województwa w opracowywaniu planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000 - wykorzystanie upowszechniania dostępu do Internetu oraz rozwoju szkolnictwa i sfery naukowo-badawczej w celu podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa
zmiany w warunkach bytowania zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> - zachowywanie dużych powierzchni biologicznie czynnych na terenach zurbanizowanych - ograniczenie presji urbanizacyjnej na obszary cenne przyrodniczo, w tym stanowiące szlaki migracyjne zwierząt - renaturyzacja dolin rzecznych - zapewnienie dostępności do wód powierzchniowych - prowadzenie po estakadach szlaków komunikacyjnych kolidujących z siedliskami gatunków chronionych - budowa przejść dla zwierząt - dostosowanie terminów robót do terminów rozrodu lub migracji - tworzenie warunków sprzyjających przenoszeniu się zwierząt z terenów zagrożenia - zachowywanie przejść w światłach mostów - ograniczanie oświetlenia nocnego
przecinanie korytarzy ekologicznych, tworzenie barier migracyjnych	<ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie i określenie zasad zagospodarowania korytarzy ekologicznych, łączących obszary węzłowe o randze krajowej, regionalnej oraz lokalnej - ograniczenie presji urbanizacyjnej na obszary cenne przyrodniczo, w tym stanowiące szlaki migracyjne zwierząt - utrzymanie i rozwijanie zielonej infrastruktury na terenach nieleśnych, w tym przydrożnych alei i szpalerów drzew oraz ochrona i renaturyzacja zbiorowisk roślinnych towarzyszących ciekom wodnym, otaczających zbiorniki wodne i obszary podmokłe; - wspieranie prac badawczych i inwentaryzacyjnych oraz działań edukacyjnych mających na celu przybliżenie społeczeństwu idei i celów korytarzy ekologicznych. - zachowywanie terenów biologicznie czynnych pomiędzy jednostkami osadniczymi - tworzenie alternatywnych korytarzy migracyjnych - prowadzenie po estakadach szlaków komunikacyjnych kolidujących z siedliskami gatunków chronionych - budowa przejść dla zwierząt

	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie stref ekotonowych na styku z liniowymi elementami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej
wycinki lasów	<ul style="list-style-type: none"> - uwzględnianie nadrzędności pozaprodukcyjnych funkcji lasów w prowadzeniu gospodarki leśnej, w szczególności w lasach ochronnych, lasach o szczególnych walorach przyrodniczych oraz pełniących funkcje rekreacyjne - wykorzystywanie istniejących przecinek oraz powierzchni aktualnie pozbawionych drzewostanu - tworzenie stref ekotonowych na styku z liniowymi elementami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej
utrata gleb	<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie presji urbanizacyjnej na najcenniejsze i najbardziej produktywne obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej - przeciwdziałanie erozji wietrznej poprzez leśne zagospodarowanie gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa - preferencje dla tworzenia gospodarstw ekologicznych - zbieranie warstwy humusowej z terenów zajmowanych w celu jej późniejszego wykorzystania
zanieczyszczanie gleb	<ul style="list-style-type: none"> - likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów - stosowanie środków ochrony roślin w ilościach absorbowanych przez środowisko glebowe
emisja zanieczyszczeń powietrza	<ul style="list-style-type: none"> - racjonalizacja zużycia energii - wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii - zastępowanie transportu drogowego transportem kolejowym i wodnym - transport publiczny kolejowy lub używający pojazdów hybrydowych - dywersyfikacja sposobów zaopatrzenia w ciepło - wdrażanie termomodernizacji budynków - tworzenie systemu rozproszonych źródeł energii - stosowanie nowoczesnych technologii sterowania ruchem drogowym
zanieczyszczanie wód powierzchniowych	<ul style="list-style-type: none"> - ochrona obszarów źródłiskowych - ochrona zbiorników wodnych i stref ochronnych ujęć wód - ochrona naturalnych elementów przyrodniczych (m.in. starorzeczy, bagien, stawów, oczek wodnych) - stosowanie urządzeń podczyszczających ścieki opadowe - stosowanie bezpiecznych dla środowiska środków utrzymania dróg - ostrożne prowadzenie robót budowlanych w pobliżu wód, zwłaszcza na obszarach chronionych - monitoring stanu technicznego budowli hydrotechnicznych i jednostek pływających pod kątem wycieków i nieszczelności - ograniczanie lokalizacji nowych wielkostadnych ferm hodowlanych na obszarach objętych dyrektywą azotanową i fosforanową

	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczanie lub zakaz przekształcania trwałych użytków zielonych w dolinach rzek w grunty orne - wyposażanie kąpielisk w odpowiednią infrastrukturę
--	---

Gminy, których tereny stanowią część zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa realizują plany i strategie, będące odzwierciedleniem planów i strategii jednostek nadrzędnych. Zapisy istotne dla gospodarki leśnej Nadleśnictwa, na ogół uwzględniające potrzeby w tym zakresie, znajdują się w następujących działach tych planów:

- ochrona środowiska, w tym ochrona przyrody,
- ochrona gruntów rolnych i leśnych,
- ochrona krajobrazu.

Na gospodarkę leśną wpływ mogą mieć zapisy dotyczące następujących zagadnień:

Ochrona wód i gospodarowanie wodami

Planowane przedsięwzięcia nie zagrażają w znaczący sposób zasobom wodnym regionu.

Obrona kraju

W zasięgu Nadleśnictwa znajduje się jednostka wojskowa „2 Przasnyski Ośrodek Radioelektroniczny”. Nie stwierdzono jej negatywnego wpływu na środowisko naturalne.

Zdrowie ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji

W wymienionych wyżej dokumentach, w działach dotyczących zdrowia ludności, turystyki i rekreacji nie występują zapisy mające istotny wpływ na gospodarkę leśną. Nadleśnictwo realizuje Program edukacji leśnej społeczeństwa, we współpracy z instytucjami samorządowymi uczestniczy w rozbudowie infrastruktury i podnoszeniu walorów turystycznych regionu.

Udokumentowane złoża kopalin

Na gruntach Nadleśnictwa zlokalizowano potencjalne złoża kopalin kruszyw naturalnych w wydzieleniach: 323b,d,f,g, 325c,d, 326a,b, 329b, 330a, 333d,h, 334a, 335a, 336a, 337c,d,f, 338a, 339a,b,c,d,f,g, 340d, 342c, 599k, 607f, 647g.

Przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, w tym inwestycje mogące spowodować zagrożenia trwałości lasu

W Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa mazowieckiego nie przewiduje się inwestycji mogącej spowodować zagrożenia trwałości lasu.

Plan urządzenia lasu jest zgodny ze strategią rozwoju regionu, zawartą w planach zagospodarowania przestrzennego.

1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Nadleśnictwo nie posiada gruntów wyłączonych z produkcji.

1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W nadchodzącym dziesięcioleciu Nadleśnictwo planuje zalesić 2 wydzielenia (232gx, 356c) o łącznej powierzchni 0,88 ha. Na tym obszarze brak jest miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

1.3.1. Przynależność do krain przyrodniczo-leśnych i mezoregionów

Według rejonizacji przyrodniczo-leśnej (R. Zielony, A. Kliczkowska, 2012) lasy Nadleśnictwa Przasnysz znajdują się w Krainie II - Mazursko-Podlaskiej, w mezoregionie - II.4 - Puszczy Mazurskich oraz w Krainie IV - Mazowiecko-Podlaskiej, w trzech mezoregionach: IV-1 - Wzniesień Mławskich, IV-2 - Puszczy Kurpiowskiej, IV-4 - Wysoczyzny Ciechanowsko-Płońskiej. Szczegółowy przebieg granic mezoregionów został przedstawiony w „Programie ochrony przyrody” i na mapie sytuacyjno-przeładowej zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Nadleśnictwo Przasnysz położone jest w północnej części województwa mazowieckiego i obejmuje swoim zasięgiem około 987,8 km². Zawiera się pomiędzy następującymi współrzędnymi geograficznymi:

- kraniec północny - szerokość 53°32'N; długość 20°74'E;
- kraniec południowy - szerokość 52°94'N; długość 20°74'E;
- kraniec wschodni - szerokość 53°12'N; długość 21°13'E;
- kraniec zachodni - szerokość 53°15'N; długość 20°53'E.

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2002) obszar Nadleśnictwa zaliczony został do:

Tabela 8. Jednostki fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa

Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6
3					Pozaalpejska Europa Środkowa
	31				Niż Środkowoeuropejski
		318			Niziny Środkowopolskie
			318.6		Nizina Północnomazowiecka
				318.63	Wzniesienia Mławskie
				318.64	Wysoczyzna Ciechanowska

1.3.3. Rzeźba terenu

Obszar Nadleśnictwa Przasnysz charakteryzuje się występowaniem rzeźby młodoglacjalnej ukształtowanej w czasie zlodowacenia środkowopolskiego. Decydujący wpływ na morfologię terenu Nadleśnictwa miała faza północnomazowiecka tego zlodowacenia. W późniejszych okresach na utwory glacialne nałożone zostały formy fluwialne ostatniego interglacjału. Całość uległa przekształceniom w wyniku procesów postglacjalnych – denudacji, akumulacji eolicznej oraz erozji i akumulacji holoceniowej. Występujące na obszarze Nadleśnictwa formy fizjograficzne stanowią moreny (moreny czołowe – Góry Dębowe, Morena Rzęgnowska, Morena Zbrochowska, Morena Krzynowłogi, moreny pierścieniowe – występujące na terenie Leśnictwa Rycice), sandry, ozy (wzgórza ozowe na południowym zachodzie od Chorzel), kemy (płaskowyże kemowe, położone na północ od Przasnysza) oraz liczne formy holoceniowe.

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

1.3.4.1. Warunki glebowe

Gleby w Nadleśnictwie są dobrze rozpoznane. Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy, wykonany w 2010 roku przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gdyni. W planie urządzenia lasu klasyfikacja i opisy gleb są dostosowane do klasyfikacji CILP 2000.

Udział powierzchniowy i procentowy typów gleb przedstawia tabela.

Tabela 9. Zestawienie typów gleb w Nadleśnictwie

L.p.	Typy gleb	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3	4
1	Arenosole (AR)	106,66	0,70
2	Pelosole (PE)	1,04	<0,01
3	Pararędziny (PR)	25,57	0,1
4	Brunatne (BR)	236,85	1,5
5	Płowe (P)	56,17	0,4
6	Rdzawe (RD)	13 323,38	85,60
7	Bielicowe (B)	291,11	1,90
8	Gruntowoglejowe (G)	94,62	0,60
9	Opadowoglejowe (OG, OGS)	266,51	1,70
10	Torfowe (T)	173,04	1,10
11	Murszowe (M)	362,71	2,30
12	Murszowate (MR)	505,31	3,30
13	Deluwialne (D)	3,59	<0,01
14	Kulturoziemne (AK)	89,13	0,60
15	Industioziemne i urbanoziemne (AU)	46,13	0,20
Razem		15 581,82	100,00

W Nadleśnictwie przeważają gleby rdzawe (86,50%). Udziały pozostałych typów gleb nie przekraczają 5% powierzchni.

1.3.4.2. Warunki klimatyczne

Według regionalizacji klimatycznej (A. Woś – Regiony Klimatyczne Polski 1994 r.) tereny Nadleśnictwa Przasnysz leżą na granicy regionu X Zachodniomazurskiego i XI Środkowomazurskiego. Wg Romera obszar Nadleśnictwa położony jest w regionie klimatycznym Krainy Wielkich Dolin i cechuje się dużym wpływem klimatu kontynentalnego. Podstawowe cechy klimatu Nadleśnictwa Przasnysz kształtują masy powietrza wilgotnego znad Atlantyku oraz kontynentalnego ze wschodu, które są przyczyną częstych wahań pogody.

Do przybliżenia warunków klimatycznych panujących w Nadleśnictwie Przasnysz wykorzystano dane zebrane w Stacji Meteorologicznej w Mławie w latach 2008 – 2020 (www.tutiempo.net).

Tabela 10. Zestawienie warunków klimatycznych w Nadleśnictwie

Rok	Średnia temperatura [°C]	Średnia maksymalna temperatura [°C]	Średnia minimalna temperatura [°C]	Całkowite opady deszczu lub śniegu [mm]	Średnia prędkość wiatru [km/h]	Całkowita liczba dni z deszczem	Całkowita liczba dni ze śniegiem	Całkowita liczba dni z burzą	Całkowita liczba dni z mgłą	Całkowita liczba dni z gradem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2008	8,80	12,90	4,90	549,38	13,00	171	42	20	51	3
2009	7,90	12,20	3,80	549,66	11,80	146	59	19	78	1
2010	7,00	11,20	3,00	674,10	12,50	146	78	28	32	1
2011	8,30	12,70	4,30	624,81	13,00	149	44	22	58	1
2012	7,70	12,20	3,40	587,20	12,20	171	59	28	58	5
2013	8,00	12,10	3,90	571,71	12,10	163	70	19	67	1
2014	9,00	13,50	4,70	507,76	11,30	177	33	26	75	3
2015	9,30	13,80	4,70	389,09	12,10	188	45	18	78	7
2016	8,90	13,20	4,60	b.d.	11,20	203	60	27	63	12
2017	8,50	12,50	4,50	b.d.	12,00	214	46	19	68	6
2018	9,70	14,20	5,10	b.d.	10,70	155	62	27	59	0
2019	9,80	14,40	5,30	364,21	12,70	184	41	26	50	5
2020	9,70	14,20	5,20	b.d.	12,10	202	28	23	61	4
Średnia	8,66	13,01	4,42	535,32	12,05	174,54	51,31	23,23	61,38	3,77

1.3.4.3. Warunki wodne

Stosunki hydrologiczne na terenie Nadleśnictwa Przasnysz determinowane są budową geologiczną, ilością opadów, ilością zbiorników wodnych i rzek oraz rzeźbą terenu.

Nadleśnictwo Przasnysz znajduje się na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – nr 215 Subniecka Warszawska. Zbiornik o powierzchni 51 000 km² nie został jeszcze udokumentowany. Wiek i genezę wód zbiornika określono jako trzeciorzęd, a piętro wodonośne jest zbudowane z utworów paleogeńskich oraz neogeńskich. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą ok. 250 tys. m³/dobę. Średnia głębokość ujęć dla tego zbiornika wynosi 160 m.

Nadleśnictwo leży na obszarze Jednolitych Części Wód Podziemnych 49 oraz 50. Obszar JCWPd 49 o powierzchni 5 357,38 km² obejmuje zlewnię rzeki Wisły. Występują tu głównie czwartorzędowe poziomy wodonośne (głębokość występowania warstw wodonośnych wynosi ok. 215 m) oraz

w mniejszym stopniu neogeńskie (głębokość występowania warstw wodonośnych wynosi ok. 150 - 250 m).

Obszar JCWPd 50 o powierzchni 6 246,8 km² obejmuje zlewnię rzeki Wisły. Występują tu głównie czwartorzędowe poziomy wodonośne (głębokość występowania warstw wodonośnych wynosi ok. 110 - 150 m) oraz w mniejszym stopniu paleogeńsko - neogeńskie (głębokość występowania warstw wodonośnych wynosi ok. 30 - 200 m). Na terenie Nadleśnictwa brak jest naturalnych jezior. Omawianych obszarów nie objęło IV zlodowacenie. Istniejące po III zlodowaceniu zbiorniki uległy przez ponad 170 tys. lat w dużej części zanikowi. Jedynym naturalnym zbiornikiem wodnym jest jezioro polodowcowe w miejscowości Rudno Jeziorowe. Obecnie jezioro to zarasta i zmniejsza się powierzchnia lustra wody. Osobną grupę zbiorników w lasach stanowią zbiorniki przeciwpożarowe oraz obiekty powstające w ramach programu małej retencji.

Obszar Nadleśnictwa leży na prawym brzegu zlewni górnego i środkowego biegu rzeki Orzyc, stanowiącej dopływ Narwi. Część Leśnictwa Grudusk leży w zlewni rzeki Łydyni - dopływu Wkry. Zarówno Wkra jak i Narew są w zasięgu zlewni Wisły. Tereny Nadleśnictwa należą do ubogich pod względem występowania większych cieków i naturalnych zbiorników wodnych.

Ważniejszymi rzekami płynącymi przez obszar Nadleśnictwa są: Orzyc, Łydynia, Plotucha, Dąbrówka, Tamka, Zdziwójka, Dzierząska, Ulatówka, Morawka i Węgierka. Naturalny charakter koryt rzecznych zachował się na niewielkich odcinkach. W większości przypadków cieki zostały uregulowane, co spowodowało ich znaczne zubożenie przyrodnicze.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych

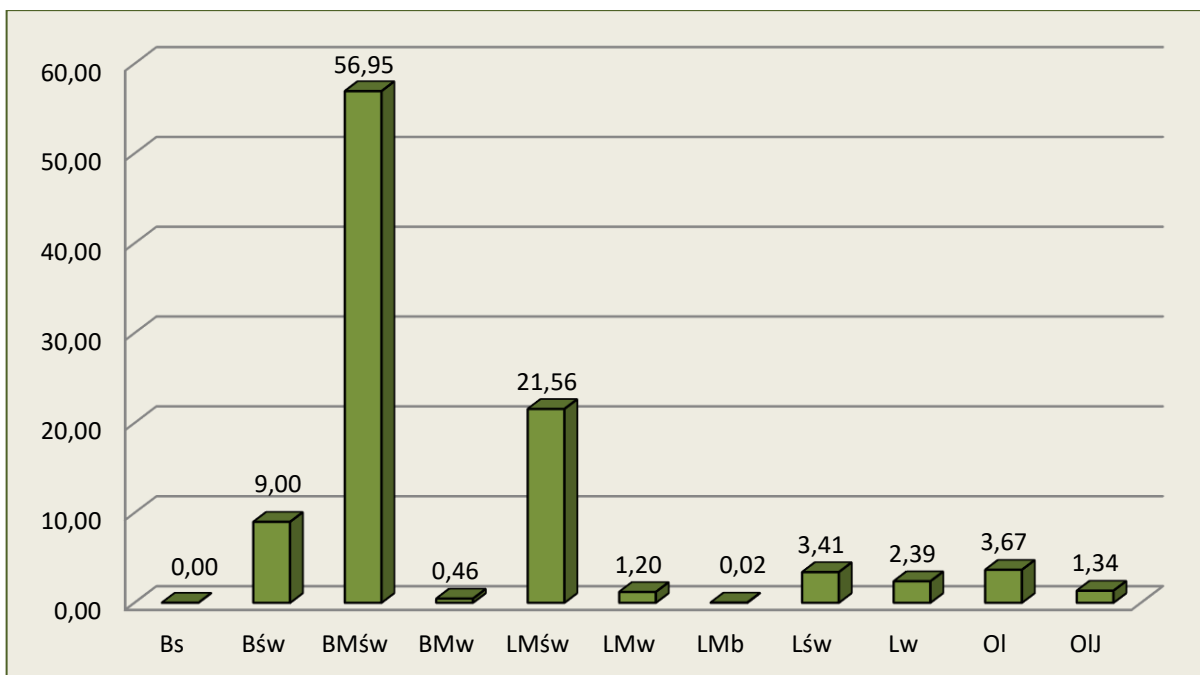
W załącznikach do opisanego ogólnego oraz w tomie II zamieszczone zostały:

- **tabela nr II** - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- **tabela nr IV** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- **tabela nr Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- **tabela nr Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie.

Tabela 11. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo Przasnysz	
	ha	%
1	2	3
Bs	0,51	0,00
Bśw	1432,71	9,00
BMśw	9072,40	56,95
BMw	73,20	0,46
LMśw	3434,31	21,56
LMw	190,47	1,20
LMb	2,67	0,02
Lśw	542,75	3,41
Lw	380,04	2,39
OI	584,73	3,67
OIJ	213,03	1,34
Razem	15926,82	100,00

Ryc. 2. Udział procentowy siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie

Tabela 12. Zestawienie wilgotnościowo - troficzne powierzchni siedlisk leśnych

Grupy żyźnościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory	0,51	1432,71	-	-	-	1433,22	9,00
Bory mieszane	-	9072,40	73,20	-	-	9145,60	57,42
Lasy mieszane	-	3434,31	190,47	2,67	-	3627,45	22,78
Lasy	-	542,75	380,04	584,73	213,03	1720,55	10,80
Ogółem	0,51	14482,17	643,71	587,40	213,03	15926,82	100,00
%	0,00	90,93	4,04	3,69	1,34	100,00	-

Dane o aktualnym stanie siedlisk wynikające z operatu glebowo-siedliskowego dla Nadleśnictwa, przedstawiają się następująco:

- 9,3 % - siedliska w stanie naturalnym,
- 57,5 % - siedliska zbliżone do naturalnych,
- 29,9 % - siedliska zniekształcone,
- 3 % - siedliska silnie zniekształcone,
- 0,3 % - siedliska zdegradowane.

Aż 66,8 % leśnych siedlisk Nadleśnictwa cechuje stan naturalny (N1), bądź zbliżony do naturalnego (N2). Zniekształcenie na skutek porolności (Z1) wykazuje 24,5% gleb.

Tabela 13. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji

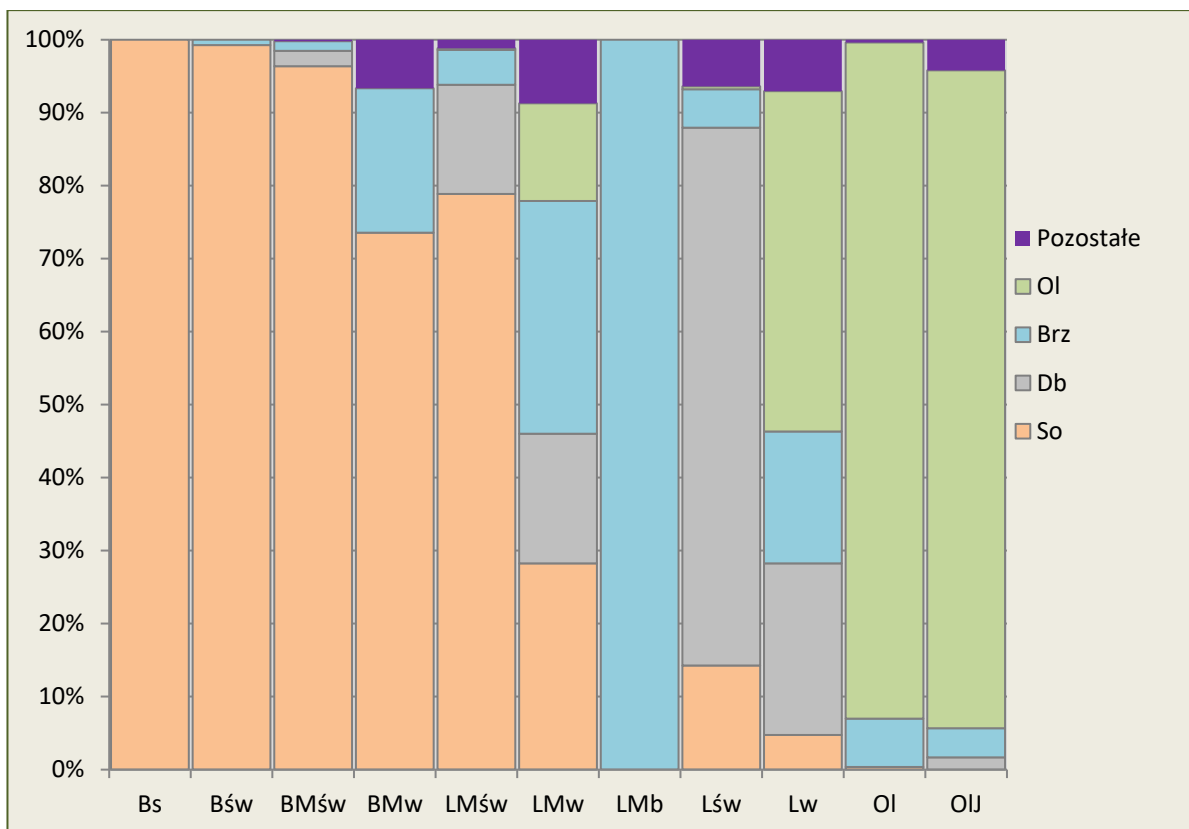
Siedliskowy typ lasu	V rewizja		VI rewizja		Różnica (ha)
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
Bs	-	-	0,51	0,00	+0,51
Bśw	1403,28	8,97	1432,71	9,00	+29,43
BMśw	8928,33	57,09	9072,40	56,95	+144,07
BMw	80,75	0,52	73,20	0,46	-7,55
LMśw	3390,63	21,68	3434,31	21,56	+43,68
LMw	201,32	1,29	190,47	1,20	-10,85
L Mb	1,73	0,01	2,67	0,02	+0,94
Lśw	575,95	3,68	542,75	3,41	-33,20
Lw	346,89	2,22	380,04	2,39	+33,15
OI	471,97	3,02	584,73	3,67	+112,76
OIJ	237,87	1,52	213,03	1,34	-24,84
Razem	15638,72	100,00	15926,82	100,00	+288,10

W stosunku do poprzedniej rewizji urządzenia lasu wystąpiły nieznaczne różnice powierzchni TSL wynikające z korekty granic wydzieleń oraz zmian w powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Tabela 14. Powierzchnia i udział dominujących gatunków panujących w siedliskowych typach lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)¹⁾

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące					Razem
	So	Db	Brz	OI	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Bs	0,51	-	-	-	-	0,51
Bśw	1404,09	-	10,53	-	-	1414,62
BMśw	8617,50	186,43	119,47	-	16,50	8939,90
BMw	52,22	-	14,05	-	4,73	71,00
LMśw	2700,21	505,09	163,69	7,48	40,32	3416,79
LMw	47,09	29,56	53,12	22,26	14,55	166,58
L Mb	-	-	1,76	-	-	1,76
Lśw	76,66	395,44	28,12	2,05	34,40	536,67
Lw	15,92	79,16	60,81	156,90	23,67	336,46
OI	1,79	-	31,14	438,03	1,72	472,68
OIJ	-	3,02	7,10	160,92	7,48	178,52
Razem	12915,99	1198,70	489,79	787,64	143,37	15535,49

¹⁾ o udziale 3 i więcej % oraz gatunki panujące zajmujące poniżej 3% powierzchni ujęte sumarycznie jako „pozostałe”.

Ryc. 3. Udział powierzchniowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu

Dla pełniejszego zobrazowania charakterystyki przyrodniczej Nadleśnictwa poniżej przedstawiono na podstawie tabeli Va powierzchniowy udział gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu.

Tabela 15. Zestawienie powierzchni wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)

Gatunek Siedlisko	So	Md	Św	Jd	Dg	Bk	Db	Dbc	Kl	Jw	Wz	Js	Gb	Brz	OI	Ols	Ak	Tp	Os	Wb	Lp	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Bs	0,51																					0,51
Bśw	1310,61	5,51	2,83				2,73							92,94								1414,62
BMśw	7724,06	97,02	60,94			32,42	628,97	3,85	0,19					379,43	1,44	0,06		5,96		5,56		8939,90
BMw	44,75	0,26	6,09				2,92							16,69	0,21				0,08			71,00
LMśw	2253,47	72,33	64,70	1,01	6,98	27,90	699,76	2,22	0,68	2,16	0,91	0,13	26,49	235,41	7,11	0,75		2,79		11,99		3416,79
LMw	38,52	0,64	20,59			0,79	31,05			0,17	0,65	0,13		47,61	23,77				2,59		0,07	166,58
LMb														1,58	0,18							1,76
Lśw	65,68	13,41	14,91	0,28	2,30	2,89	296,76	0,88	0,85	4,75	2,43	5,30	55,35	52,13	9,61	0,52		0,88		7,74		536,67
Lw	18,40	1,44	16,21			1,56	80,41		0,70	0,57	1,59	3,83	2,64	58,76	145,57			0,27	0,98	0,06	3,47	336,46
OI	3,62		7,12				3,54		0,08		2,16		0,22	63,64	391,66	0,39			0,25			472,68
OIJ	1,70		11,25				3,51				1,89			15,84	144,33							178,52
Razem	11461,32	190,61	204,64	1,29	9,28	65,56	1749,65	6,95	2,31	7,84	9,63	9,39	84,70	964,03	723,88	0,39	1,33	0,27	13,53	0,06	28,83	15535,49

Na terenie Nadleśnictwa Przasnysz:

- brak jest glebowych powierzchni wzorcowych,
- drzewostany na gruntach porolnych w I pokoleniu zajmują powierzchnię 3001,64 ha,
- brak jest drzewostanów po rekultywacji.

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Aktualizacji stref uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych nie przeprowadzono z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref. W Nadleśnictwie Przasnysz utrzymano strefę uszkodzenia w lasach znajdujących się pod ujemnym wpływem zanieczyszczeń powietrza tj. całe Nadleśnictwo zaliczono do strefy 0 - bez uszkodzeń.

1.3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno-Gospodarczej przyjęto następujące typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Tabela 16. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Siedlisko	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia
1	2	3
Bs	So	So 90 i inne 10
Bśw	So	So 80 i inne 20
	Brz-So	So 60 Brz 30 i inne 10
Bw	So	So 80 i inne 20
Bb	So	So 80 i inne 20
BMśw	So	So 70 i inne 30
	Db-So	So 60 Db 30 i inne 10
	Bk-So	So 60 Bk 30 i inne 10
	Lp-So	So 60 Lp 30 i inne 10
BMw	Św-So	So 40 Św 40 i inne 20
	Db-So	So 60 Db 30 i inne 10
	Brz-So-Św	Św 40 So 30 Brz 20 i inne 10
BMb	So	So 80 i inne 20
	So-Brz	Brz 60 So 30 i inne 10
LMśw	Gb-Db	Db 60 Gb 30 i inne 10
	So-Db	Db 40 So 40 i inne 20
	Db-So	So 50 Db 30 i inne 20
	Bk-Db-So	So 30 Db 30 Bk 30 i inne 10
	Gb-Lp-Db	Db 40 Lp 30 Bk 20 i inne 10
LMw	So-Db	Db 50 So 30 i inne 20
	Gb-Lp-Db	Db 40 Lp 30 Gb 20 i inne 10
LMb	Brz-OI	OI 40 Brz 30 i inne 30
	OI	OI 70 i inne 30

Siedlisko	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia
1	2	3
Lśw	Db	Db 70 i inne 30
	Gb-Db	Db 70 Gb 20 i inne 10
	Wz-Db	Db 60 Wz 30 i inne 10
	Gb-Lp-Db	Db 50 Lp 20 Gb 20 i inne 10
Lw	Db	Db 70 i inne 30
	Lp-Brz-Db	Db 50 Brz 20 Lp 20 i inne 10
Lł	Js-Db ¹	Db 50 Js 30 i inne 20
Ol	Ol	Ol 80 i inne 20
	Brz-Ol	Ol 60 Brz 30 i inne 10
OIJ	Ol-Js ¹	Js 40 Ol 40 i inne 20

¹ - w typach drzewostanu z gatunkiem Js – do czasu ustąpienia zespołu chorób dopuszcza się zastępowanie go innymi gatunkami, takimi jak: Ol, Św, Kl, Wz, Db, Lp.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

Nadleśniczy może zmienić zapisany w opisie taksacyjnym TD dla odnowienia, na inny przewidziany dla danego typu siedliskowego lasu.

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1425) lasy Nadleśnictwa Przasnysz położone są w granicach regionów:

So 40, Brz 40, Dbs 40, Dbb 40, Ol 40, Md 20, Bk 20, Jd 10, Św 10.

Szczegółowy wykaz obiektów bazy nasiennej zamieszczono w załączniku do elaboratu (Pkt.8.-Tabele i wzory instrukcyjne - wzór nr 2).

Wyłączone drzewostany nasienne

Tabela 17. Zestawienie zbiorcze wyłączonych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Nadleśnictwo Przasnysz	
	ha	szt.
1	2	3
Sosna zwyczajna	10,14	1

Gospodarcze drzewostany nasienne

Tabela 18. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Nadleśnictwo Przasnysz	
	ha	szt.
1	2	3
Sosna zwyczajna	144,60	22
Dąb szypułkowy	17,94	2
Olcha czarna	4,96	2
Brzoza brodawkowata	6,00	1
Razem	173,50	27

Drzewostany zachowawcze

Tabela 19. Zestawienie zbiorcze drzewostanów zachowawczych

Gatunek	Nadleśnictwo Przasnysz	
	ha	szt.
1	2	3
Sosna zwyczajna	9,43	1

Drzewa mateczne

W Nadleśnictwie Przasnysz uznano 2 drzewa mateczne olchy czarnej.

Źródła nasion

Źródła nasion są to drzewa rosnące na określonym obszarze, stanowiące leśny materiał podstawowy służący do produkcji leśnego materiału rozmnożeniowego.

Tabela 20. Zestawienie źródeł nasion

Gatunek	Nadleśnictwo Przasnysz	
	szt.	ilość drzew
1	2	3
Lipa drobnolistna	1	5
Grab zwyczajny	1	30
Klon jawor	1	10
Klon zwyczajny	1	10
Jesion wyniosły	1	12

Uprawy pochodne

Tabela 21. Zestawienie upraw pochodnych

Gatunek	Nadleśnictwo Przasnysz	
	ha	szt.
1	2	3
Sosna zwyczajna	321,68	76
Brzoza brodawkowata	5,57	1
Olcha czarna	4,12	2
Świerk pospolity	16,16	4
Razem	347,53	83

Uprawy pochodne występują zarówno w blokach upraw pochodnych jak i w stanie rozproszonym.

Uprawy zachowawcze

Tabela 22. Zestawienie upraw zachowawczych

Gatunek	Nadleśnictwo Przasnysz	
	ha	szt.
1	2	3
Sosna zwyczajna	16,27	4

Plantacyjne uprawy nasienne

Nadleśnictwo Przasnysz nie posiada plantacyjnych upraw nasiennych.

Drzewostany doświadczalne

Na terenie Nadleśnictwa Przasnysz nie występują drzewostany doświadczalne.

Produkcja szkółkarska

Nadleśnictwo Przasnysz prowadzi produkcję szkółkarską na terenie szkółki leśnej „Karwacz” położonej w leśnictwie Przasnysz. Powierzchnia szkółki wynosi 8,20 ha, z czego powierzchnia produkcyjna stanowi 5,44 ha. Wraz z sadzonkami pozyskiwanymi ze szkółki kontenerowej w Nadleśnictwie Olsztynek, w pełni zaspokaja ona potrzeby Nadleśnictwa na materiał sadzeniowy. Nadwyżki Nadleśnictwo przeznacza na rynek lokalny.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przasnysz jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: obszary chronionego krajobrazu, stanowisko dokumentacyjne, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, ochrona strefowa zwierząt, ochrona gatunkowa roślin. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa Przasnysz.

Tabela 23. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych

Rodzaj obiektu	Powierzchnia całkowita [ha]	Na gruntach Nadleśnictwa Przasnysz	
		Liczba	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4
Obszary chronionego krajobrazu	59544,19	2	979,88
Użytek ekologiczny	21,29	5	21,29
Pomniki przyrody	-	39	-
Stanowisko dokumentacyjne	529,79	1	529,79
Strefy ochrony gniazd ptaków	91,27	2	91,27
Miejsca dziedzictwa historycznego i kulturowego	-	43	-
Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków	-	2	-
Gatunki roślin chronionych	-	23	-

1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Z grupy zagrożeń abiotycznych na omawianym terenie największe znaczenie mają: niskie temperatury, przymrozki wczesne i późne, silne wiatry, okiść oraz okresowo występujące susze powodujące obniżenie poziomu wód gruntowych.

Spośród czynników biotycznych największym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa Przasnysz mogą być gradacje szkodników owadzych, występowanie grzybów pasożytniczych oraz zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych. Spośród szkodników owadzych drzewostanom Nadleśnictwa najczęściej zagrażają: brudnica mniszka i hurmak olchowiec, a uprawom i sadzonkom w szkółce pędraki owadów chrabąszczowatych i smolik znaczony. W Nadleśnictwie stwierdzono występowanie ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny. Ich lokalizację przedstawia mapa przeglądowa ochrony lasu.

Z chorób grzybowych najgroźniejsza jest osutka sosny, występująca przede wszystkim w młodych stadiach rozwoju drzewostanów. Z innych chorób grzybowych warte odnotowania są zamieranie jesionu oraz zamieranie pędów sosny (Referat ZOL).

Duże znaczenie mają również ssaki roślinożerne. Uszkodzenia w postaci zgryzania i spałowania upraw i młodników występują bardzo często i mają bezpośredni wpływ na jakość hodowlaną drzewostanów. Należy zwrócić uwagę na stale rosnącą populację łosi oraz na szkody przez nie wyrządzane. Szkody od bobrów są niewielkie, gospodarczo znośne.

Z czynników antropogenicznych lasom tutejszym zagrażają: zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, pożary oraz zagrożenia wynikające z bezpośredniego negatywnego oddziaływania człowieka na lasy. Problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie przy drogach publicznych oraz wywożenie śmieci do lasu.

Problemy te zostały omówione szczegółowo w Programie ochrony przyrody oraz w referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie (Załącznik 7.4).

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Charakterystykę gmin, w których zasięgu leży Nadleśnictwo Przasnysz przedstawiono w tabeli.

Tabela 24. Charakterystyka gmin (całe gminy)

Jednostka terytorialna	Powierzchnia [ha]	Ludność	Powierzchnia lasów N-ctwa [ha]	Powierzchnia lasów ogółem [ha]	Lesistość [%]
1	2	3	4	5	6
Gmina Przasnysz	18413	7204	1039	2893	16
Miasto Przasnysz	2516	17055	1	4	0
Gmina Krzynowłoga Mała	18487	3417	1632	6019	33
Gmina Jednorzec	23224	7023	4311	11397	49
Gmina Czernice Borowe	12018	3767	316	1056	9
Gmina Chorzele - obszar wiejski	35318	6975	5662	15254	43
Gmina Chorzele - miasto	1751	3100	4	488	28
Gmina Dzierzgowo	15061	3039	3158	4439	29
Gmina Grudusk	9675	3535	135	443	5

Grunty będące w stanie posiadania Nadleśnictwa położone są w 9 gminach (w tym 2 gminy miejskie) w zasięgu 3 powiatów. Jest to region leśno - rolniczy, charakteryzujący się średnim zaludnieniem. Powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 988 km². Lasy zajmują 28 822 ha, w tym lasy w zarządzie Nadleśnictwa – 16 257 ha. Lesistość na omawianym terenie wynosi 29 %. Ludność wiejska

trudni się przeważnie prowadzeniem prywatnych gospodarstw rolnych, rzadziej agroturystycznych, w miastach pracą w firmach usługowych, handlu, komunikacji i administracji samorządowej. Nie bez znaczenia są również działające na tym terenie zakłady usług leśnych, wykonujące na zlecenie Nadleśnictwa większość prac z zakresu pozyskania i hodowli lasu:

- Zakład Usług Leśnych Michał Kołakowski, 06-330 Chorzele, Przątalina 8, tel. 606 415 770,
- ZULTRANS Jan Moskalik, 06-330 Chorzele, ul. Z. Padlewskiego 23, tel. 606 877 575,
- Zakład Usług Leśnych Jan Mikołajewski w spadku, 06-323 Jednoróżec, Lipa 111, tel. 508 317 847,
- Usługi Leśne s.c. Andrzej Chrostowski, Roman Zwoliński, 06-300 Przasnysz, Krępa Stara 31a, tel. 503 172 259,
- Przedsiębiorstwo Usługowe Mariusz Wdowiński, 06-300 Przasnysz, Wyrąb Karwacki 8, tel. 512 070 875,
- Usługi Leśne s.c. Dariusz Paprocki, Mateusz Paprocki, 06-560 Konopki, Strzałkowo 34/7, tel. 511 751 059,
- Wojciech Szczepkowski Usługi Leśne, 13-113 Janowo, Wichrowiec 23, tel. 508 858 142,
- Przedsiębiorstwo Usług Leśnych FOREST Paulina Poździał, 12-100 Szczytno, Olszyny 98, tel. 511 825 843.

Około 90 % pozyskanego surowca sprzedawane jest w przetargach elektronicznych, a 10 % przeznaczają się do sprzedaży detalicznej na rynek lokalny. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa Nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju oraz klientów lokalnych.

Do strategicznych odbiorców drewna z Nadleśnictwa Przasnysz należą:

Stora Enso Wood Products Sp. z o.o.,

IKEA Industry Poland Sp. z o.o.,

PLWD Świecie sp. z o.o.,

MM Kwidzyn sp. z o.o.,

Paged Pisz sp. z o.o.,

Paged Morąg s.a.

Do lokalnych odbiorców drewna z Nadleśnictwa Przasnysz należą:

Stanisław Orzoł - Przedsiębiorstwo Przemysłu Drzewnego "KLIN",

Tomasz Szczepański - Zakład Usługowo Handlowy. Produkcja Tarcicy,

"ROL-DREW" Przedsiębiorstwo Wielobranżowe P.U.H. Andrzej Karwowski,

Tartaczniwo. Mariusz Ślaski,

Zbigniew Sobotka - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe RENKAR,

INTER-BOR SP.J. Grzegorz i Wojciech Borkowscy,
Janusz Czaplicki - Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe.

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Tabela 25. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

Wielkość kompleksu	Nadleśnictwo Przasnysz	
	szt.	ha
1	2	3
do 1.00 ha	78	38,47
1.01 - 5.00 ha	117	263,21
5.01 - 20.00 ha	52	475,37
20.01 - 100.00 ha	22	1055,47
100.01 - 500.00 ha	7	1452,85
501.01 - 2000.00 ha	3	3113,29
2000.01 i więcej	2	10066,13
Razem	281	16464,79

Grunty Nadleśnictwa położone są w 281 kompleksach, ale większość z nich skupiona jest w 5 kompleksach, o łącznej powierzchni 13 179 ha. Pozostałe 276 kompleksów zajmuje powierzchnię 3 286 ha. Do lasów Nadleśnictwa bardzo często przylegają lasy prywatne, tworząc zwarte kompleksy leśne, a niekiedy stanowią wśród nich enklawy.

Odległość między najdalej położonymi kompleksami Nadleśnictwa na kierunku wschód – zachód wynosi ok. 36 km, a na kierunku północ – południe ok. 39 km. Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej jest dobra. Szosy i drogi utwardzone przecinają teren Nadleśnictwa w różnych kierunkach i łącznie z drogami leśnymi tworzą korzystne warunki do zrywki i wywozu drewna. Najważniejsze szlaki komunikacyjne w tym regionie to:

- droga krajowa 57: Chorzele - Maków Mazowiecki,
- droga wojewódzka 544: Mława - Przasnysz - Ostrołęka,
- droga wojewódzka 616: Rembielin - Grudusk,
- droga wojewódzka 617: Przasnysz - Ciechanów.

Nadleśnictwo Przasnysz posiada, opracowany w roku 2020, projekt Docelowej Sieci Drogowej.

Projekt optymalizuje sieć drogową Nadleśnictwa pod względem rozmieszczenia i zagęszczenia dróg oraz klasyfikuje drogi na administrowanym obszarze. Przeprowadzona inwentaryzacja pozwoliła na poznanie aktualnych parametrów technicznych i stanu dróg.

1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa

1.4.2.1. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa

Najważniejsze czynniki zwiększające stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa:

- udział siedlisk lasowych i olsów - 33,59 % pow. leśnej
- udział siedlisk wilgotnych, bagiennych i zalewowych - 9,08 % pow. leśnej
- udział lasów ochronnych - 13,88 % pow. leśnej
- udział drzewostanów I, II kl. w. oraz KO i KDO - 36,00 % pow. leśnej
- udział lasów nadzorowanych - 43,59 % pow. lasów
- udział gatunków liściastych - 16,28 % pow. leśnej zal.
- udział drzewostanów do przebudowy - 2,05 % pow. leśnej zal.
- udział drzewostanów z zalesień porolnych - 19,32 % pow. leśnej zal.

Kradzieże drewna zdarzają się często, co stanowi problem dla Nadleśnictwa.

Według aktualnych danych Nadleśnictwo zostało zaliczone do II kategorii zagrożenia pożarowego.

Prace związane z pozyskaniem i hodowlą lasu, wykonują wyspecjalizowane Zakłady Usług Leśnych.

1.4.2.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa

Tabela 26. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)

Lp.	Wyszczególnienie		Stan na 1.01.2012 r.	Stan na 1.01.2022 r.
1	2		3	4
1	Powierzchnia leśna* (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul. bez gruntów związanych z gosp. leśną) – ha		15638,72	15926,82
2	Zapasy drzewny na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul.) - m ³		3804282	3947192
3	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul.) - m ³ /ha		243	248
4	Wartość majątku nadleśnictwa	Wartość drzewostanów (wg tablic) - tys. zł	-	-
		Wartość gruntów leśnych (20% wartości drzewostanów) – tys. zł	-	-
		Razem	-	-
5	Etat 10-letni (grubizna netto)***	Użytki rębne** – m ³ netto	403513	520362
			445133	
		Użytki przedrębne – m ³ netto	385000	459638
			343186	
		Razem użytki główne – m ³ netto	788513	980000
	788319			
Udział użytków przedrębnych - %	48,82	46,90		
	43,53			
6	Okresowy przyrost w 10-leciu ¹⁾	m ³	997350	953350
		przeciętnie m ³ /ha /rok	6,37	5,99

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 1.01.2012 r.	Stan na 1.01.2022 r.	
1	2	3	4	
7	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)***	Użytkowanie rębne m ³ /ha pow. leśna /rok	3,22	3,93
			3,55	
		Użytkowanie przedrębne m ³ /ha pow. leśna /rok	3,08	3,61
			2,74	
		Razem użytkowanie główne m ³ /ha pow. leśna /rok	6,30	7,54
			6,30	
Użytkowanie główne % zasobów /rok	2,59	3,04		
	2,59			
Użytkowanie główne % przyrostu /rok	9,88	12,59		
	9,88			
8	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego - % (udział w powierzchni leśnej)	0,10	4,20	
9	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)	13,35	13,88	
10	Udział drzewostanów do przebudowy - % (udział w powierzchni leśnej)	0,78	2,00	
11	Powierzchnia lasów nadzorowanych - ha	11348,65	12565,82	
	% udziału w powierzchni lasów w nadleśnictwie	70,87	77,29	

¹⁾ Według wzoru $V_k = V_p + U$, gdzie: V_k – zapas na końcu okresu, V_p – zapas na początku okresu, U – pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto).

* powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona bez związanej z gosp. leśną

** łącznie z 5% przyrostem

*** w wierszu 5, 7 w kolumnie 3 w liczniku podano plan, natomiast w mianowniku wykonanie w ubiegłym okresie

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej w porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym wykazują zmianę wskaźników:

- wzrost zasobów drzewnych o 142 910 m³ brutto,
- powierzchni leśnej o 288,10 ha,
- wzrost zasobności o 5 m³/ha,
- wzrost średniego wieku o 1 rok,
- wzrost etatu użytków głównych o 191 487 m³ netto.

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urzędzenia lasu

Ze względu na konieczność zawarcia w Tabeli XX wrażliwych danych ekonomicznych oraz trudności w przewidywaniu niektórych wskaźników odstąpiono od wykonania w/w tabeli.

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa

Wynikiem prac inwentaryzacyjnych jest przydzielenie drzewostanów do grup określonych cechami. Przedstawiony wykaz drzewostanów, wg opisanych cech został zaakceptowany przez Nadleśniczego w trakcie uzgodnień prac terenowych.

Tabela 27. Zestawienie opisanych cech drzewostanów na powierzchni zalesionej

Rodzaj cechy	Nadleśnictwo Przasnysz
	ha
1	2
drzewostan obcego pochodzenia	5,08
drzewostan odroślowy	93,10
drzewostan z zal/odn. naturalnego z nasion	1082,68
drzewostan z zalesień porolnych	3001,64
gospodarczy drzewostan nasienny	173,50
drzewostan zachowawczy	9,43
młodnik po rębni złożonej	278,27
uprawa po rębni złożonej	446,71
uprawa pochodna - drzewostan z nasion WDN	347,53
uprawa zachowawcza in situ i ex situ	16,27
wyłączony drzewostan nasienny	10,14
otulina szkółek wielkoobszarowych i zespolonych	27,16
otulina wyłączonych drzewostanów nasiennych	18,01

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Przasnysz:

- Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Tabela nr VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących – przyrost tablicowy.

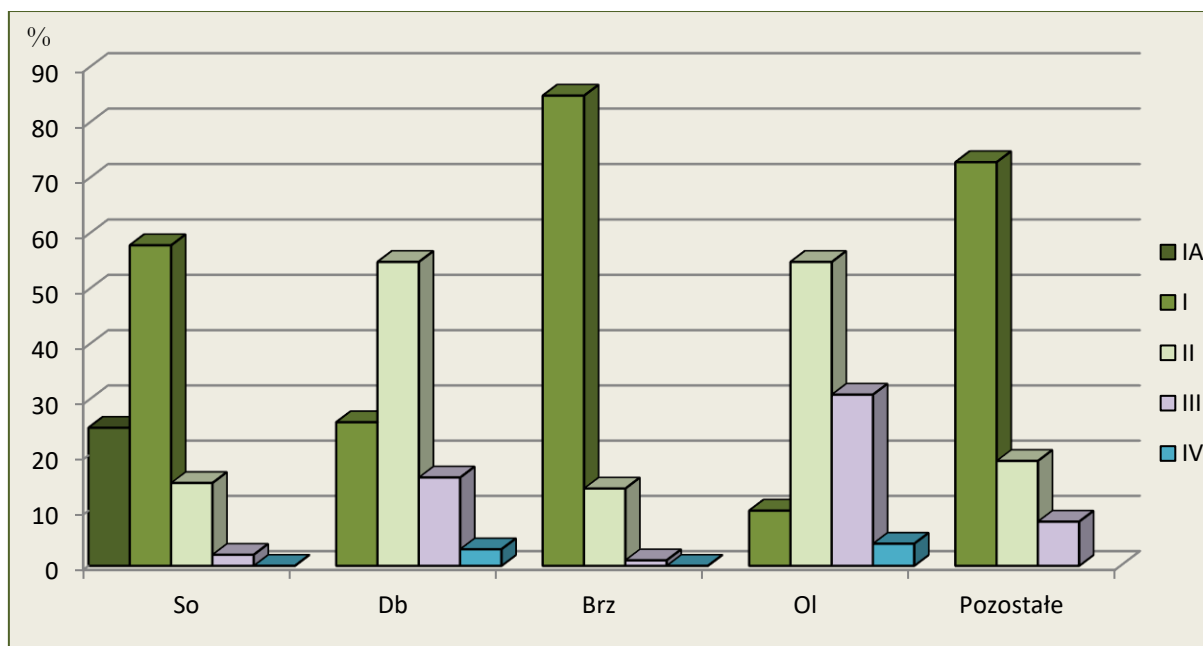
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących.

Tabela 28. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)¹⁾

Bonitacja	Gatunki panujące					Razem	%
	So	Db	Brz	OI	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Ia	3222,19	-	-	-	-	3222,19	20,74
I	7537,41	306,71	415,67	81,16	104,69	8445,64	54,37
II	1896,05	669,21	69,25	427,55	27,84	3089,90	19,89
III	256,10	190,84	3,10	245,13	10,84	706,01	4,54
IV	4,24	31,94	1,77	33,80	-	71,75	0,46
Razem	12915,99	1198,70	489,79	787,64	143,37	15535,49	100,00

1) o udziale 3% i więcej oraz gatunki panujące zajmujące poniżej 3% powierzchni ujęte sumarycznie jako „pozostałe”

Ryc. 4. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących

W Nadleśnictwie dominują drzewostany bonitacji I - 54 % i bonitacji Ia - 21 %.

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

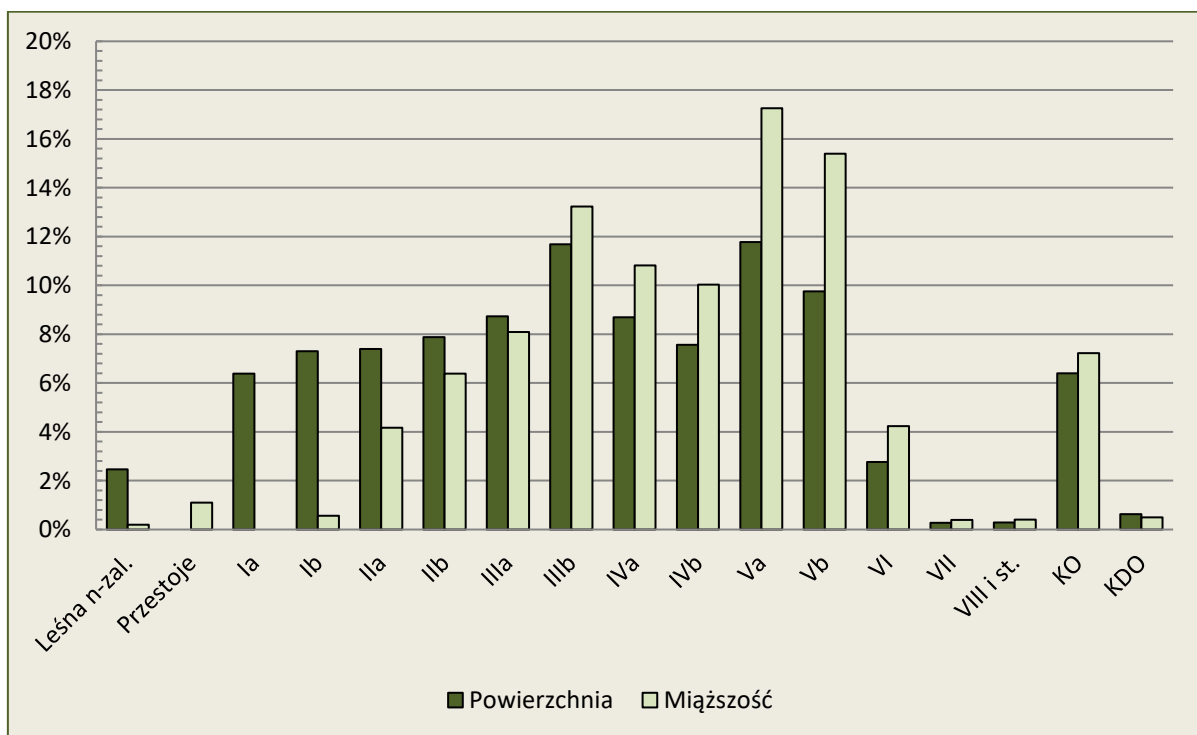
Rozkład powierzchni i zapasu produkcyjnego drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Przasnysz przedstawiono w poniższej tabeli i na diagramach.

Tabela 29. Udział powierzchniowy w klasach i podklasach wieku w porównaniu z V rewizją

Nadleśnictwo Przasnysz					
Klasa wieku	V rewizja		VI rewizja		Różnica
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
płazowiny	-	-	-	-	-
halizny i zręby	161,84	1,03	138,55	0,87	-23,29
w produkcji ub.	38,62	0,25	33,08	0,21	-5,54
pozostałe	134,85	0,86	219,70	1,38	+84,85
Ia	833,08	5,33	1017,32	6,39	+184,24
Ib	1172,85	7,50	1164,10	7,31	-8,75
IIa	1245,01	7,96	1177,66	7,39	-67,35
IIb	1349,11	8,63	1254,70	7,88	-94,41
IIIa	1913,53	12,24	1391,05	8,73	-522,48
IIIb	1414,30	9,04	1862,32	11,69	+448,02
IVa	1356,24	8,67	1384,72	8,69	+28,48
IVb	1913,96	12,24	1206,07	7,57	-707,89
Va	2046,62	13,08	1872,32	11,77	-174,30
Vb	1014,45	6,49	1553,56	9,75	+539,11
VI	257,57	1,65	441,38	2,77	+183,81
VII	77,47	0,50	44,93	0,28	-32,54
VIII I st.	38,91	0,25	45,80	0,29	+6,89
KO	626,30	4,00	1019,50	6,40	+393,20
KDO	44,01	0,28	100,06	0,63	+56,05
Razem	15638,72	100,00	15926,82	100,00	+288,10

Tabela 30. Udział miąższowości w klasach i podklasach wieku w porównaniu z V rewizją

Nadleśnictwo Przasnysz					
Klasa wieku	V rewizja		VI rewizja		Różnica
	m ³	%	m ³	%	ha
1	2	3	4	5	6
płazowiny	-	-	-	-	-
halizny i zręby	3092	0,08	3218	0,08	+126
w produkcji ub.	158	0,00	124	0,00	-34
pozostałe	3720	0,10	4515	0,11	+795
przestoje	20657	0,54	43530	1,10	+22873
Ia	-	-	5	0,00	+5
Ib	29425	0,77	22400	0,57	-7025
IIa	177080	4,65	164430	4,17	-12650
IIb	285865	7,51	252230	6,39	-33635
IIIa	437765	11,51	319355	8,09	-118410
IIIb	381510	10,03	522060	13,23	+140550
IVa	406295	10,68	427165	10,82	+20870
IVb	628695	16,53	395915	10,03	-232780
Va	736315	19,36	680950	17,26	-55365
Vb	390135	10,26	607795	15,40	+217660
VI	106735	2,81	166785	4,23	+60050
VII	27115	0,71	15560	0,39	-11555
VIII I st.	15030	0,40	16015	0,41	+985
KO	145785	3,83	285495	7,23	+139710
KDO	8905	0,23	19645	0,50	+10740
Razem	3804282	100,00	3947192	100,00	+142910

Ryc. 5. Powierzchniowy i miąższowościowy udział drzewostanów wg klas wieku

Drzewostany Nadleśnictwa Przasnysz odznaczają się dość równomiernym rozkładem powierzchni klas wieku. Powierzchniowo dominują drzewostany III b i Va podklasy wieku. Pod względem miąższościowym znaczący jest udział drzewostanów V klasy wieku (razem 32,66 %). Spowoduje to w przyszłości wzrost powierzchni cięć użytków rębnych. Udział drzewostanów ponad 100-letnich oraz KO i KDO jest wysoki i wynosi 10,37 % (1651,67 ha). Prawidłowy jest udział I klasy wieku, który wynosi 13,70 % i wzrośnie po uprzątnięciu drzewostanów w KO i KDO.

Tabela 31. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Nadleśnictwo Przasnysz	
	ha	%
1	2	3
Jednopiętrowe	14415,93	92,80
Dwupiętrowe	-	0,00
Wielopiętrowe	-	0,00
Klasa odnowienia	1019,50	6,56
Klasa do odnowienia	100,06	0,64
Budowa przerębowa	-	0,00
Razem	15535,49	100,00

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie Przasnysz przeważającą powierzchnię zajmują drzewostany o strukturze jednopiętrowej - 92,80 %. Drzewostany dwupiętrowe i wielopiętrowe a także o budowie przerębowej nie występują. Drzewostany w klasie odnowienia (KO) stanowią 6,56 % powierzchni. Drzewostany w KDO zajmują 0,64 % powierzchni leśnej zalesionej.

Tabela 32. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębną

Drzewostany	Nadleśnictwo	
	ha	%
1	2	3
Bliskorębne i młodsze	10547,41	67,90
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	3378,10	21,74
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	490,42	3,16
W klasie odnowienia	1019,50	6,56
W klasie do odnowienia	100,06	0,64
Budowa przerębowa	-	-
Razem	15535,49	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że 32,10 % drzewostanów Nadleśnictwa osiągnęło dojrzałość rębną.

1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących określony na podstawie tabeli nr III i IV przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tabela 33. Procentowy udział gatunków panujących na powierzchni leśnej zalesionej wg V i VI rewizji urządzania lasu

Gatunek	Nadleśnictwo Przasnysz					
	V rewizja		VI rewizja		Różnica	
	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość
1	2	3	4	5	6	7
So	83,44	87,57	83,16	86,48	-0,28	-1,09
Md	0,02	0,03	0,02	0,03	0,00	0,00
Św	0,51	0,40	0,56	0,43	+0,05	+0,03
Jd	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	+0,01
Dg	0,02	0,05	0,02	0,06	0,00	+0,01
Bk	0,01	0,01	0,02	0,02	+0,01	+0,01
Db	6,57	5,07	7,72	6,11	+1,15	+1,04
Dbc	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
Kl	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00
Js	0,03	0,03	0,03	0,03	0,00	0,00
Gb	0,12	0,12	0,15	0,16	+0,03	+0,04
Brz	4,16	3,22	3,15	2,64	-1,01	-0,58
Ol	5,00	3,41	5,07	3,93	+0,07	+0,52
Ols	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00
Tp	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	+0,01
Os	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
Lp	0,10	0,07	0,08	0,07	-0,02	0,00
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00		

Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie Przasnysz jest sosna, która zajmuje 83,16 % powierzchni leśnej. Gatunki iglaste zajmują 83,76 % powierzchni Nadleśnictwa, w tym: So - 83,16 %, Św - 0,56 % oraz Md i Dg po - 0,02 %, liściaste 16,24 %, w tym: Db - 7,72 %, Ol - 5,07 %, Brz - 3,15 %.

1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału

W trakcie prac taksacyjnych stwierdzono 21 gatunków drzew posiadających udział w drzewostanach Nadleśnictwa, w tym 3 gatunki obcego pochodzenia – Ak, Dg i Dbc.

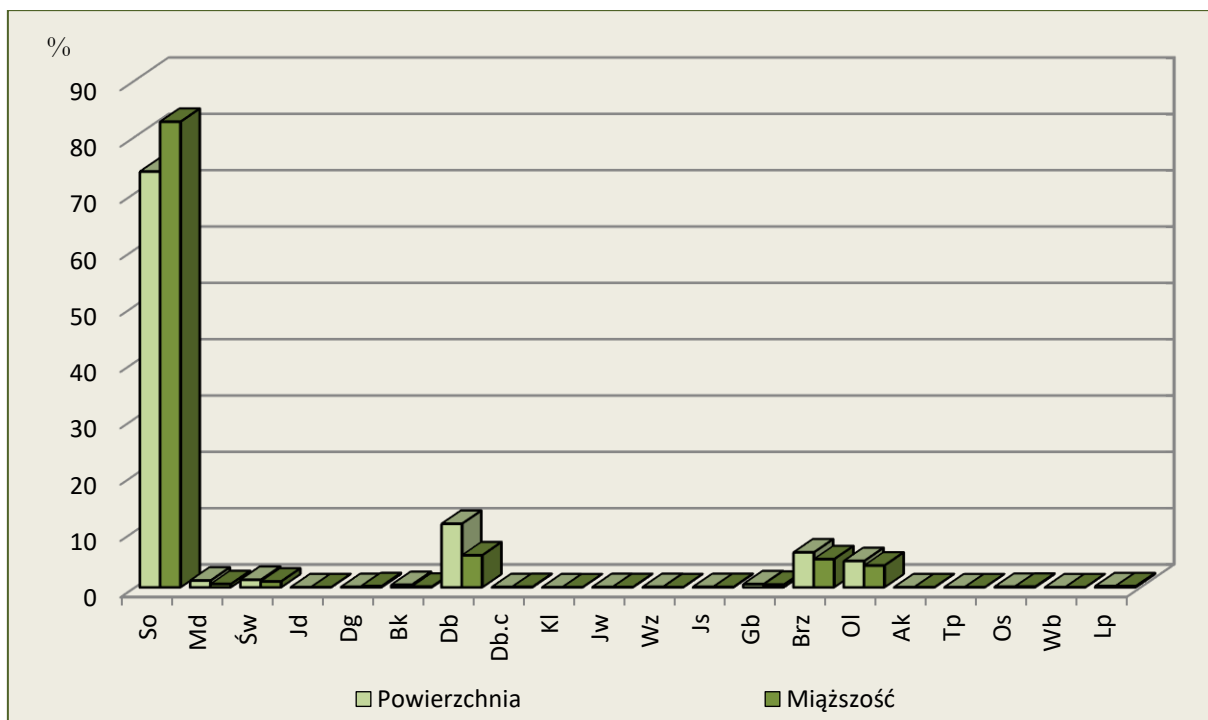
Udział powierzchni i miąższości drzewostanów według rzeczywistego udziału gatunków drzew określony na podstawie tabeli nr Va i Vb przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tabela 34. Udział gatunków według rzeczywistego udziału powierzchni w V i VI rewizji urządzania lasu

Gatunek	Nadleśnictwo Przasnysz					
	V rewizja		VI rewizja		Różnica	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
So	11582,26	75,70	11461,32	73,78	-120,94	-1,92
So.c	2,80	0,02	-	-	-2,80	-0,02
Md	150,20	0,98	190,61	1,23	+40,41	+0,25
Św	190,03	1,24	204,64	1,32	+14,61	+0,08
Jd	0,61	0,00	1,29	0,01	+0,68	+0,01
Dg	9,77	0,06	9,28	0,06	-0,49	0,00
Bk	33,24	0,22	65,56	0,42	+32,32	+0,20
Db	1320,83	8,63	1749,65	11,26	+428,82	+2,63
Db.c	6,75	0,04	6,95	0,04	+0,20	0,00
Kl	2,36	0,02	2,31	0,01	-0,05	-0,01
Jw	3,70	0,02	7,84	0,05	+4,14	+0,03
Wz	13,33	0,09	9,63	0,06	-3,70	-0,03
Js	21,84	0,14	9,39	0,06	-12,45	-0,08
Gb	70,87	0,46	84,70	0,55	+13,83	+0,09
Brz	1159,12	7,57	964,03	6,20	-195,09	-1,37
Ol	689,58	4,51	723,88	4,66	+34,30	+0,15
Ol.s	0,75	0,00	0,39	0,00	-0,36	0,00
Ak	1,41	0,01	1,33	0,01	-0,08	0,00
Tp	0,34	0,00	0,27	0,00	-0,07	0,00
Os	23,87	0,16	13,53	0,09	-10,34	-0,07
Wb	0,04	0,00	0,06	0,00	+0,02	0,00
Jkl	0,17	0,00	-	-	-0,17	0,00
Lp	19,54	0,13	28,83	0,19	+9,29	+0,06
Razem	15303,41	100,00	15535,49	100,00	+232,08	

Tabela 35. Udział gatunków według rzeczywistego udziału miąższności w V i VI rewizji urządzania lasu

Gatunek	Nadleśnictwo Przasnysz					
	V rewizja		VI rewizja		Różnica	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7
So	3170340	83,96	3220375	82,64	+50035	-1,32
So.c	615	0,02	-	-	-615	-0,02
Md	11780	0,31	22200	0,57	+10420	+0,26
Św	27890	0,74	40125	1,03	+12235	+0,29
Jd	115	0,00	200	0,01	+85	+0,01
Dg	5750	0,15	7690	0,20	+1940	+0,05
Bk	2230	0,06	4235	0,11	+2005	+0,05
Db	186940	4,95	221290	5,68	+34350	+0,73
Db.c	1225	0,03	2385	0,06	+1160	+0,03
Kl	300	0,01	95	0,00	-205	-0,01
Jw	350	0,01	1165	0,03	+815	-0,02
Jkl	15	0,00	-	-	-15	0,00
Wz	150	0,00	225	0,01	+75	+0,01
Js	3580	0,09	1870	0,05	-1710	-0,04
Gb	13390	0,35	17765	0,46	+4375	+0,11
Brz	221965	5,88	194245	4,99	-27720	-0,89
Ol	120255	3,18	150305	3,86	+30050	+0,68
Ol.s	160	0,00	80	0,00	-80	0,00
Tp	115	0,00	135	0,00	+20	0,00
Os	5545	0,15	3715	0,10	-1830	-0,05
Wb	10	0,00	15	0,00	+5	0,00
Lp	3650	0,10	7400	0,19	+3750	+0,09
Ak	285	0,01	300	0,01	+15	0,00
Razem	3776655	100,00	3895815	100,00	+119160	

Ryc. 6. Procentowy udział powierzchni i miąższości wg gatunków rzeczywistych

W celu pełniejszej charakterystyki struktury drzewostanów przedstawia się poniżej powierzchnię zredukowaną młodego pokolenia i podszytu. Nalot zajmuje 23,87 ha, podsadzenia 156,59, podrost 967,86 ha, a podrost IIp. 185,21 ha. Młode pokolenie zajmuje 8,6% (1342,53 ha) powierzchni zredukowanej drzewostanów Nadleśnictwa. Gatunkami dominującymi w młodym pokoleniu są: Brz, So i Db. Podszyt zajmuje 8107,71 ha powierzchni zredukowanej, co stanowi 52,2% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa. Gatunkami przeważającymi tej warstwy są: Db, Czm, Kru, ale występują również: Św, Jrz, So, Bk, Jd, Czm.p, Lsz, Brz, Jał, Bez.c, Lp, Wb, OI, Os, Gb, Db.c, Kl, Bez.k, Prz.c, Prz.cw, Głg, Śng.b, Śl.a, Śl, Ber, Sch, Czm, Ak, Jw, Der.ś, Wz, Trz, Kal.k, Md, Gr, Iwa, Js, Dg, Jkl, Tp, Ksz.

Wybrane cechy tych gatunków przedstawia tabela:

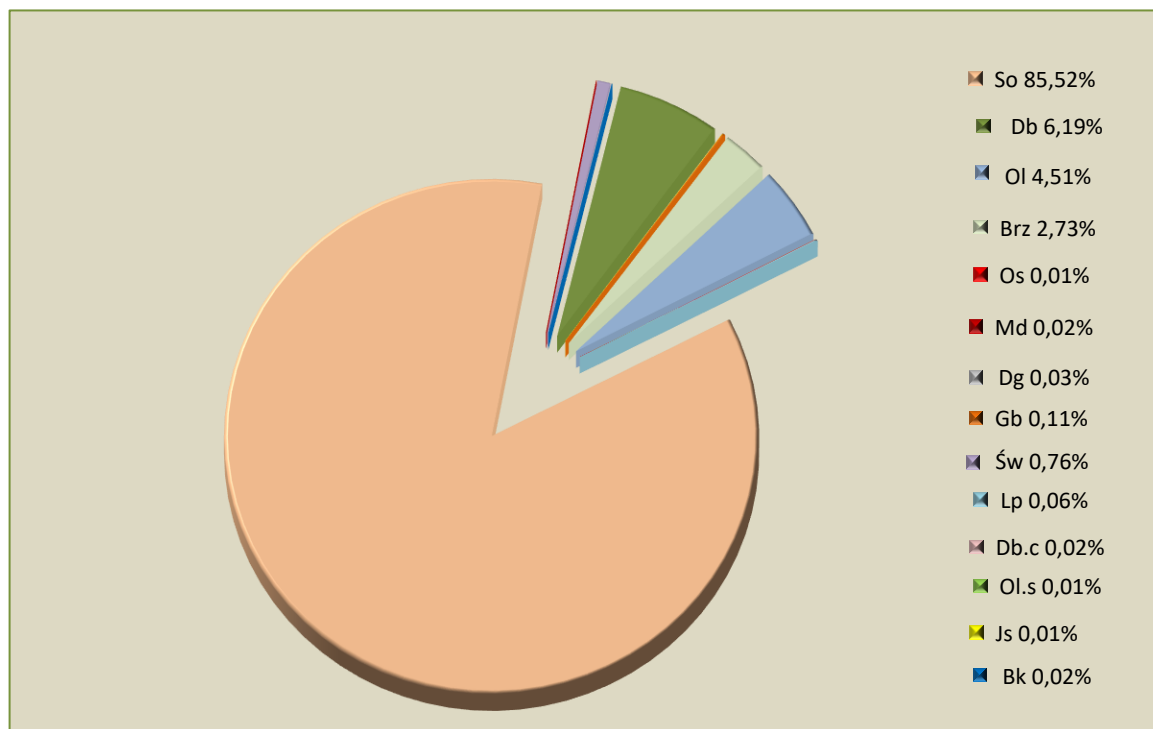
Tabela 36. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa

Cecha	Gatunek			
	So	Db	Brz	OI
1	2	3	4	5
Udział powierzchniowy [%]	83,16	7,72	3,15	5,07
Udział miąższościowy [%]	86,48	6,11	2,64	3,93
Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	264	201	212	197

1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Tabela 37. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo Przasnysz	
	m ³	m ³ /ha
1	2	3
So	81535	6,31
Md	15	4,05
Św	720	8,21
Dg	30	10,27
Bk	15	4,10
Db	5905	4,93
Db.c	20	9,26
Js	10	2,56
Gb	105	4,58
Brz	2605	5,32
Ol	4305	5,47
Ol.s	5	8,93
Os	5	3,23
Lp	60	4,65
Razem	95335	6,14

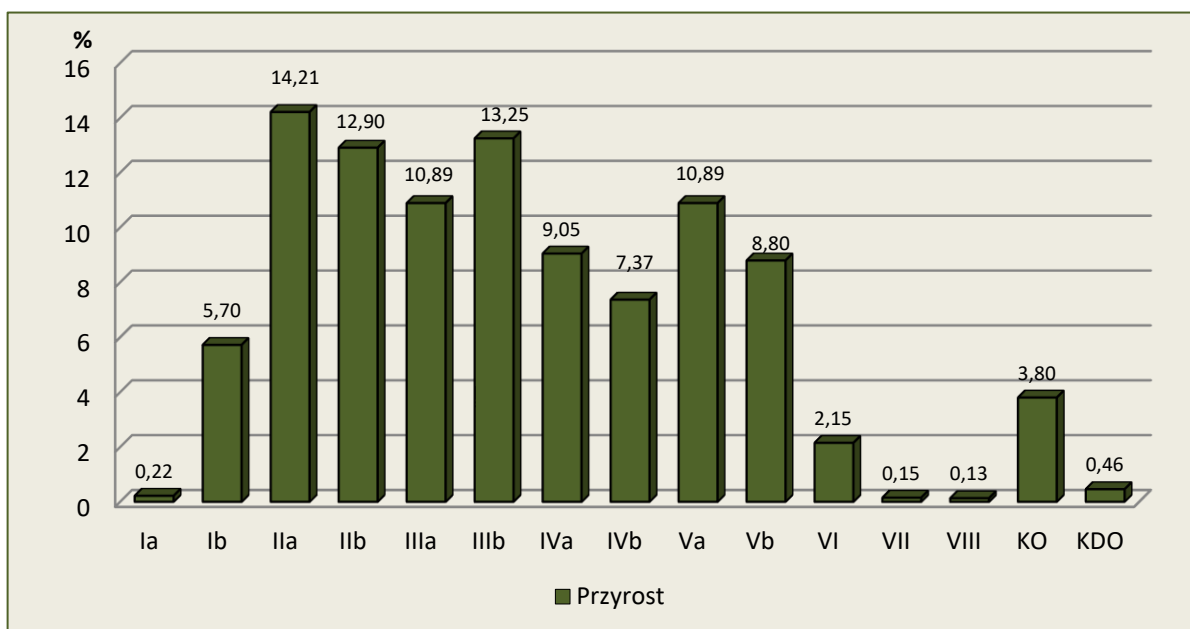
Ryc. 7. Procentowy udział przyrostu bieżącego rocznego według gatunków panujących w Nadleśnictwie

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje Dg - 10,27 m³/ha, najniższy Js – 2,56 m³/ha. Przyrost głównych gatunków lasotwórczych drzewostanów Nadleśnictwa (So, Db, Brz, Ol) wynosi od 4,93 m³/ha dla Db do 6,31 m³/ha dla So.

Tabela 38. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Nadleśnictwo	
	m ³	%
1	2	3
Ia	210	0,22
Ib	5455	5,72
IIa	13555	14,21
IIb	12305	12,91
IIIa	10380	10,89
IIIb	12630	13,25
IVa	8630	9,05
IVb	7025	7,37
Va	10385	10,89
Vb	8390	8,80
VI	2045	2,15
VII	145	0,15
VIII	120	0,13
KO	3625	3,80
KDO	435	0,46
Razem	95335	100,00

Z powyższej tabeli wynika, że największy roczny przyrost odłoży się w IIa klasie wieku – 13 555 m³ i IIIb klasie wieku – 12 630 m³ brutto rocznie.

Ryc. 8. Procentowy udział przyrostu wg klas wieku

Przyrost użyteczny w ostatnim okresie gospodarczym wyniósł:

$$(Z = V_k - V_p + U), (3\ 947\ 192 - 3\ 804\ 282 + 985\ 399) = 1\ 128\ 309\ \text{m}^3\ \text{brutto}.$$

gdzie:

Z – przyrost,

V_k – zapas na końcu okresu,

V_p – zapas na początku okresu,

U – wykonanie użytkowania głównego.

Projektowany przyrost tabelaryczny wynosił – 997 350 m³ brutto.

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

W trakcie terenowych prac taksacyjnych zarejestrowano uszkodzenia drzewostanów na łącznej powierzchni 2645,07 ha.

Tabela 39. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń

Objekt	Czynnik sprawczy	Stopień uszkodzenia			Razem
		I (10-20%)	II (30-50%)	III (60% i wyżej)	
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo Przasnysz	Klimat	2,93	2,69	-	5,62
	Grzyby	611,67	39,23	-	650,90
	Antropogeniczne	6,84	3,30	-	10,14
	Owady	238,22	25,03	-	263,25
	Wodne	17,38	4,16	-	21,54
	Zwierzyna	1501,83	191,79	-	1693,62
Razem		2378,87	266,20	-	2645,07

Szkody stwierdzone w drzewostanach Nadleśnictwa występujące w 1 stopniu uszkodzeń (uszkodzenia w przedziale 10-20 %) należą do nieistotnych (nietrwałych). Szkody istotne (2 i 3 stopień uszkodzeń) występują tylko na 10 % powierzchni. Wśród uszkodzeń istotnych największą powierzchnię stanowią uszkodzenia powodowane przez zwierzynę i patogeniczne grzyby.

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem wykonano zgodnie z §40 Instrukcji Urządzania Lasu w dwóch grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach poza uprawami i młodnikami.

Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników

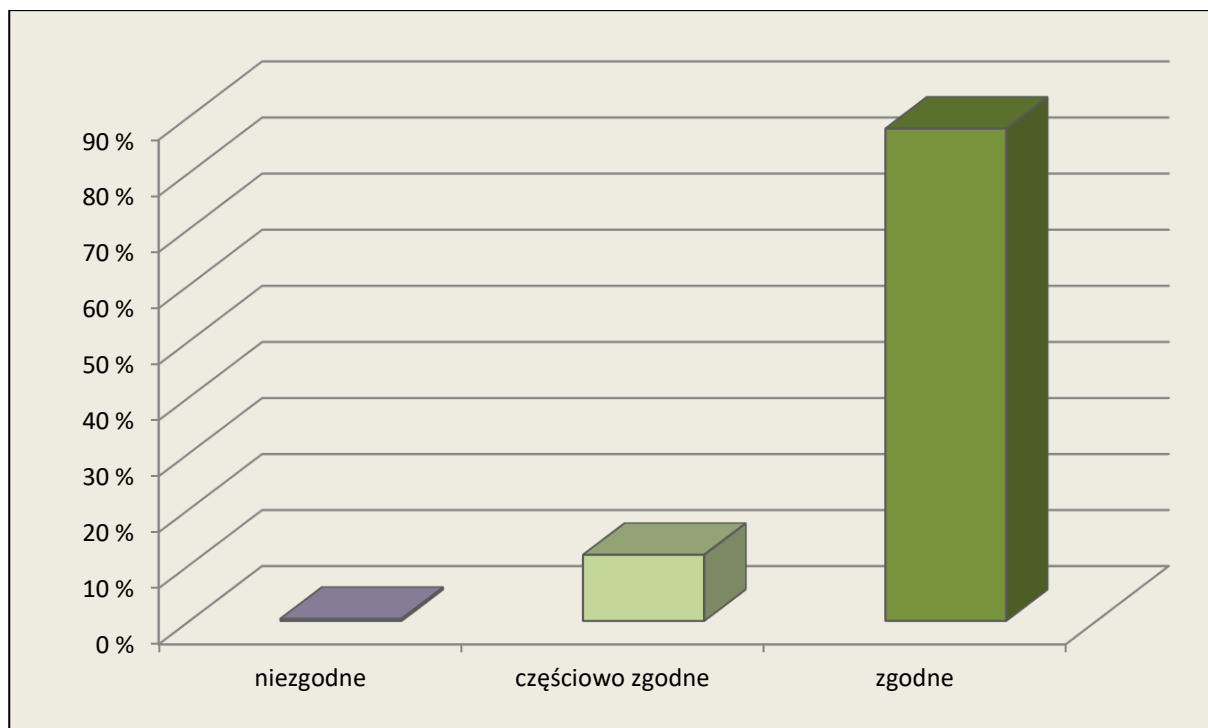
Ocenę zgodności upraw i młodników wykonano porównując skład gatunkowy uprawy lub młodka do przyjętych składów docelowych ustalonych w poprzedniej rewizji zarządzania lasu. Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu stanowią 96,25 % powierzchni - 979,22 ha. Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 3,75 % upraw i młodników – 38,10 ha. Do upraw i młodników częściowo zgodnych zaliczono takie, w których nie występują określone w typie drzewostanu gatunki domieszkowe oraz drzewostany złożone z cennych domieszek, gdzie jednak gatunkiem panującym nie jest gatunek główny typu drzewostanu TD. W trakcie prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono występowania upraw i młodników niezgodnych z siedliskowym typem lasu.

Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów

Poniżej, dla scharakteryzowania stanu lasu, w tabeli zestawiono powierzchnię drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z przyjętymi na Komisji Założeń Planu i Naradzie Techniczno - Gospodarczej typami drzewostanu - TD.

Tabela 40. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności

Stopień zgodności	Nadleśnictwo Przasnysz	
	Pow.[ha]	%
1	2	3
Drzewostany w wieku do 10 lat		
Zgodne	979,22	96,25
Częściowo zgodne	38,10	3,75
Niezgodne	-	-
Razem	1017,32	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat		
Zgodne	12663,87	87,23
Częściowo zgodne	1794,85	12,36
Niezgodne	59,45	0,41
Razem	14518,17	100,00
Ogółem drzewostany		
Zgodne	13643,09	87,82
Częściowo zgodne	1832,95	11,80
Niezgodne	59,45	0,38
Razem	15535,49	100,00

Ryc. 9. Stopnie zgodności składu gatunkowego z typami drzewostanu – TD.

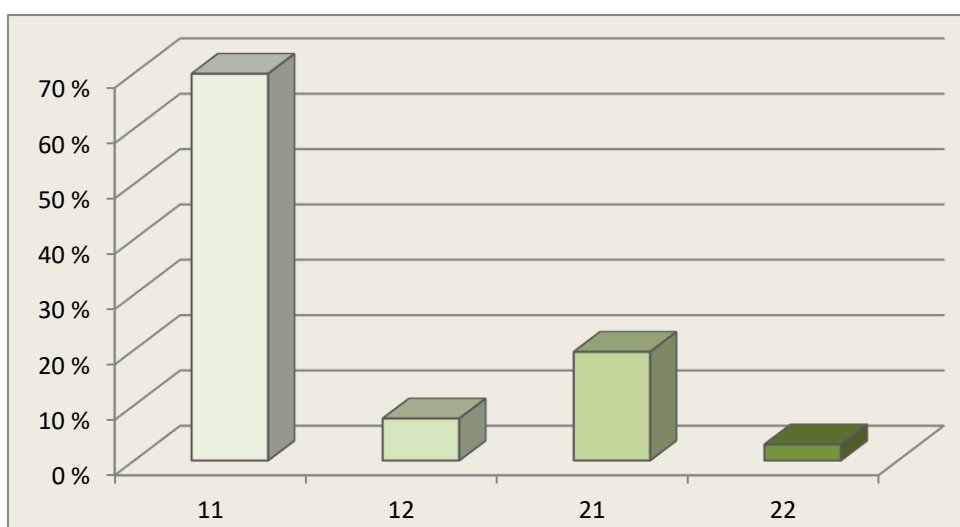
Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

- Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, dołączona do elaboratu oraz omówiona w referacie Nadleśniczego dotyczącym analizy gospodarki przeszłej. Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 564,41 ha. W tej powierzchni 82,8 % stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8-0,7 jest 17,1 %, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 jest 0,1 %. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 0,92. Prawie 70 % omawianych powierzchni posiada wysoką jakość hodowlaną – 11.

Tabela 41. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Jakość hodowlana	Nadleśnictwo Przasnysz	
	Pow.[ha]	%
1	2	3
11	394,39	69,88
12	42,85	7,59
21	110,80	19,63
22	16,37	2,90
Razem	564,41	100,00

Ryc. 10. Procentowy udział jakości hodowlanej upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych

➤ Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w załączonej do elaboratu tabeli XII. Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni zredukowanej 379,85 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń, z gatunkami panującymi Db, Św, So, Bk, Gb, Lp. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 37,3 %, a przeciętna jakość 12. Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni zredukowanej 39,22 ha, a gatunkiem w nich panującym jest So, Db, Brz. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 39,2%, a przeciętna jakość 22. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 724,98 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 80,6 %. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 11.

Tabela 42. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

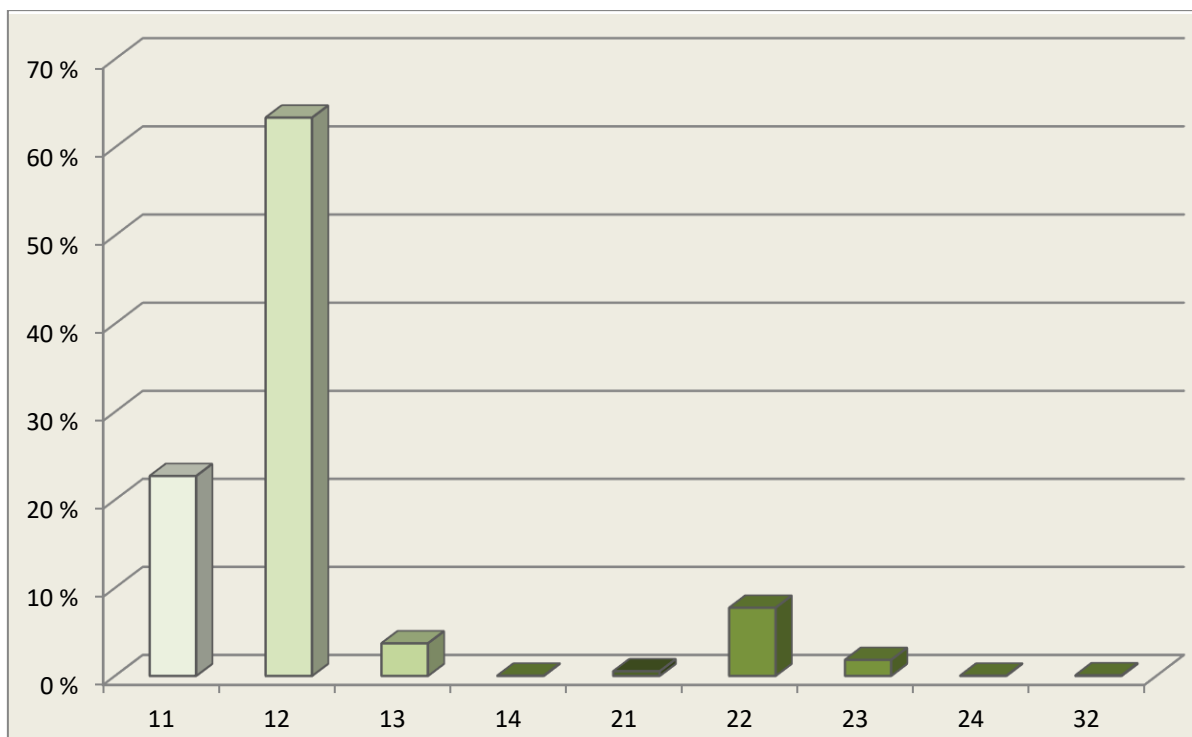
Jakość hodowlana	Nadleśnictwo Przasnysz	
	Pow.[ha]	%
1	2	3
KO		
11	104,19	10,22
12	160,15	78,44
13	5,87	0,58
21	11,01	1,08
22	89,69	8,80
23	6,69	0,66
31	1,87	0,18
33	0,38	0,04
Razem	379,85	100,00
KDO		
11	6,04	6,04
12	2,94	2,94
21	6,85	6,85
22	23,39	84,17
Razem	39,22	100,00
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych		
11	407,11	56,15
12	166,10	22,91
21	79,66	10,99
22	72,11	9,95
Razem	724,98	100,00

➤ Młodniki i młodsze drzewostany

Drzewostany i młodniki (bez Ia kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 7842,57 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12, które łącznie z ocenionymi na 11 zajmują 86,1 % powierzchni tej grupy drzewostanów. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 43. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

Jakość hodowlana	Nadleśnictwo	
	Pow.[ha]	%
1	2	3
11	1780,79	22,71
12	4969,84	63,37
13	290,38	3,70
14	2,12	0,03
21	41,76	0,53
22	606,91	7,74
23	143,06	1,82
24	2,22	0,03
32	5,49	0,07
Razem	7842,57	100,00

Ryc. 11. Procentowy udział jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

➤ Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną zajmują powierzchnię 6403,53 ha. So, jako główny gatunek drzewostanów Nadleśnictwa oceniano w większości wskaźnikiem 2 lub 3 (w ok. 83,1 % drzewostanów). Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla Nadleśnictwa wynosi 2,5.

Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle młodsze przestoje i zadrzewienia oraz występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew.

Tabela 44. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących

Jakość techniczna	Nadleśnictwo	
	Pow.[ha]	%
1	2	3
1	-	-
2	3143,41	49,09
3	3022,32	47,20
4	237,80	3,71
Razem	6403,53	100,00

1.5.3. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Na terenie Nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi 391,33 ha, co stanowi 2,46 % powierzchni leśnej. Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia zamieszczona tabela:

Tabela 45. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
halizna	1,43	521f, 633d
objęte szczególną ochroną poletko łowieckie	4,90	167l, 167m, 353b, 366h, 372l
	33,08	5h, 15h, 28c, 37a, 37s, 64c, 64d, 64f, 88d, 88f, 138g, 249h, 249m, 250m, 262a, 270c, 359d, 361d, 362g, 400l, 446h, 455d, 456h, 458c, 490c, 493g, 493h, 494b, 512b, 522g, 555c, 561f, 575h, 576f, 583h, 592c, 594m, 597c, 599j, 601a, 650m
retencja	31,45	38i, 165d, 165j, 166a, 166i, 168d, 171a, 227f, 227g, 228f, 229h, 232o, 250b, 268k, 311d, 347c, 412a, 643h, 648j
sukcesja	183,35	34b, 37o, 64b, 100m, 142h, 142i, 143g, 144h, 144n, 150b, 158c, 159j, 160l, 171m, 174i, 198d, 200a, 200f, 200h, 201a, 201b, 202a, 202d, 211i, 212a, 212d, 212h, 213a, 213f, 218i, 218j, 219i, 224b, 225a, 226c, 227c, 230b, 230g, 231b, 233i, 237b, 238c, 238f, 239d, 250h, 253f, 267b, 298c, 302r, 302s, 318c, 355h, 361g, 391k, 399g, 399i, 399k, 400i, 403c, 403j, 446g, 475h, 493i, 600d, 633a, 633h, 637g, 638c, 638f, 640b, 642d
zrąb	137,12	17f, 53i, 60j, 80d, 93c, 94g, 96b, 96g, 138f, 148b, 152d, 172g, 176k, 177d, 203i, 203m, 204j, 216d, 217m, 229j, 231i, 234i, 266h, 276f, 292j, 303n, 362c, 363g, 364j, 379d, 389d, 391g, 394d, 410j, 414f, 435c, 451b, 481h, 484d, 552d, 556g, 559f, 563b, 594i, 605i, 614c

Jako halizny opisane zostały nieużytkowane poletka łowieckie na gruntach leśnych, przeznaczone do odnowienia w bieżącym okresie gospodarczym.

1.5.4. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych, zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wyrwconych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

Tabela 46. Zestawienie miąższości drewna martwego

TSL	Miąższość drzew martwych					
	Stojących i złomów		Leżących i fragmentów drzew		Razem Nadleśnictwo	
	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7
Bs	0,44	0,86	0,33	0,65	0,77	1,51
Bśw	1020,58	0,83	407,11	0,33	1427,69	1,16
BMśw	7530,00	0,97	4146,28	0,53	11676,28	1,50
BMw	41,60	0,87	7,06	0,15	48,66	1,01
LMśw	3203,18	1,09	3484,89	1,18	6688,07	2,27
LMw	63,01	0,50	107,58	0,85	170,59	1,35
L Mb	-	-	-	-	-	-
Lśw	233,69	0,50	1830,58	3,89	2064,27	4,39
Lw	97,91	0,35	594,96	2,12	692,87	2,47
OI	382,36	1,07	1228,66	3,43	1611,02	4,50
OIJ	115,26	1,18	493,50	5,03	608,76	6,21
Razem	12688,03	0,95	12300,95	0,92	24988,98	1,87

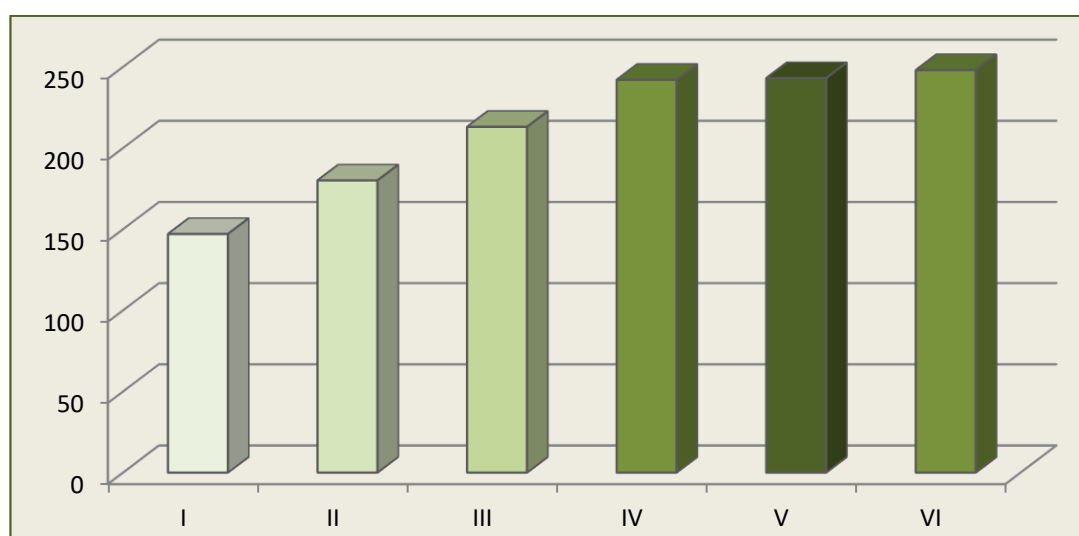
Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość drewna martwego wynosi 24 989 m³ brutto, co stanowi 0,63 % ogólnej miąższości wszystkich drzewostanów. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach Nadleśnictwa wynosi 1,9 m³/ha (bez uwzględnienia I klasy wieku oraz drewna martwego pozostawionego w biogrupach), przy 8,0 m³/ha dla średniej kraju w zarządzie LP i 9,1 m³/ha dla RDLP w Olsztynie (WISL 2015-2019, BULiGL).

1.5.5. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie, na koniec okresu gospodarczego, przedstawia Tabela nr XIII, dołączona do elaboratu oraz omówiona w referacie Nadleśniczego dotyczącym analizy gospodarki przeszłej. Syntetyczny wyciąg z tej tabeli przedstawia się poniżej:

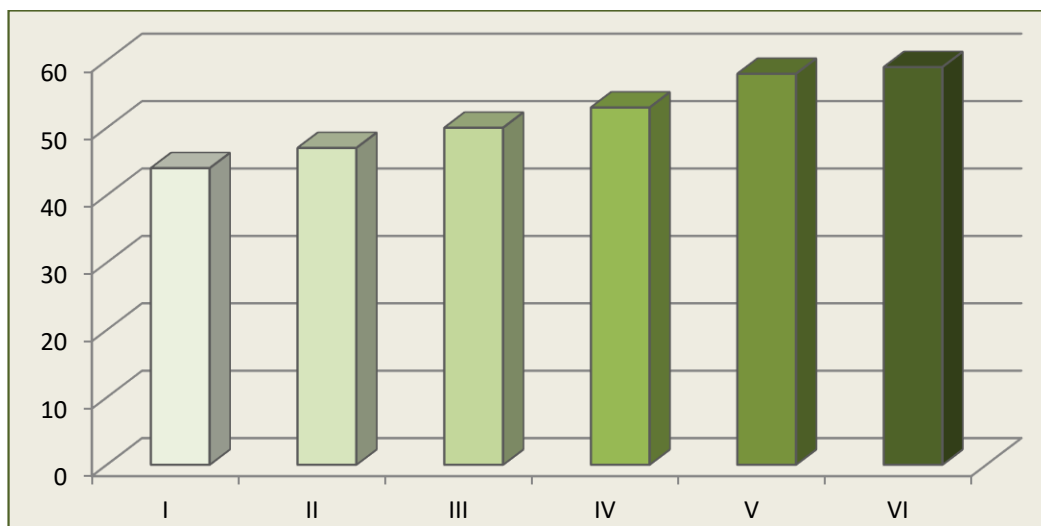
Tabela 47. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Przasnysz w kolejnych rewizjach planu u.l.

Wskaźnik	Rewizja					
	I	II	III	IV	V	VI
1	2	3	4	5	6	7
Powierzchnia leśna [ha]	13675,83	14607,69	15689,53	15385,23	15638,72	15926,82
Zapas [m ³]	2008419	2628145	3348516	3716649	3804282	3947192
Zasobność [m ³ /ha]	147	180	213	242	243	248
Przeciętny wiek	44	47	50	53	58	59
Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	-	-	6,54	7,06	6,38	5,99
Przyrost użyteczny ubiegłego okresu [m ³ /ha]	4,40	6,30	3,36	7,00	5,64	7,08

Ryc. 12. Przeciętna zasobność na ha drzewostanów w kolejnych rewizjach u.l.

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w porównaniu z V rewizją urządzania lasu nastąpił wzrost zasobów drzewnych o 3,76 % przy wzroście powierzchni leśnej o 1,84 %. Wykonanie zaplanowanych czynności gospodarczych powinno spowodować na koniec obecnego dziesięciolecia spadek przeciętnej zasobności drzewostanów o 15,5 m³/ha, natomiast przeciętny wiek pozostanie na niezmiennym poziomie. Prognoza zasobów opiera się o wyniki teoretycznych obliczeń przyrostu w klasach wieku, zawarte w Tabeli VIIIa. Jak widać w powyższym zestawieniu spodziewany przeciętny przyrost roczny drzewostanów na 1 ha - tablicowy jest znacznie niższy od uzyskanego w ubiegłym okresie bieżącego rocznego przyrostu użytecznego drzewostanów na 1 ha.

Ryc. 13. Przeciętny wiek drzewostanów w kolejnych rewizjach u.l.

Tabela 48. Porównanie średniego wieku drzewostanów z połową średniego wieku rębności drzewostanów

Nadleśnictwo	Średni wiek drzewostanów	Połowa średniego wieku rębności drzewostanów	Różnica +/-
1	2	3	4
Przasnysz	59	50,5	+8,5

Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie powinien być zbliżony do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów z tolerancją +/- 5 lat. Należy przyjąć, że różnica mieszcząca się w przedziale od 5 do 15 lat jest odstępstwem od takiego pożądanego stanu, a przekraczająca 15 lat jest odstępstwem znacznym.

W Nadleśnictwie Przasnysz orientacyjny średni wiek rębności drzewostanów wynosi 101 lat, a przeciętny wiek drzewostanów - 59 lat. Jest więc on o 8,5 roku wyższy od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów – 50,5 lat. W związku z powyższym zaprojektowano użytkowanie rębne na najwyższym dopuszczalnym poziomie.

Na podstawie analizy rozdziałów 1.5.1 – 1.5.3 można wnioskować, że rzeczywiste składy gatunkowe drzewostanów na koniec okresu gospodarczego będą bardziej zbliżone do pożądaných na danych siedliskach. Stan sanitarny lasu jest dobry i wykonanie zaprojektowanych czynności gospodarczych pozwoli na jego utrzymanie.

Łączny rozmiar użytkowania zaplanowano odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania, jednocześnie mając na względzie dostawę surowca drzewnego dla odbiorców strategicznych oraz zaspokojenie potrzeb rynku lokalnego.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

2.1. Referat nadleśniczego

Załącznik 7.2 „Analiza gospodarki leśnej za okres 2012 - 2021, Nadleśnictwa Przasnysz”

2.2. Koreferat wykonawcy planu

Załącznik 7.3 „Koreferat Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie do Analizy Gospodarki Leśnej Nadleśnictwa Przasnysz w latach 2012 - 2021”

2.3. Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie

Załącznik 7.4 „Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie”

2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

Ocenę końcową gospodarki leśnej dokonaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie zawiera załącznik 7.5 „Protokół Z Posiedzenia Narady Techniczno - Gospodarczej w sprawie sporządzenia Planu Urządzenia Lasu na okres 1.01.2022 r. – 31.12.2031 r. dla Nadleśnictwa Przasnysz.

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Przasnysz najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów;
- poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego;
- ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa;
- przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszlorębnych;
- zahamowanie wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa na poziomie nie przekraczającym 59 lat;

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych i przeszlorębnych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikroźródnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stosowanie w odnawianiu chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków z właściwych typów drzewostanów o kierunku ochronnym,

- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów hodowlanych i cięć przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych,
- stosowanie środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności, szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1. Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio- i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;

- kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i nie drzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
- kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które preferuje:
 - odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,
 - różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - ochronę cennych biotopów, m.in. źródlisk, bagien, ostańców i wąwozów;
- kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też

najcenniejszych siedliskach (szczególnie łągowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;

- kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urzędziowym należy dążyć do:
 - zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas Komisji Projektu Planu),
 - udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
 - udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
 - promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urzędziowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmocnienia zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczone dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- ustaleniu pożądanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 1. optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, - wyrażonego dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
 2. dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

1. wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
2. wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
3. wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
4. wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższu drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższu w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
5. wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
6. wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (obszarów Natura 2000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);
7. wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;

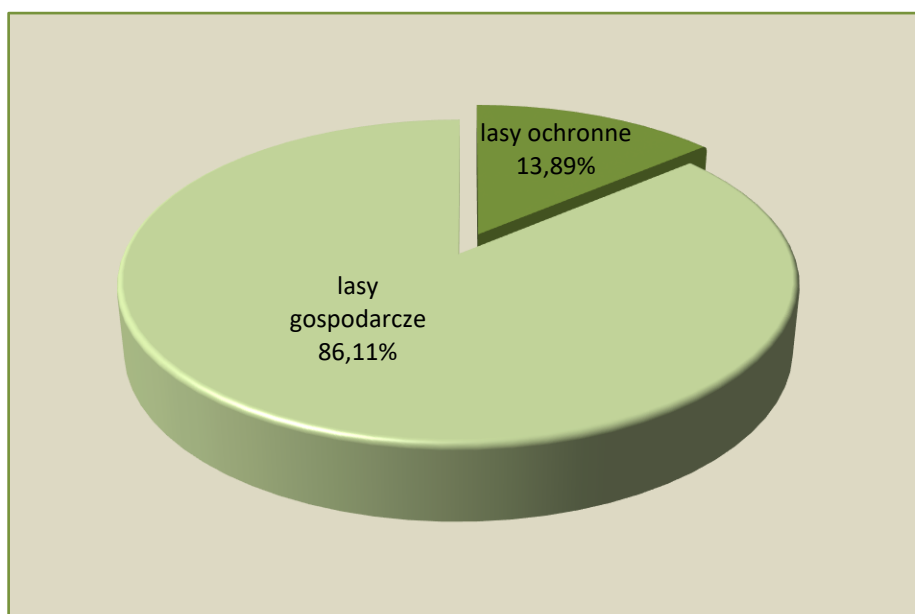
8. wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
9. wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
10. wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
 - a) zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - b) zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
 - c) kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - d) potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
 - e) kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

3.1.1.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

W Nadleśnictwie Przasnysz przyjęto podział lasu na kategorie ochronności określony Decyzją Ministra Klimatu i Środowiska Nr DLŁ-WGL.8101.19.2021.LP z dnia 10 stycznia 2022 roku (Załącznik 7.6). Podział powierzchni leśnej Nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Tabela 49. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych i miąższości drewna według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Dominująca funkcja lasu, kategoria ochronności	Nadleśnictwo Przasnysz			
	ha	%	m ³	%
1	2	3	4	5
Rezerваты	-	0,00	-	0,00
Lasy stanowiące cenne fragmenty przyrody	17,36	0,11	5168	0,13
Lasy nasienne	10,14	0,06	3630	0,09
Lasy glebochronne	864,39	5,43	203262	5,15
Lasy wodochronne	1319,90	8,29	228021	5,78
Lasy ochronne - razem	2211,79	13,89	440081	11,15
Lasy gospodarcze	13715,03	86,11	3507111	88,85
Razem	15926,82	100,00	3947192	100,00

Ryc. 14. Podział powierzchni lasów wg głównych funkcji lasu

3.1.1.2. Podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, lasy Nadleśnictwa Przasnysz zakwalifikowano do następujących gospodarstw:

Gospodarstwo specjalne (S) – do którego w zaliczono:

- a) lasy stanowiące wyłącznie i zachowawczy drzewostan nasienny,
- b) lasy o znaczeniu kulturowym,
- c) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (strefy całoroczne),
- d) lasy cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, o unikatowych cechach, ważne dla regionu, w tym wszystkie drzewostany na siedliskach suchych i bagiennych – Bs, LMb.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmuje lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

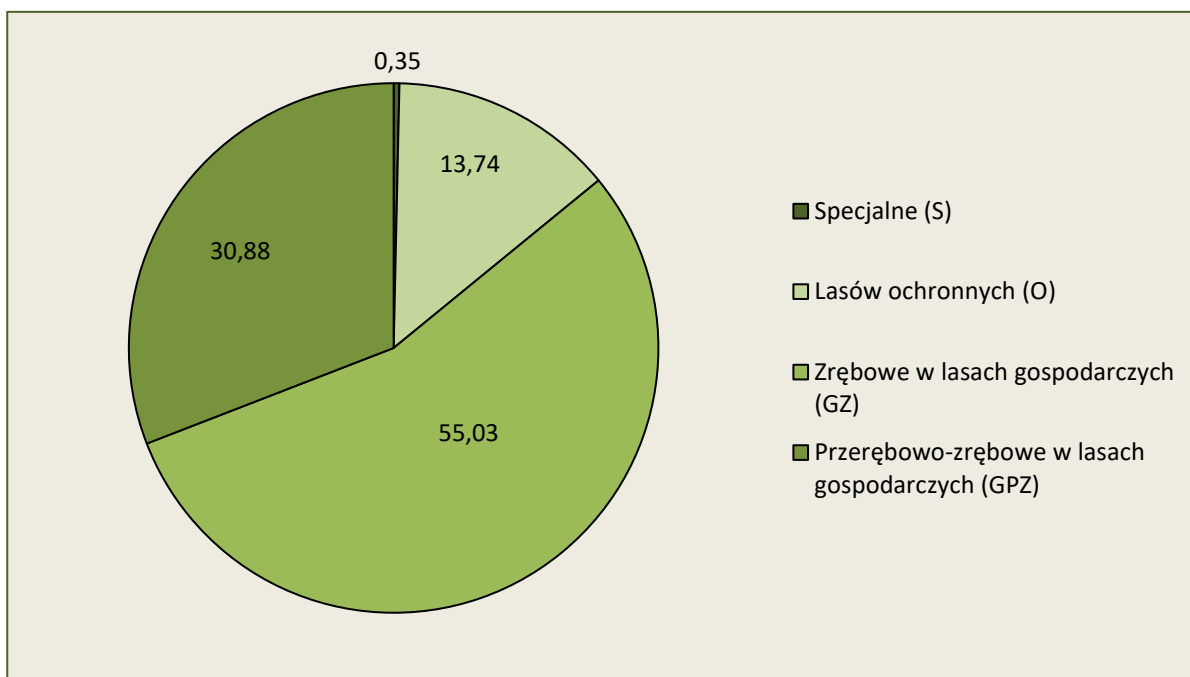
Gospodarstwo wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G) – obejmuje wszystkie drzewostany na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody.

Dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnia się obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania, w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (**GZ**) w odniesieniu do świeżych siedlisk borowych i olsów,
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (**GPZ**) w odniesieniu do siedlisk lasowych, olsów jesionowych i wilgotnych siedlisk borowych (z wyjątkiem drzewostanów o powierzchni do 1 ha oraz drzewostanów przeznaczonych do przebudowy, zagospodarowywanych sposobem zrębowym).

Tabela 50. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw

Gospodarstwo		Nadleśnictwo Przasnysz	
		Pow.	%
1		2	3
Specjalne (S)		56,00	0,35
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)		2188,19	13,74
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)		13682,63	85,91
W tym:	- zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	8763,79	55,03
	- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	4918,84	30,88
Ogółem		15926,82	100,00

Ryc. 15. Procentowy udział powierzchni leśnej według gospodarstw

3.1.1.3. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na KZP. Dla sosny, świerka, dębu i buka przyjęto zgodnie z wykazem wieków rębności, będącym załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego lasów Państwowych z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie zmian Instrukcji urządzania lasu. Dla pozostałych gatunków drzew zgodnie z poprzednim planem urządzania lasu.

Tabela 51. Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności	Uwagi
1	2	3
So, Md, Jd, Dg, Bk	100	
Db, Js	140	
Kl, Jw, Wz, Gb, Brz, Ol, Lp, Św, Db.c	80	
Ols, Tp, Wb	40	
Os	50	
Ol	50	dla drzewostanów odroślowych

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych oraz gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem dojrzałości rębnej tego drzewostanu. W VI rewizji u.l. dla drzewostanów starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek dojrzałości rębnej drzewostanów określano indywidualnie według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Drzewostany w klasach odnowienia i do odnowienia projektowano do użytkowania rębego niezależnie od przyjętego wieku rębności.

3.1.1.4. Okres odnowienia i nawroty cięć

Średnie okresy odnowienia wynoszą: przy rębni II – 15 - 20 lat, przy rębni III - 15 lat, IV – 15 - 40 lat, przy cięciach uprzątających - 10 lat. W lasach gospodarczych i ochronnych należy stosować następujące nawroty cięć, nie krótsze niż:

- w rębniach zupełnych - 5 lat,
- w rębniach częściowych - 3 - 10 lat,
- w rębniach gniazdowych - 5 -15 lat.

3.1.1.5. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne

Podział lasu na ostępy w opracowanym planie przyjęty został zasadniczo z poprzedniego cyklu urzędniowego. W uzasadnionych przypadkach dokonano niezbędnej korekty, szczególnie na gruntach przyłączonych. Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z jednego lub z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Średnia długość ostępów waha się w granicach 400 - 1200 m. Zasadniczy kierunek cięć w Nadleśnictwie przebiega z północnego wschodu na południowy zachód z większymi bądź mniejszymi odchyleniami. W celu zachowania ciągłości użytkowania w dużych blokach drzewostanów rębnych zastosowano ostępy przejściowe.

Ostępy stałe na mapach cięć, zostały oznaczone kolorem czerwonym, ostępy przejściowe - niebieskim.

W Nadleśnictwie Przasnysz nie utworzono jednostek kontrolnych.

3.1.1.6. Etat użytkowania rębego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.1.7. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z §88-93 Instrukcji urządzania lasu. Etaty obliczono dla poszczególnych gospodarstw. Obliczone są etaty w wymiarze miąższościowym w m³ grubizny brutto. W celu wyliczenia etatu użytkowania rębego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono następujące tabele i wzory:

- Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- Wzór nr 3 - Wykaz drzewostanów do przebudowy
- Wzór nr 4 - Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- Wzór nr 5 - Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wzory te znajdują się w części tabelarycznej wykazów zagospodarowania lasu, a Tabela VI w części tabelarycznej elaboratu.

Zgodnie z § 89 dla gospodarstwa specjalnego (S) etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów, stąd etatów nie obliczono. W Nadleśnictwie Przasnysz gospodarstwo specjalne nie jest użytkowane rębnie. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono zgodnie z §§ 90, 91 IUL etaty wg dojrzałości drzewostanów i etaty wg zrównania średniego wieku. Dla gospodarstw tych obliczony został również etat z potrzeb przebudowy.

Zestawienie obliczonych i proponowanych do przyjęcia w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębego przedstawia tabela nr XIV.

Tabela 52. Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego (Instrukcyjna Tabela XIV)

Gospodarstwo, sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązy- wania planu	Etat przyjęty na okres obowiązy- wania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
specjalne (S)	x	x	x	x	0	0	0	0
lasów ochronnych (O)	5738	6276	6281	6276	707	3880	68308	68308
lasów gospodarczych (GZ)	34946 95,07	30512 88,99	30855 81,12	30855 88,99	1842 7,34	x	x	198047 572,72
lasów gospodarczych (GPZ)	30418	22596	16107	22596	0	23301	x	327174
Razem gospodarstwo (G)	65364	53108	46962	53451	1842	23301	0	525221
Razem N-ctwo	71102	59384	53243	59727	2549	27181	68279	593529

Przyjęte etaty są:

- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych stanowiącym 98 % sumy miąższościowego etatu optymalnego i z potrzeb przebudowy;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etatem stanowiącym 61 % powierzchniowego etatu optymalnego i z potrzeb przebudowy.
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etatem stanowiącym 145 % miąższościowego etatu optymalnego i z potrzeb przebudowy.

Łączny etat w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych przyjęty na okres obowiązywania niniejszego planu - 525 221 m³ brutto, stanowi 95 % sumy łącznego etatu optymalnego i z potrzeb przebudowy w tym gospodarstwie.

Orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa wynosi 53 243 m³ brutto/rok i odpowiada etatowi zrównania średniego wieku.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia oraz uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne.

3.1.1.8. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

W bieżącym okresie gospodarczym przewidziano w ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego uprzątnięcie nasienników i przestoi oraz zadrzewień (poszerzenie projektowanych linii oddziałowych). Uprzątnięcie przestojów i nasienników projektowano tylko w niezbędnej ilości, w pozostałych przypadkach z uwagi na aspekty ekologiczne nie przewiduje się ich do usunięcia.

Poniżej w tabeli zestawiono użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu.

Tabela 53. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Nadleśnictwo Przasnysz	
	Miąższość [m ³]	
	brutto	netto
1	2	3
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	1609	1341
Uprzątnięcie zadrzewień z linii oddziałowych	809	656
Razem	2418	1997

3.1.1.9. Łączny rozmiar użytkowania rębego

Na łączny etat użytkowania rębego składają się :

- użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego),
- spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych,
- użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego).

Porównanie proponowanego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawia się poniżej:

Tabela 54. Porównanie etatu V i VI rewizji urządzania lasu

Etat w ubiegłym okresie gospodarczym	Wykonanie użytkowania rębego w ubiegłym okresie gospodarczym			Etat przyjęty na okres 2022-2031	Różnica plan 2022-2031 wykonanie 2012-2021	
	Cięcia rębne	Przygodne rębne	razem			
m ³ grubizny netto						%
1	2	3	4	5	6	7
403513	426587	18546	445133	520362	+75229	+16,9

W tabeli poniżej zestawiono składniki etatu użytków rębnych Nadleśnictwa.

Tabela 55. Łączny etat użytkowania rębego dla Nadleśnictwa Przasnysz na lata 2022-2031

Rodzaj użytków rębnych	Nadleśnictwo Przasnysz	
	m ³ brutto	m ³ netto
1	2	3
Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	593524	493674
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	29676	24691
Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2418	1997
Razem etat cięć użytków rębnych	625618	520362

3.1.1.10. Etat użytkowania przedrębego

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o §94-95 IUL. Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10 - lecie. Orientacyjną planowaną wielkość miąższości grubizny obliczono na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie 5 lat (łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny (Tabela VIIIa),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela:

Tabela 56. Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI)

Rodzaj cięć		Nadleśnictwo Przasnysz
1		2
Czyszczenia późne (CPP)		-
Trzebieże	Wczesne (TW)	2489,13
	Późne (TP)	8201,80
	Razem	10690,93
Ogółem		10690,93

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości 10 690,93 ha stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

drzewostany głównie starszych klas wieku, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, drzewostany rębne, których ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie objęto

użytkowaniem rębnym, drzewostany na siedliskach bagiennych, w których brak jest możliwości wykonania zabiegu oraz drzewostany o niskim, równomiernym zwarcu i zadrzewieniu.

W przypadku pogorszenia stanu sanitarnego lub zaistnienia potrzeby hodowlanej, nadleśniczy może zdecydować o wykonaniu zabiegu hodowlanego w drzewostanie, w którym nie projektowano wskazań gospodarczych.

W części tabelarycznej elaboratu zamieszczono Tabelę XVI „Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku”.

Orientacyjny etat miąższościowy użytkowania przedrębego ustala się w m³ grubizny netto na dziesięciolecie, sumarycznie bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Wielkość użytkowania przedrębego w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Tabela 57. Wskaźniki użytkowania przedrębego

Nadleśnictwo	Wykonanie w poprzednim 10-leciu (razem z użytkami przygodnymi)		Wykonanie w ostatnich 5 latach (razem z użytkami przygodnymi)		Maksymalny rozmiar przyjęty na 2022-2031	
	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7
Przasnysz	343186	36,50	172444	59,40	459638	42,99

Tabela 58. Zestawienie danych, na podstawie których zaprojektowano orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego

Lp.	Wyszczególnienie	Grubizna [m ³ netto]	Udział *) [%]	*)Dane z kolumny 3
1	2	3	4	5
1	Rozmiar wykonanego użytkowania przedrębego w ubiegłym okresie	343186	43 38	Wiersz 1:2 Wiersz 1:3
2	Spodziewany tabelaryczny przyrost miąższości w ubiegłym okresie	797880	X	
3	Uzyskany w ubiegłym dziesięcioleciu przyrost bieżący użyteczny	902647	X	
4	Spodziewany w bieżącym 10-leciu przyrost miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym	616080	X	
5	Przyjęty rozmiar użytkowania	459638	134 75	Wiersz 5:1 Wiersz 5:4

W ubiegłym 10-leciu Nadleśnictwo pozyskało w ramach użytkowania przedrębego 343 186 m³ drewna netto na powierzchni 9403,50 ha. Uzyskana miąższość, daje wskaźnik użytkowania przedrębego na poziomie 36,50 m³/ha i stanowi 38 % uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego.

Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny wyniósł – 902 647 m³ netto (1 128 309 m³ brutto) czyli 7,08 m³/ha brutto na rok.

Spodziewany przyrost bieżący w Nadleśnictwie w okresie 10-letnim dla drzewostanów nie objętych użytkowaniem przedrębnym wyniesie 616 080 m³ grubizny netto (770 100 m³ grubizny brutto).

Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o przyjęciu szacunkowej miąższości do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 459 638 m³ grubizny netto.

Przyjęta wielkość stanowi 74,6 % spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny w 10-leciu.

3.1.1.11. Łączny etat miąższościowy użytków głównych

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2022-2031 dla Nadleśnictwa Przasnysz oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanym przyrostem przedstawia się następująco:

Tabela 59. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

Użytki	Zasoby ogółem (m ³ brutto)	Spodziewany przyrost bieżący tablicowy (m ³ brutto)	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny (m ³ brutto)	Przyjęty etat		Relacja etatów w stosunku do :		
				m ³ brutto	m ³ netto	Zasobów ogółem	Przyrostu bieżącego spodziewanego tablicowego	Uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne	-	-	-	625618	520362	15,85	65,62	55,45
Przedrębne	-	-	-	574547	459638	14,56	60,27	50,92
Ogółem	3947192	953350	1128309	1200165	980000	30,41	125,89	106,37

Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębne i przedrębne miąższość grubizny netto, po doliczeniu 5 % przyrostu w użytkach rębnych zaliczonych na etat i użytków nie zaliczonych na poczet etatu wynosi 980 000 m³ i stanowić będzie 125,89 % spodziewanego przyrostu drzewostanów w okresie bieżącego 10-lecia. Wielkość tę należy traktować jako maksymalną.

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Realizacja cięć rębnych odbywać się będzie na podstawie wskazań gospodarczych, zawartych w opisach taksacyjnych oraz wykazu projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6), wykazów drzewostanów w KO, KDO, drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu (Wzory nr odpowiednio 4, 5, 3), w oparciu o wytyczne określone w Zasadach hodowli lasu z roku 2011.

Wszystkie wyżej wymienione cztery wykazy zostały zamieszczone w oddzielnym tomie planu urządzenia lasu (wykaz zagospodarowania lasu).

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw. W celu osiągnięcia pożądaných docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień zastosowano sposoby użytkowania, rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP, NTG i Zasady hodowli lasu.

Plan cięć użytków rębnych sporządzony został w formie wykazu, bez podziału na lata gospodarcze. Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządza się (z podaniem symbolu gospodarstwa przy każdej pozycji wykazu), w kolejności oddziałów i pododdziałów.

Mapa przeglądowa cięć rębnych lokalizuje wskazania gospodarcze zapisane w wykazie cięć rębnych (Wzór nr 6).

Do użytkowania rębego zakwalifikowano drzewostany w kolejności wg pilności użytkowania i potrzeb odślania młodego pokolenia:

- w klasie odnowienia,
- przeszłorębne,
- rębne,
- w klasie do odnowienia,
- bliskorębne.

Do planów cięć użytków rębnych zaliczonych na etat opracowano mapy przeglądowe cięć w skali 1 : 30 000. Rębnie zupełne zaznaczono kolorem czerwonym, rębnie złożone kolorem niebieskim, a powierzchnie do odnowienia kolorem żółtym. Na mapie zamieszczono informacje o rodzaju rębni. Działki zrębne wniesione zostały również na mapy gospodarczo-przeglądowe projektowanych cięć rębnych w skali 1 : 10 000 z przeznaczeniem dla leśniczych.

Tabela 60. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)

Gospodarstwo, sposób zagospodarowania	Rębnie zpełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	-	-	-	-	-	-
Lasów ochronnych (O)	94,70	124,52	121,18	245,70	-	340,40
Lasów gospodarczych (GZ)	572,72	-	-	-	-	572,72
Lasów gospodarczych (GPZ)	-	689,77	902,91	1592,68	-	1592,68
Razem gospodarstwo (G)	572,72	689,77	902,91	1592,68	-	2165,40
Ogółem	667,42	814,29	1024,09	1838,38	-	2505,80

Przebudowa drzewostanów cięciami rębnymi nie została zaplanowana w strefach ochrony całorocznej ostoi zwierząt objętych ochroną strefową miejsc rozrodu, w wyłączonym drzewostanie nasiennym, oraz w drzewostanach niedostępnych. Wyłączono z użytkowania rębego także drzewostany na siedliskach Bs i LMb.

Łączna powierzchnia drzewostanów rębnych i przeszlorębnych, nie objętych użytkowaniem rębnym w Nadleśnictwie wynosi 2858,77 ha.

Drzewostany do przebudowy

Na terenie Nadleśnictwa Przasnysz istnieją drzewostany do przebudowy, których proces przebudowy rozpoczął się w ubiegłym okresie gospodarczym oraz drzewostany w których proces przebudowy rozpoczęty zostanie w obecnym planie urządzenia lasu. Pilną przebudowę pełną typu A przy zastosowaniu użytkowania rębnią Ib zaprojektowano na łącznej powierzchni 87,79 ha. Przebudowę stopniową - typu B, z wykorzystaniem rębni złożonych zaprojektowano na pow. 194,95 ha. Drzewostany te, w ubiegłym dziesięcioleciu były użytkowane za pomocą trzebieży przekształceniowych bądź rębni złożonych. Przebudowę częściową - typu C, z wykorzystaniem procesów sukcesyjnych w ramach trzebieży przekształceniowej zaplanowano na powierzchni 19,77 ha. Zabieg ten powinien polegać na stopniowej regulacji składu gatunkowego za pomocą cięć jednostkowych i grupowych, odślaniających kępy podrostów lub podsadzeń. Równie ważna jest pielęgnacja młodego pokolenia drzew z odnowienia naturalnego, przede wszystkim w ramach czyszczeń poprawiających jego stabilność. Każdorazowo zabieg trzebieży przekształceniowej powinien być dostosowany do potrzeb i możliwości konkretnego drzewostanu.

Tabela 61. Wykaz drzewostanów przewidzianych do przebudowy pełnej intensywnej - typ A

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
29f	4,36	Drzew.	4	Brz	72	0,7	lb	100
35g	0,78	Drzew.	4	Os	40	0,7	lb	100
150c	1,16	Drzew.	9	Brz	70	0,4	lb	100
152g	0,75	Drzew.	10	So	50	0,6	lb	100
160g	1,40	Drzew.	7	Brz	70	0,7	lb	95
198b	7,63	Drzew.	5	Brz	45	0,8	lb	95
200c	1,72	Drzew.	4	Brz	60	0,6	lb	95
200d	2,98	Drzew.	5	Brz	60	0,6	lb	95
220g	0,73	Drzew.	10	Ol	50	0,8	lb	100
220m	2,12	Drzew.	7	Ol	55	0,7	lb	95
223h	3,86	Drzew.	5	Brz	45	0,6	lb	95
232m	0,57	Drzew.	8	Ol	50	0,7	lb	100
237g	1,53	Drzew.	3	So	50	0,5	lb	100
242f	2,69	Drzew.	5	Ol	50	0,5	lb	95
270d	1,56	Drzew.	6	Ol	59	0,4	lb	100
271b	3,12	Drzew.	6	Ol	63	0,6	lb	95
135f	0,60	Drzew.	10	Brz	90	0,5	lb	100
136d	1,62	Drzew.	3	So	50	0,8	lb	95
143f	2,55	Drzew.	5	So	55	0,6	lb	95
144b	2,01	Drzew.	7	So	75	0,7	lb	95
144g	3,30	Drzew.	7	Brz	45	0,5	lb	95
144k	1,62	Drzew.	9	So	45	0,6	lb	95
149b	2,07	Drzew.	4	So	85	0,9	lb	100
149c	1,81	Drzew.	4	So	80	0,7	lb	100
277i	3,74	Drzew.	5	Brz	63	0,9	lb	100
298b	1,61	Drzew.	9	So	70	0,6	lb	95
303p	1,23	Drzew.	10	Ol	70	0,6	lb	95
310g	1,57	Drzew.	5	Brz	64	0,7	lb	95
331i	1,01	Drzew.	8	So	87	1	lb	100
350k	1,14	Drzew.	7	Św	85	0,9	lb	95
436h	0,86	Drzew.	10	So	40	0,6	lb	100
489d	1,68	Drzew.	9	So	95	1	lb	100
512c	1,88	Drzew.	9	Św	55	0,7	lb	95
584b	1,84	Drzew.	7	Ol	50	0,8	lb	90
593f	0,74	Drzew.	10	So	71	0,8	lb	95
614b	0,66	Drzew.	6	Ol	55	0,7	lb	100
614o	1,12	Drzew.	8	Ol	60	0,7	lb	95
614r	0,90	Drzew.	6	Brz	55	0,8	lb	100
621k	1,40	Drzew.	6	Brz	62	0,6	lb	95
629b	1,60	Drzew.	10	So	95	0,9	lb	95
632j	1,18	Drzew.	6	Ol	65	0,8	lb	95
633k	1,51	Drzew.	10	Ol	72	0,7	lb	95
637l	1,81	Drzew.	4	Ol	65	0,8	lb	95
644a	1,18	Drzew.	9	So	35	0,5	lb	95
644d	1,05	Drzew.	9	So	65	0,7	lb	95
647l	2,23	Drzew.	6	So	85	0,9	lb	95
655g	2,75	Drzew.	6	Ol	60	0,8	lb	95
655h	0,56	Drzew.	7	Ol.s	30	0,9	lb	95
Razem	87,79							

Tabela 62. Wykaz drzewostanów przewidzianych do przebudowy pełnej stopniowej - typ B

Adres	Pow.	B. pion	Udział	Gat.	Wiek	Zd.	Projektowane zabiegi [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
207d	3,61	KO	10	So	63	0,3	ODN-ZłOŻ - 1,09; IVDU - 3,61; CW - 1,26; CP - 1,26; AGROT - 1,09
221c	11,36	KDO	8	So	60	0,6	ODN-ZłOŻ - 2,27; IVD - 11,36; CW - 2,82; CP - 2,82; AGROT - 2,27
221i	7,82	KDO	10	So	60	0,6	ODN-ZłOŻ - 1,56; IVD - 7,82; CW - 1,94; CP - 2,49; AGROT - 1,56
273a	26,00	KO	10	So	61	0,7	ODN-ZłOŻ - 5,20; IVD - 26,00; CW - 3,34; CP - 4,65; AGROT - 5,20
351f	1,11	Drzew.	10	Db	85	0,9	ODN-ZłOŻ - 0,55; IIIB - 1,11; AGROT - 0,55
585c	2,83	Drzew.	9	So	60	0,6	ODN-ZłOŻ - 1,42; IVD - 2,83; AGROT - 1,42
589a	24,72	Drzew.	8	So	70	0,7	ODN-ZłOŻ - 7,42; IVD - 24,72; CP - 0,25; AGROT - 7,42
590a	31,66	Drzew.	9	So	70	0,8	ODN-ZłOŻ - 9,50; IVD - 31,66; AGROT - 9,50
600a	4,88	KO	8	So	55	0,3	ODN-ZłOŻ - 2,04; IVDU - 4,88; CW - 1,48; CP - 1,36; AGROT - 2,04
601c	9,79	KDO	7	So	60	0,6	ODN-ZłOŻ - 1,96; IVD - 9,79; CW - 2,90; CP - 0,20; AGROT - 1,96
602a	22,84	KDO	9	So	60	0,5	PIEL - 6,80; ODN-ZłOŻ - 9,14; IVD - 22,84; CW - 6,80; AGROT - 9,14
603c	29,10	KDO	9	So	60	0,5	PIEL - 2,95; ODN-ZłOŻ - 11,64; IVD - 29,10; CW - 7,04; CP - 1,81; AGROT - 11,64
604a	14,26	KDO	10	So	60	0,6	ODN-ZłOŻ - 5,70; IVD - 14,26; CW - 4,18; CP - 1,00; AGROT - 5,70
613f	3,64	Drzew.	3	So	60	0,8	ODN-ZłOŻ - 1,82; IVD - 3,64; AGROT - 1,82
621d	1,33	Drzew.	10	Św	60	0,8	ODN-ZłOŻ - 0,53; IIIA - 1,33; AGROT - 0,53
Razem	194,95						

Tabela 63. Wykaz drzewostanów przewidzianych do przebudowy częściowej – typ C

Adres	Pow.	B. pion.	Udział	Gat.	Wiek	Zd.	Zabieg	Opis młodego pokolenia
1	2	3	4	5	6	7	8	9
104g	4,29	Drzew.	9	So	36	0,6	TW	PODR: BK 8l - 0,7
252l	2,94	Drzew.	7	So	56	0,7	TP	PODR: DB 20l - 0,3
497b	12,54	Drzew.	7	So	60	0,7	TP	
Razem	19,77							

Zagospodarowanie drzewostanów niezgodnych z przyjętym TD

Poniżej przedstawia się syntetyczne zestawienie planowanych zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z przyjętymi typami gospodarczymi.

Tabela 64. Zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy drzewostanów niezgodnych z TD

Nadleśnictwo	Planowane zabiegi gospodarcze	Gospodarstwo					
		Specjalne	Lasów ochronnych	Zrębowe	Przerębowo-zrębowe	Przerębowe	Razem
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
Przasnysz	Rębnie	-	16,10	11,10	11,15	-	38,35
	Trzebieże	-	12,10	-	9,00	-	21,10
	Razem	-	28,20	11,10	20,15	-	59,45

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań zawartych w opisach taksacyjnych w oparciu o wytyczne ZHL. Zadania określone w opisach w wymiarze powierzchniowym mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym winny być realizowane wg potrzeb hodowlanych konkretnego drzewostanu.

Wykaz cięć użytków przedrębnych stanowią ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych i zestawione w „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego”. Jest on umieszczony w tomie – „Wykaz zagospodarowania lasu” po wykazie cięć rębnych.

Wykaz cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla całego Nadleśnictwa, jak też dla poszczególnych leśnictw. W skład tego wykazu wchodzi:

- trzebieże wczesne (TW),
- trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu. W wielu wydzieleniach, gdzie zaprojektowano użytkowanie rębne na części pododdziału, w pozostałej części nie mieszczącej się w nawrocie cięć zaprojektowano wskazówkę TP. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym została podana globalnie dla całego Nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby TW i TP mogą

przybierać charakter cięć, w ramach których prowadzona będzie przebudowa drzewostanów. Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w ZHL. W części tabelarycznej elaboratu przedstawiono zestawienia zaplanowanych zadań z zakresu użytkowania przedrębne (Tabela nr XVI – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku).

Poniżej przedstawia się syntetyczne dane wynikające z tej tabeli:

Tabela 65. Zestawienie zbiorcze drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne

Nadleśnictwo	Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Przasnysz	CP-P	-	-	-	-	-	-	-	-
	TW	534,42	1945,84	4,61	1,18	1,01	2,07	-	2489,13
	TP	0,32	419,68	3029,12	2290,78	2201,43	241,53	18,94	8201,80
	Razem	534,74	2365,52	3033,73	2291,96	2202,44	243,60	18,94	10690,93

3.2.1.3. Łącznie użytki główne

Zestawienie łączne użytków głównych przedstawia tabela XVII – „Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć” zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu. Syntetyczne zestawienie tych danych przedstawia się poniżej:

Tabela 66. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć

Kategoria użytkowania	Nadleśnictwo Przasnysz	
	brutto	netto
	m ³	
1	2	3
Rębne zaliczone na etat	593524	493674
5% przyrostu miąższości	29676	24691
Rębne niezaliczone na etat	2418	1997
Razem użytki rębne	625618	520362
Przedrębne	574547	459638
Ogółem	1200165	980000

3.2.1.4. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego dla leśnictw

Tabela 67. Zestawienie zadań z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Użytkowanie rębne						Użytkowanie przedrębne		Razem		Bez wskazań
		Zaliczone na etat		Niezaliczone na etat		Razem		ha	m ³	ha	m ³	ha
		ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Jarzyanny Kierz	255,15	50143	0,20	128	255,35	50271	1051,18	42916	1306,53	93187	25,50
2	Lipowiec	232,58	57258	0,23	12	232,81	57270	1000,24	41919	1233,05	99189	42,74
3	Duczymin	139,40	33894	0,43	167	139,83	34061	1027,67	45374	1167,50	79435	78,98
4	Grabowo	160,58	27869	2,84	490	163,42	28359	1020,68	40247	1184,10	68606	177,95
5	Dzierzgowo	207,62	40725	1,07	313	208,69	41038	1073,53	44247	1282,22	85285	42,39
6	Grudusk	160,62	30825	0,27	45	160,89	30870	695,49	24931	856,38	55801	8,85
7	Rycice	180,90	49963	0,06	120	180,96	50083	993,73	45889	1174,69	95972	29,35
8	Jednorozec	194,04	46139	0,05	409	194,09	46548	994,31	48613	1188,40	95161	46,95
9	Lipa	270,29	60549	-	25	270,29	60574	764,83	41645	1035,12	102219	28,77
10	Przejmy	369,08	71713	2,51	192	371,59	71905	800,08	33316	1171,67	105221	38,78
11	Krzynowłoga Mała	195,60	19969	-	34	195,60	20003	538,51	21560	734,11	41563	11,89
12	Przasnysz	139,94	29318	0,10	62	140,04	29380	730,68	28981	870,72	58361	16,81
Nadleśnictwo		2505,80	518365	7,76	1997	2513,56	520362	10690,93	459638	13204,49	980000	548,96

Tabela 68. Zestawienie leśnictwami przyjętego etatu użytkowania rębego z 5% przyrostem i niezaliczonymi na etat

Leśnictwo	Kategoria cięć	Pow. manipulacyjna	Pow. do odnowienia	m ³ netto
1	2	3	4	5
Jarzynny Kierz	Rb I	41,54	41,54	10592
	Rb II-V	213,61	104,72	37167
	5% przyrostu	-	-	2384
	niezal. na etat	-	-	128
łącznie		255,35	146,26	50271
Lipowiec	Rb I	81,84	81,84	23924
	Rb II-V	150,74	81,15	30606
	5% przyrostu	-	-	2728
	niezal. na etat	-	-	12
łącznie		232,81	162,99	57270
Duczynin	Rb I	87,48	87,48	25186
	Rb II-V	51,92	20,38	7093
	5% przyrostu	-	-	1615
	niezal. na etat	-	-	167
łącznie		139,83	107,86	34061
Grabowo	Rb I	75,94	75,94	17328
	Rb II-V	84,64	31,40	9213
	5% przyrostu	-	-	1328
	niezal. na etat	-	-	490
łącznie		163,42	107,34	28359
Dzierzgowo	Rb I	86,11	86,11	21733
	Rb II-V	121,51	55,47	17053
	5% przyrostu	-	-	1939
	niezal. na etat	-	-	313
łącznie		208,69	141,58	41038
Grudusk	Rb I	14,47	14,47	4222
	Rb II-V	146,15	79,34	25133
	5% przyrostu	-	-	1470
	niezal. na etat	-	-	45
łącznie		160,89	93,81	30870
Rycice	Rb I	96,19	96,19	30582
	Rb II-V	84,71	46,15	17002
	5% przyrostu	-	-	2379
	niezal. na etat	-	-	120
łącznie		180,96	142,34	50083
Jednorozec	Rb I	76,67	76,67	24185
	Rb II-V	117,37	58,75	19754
	5% przyrostu	-	-	2200
	niezal. na etat	-	-	409
łącznie		194,09	135,42	46548
Lipa	Rb I	18,29	18,29	6028
	Rb II-V	252,00	117,88	51639
	5% przyrostu	-	-	2882
	niezal. na etat	-	-	25
łącznie		270,29	136,17	60574
Przejmy	Rb I	11,43	11,43	3578
	Rb II-V	357,65	170,71	64718
	5% przyrostu	-	-	3417
	niezal. na etat	-	-	192
łącznie		371,59	182,14	71905

Leśnictwo	Kategoria cięć	Pow. manipulacyjna	Pow. do odnowienia	m ³ netto
1	2	3	4	5
Krzynowłoga Mała	Rb I	26,56	26,56	6191
	Rb II-V	169,04	63,90	12827
	5% przyrostu	-	-	951
	niezal. na etat	-	-	34
Łącznie		195,60	90,46	20003
Przasnysz	Rb I	50,90	50,90	14735
	Rb II-V	89,04	40,22	13185
	5% przyrostu	-	-	1398
	niezal. na etat	-	-	62
Łącznie		140,04	91,12	29380
Ogółem Nadleśnictwo		2505,80	1537,49	520362

Tabela 69. Zestawienie leśnictwami użytkowania przedrębego w rozbiu na TW i TP

Leśnictwo	TW	TP	Razem
	ha/m ³ netto		
1	2	3	4
Jarzynny Kierz	333,84	717,34	1051,18
	9713	33203	42916
Lipowiec	296,21	704,03	1000,24
	8869	33050	41919
Duczynin	277,70	749,97	1027,67
	8665	36709	45374
Grabowo	175,47	845,21	1020,68
	4901	35347	40247
Dzierzgowo	144,50	929,03	1073,53
	4522	39725	44247
Grudusk	146,82	548,67	695,49
	2964	21968	24931
Rycice	251,57	742,16	993,73
	9423	36466	45889
Jednorożec	163,05	831,26	994,31
	6093	42518	48613
Lipa	196,06	568,77	764,83
	7838	33807	41645
Przejmy	271,87	528,21	800,08
	6970	26346	33316
Krzynowłoga Mała	68,11	470,40	538,51
	2124	19436	21560
Przasnysz	163,93	566,75	730,68
	3333	25648	28981
Ogółem Nadleśnictwo	2489,13	8201,80	10690,93
	75415	384223	459638

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły

dla bieżącego planu urządzenia lasu, perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisanego ogólnego.

Tabela 70. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu

Lp.	Rodzaj czynności	Powierzchnia
1	2	3
1	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	138,55
2	Zalesienia gruntów nieleśnych	0,88
3	Odnowienia zrębów projektowanych – 75 % proj. odn.	500,56
4	Odnowienia przy rębniach złożonych – 75 % proj. odn.	724,31
5	Podsadzenia produkcyjne	169,19
6	Dolesienia luk i przerzedzeń	1,46
7	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	6,39
8	Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 5 % ich pow.	76,75
9	Wprowadzenie podszytów	-
10	Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	639,00
11	Pielęgnowanie gleby w uprawach projektowanych – 70 % proj. upraw	857,41
12	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	1443,76
13	Pielęgnowanie upraw projektowanych (CW) – 45 % proj. upr.	551,19
14	Pielęgnowanie młodników (CP)	1597,98
15	Pielęgnowanie młodników (CP-P)	-
16	Nawożenie	-
17	Regulacja stosunków wodnych	-
18	Specjalne zabiegi agrotechniczne	1540,13

– odnowienia na powierzchniach otwartych

Odnowienia na powierzchniach otwartych obejmują powierzchnię zrębów zaległych, halizn oraz powierzchnię do odnowienia zrębów zupełnych zaprojektowanych na obecny okres gospodarczy.

Do planu urządzenia lasu przyjęto powierzchnie odnowień zrębów projektowanych jako 75 % powierzchni wynikającej z sumy powierzchni wskazań gospodarczych wg Tabeli XVIII.

Skład gatunkowy upraw w odnowieniach otwartych należy dostosować do typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk przyjętych przez KZP i NTG. Na powierzchniach niejednorodnych pod względem

siedliskowym, na mikrosiedliskach, stosować gatunki domieszkowe zgodnie z ich wymaganiami w stosunku do żyzności i wilgotności gleby.

– odnowienia przy rębniach złożonych

Odnowienia przy rębniach złożonych obejmują powierzchnię przewidzianą do odnowienia w drzewostanach użytkowanych rębnią II, III i IV.

Do planu urządzenia lasu przyjęto powierzchnie odnowień przy rębniach złożonych jako 75 % powierzchni wynikającej z sumy powierzchni wskazań gospodarczych wg Tabeli XVIII.

Rębnia częściowa IIb odznacza się regularnie rozłożonym w czasie użytkowaniem drzewostanu, prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych. Odnowienia naturalnego, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego. Wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny. Po cięciu uprzątającym pozostałą powierzchnię odnowić należy pozostałymi gatunkami, zgodnymi z typem drzewostanu dla danego siedliska.

W rębni IIIa w pierwszym etapie wycinane są gniazda, cięciami zupełnymi, każde o powierzchni od 5 do 50 arów. Zaleca się rozmieszczanie gniazd z wykorzystaniem bardziej żyznych fragmentów siedliska, istniejących odnowień i luk w drzewostanie. W drugim etapie następuje usunięcie drzewostanu z powierzchni między gniazdami. Na powierzchnię między gniazdami należy wprowadzić odnowienie sztuczne gatunków właściwych dla siedliska o składzie zapewniającym osiągnięcie celu hodowlanego z wykorzystaniem istniejących nalotów i podrostów.

W rębni IIIb zakłada się jednorazowo lub dwukrotnie cięciem zupełnym gniazda o powierzchni od 5 do 50 arów. Cięcia częściowe na powierzchni między gniazdami wykonuje się w celu uzyskania odnowienia naturalnego. Na powierzchnię nieodnowioną wprowadza się, po cięciu uprzątającym, gatunki zgodne z typem drzewostanu.

Zgodnie z pismem Dyrektora Generalnego LP z dnia 8 lipca 2019 roku (znak sprawy: ZG.7010.4.2019): „Należy pamiętać, że wprowadzenie do upraw leśnych dębu w niestandardowych formach zmieszania tj. metodami grupowymi i korytarzowymi nie tylko nie jest sprzeczne z obowiązującymi ZHL, ale wręcz, ze względu na szereg korzyści przyrodniczych i ekonomicznych, powinny znaleźć szersze zastosowanie w praktyce leśnej”.

Odnowione gniazda zaleca się chronić przed zwierzyną poprzez ochronę pojedynczych sadzonek, lub grodzenie gniazd.

Rębnia IV, stopniowa polega na wykonywaniu w drzewostanie na powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych (w tym także zupełnych na małych powierzchniach) prowadzących do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przerzedzenia drzewostanu. Tworzone ośrodki

odnowienia poszerza się zazwyczaj podczas długiego okresu odnowienia cięciami brzegowymi. Daje ona możliwość wyhodowania drzewostanów wielogatunkowych, różnowiekowych, o kępowej formie mieszania gatunków. W rębni tej wykorzystuje się wiele lat nasiennych, przy czym proces odnowienia na powierzchni manipulacyjnej nie odbywa się w tym samym czasie, dzięki czemu wszystkie stadia odnowienia występują obok siebie. Naturalny sposób odnowienia należy preferować na wszystkich siedliskach, wykorzystując zwarte kępy istniejących samosiewów.

- podsadzenia produkcyjne

W planie urządzenia lasu na lata 2022 - 2031 zaprojektowano wprowadzenie podsadzeń na powierzchni 169,19 ha. Są to drzewostany sosnowe, głównie II klasy wieku, w których występuje zagrożenie masowego pojawienia się czeremchy amerykańskiej.

- dolesienia luk i przerzedzeń

Dolesienia luk i przerzedzeń zaprojektowano głównie w drzewostanach II -IV klasy wieku w celu uproduktynienia istniejących luk. Do tego celu należy wykorzystywać gatunki cienioznośne, ale będące w składzie typu drzewostanu. Niewielkie luki, o powierzchni poniżej 0,10 ha pozostawiono do sukcesji naturalnej.

- poprawki i uzupełnienia

Poprawki i uzupełnienia należy wykonywać gatunkami docelowymi. Wielkość poprawek i uzupełnień w uprawach i młodnikach projektowanych NTG określiła na 5 % powierzchni projektowanych do odnowienia i zalesienia.

- wprowadzenie podszytów

W planie urządzenia lasu na lata 2022 – 2031 nie zaprojektowano wprowadzenia podszytów.

- pielęgnowanie lasu

Pielęgnowanie lasu obejmuje prace związane z pielęgnowaniem gleby (PIEL), czyszczenia wczesne (CW) oraz czyszczenia późne (CP).

Pielęgnowanie gleby zaprojektowano na powierzchni upraw istniejących, w zasadzie do 5 lat oraz na powierzchni odnowień i zalesień projektowanych do wykonania w obecnym 10 - leciu. Wielkość powierzchni pielęgnowania gleby w uprawach projektowanych NTG ustaliła na 70 % sumy powierzchni odnowień zrębów projektowanych i odnowień przy rębniach złożonych zaprojektowanych na bieżący okres gospodarczy.

Pielęgnowanie upraw (CW) zaplanowano w uprawach i młodnikach istniejących w wieku do ok. 10 lat, w zależności od występującego składu gatunkowego. Wielkość powierzchni pielęgnowania upraw

projektowanych NTG ustaliła na 45 % sumy powierzchni odnowień zrębów projektowanych i odnowień przy rębniach złożonych zaprojektowanych na bieżący okres gospodarczy.

Pielęgnowanie młodników (CP) zaplanowano głównie w drzewostanach Ib podklasy wieku. Czyszczenia późne projektowane były także w podklasie Ia, w zależności od gatunku oraz ilości nawrotów oraz w młodnikach po rębniach złożonych w II klasie wieku.

Nie projektowano pozyskania drewna w czyszczeniach późnych, jednak ze względu na dużą dynamikę wzrostu niektórych młodników dopuszcza się pozyskanie miąższości drewna w trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych (CP).

– specjalne zabiegi agrotechniczne

Zostały zaprojektowane na powierzchniach, gdzie zachodzi konieczność usunięcia zbędnych i bezwartościowych samosiewów i podszytów lub zadarnionej i zachwaszczonej pokrywy.

3.2.2.1. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Tabela 71. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe						Zalesienia	Pielęgnowanie lasu				Melioracje agrotechniczne
		Na pow. otwartej		Pod ostoną			Poprawki i uzupełnienia		PIEL	CW	CP	W tym: CPP	
		Halizny, zręby	Zręby proj.	Rębnie złożone	Odnow. II p.	Odnow. luk							
		Powierzchnia [ha]											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Jarzynny Kierz	6,66	31,16	89,50	18,03	0,28	7,38	-	131,01	184,34	178,47	-	146,26
2	Lipowiec	16,46	61,38	73,18	28,55	-	8,98	-	157,31	194,90	131,21	-	162,99
3	Duczumin	14,10	65,61	16,28	26,04	0,15	6,31	-	100,20	137,87	197,49	-	107,86
4	Grabowo	3,59	56,95	28,44	8,85	0,50	5,11	0,33	92,33	138,76	116,14	-	107,67
5	Dzierzgowo	29,26	64,58	46,34	1,39	0,23	7,76	-	146,70	182,63	151,90	-	141,58
6	Grudusk	2,84	10,85	71,85	-	-	6,28	-	119,51	161,49	132,66	-	93,81
7	Rycice	24,12	72,14	42,82	14,08	-	7,69	0,55	159,93	197,94	165,68	-	142,89
8	Jednorozec	12,96	57,50	45,33	6,71	-	6,96	-	137,96	142,08	72,38	-	135,75
9	Lipa	14,30	13,72	98,25	37,56	-	9,61	-	159,16	185,70	106,97	-	136,17
10	Przejmy	6,99	8,57	134,23	21,74	-	9,35	-	163,61	320,40	222,26	-	182,51
11	Krzynowłoga Mała	6,21	19,92	47,92	1,42	-	3,77	-	68,88	80,69	30,35	-	90,46
12	Przasnysz	1,06	38,18	30,17	4,82	0,30	3,94	-	59,81	68,15	92,47	-	92,18
Nadleśnictwo		138,55	500,56	724,31	169,19	1,46	83,14	0,88	1496,41	1994,95	1597,98	-	1540,13

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu oparto na następujących podstawach:

- wytyczne Instrukcji urządzania lasu z roku 2011,
- wytyczne Instrukcji ochrony lasu z roku 2011,
- wytyczne Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu z roku 2019,
- ustalenia KZP i NTG dla Nadleśnictwa,
- wyniki prac Zespołu Ochrony Lasu, ujęte w formie Referatu Kierownika ZOL,
- dane Nadleśnictwa ujęte w Referacie Nadleśniczego dotyczącym analizy gospodarki leśnej za poprzedni okres gospodarczy,
- wyniki urzędniowych prac terenowych – taksacyjnych w Nadleśnictwie,
- doświadczenia i obserwacje administracji Nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Inspekcji Lasów Państwowych.

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Głównym zadaniem z zakresu ogólnej ochrony lasu jest działalność zmierzająca do poprawy stanu sanitarnego lasu poprzez przeciwdziałanie rozwojowi szkodliwych owadów i grzybów oraz poprzez szybkie reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Uszkodzenia spowodowane przez szkodliwe owady zinwentaryzowano na powierzchni 263,25 ha. Są to w większości uszkodzenia nieistotne, nietrwałe. Uszkodzenia w stopniu 2 wystąpiły na powierzchni 25,03 ha.

Istotnym zagrożeniem drzewostanów Nadleśnictwa Przasnysz są szkodniki pierwotne sosny, głównie brudnica mniszka. Powodem tego jest struktura gatunkowa i wiekowa drzewostanów oraz rozległość kompleksów leśnych. W związku z tym należy w dalszym ciągu dbać o stan sanitarny lasu, śledzić rozwój liczebny szkodników, prowadzić ich poszukiwania szczególnie w wyznaczonych ogniskach gradacyjnych, a w przypadkach koniecznych przystąpić do ich zwalczania.

W ramach walki biologicznej ze szkodnikami owadziemi niezwykle skuteczną metodą jest ochrona pożytecznych ssaków owadożernych (ryjówki, jeże, nietoperze), płazów, gadów, ptaków i pożytecznych owadów. W lasach Nadleśnictwa Przasnysz wywieszono 2271 budek lęgowych dla ptaków. Należy utrzymywać je w dobrym stanie, uzupełniać braki oraz wieszać nowe. Skuteczne,

zwłaszcza w drzewostanach sosnowych jest przeciwdziałanie nadmiernemu rozwojowi owadów poprzez zasiedlenia i ochronę mrowisk mrówki śmawej.

Problem szkód w uprawach powodowanych przez szeliniaka skutecznie rozwiązuje wydłużony okres przelegiwania zrębów.

Łączna powierzchnia drzewostanów w pierwszym pokoleniu na gruntach porolnych w Nadleśnictwie Przasnysz, zinwentaryzowanych w trakcie bieżących prac taksacyjnych, wynosi 3001,64 ha – 19,3% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa. Na dużej części tych drzewostanów zinwentaryzowano grzyby patogeniczne rodzaju Korzeniowiec powodujące hubę korzeni. Uszkodzenia wystąpiły na powierzchni 650,90 ha, w tym 611,67 ha w pierwszym stopniu uszkodzenia i 39,23 ha w drugim stopniu uszkodzenia. Ważnym elementem poprawiającym stabilność tych drzewostanów są trzebieże przekształceniowe z wykorzystaniem procesów sukcesyjnych. Natomiast do metod ograniczających rozwój chorób grzybowych zagrażających starszym drzewostanom należą: zachowanie odpowiedniego terminu wykonania cięć pielęgnacyjnych tak, aby nie dopuścić do rozsiewu zarodników grzybów, ograniczenie mechanicznego przygotowania gleby na powierzchniach zagrożonych, odpowiedni dobór składu gatunkowego upraw na gruntach porolnych, zabezpieczanie pniaków preparatami biologicznymi.

Czynniki klimatyczne były przyczyną uszkodzeń opisanych w drzewostanach na powierzchni 5,62 ha. Pierwszy stopień uszkodzenia obejmuje powierzchnię 2,93 ha, 2,69 ha zaliczono do drugiego stopnia, trzeciego stopnia uszkodzenia nie stwierdzono. Wiele powierzchni w przeszłości uszkodzonych przez wiatr zostało odnowionych i obecnie stanowią drzewostany. Na warunki klimatyczne, jako takie nie mamy wpływu, należy podnosić odporność drzewostanów na ich negatywne oddziaływanie poprzez odpowiednio prowadzone zabiegi hodowlane.

Szkody od zwierzyny w uprawach i młodnikach wystąpiły na ogólnej powierzchni 1693,62 ha. Na powierzchni 1501,83 ha wystąpiły uszkodzenia nieistotne, a uszkodzenia w 2 stopniu obejmują 191,79 ha. Według referatu ZOL działaniami w zakresie ochrony upraw w ostatnim dziesięcioleciu objęto powierzchnię 803,34 ha. Biorąc pod uwagę stany zwierzyny płowej, należy kontynuować działania ograniczające szkody przez nią powodowane, szczególnie gradzenie upraw i gniazd, które jest najskuteczniejszą formą ich ochrony oraz dążyć do utrzymania docelowych stanów zwierzyny według WŁPH. Z długoletniej obserwacji wynika, że na zmniejszenie rozmiaru szkód można zdecydowanie wpłynąć przez intensyfikację pozyskania drewna z czyszczeń i trzebieży w okresie od grudnia do marca. Z analizy zimowego spałowania wynika, że jest ono wyraźnie mniejsze o ile jelenie mają dostęp do świeżo powalonych drzew, które korują przez spałowanie, często do połowy długości strzały, wliczając

w to obcięte gałęzie i korony. Trzeba również egzekwować od kół łowieckich, dzierżawiących tereny leśne, prowadzenie właściwej gospodarki łowieckiej, np. zagospodarowanie poletek łowieckich.

Zakłócenia stosunków wodnych zaobserwowano na powierzchni 21,54 ha. Drzewostany wykazywały oznaki uszkodzenia i osłabienia na skutek podtapiania. Podtopienia występują najczęściej w sąsiedztwie cieków wodnych w których występują bobry.

Prac związanych z ustaleniem stref zagrożenia przemysłowego, z uwagi na brak odpowiednich wytycznych, nie prowadzono, a całość lasów Nadleśnictwa zaliczono do strefy zerowej.

Generalnie, wykonując zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy położyć nacisk na następujące zagadnienia:

- utrzymywanie odpowiedniego stanu sanitarnego lasu poprzez usuwanie na bieżąco wiatrołomów, leżaniny i posuszu,
- prowadzenie kontroli występowania owadów,
- zwalczania szkodliwych owadów jeżeli liczebność ich populacji zagrażać będzie drzewostanom,
- ochronę pożytecznego ptactwa przez rozwieszanie i konserwację budek lęgowych i utrzymywanie remiz,
- ochronę drzewostanów przed wywalającymi wiatrami i przed okiścią poprzez prawidłowe wykonywanie cięć rębnych zgodnie z ustalonymi kierunkami, a cięć przedrębnych w odpowiednim terminie i właściwej intensywności,
- dostosowanie wielkości populacji zwierzyny płowej do pojemności łowisk oraz ochronę upraw i młodników przed szkodami.

Częścią planu ochrony lasu jest mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1:30 000. Na mapie tej zaznaczono:

- stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- ogniska gradacyjne,
- obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez szkodniki pierwotne, szkodniki wtórne, choroby grzybowe, zwierzynę, czynniki klimatyczne oraz zakłócenie stosunków wodnych,
- drzewostany na gruntach porolnych w pierwszym pokoleniu,
- remizy ogniskowo - kompleksowej metody ochrony lasu,
- powierzchnie monitoringu biologicznego.

3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

NADLEŚNICTWO PRZASNYSZ

Ocena zagrożenia pożarowego

Stan ochrony przeciwpożarowej w Nadleśnictwie

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

na lata 2022-2031

**KOMENDA WOJEWÓDZKA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
w Warszawie
WYDZIAŁ KONTROLNO-ROZPOZNAWCZY
ul. Domaniewska 40, 02-672 Warszawa
Załącznik do postanowienia
WZ.55 12.1.3. 2022 r.

A. PODSTAWA PRAWNA I UREGULOWANIA WEWNĘTRZNE PGL LP W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ LASU

Kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu wynikają z analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie, oceny potencjalnego zagrożenia pożarowego wynikającego z obecnego stanu lasów oraz z analizy stanu ochrony ppoż. funkcjonującej w Nadleśnictwie, w świetle obowiązujących w tym względzie przepisów prawnych tj.:

- ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 roku (Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej, Dziennik Ustaw 2021 poz. 869),
- ustawa z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 czerwca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach, Dziennik Ustaw 2021 poz. 1275),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody, Dziennik Ustaw 2021 poz. 1098),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego, Dziennik Ustaw 2021 poz. 1737.,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dziennik Ustaw 2010 nr 109. poz. 719),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dziennik Ustaw 2006 Nr 58, poz. 405, zmienione Rozporządzeniami MŚ z dnia 13 lipca 2015 r. Dziennik Ustaw 2015 poz. 1070 oraz z dnia 9 lipca 2010 r. Dziennik Ustaw 2010 nr 137 poz. 923.),
- obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 lipca 2020 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dziennik Ustaw 2020 poz. 1247),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U.2009 nr 124, poz. 1030),
- Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu (stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 grudnia 2019 r., obowiązująca w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych od dnia 1 stycznia 2020 r. - wydana przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, Warszawa 2020),

- Instrukcja urządzania lasu cz. 1. (stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., obowiązująca w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych od dnia 21 listopada 2011 r. - wydana przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, Warszawa 2012).

B. ANALIZA STANU ZAGROŻENIA POŻAROWEGO W UBIEGŁYM OKRESIE

1. Pożary w ubiegłym okresie gospodarczym

W okresie ostatnich 10 lat na terenie Nadleśnictwa zarejestrowano 13 pożarów na łącznej powierzchni 1,56 ha. Przyczyną ośmiu pożarów było podpalenie, dwóch nieostrożność dorosłych oraz niedogaszone ognisko. W jednym przypadku przyczyną pożaru były wyładowania atmosferyczne, a także jeden raz nastąpił przerzut pożaru z gruntów nieleśnych. Były to pożary pokrywy gleby, małe i ugaszone w zarodku. Niewątpliwie do niewielkich strat przyczyniło się stworzenie systemu obserwacji opartego na dostrzegalniach przeciwpożarowych, patrolach naziemnych i lotniczych, który umożliwił szybkie podjęcie akcji gaśniczej.

Tabela 72. Wykaz pożarów w Nadleśnictwie Przasnysz w latach 2012 - 2021

Rok	Powierzchnia pożaru (ha)	Rodzaj pożaru	Przyczyny pożaru
1	2	3	4
2012	0,05	pokrywy gleby	Przerzuty z gruntów nieleśnych
	0,06	pokrywy gleby	Nieostrożność dorosłych
2013	0,12	pokrywy gleby	Nieostrożność dorosłych
	0,20	pokrywy gleby	Podpalenie
2014	0,01	pokrywy gleby	Zaniedbanie po rekreacji
2015	0,08	pokrywy gleby	Podpalenie
	0,25	pokrywy gleby	Podpalenie
	0,31	pokrywy gleby	Podpalenie
	0,30	pokrywy gleby	Podpalenie
2016	0,01	pokrywy gleby	Podpalenie
2017	-	-	-
2018	0,01	pokrywy gleby	Wyładowanie atmosferyczne
2019	0,10	pokrywy gleby	Podpalenie
	0,06	pokrywy gleby	Podpalenie
2020	-	-	-
2021	-	-	-
Razem	1,56	-	-

Nadleśnictwo w swoich granicach administracyjnych sprawuje nadzór nad lasami niepaństwowymi o 12 565,82 ha na zlecenie Starostw Powiatowych: w Przasnyszu, Mławie i Ciechanowie. Powierzchnia lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynosi 28 823,04 ha.

Z punktów obserwacyjnych prowadzi się monitoring wszystkich obszarów leśnych bez względu na formę ich własności.

2. Ocena uszkodzeń spowodowanych przez pożary w ubiegłym okresie gospodarczym

W czasie prac taksacyjnych prowadzonych w latach 2020-2021 w drzewostanach Nadleśnictwa Przasnysz nie zinwentaryzowano uszkodzeń spowodowanych przez pożar.

Pożary które wystąpiły w ubiegłym dziesięcioleciu, nie spowodowały poważnych uszkodzeń drzewostanów ani strat finansowych.

C. ANALIZA I OCENA AKTUALNEGO STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1. Czynniki kształtujące obecne i potencjalne zagrożenie pożarowe lasów

Określenie potencjalnego zagrożenia pożarowego lasów Nadleśnictwa Przasnysz oparto o analizę poszczególnych czynników decydujących o tym zagrożeniu.

Poddane analizie czynniki to:

- a) linie energetyczne, rurociągi i gazociągi,
- b) turystyka i rekreacja w lasach,
- c) miejsca szczególnie palne graniczące z gruntami Nadleśnictwa,
- d) linie kolejowe i szlaki komunikacyjne przebiegające przez tereny leśne,
- e) zakłady przemysłowe i magazyny w bezpośrednim sąsiedztwie lasu,
- f) obszary leśne szczególnie podatne na rozprzestrzenianie się pożaru,
- g) wskazane przez Nadleśnictwo utrudnienia ograniczające prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej,
- h) obiekty szczególnie cenne przyrodniczo, które mogą ulec zniszczeniu na skutek pożaru,
- i) warunki meteorologiczne z ostatnich lat i wilgotność gleby w lasach,
- j) udział siedlisk borowych i łęgowych w powierzchni leśnej,
- k) struktura gatunkowo - wiekowa drzewostanów,
- l) inne elementy istotne dla Nadleśnictwa wskazane w protokołach KZP i NTG.

a) linie energetyczne, rurociągi i gazociągi,

Przez teren Nadleśnictwa Przasnysz przebiegają napowietrzne i kablowe linie energetyczne. Na gruntach Nadleśnictwa występują linie niskiego i średniego napięcia na długości 11,2 km. Gazociągi występują, lecz poza gruntami administrowanymi przez Nadleśnictwo. Brak jest rurociągów transportujących materiały palne.

Szczegółowy wykaz obiektów infrastruktury przesyłowej znajduje się w Nadleśnictwie Przasnysz.

b) turystyka i rekreacja w lasach

W dobie postępującej urbanizacji, lasy Nadleśnictwa Przasnysz są dla mieszkańców miast zapleczem rekreacyjnym. Z powodu braku jezior i większych rzek, lasy te nie są zbyt atrakcyjne pod względem turystycznym. Świadczyć o tym może fakt występowania niewielkiej ilości gospodarstw agroturystycznych i pensjonatów. Coraz częściej spotyka się jednak zabudowę letniskową. Domki usytuowane są często w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych. Pobyt mieszkańców w tych posiadłościach ma raczej charakter sezonowy, aczkolwiek coraz większy odsetek osób korzysta ze

swoich posiadłości przez cały rok. W związku z tym zwiększa się ilość wypoczywających, a to wiąże się z rosnącą presją na las.

Omawiając temat turystyki, należy poruszyć problem okresowej penetracji lasu w czasie zbioru płodów runa leśnego. Nasilenie pobytu ludzi w lesie kształtowane jest przez czynniki przyrodnicze, dlatego nie można go jednoznacznie zinterpretować. Faktem pozostaje jednak to, że w okresie zbioru grzybów i jagód penetracja ostępów leśnych jest ogromna, a co za tym idzie, możliwość zaistnienia pożaru wzrasta w dużym stopniu.

Potencjalne zagrożenie pożarowe stwarza również gęstość szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren Nadleśnictwa. Nasilenie ruchu turystycznego nie jest równomierne we wszystkich drzewostanach. Nadleśnictwo współpracuje z organami samorządowymi by ukierunkować turystykę na wyznaczone szlaki: piesze, rowerowe. Nadleśnictwo urządziło i udostępniło również 2 ścieżki dydaktyczne. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się miejsca wypoczynku poza terenami administrowanymi przez LP.

Nadleśnictwo Przasnysz wyznaczyło specjalny obszar leśny (oddz. 2, 6, 7, 16 - 21, 26 - 33, 37 - 47, 52 - 63, 70 - 81, 89 - 96, 101-103) o powierzchni ponad 1 500 ha, gdzie miłośnicy bushcraftu i survivalu, którzy chcą przenocować „na dziko” bez specjalnej infrastruktury, mogą uprawiać swoje hobby. Udostępnienie tak dużego obszaru niewątpliwie stwarza zagrożenie wystąpienia pożaru.

Istnienie zaplecza turystycznego pozwala utrzymać wczasowiczów w określonym miejscu, co ogranicza obszar ewentualnego niekorzystnego wpływu na środowisko. Szczególnym problemem jest niekontrolowany wjazd do lasu i związane z tym zagrożenia. W celu minimalizacji skali problemu Nadleśnictwo urządziło i utrzymuje miejsca postoju. Samo istnienie takich miejsc stwarza ryzyko wystąpienia pożaru, jednakże ograniczony został obszar zagrożenia, a dogodna lokalizacja umożliwia ewentualne szybkie przeprowadzenie akcji ratowniczej. Z drugiej strony, biorąc pod uwagę fakt, że prawie wszyscy poruszający się po lesie turyści, wyposażeni są w telefony komórkowe, to ruch turystyczny może przyczynić się do wczesnego wykrycia pożaru i zaalarmowania służb ratowniczych.

Tabela 73. Lokalizacja miejsc postoju pojazdów.

L.p.	Leśnictwo	Adres leśny	Numer drogi publicznej
1	2	3	4
1	Lipowiec	63d	Droga powiatowa nr 2361W
2	Krzynowłoga Mała	590a	Droga krajowa nr 57
3	Krzynowłoga Mała	586l	Droga powiatowa nr 3213W
4	Jednorozec	433b	Droga powiatowa nr 3223W
5	Jarzynny Kierz	2j	Droga powiatowa nr 2216W
6	Jarzynny Kierz	70j	Droga powiatowa nr 2216W
7	Przasnysz	648r	Droga wojewódzka nr 544
8	Przasnysz	638x	Droga wojewódzka nr 544
9	Przejmy	490g	Droga powiatowa nr 2514W
10	Rycice	371d	Droga powiatowa nr 3213W
11	Duczymin	191c	Droga powiatowa nr 3216W
12	Duczymin	116d	Droga gminna
13	Lipa	572d	Droga powiatowa nr 3227W
14	Lipa	536a	Droga powiatowa nr 3234W

c) miejsca szczególnie palne graniczące z gruntami Nadleśnictwa,

W zasięgu Nadleśnictwa Przasnysz nie zinwentaryzowano miejsc szczególnie palnych graniczących z gruntami Nadleśnictwa. Jednak w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się lasy nie zarządzane przez LP, wśród których mogą znajdować się powierzchnie szczególnie palne. Wszystkie lasy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa objęte są monitoringiem przeciwpożarowym. Ponadto lasy Nadleśnictwa graniczą z wsiami, rozrzuconymi przysiółkami lub pojedynczymi gospodarstwami. W większości tereny przyległe do lasu są zagospodarowane rolniczo, co w przypadku powstania pożaru podczas prowadzenia prac polowych stwarza możliwość niekontrolowanego przedostania się ognia na sąsiadujące drzewostany.

d) linie kolejowe szlaki komunikacyjne przebiegające przez tereny leśne

Przez teren Nadleśnictwa przebiegają następujące szlaki komunikacyjne, mogące przyczynić się do zwiększenia zagrożenia pożarowego:

Tabela 74. Wykaz ważniejszych szlaków komunikacyjnych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

L.p.	Rodzaj szlaku komunikacyjnego	Numer	Przebieg drogi	Długość przebiegu w obszarze zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa [km]	Przebieg graniczący z gruntami N-ctwa [km]
1	2	3	4	5	6
1	Droga krajowa	57	Chorzele – Maków Mazowiecki	39,55	1,59
2	Droga wojewódzka	544	Mława – Przasnysz - Ostrołęka	29,58	2,56
3	Droga wojewódzka	616	Rembielin - Grudusk	27,26	0,60
4	Droga wojewódzka	617	Przasnysz - Ciechanów	7,17	-

Oprócz wymienionych wyżej głównych szlaków komunikacyjnych, istnieje sieć dróg powiatowych i gminnych, z reguły o ulepszonych nawierzchniach, często asfaltowych. Pełnią one rolę dróg dojazdowych do typowych, leśnych dojazdów ppoż., lub same zabezpieczają dostępność do terenów leśnych w przypadku zaistnienia pożaru.

f) zakłady przemysłowe i magazyny w bezpośrednim sąsiedztwie lasu,

Na obszarze Nadleśnictwa nie zinwentaryzowano zakładów przemysłowych, ani magazynów, które graniczą bezpośrednio z lasami Nadleśnictwa i powodują wzrost zagrożenia pożarowego. Największą miejscowością w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa jest miasto Przasnysz. Tereny bezpośrednio sąsiadujące z gruntami Nadleśnictwa, to obszary wiejskie, rolne lub leśne, o słabym uprzemysłowieniu.

g) obszary leśne szczególnie podatne na rozprzestrzenianie się pożaru,

Obszary leśne szczególnie podatne na rozprzestrzenianie się pożaru to:

- drzewostany w klasie palności A - Załącznik 1 do Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu,
- zwarte obszary torfowo-murszowe,
- powierzchnie pokłękowe,
- zdegradowane tereny leśne.

Tabela 75. Wykaz obszarów szczególnie podatnych na rozprzestrzenianie się pożaru

Leśnictwo	Drzewostany w klasie palności A	Zwarte obszary torfowo-murszowe	Powierzchnie pokłeszkowe	Zdegradowane tereny leśne
1	2	3	4	5
Jarzynny Kierz	7	Nie występują	Nie występują	Nie występują
Lipowiec	63, 82, 97, 98, 99, 100, 108, 109, 110, 111			
Duczumin	125, 151, 162, 182, 186, 189			
Grabowo	237, 241, 244, 257			
Dzierzgowo	117, 120, 121, 122, 134, 135, 136, 147, 148, 149, 203, 206, 217, 218, 219, 253, 295			
Grudusk	-			
Rycice	352, 354, 364, 365, 376, 396, 407			
Jednoróżec	436, 451, 452, 453			
Lipa	-			
Przejmy	-			
Krzynowłoga Mała	589, 600, 601, 602, 603, 604			
Przasnysz	616			

h) wskazane przez Nadleśnictwo utrudnienia ograniczające prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej

Na gruntach lasów Nadleśnictwa Przasnysz nie występują obszary, na których mogłyby wystąpić utrudnienia ograniczające prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej.

i) obiekty o szczególnym znaczeniu przyrodniczo-kulturowym, które mogą ulec zniszczeniu na skutek pożaru

Tabela 76. Wykaz obiektów o szczególnym znaczeniu przyrodniczo-kulturowym, które mogą ulec zniszczeniu na skutek pożaru

Lp.	Leśnictwo	Oddział, wydzielenie	Rodzaj obiektu
1	2	3	4
1	Duczymin	165h	Pomnik przyrody
2	Duczymin	167j	Pomnik przyrody
3	Duczymin	167k	Pomnik przyrody
4	Duczymin	167l	Pomnik przyrody
5	Duczymin	167m	Pomnik przyrody
6	Duczymin	167i,k,l,m,n	Park zabytkowy – nr rej. A-524
7	Grudusk	349f	Pomnik przyrody
8	Grudusk	349l	Pomnik przyrody
9	Grudusk	350d	Pomnik przyrody
10	Grudusk	329b	Kurhany – 12 szt.
11	Jarzynny Kierz	37p	Pomnik przyrody
12	Jarzynny Kierz	50f	Mogiła
13	Jarzynny Kierz	71c	Ziemianki i obozowisko z I WŚ
14	Lipowiec	59d	Mielierz
15	Rycice	353b	Park podworski
16	Rycice	372d	Mogiła
17	Rycice	399d	Mogiły
18	Jednoróżec	419c	Cmentarz
19	Przejmy	489h	Mogiła
20	Przejmy	505c	Cmentarz
21	Krzymowłoga Mała	611b	Mogiła
22	Przasnysz	638r	Mogiła
23	Przasnysz	648t	Cmentarz
24	Przasnysz	657c	Cmentarz
25	Przasnysz	648i	Pomnik przyrody

Wymienione obiekty nie posiadają szczególnych zabezpieczeń przeciwpożarowych.

j) warunki meteorologiczne

Warunki meteorologiczne są jednym z najważniejszych czynników kształtujących zagrożenie pożarowe lasów. Determinują one wilgotność pokrywy gleby, powietrza oraz innych materiałów znajdujących się w lesie, przez co decydują o możliwości powstania pożaru. Najbardziej istotne znaczenie mają one w okresie od wczesnej wiosny do jesieni tj. w okresie bez pokrywy śnieżnej w lesie.

Charakterystyka czynników meteorologicznych obszaru Nadleśnictwa Przasnysz w okresie największej palności dla lasów:

Tabela 77. Średnie wartości w okresie 2016 – 2020 - dane ze stacji meteorologicznej w Budziskach

Czynnik meteorologiczny	Miesiące							W okresie IV-X
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
średnie opady (mm)	28,64	77,30	77,68	93,40	74,14	57,70	77,90	486,76
średnie temp. pow. (°C)	8,78	13,86	18,90	18,50	18,44	13,83	8,57	14,41
Średnia siła panujących wiatrów (m/sek.)	1,07	0,88	0,74	0,59	0,44	0,55	0,63	0,70
Kierunek pan. wiatrów (°)	207	207	206	190	184	195	191	197
Częstotliwość występowania dni upalnych z temp. ≥ 30°C	0,40	3,40	9,80	7,20	7,80	1,40	0,00	30,00

Największe zagrożenie pożarowe występuje w okresie przedwiośnia, przed rozpoczęciem wegetacji roślin. Okres pełnej wegetacji roślin znacznie ogranicza palność drzewostanów, choć silne promieniowanie słoneczne wzmacnia zagrożenie pożarowe lasu. Czynnik ten ma największe znaczenie na siedliskach Bśw, gdzie z racji niewielkiej żyzności szata roślinna jest szczególnie uboga. Wczesną jesienią zagrożenie pożarowe jest wynikiem wzmożonej penetracji lasu przez zbieraczy płodów runa leśnego.

k) udział siedlisk borowych i łęgowych w ogólnej powierzchni leśnej

Tabela 78. Powierzchniowy udział siedlisk Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Łł

Typ siedliskowy	Ogółem [ha]	Udział % w ogólnej pow. leśnej
1	2	3
Bs	0,51	0,00
Bśw	1432,71	9,00
BMśw	9072,40	56,95
Bw	-	-
BMw	73,20	0,46
Łł	-	-
Razem	10583,29	66,41
Razem Nadleśnictwo	15926,82	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że 66,41 % powierzchni leśnej to siedliska Bśw, BMśw, BMw i Łł. Ogólny udział siedlisk o różnych stopniach uwilgotnienia w lasach Nadleśnictwa Przasnysz przedstawia się następująco:

Tabela 79. Powierzchniowy udział siedlisk wg uwilgotnienia

Uwilgotnienie siedlisk	Nadleśnictwo Przasnysz	
	ha	%
1	2	3
suche	0,51	0,00
świeże	14482,17	90,92
wilgotne	643,71	4,05
bagienne i zalewowe	800,70	5,03
Razem	15926,82	100,00

l) struktura gatunkowo - wiekowa drzewostanów

Dominującym gatunkiem w drzewostanach Nadleśnictwa Przasnysz jest sosna, która jako gatunek panujący występuje na 83 % powierzchni leśnej zalesionej. Towarzyszy jej dąb - 8 %, olcha - 5 % i brzoza - 3 %. Pozostałe gatunki zajmują poniżej 1 % powierzchni.

Drzewostany iglaste zajmują 84 % a liściaste 16 % powierzchni leśnej zalesionej.

Z analizy struktury gatunkowo - wiekowej wynika, że drzewostany I i II klasy wieku stanowią 28,97 % powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa. W obrębie tej grupy należy zwrócić szczególną uwagę na drzewostany z panującymi gatunkami iglastymi (sosna, świerk, modrzew). Są to drzewostany najbardziej podatne na wystąpienie pożaru ze względu na:

- duże zwarcie,
- nagromadzenie obumarłych gałęzi, opadłe igły oraz wzmożony proces wydzielania się posuszu,
- zawartość żywicy i olejków eterycznych,
- zaniechanie wyrabiania drobnicy po zabiegach czyszczeń i pozostawianie jej na pielęgnowanej powierzchni.

m) inne elementy istotne dla Nadleśnictwa wskazane w protokołach KZP i NTG,

W protokołach KZP i NTG, powstałych podczas opracowywania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przasnysz nie zawarto elementów istotnych dla ochrony przeciwpożarowej.

2. Opis i ocena systemu zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów w Nadleśnictwie.

- system obserwacji przeciwpożarowej

- sieć stałej obserwacji naziemnej

Nadleśnictwo Przasnysz posiada w swoim zasięgu 4 stałe punkty obserwacji naziemnej - wieże obserwacyjne. System obserwacji naziemnej lasów Nadleśnictwa tworzą też dostrzegalnie znajdujące się na terenie sąsiednich nadleśnictw. Dają one pełne pokrycie nadzorowanego obszaru. Meldunki z wieży przekazywane są drogą radiową, bądź telefonicznie.

Tabela 80. Wieże obserwacyjne

Nazwa obiektu	Nadleśnictwo	Rodzaj obserwacji	Lokalizacja wg PUWG 1992	
			X	Y
1	2	3	4	5
Grabowo	Przasnysz	Kamera	596606,64	615237,69
Obórki	Przasnysz	Kamera	584399,90	633844,20
Krzymowłoga Mała	Przasnysz	Kamera	585789,40	622119,60
Przasnysz	Przasnysz	Kamera	574870,97	625993,12
Budziska	Parciaki	Obserwator	604034,33	629416,72
Chorzele	Parciaki	Obserwator	590749,16	639746,76
Rupin	Parciaki	Obserwator	574486,76	641376,79
Róg	Wielbark	Obserwator	608173,20	615938,90
Brzozowy Kąt	Myszyniec	Obserwator	611967,48	649073,90

- naziemne patrole przeciwpożarowe

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. § 4 - 5 w okresie podwyższonego ryzyka wystąpienia pożaru prowadzona jest obserwacja lasu przez naziemne patrole przeciwpożarowe.

- patrole lotnicze

W okresie nasilenia zagrożenia pożarowego skuteczną i szybką metodą wykrywania pożarów w lasach są patrole lotnicze. RDLP w Olsztynie w okresie dużego zagrożenia pożarowego organizuje patrole lotnicze obszarów leśnych. Do wykonywania akcji patrolowo - gaśniczych zorganizowano leśną bazę lotniczą na lotnisku w Szymanach oraz lądowiska operacyjne:

- lądowisko we Wlewsku na terenie Nadleśnictwa Lidzbark - RDLP Olsztyn,

- lotnisko w Karwaczu na terenie Nadleśnictwa Przasnysz - RDLP Olsztyn,

Przyjęty w Nadleśnictwie system obserwacji jest zgodny z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. § 4 - 5 oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 07.06.2010 r. rozdział 9, § 39, ust. 2.

- punkty alarmowo dyspozycyjne

Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny (PAD) znajduje się w siedzibie Nadleśnictwa Przasnysz. PAD Nadleśnictwa współpracuje z Regionalnym Punktem Alarmowo-Dyspozycyjnym przy RDLP w Olsztynie. W okresie podwyższonego zagrożenia pożarowego PAD funkcjonuje również poza godzinami pracy Nadleśnictwa.

Alarmowanie KP PSP o powstaniu pożaru może odbywać się drogą telefoniczną bądź radiową (nasłuch - kanał 11, wywoływanie Nadleśnictwa - kanał - 9). Radiostacja zainstalowana w Nadleśnictwie Przasnysz posiada przemiennik rtf, umożliwiającą bezpośrednie łączenie drogą radiową w paśmie PSP.

Tabela 81. Wykaz ważniejszych telefonów i radiotelefonów własnych w Nadleśnictwie

Funkcja	Nr telefonu	Kryptonim radiostacji
1	2	3
PAD Nadleśnictwa	29 752 30 22	1-33
Nadleśniczy Stanisław Czarzasty	29 752 30 22 wew.20 600 057 936	1-33-01
Z-ca Nadleśniczego Danuta Szydlik	29 752 30 22 wew.21 694 462 141	1-33-02
Inżynier Nadzoru - pełnomocnik Marek Ślubowski	29 752 30 22 wew.36 882 135 328	1-33-03
Inżynier Nadzoru – pełnomocnik Ewelina Mucha - Mączyńska	29 752 30 22 wew.36 574 647 266	1-33-03
Sekretarz – pełnomocnik Wojciech Dec	29 752 30 22 wew.34 694 462 137	1-33-05
St. specjalista ds. ochrony ppoż. Katarzyna Tarkowska	29 752 30 22 wew.33 575 318 209	1-33
Komendant Posterunku Straży Leśnej – pełnomocnik Dariusz Sobotka	29 752 30 22 wew.38 600 057 937	1-33-04

Sprawność alarmową w terenie gwarantują służbowe telefony komórkowe, w jakie wyposażeni zostali pracownicy terenowi służby leśnej Nadleśnictwa.

Tabela 82. Wykaz telefonów leśnictw:

Nr	Leśnictwo	Siedziba leśnictwa	Nr telefonu
1	2	3	4
1	Jarzynny Kierz	37i	694 462 131 606 856 583
2	Lipowiec	37h	694 462 132 608 363 992
3	Duczynin	171b	694 462 134 698 685 297
4	Grabowo	268h	694 462 135
5	Dzierzgowo	302k	662 025 607 694 462 140
6	Grudusk	Dzierzgowo	600 060 428 696 469 097
7	Rycice	353d	694 462 125 694 462 133 606 322 213
8	Jednoróżec	412l	694 462 127 662 025 607
9	Lipa	Jednoróżec	694 462 128 534 184 895
10	Przejmy	528w	600 057 934 608 363 984 575 319 027
11	Krzynowłoga Mała	594n	694 462 126 694 462 139
12	Przasnysz	645b	600 057 935

Tabela 83. Inne ważne telefony i radiotelefony

Nazwa instytucji	Nr telefonu	Kryptonim radiostacji
1	2	3
Komenda Wojewódzka PSP w Warszawie	22 559 51 04	-
Komenda Powiatowa PSP w Przasnyszu	29 752 65 31	-
Komenda Powiatowa PSP w Mławie	23 654 33 85	-
Komenda Powiatowa PSP w Ciechanowie	23 671 28 50	-
Leśna Baza Lotnicza	Szymany	607-661-548
	samoloty	Olsztyn 1-55 Olsztyn 1-104 Olsztyn 1-105 Olsztyn 1-106
Lądowisko operacyjne	Karwacz	607 661 548
	Wleusk	607 661 548
RDLP w Olsztynie	PAD	600 244 707 89 527 22 72
	Z-ca Dyrektora RDLP	89 527 21 70
	Nacz. Wydz. Ochrony Ekosystemów	89 521 01 94

Nazwa instytucji		Nr telefonu	Kryptonim radiostacji
1		2	3
Nadleśnictwo Myszyniec	PAD	29 772 14 13 wew. 444 510 891 768	
Nadleśnictwo Parciaki	PAD	29 751 83 76	
Nadleśnictwo Dwukoły	PAD	23 654 10 84	
Nadleśnictwo Wielbark	PAD	89 612 80 10 89 621 80 31 570 129 500	
Nadleśnictwo Ciechanów	PAD	23 672 45 16 576 070 530	
Nadleśnictwo Nidzica	PAD	89 625 28 41 694 498 369	

Do obowiązków PAD Nadleśnictwa należy:

- po otrzymaniu informacji o pożarze organizowanie naziemnej akcji ratowniczej z jednoczesnym przekazaniem informacji do PAD RDLP podając miejsce, rodzaj i wielkość pożaru oraz sugestie ewentualnego użycia samolotów,
- ustalenie trasy dojazdowej lub miejsca koncentracji najbliższej pożaru,
- wezwanie do pożaru sił i środków zgodnie z ustaleniami w „Sposobie postępowania na wypadek pożaru”,
- zaalarmowanie kadry kierowniczej nadleśnictwa lub pełnomocnika nadleśniczego do interwencji w wypadku pożaru i miejscowego leśniczego,
- zgłoszenie pożaru do właściwego SKKP PSP i Policji,
- zorganizowanie łączności z miejscem prowadzonych działań ratowniczo – gaśniczych,
- współpraca i utrzymywanie łączności z kierującymi akcją gaśniczą i PAD RDLP,
- po otrzymaniu dyspozycji z PAD RDLP o użyciu samolotów przejęcie dyspozycji do czasu nawiązania łączności przez pilota z kierującym akcją ratowniczo – gaśniczą.

Organizacja Punktu Alarmowo-Dyspozycyjnego w Nadleśnictwie Przasnysz spełnia wymagania Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu (rozdział 4. 4).

- drogi dojazdowe i dojazdy pożarowe

Jednym z najważniejszych czynników decydujących o szybkości i skuteczności podjętych działań ratowniczych w przypadku powstania pożaru lasu, jest dostępność terenów leśnych dla pojazdów służb ratowniczych.

Sieć dróg dojazdowych w Nadleśnictwie Przasnysz tworzą dojazdy pożarowe wyznaczone na drogach leśnych Nadleśnictwa oraz lokalne drogi publiczne, o nawierzchni ulepszonej (głównie asfaltowe)

przebiegające przez poszczególne kompleksy leśne lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie, spełniające wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (Dz. U. 2010 poz. 923 ze zm.).

Wymogi pod względem gęstości sieci dróg dojazdowych określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. §8. W przypadku Nadleśnictwa Przasnysz (II kategoria zagrożenia) przepis ten stanowi, że odległość dowolnego punktu w lesie do najbliższego dojazdu pożarowego nie powinna przekraczać 1500 m.

Nadleśnictwo posiada 23 drogi leśne o łącznej długości ok. 112 km, pełniących funkcje dojazdów pożarowych, co w połączeniu z siecią dojazdowych dróg publicznych zapewnia spełnienie w/w wymogu.

Jakość dróg leśnych wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe określa § 7 wymienionego Rozporządzenia Ministra Środowiska, wg którego:

- drogi leśne, wykorzystywane jako dojazdy pożarowe, powinny być utrzymywane w sposób zapewniający ich przejezdność oraz oznakowane i ponumerowane,
- powinny posiadać nawierzchnię o nośności 10 ton i nośności na oś 5 ton,
- powinny posiadać promienie zewnętrzne łuków o długości co najmniej 11 m,
- odstępy pomiędzy koronami drzew do wysokości 4 m liczonej od nawierzchni jezdni winny wynosić co najmniej 6 m,
- szerokość jezdni powinna wynosić co najmniej 3 m,
- w wypadku dróg nieprzelotowych winny posiadać plac manewrowy (20 x 20 m),
- jednopasmowe drogi ppoż. winny posiadać mijanki (o parametrach co najmniej 3 m szerokości i 23 m długości).

Tabela 84. Wykaz dojazdów pożarowych Nadleśnictwa Przasnysz

L.p.	Nr dojazdu p-poż.	Nazwa zwyczajowa lub nr inwentarzowy	Długość [km]	Rodzaj nawierzchni	Zasięg terytorialny KP PSP
1	2	3	4	5	6
1	1	220/824	4,49	gruntowa	KP PSP Przasnysz
2	2		6,81	gruntowa	KP PSP Przasnysz KP PSP Mława
3	3	220/422	3,19	gruntowa	KP PSP Przasnysz
4	4	220/464	3,77	gruntowa	KP PSP Przasnysz
5	5		5,07	gruntowa	KP PSP Przasnysz KP PSP Mława
6	6	220/1002	5,42	gruntowa	KP PSP Przasnysz KP PSP Mława
7	7	220/444	6,07	gruntowa	KP PSP Przasnysz KP PSP Mława
8	8	220/1328	4,92	gruntowa	KP PSP Przasnysz
9	9	220/462	5,17	gruntowa	KP PSP Przasnysz KP PSP Mława
10	10	220/945	5,76	gruntowa utwardzona	KP PSP Przasnysz KP PSP Mława
11	11	220/1003	8,90	gruntowa	KP PSP Przasnysz KP PSP Mława
12	12	220/460	6,05	gruntowa utwardzona	KP PSP Przasnysz KP PSP Mława
13	13		4,60	gruntowa	KP PSP Mława
14	14		2,90	gruntowa	KP PSP Mława
15	15	220/482	4,05	gruntowa	KP PSP Przasnysz
16	16	220/686	8,41	gruntowa	KP PSP Przasnysz
17	17		9,28	gruntowa	KP PSP Przasnysz
18	18	220/1417	2,81	gruntowa	KP PSP Przasnysz
19	19	220/524	3,83	gruntowa	KP PSP Przasnysz
20	20	220/524	3,34	gruntowa	KP PSP Przasnysz
21	21		2,10	gruntowa	KP PSP Przasnysz
22	22		1,45	gruntowa	KP PSP Przasnysz
23	23	220/687	3,23	gruntowa	KP PSP Przasnysz

Sieć dróg publicznych oraz przebiegi dróg leśnych spełniających funkcję dojazdów pożarowych wraz z ich numeracją zawiera mapa ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa. Leśne dojazdy pożarowe oznaczone zostały w terenie tablicami kierunkowymi z numerem dojazdu pożarowego.

W Nadleśnictwie Przasnysz sieć dróg leśnych pełniących funkcję dojazdów pożarowych, w połączeniu z siecią dróg publicznych spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. §8.

- zabezpieczenie w wodę do celów gaśniczych

Obowiązek zapewnienia wody do celów gaśniczych nakłada na Nadleśnictwa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku (rozdz. 9, § 39):

ust.2, pkt 4: „oznaczają stanowiska czerpania wody znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa”;

ust.3: „Źródło wody do celów przeciwpożarowych w lasach powinno zapewnić możliwość pobierania wody z głębokości nie większej niż 4 m, licząc między lustrem wody, a poziomem stanowiska czerpania wody i być wyposażone w stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem”;

ust.4: „Źródła wody do celów przeciwpożarowych w lasach, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks o powierzchni ponad 300 ha, zapewnia się w postaci nie więcej niż 2 zbiorników w obrębie chronionej powierzchni zawierających łącznie co najmniej 50 m³ wody, hydrantów zewnętrznych lub ciekę wodnego o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³/s przy najniższym stanie wód, z zapewnieniem najbliższego stanowiska czerpania wody w terenie o promieniu 5 km (...) uzgodnionym z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej w lasach II kategorii zagrożenia pożarowego”.

Tabela 85. Wykaz punktów czerpania wody i hydrantów do celów gaśniczych:

L.p.	Leśnictwo	Lokalizacja	Współrzędne PUWG 1992	Rodzaj PCW	Pojemność (m ³)	Wydajność dm ³ /s
1	2	3	4	5	6	7
1	Jarzyńny Kierz	38i	X-603455,10 Y-614788,81	sztuczny	150	-
2	Duczymin	171a	X-601086,47 Y-618070,78	sztuczny	600	-
3	Duczymin	160o	X-603406,56 Y-620421,12	sztuczny	300	-
4	Grabowo	268j	X-593572,10 Y-617605,58	sztuczny	150	-
5	Dzierzgowo	302o	X-588774,19 Y-611609,82	sztuczny	350	-
6	Grabowo	227g	X-594411,58 Y-613467,15	naturalny	12 000	-
7	Rycice	355h	X-596376,26 Y-626627,51	sztuczny	150	-
8	Jednoróżec	412a	X-590544,17 Y-633614,51	sztuczny	150	-
9	Przejmy	527a	X-582525,06 Y-633499,80	sztuczny	50	-
10	Przasnysz	637g	X-574058,98 Y-632235,30	sztuczny	50	-

L.p.	Leśnictwo	Lokalizacja	Współrzędne PUWG 1992	Rodzaj PCW	Pojemność (m ³)	Wydajność dcm ³ /s
1	2	3	4	5	6	7
11	Przasnysz	636m	X-574104,43 Y-632937,83	sztuczny	50	-
12	Przejmy	Stara Krępa	-	hydrant	-	11,2
13	Lipa	Lipa	-	hydrant	-	10,8
14	Lipa	Jednorozec	-	hydrant	-	11,4
15	Krzynowłoga Mała	Krzynowłoga Mała	-	hydrant	-	11,1
16	Lipowiec	Brzozowo Maje	-	hydrant	-	10,4
17	Grudusk	Choszczewka	-	hydrant	-	10,5
18	Krzynowłoga Mała	Skierkowizna	-	hydrant	-	10,2
19	Krzynowłoga Mała	Łanięta	-	hydrant	-	12,1

Badania hydrantów wykonano w dniach 17-18 lutego 2022 r.

Istniejąca w Nadleśnictwie sieć punktów czerpania wody do celów przeciwpożarowych spełnia wymogi wymienione w Rozporządzeniu MSWiA z dn. 7 czerwca 2010 r.

- bazy sprzętu przeciwpożarowego

Obowiązek posiadania i wyposażenia baz sprzętu przeciwpożarowego reguluje § 11 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (Dz. U. 2006 nr 58, poz. 405), w myśl którego na każde 10 tys. ha lasu lub dla nadleśnictwa organizuje się jedną bazę sprzętu przeciwpożarowego. W Nadleśnictwie Przasnysz funkcjonują 2 takie bazy.

Tabela 86. Wyposażenie baz sprzętu p-poż

L.p.	Leśnictwo Adres leśny	Współrzędne	Wyposażenie
1	2	3	4
1	Jarzynny Kierz - 38i	X – 603559,34 Y – 614815,94	hydronetki - 10 szt. tłumice - 10 szt. szpadle - 25 szt.
2	Przejmy - 528w	X – 581350,47 Y – 633293,12	hydronetki - 10 szt. tłumice - 10 szt. szpadle - 30 szt.

Nadleśnictwo posiada podpisane umowy z dwoma Zakładami Usług Leśnych posiadającymi ciągniki z pługiem przeznaczonym do mineralizacji pasów. Są to:

- ZUL Kołakowski Michał – 06-330 Chorzele, ul. Przątalina 8, tel. 606 415 770,
- ZUL Mikołajewski Jan – Lipa 111, 06-323 Jednorozec, tel. 502 328 855.

Na wyposażeniu Nadleśnictwa znajduje się również przyczepka z modułem gaśniczym.

Ilość baz i sprzętu przeciwpożarowego spełnia wymogi wymienionego wyżej rozporządzenia.

3. Siły interwencyjne, przewidziane do gaszenia pożarów lasu na terenie Nadleśnictwa

Nadleśnictwo położone jest w zasięgu działania Komend Powiatowych PSP w: Przasnyszu, Mławie i Ciechanowie.

Tabela 87. Wykaz sił interwencyjnych, przewidzianych do gaszenia pożarów lasu na terenie Nadleśnictwa

Lp.	Jednostka Straży Pożarnej	Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy	Sposób powiadamiania jednostki
1	2	3	4
1	KP PSP w Przasnyszu	Tak	998 112 29 752 65 31
2	KP PSP w Mławie		998 112 23 654 33 85
3	KP PSP w Ciechanowie		998 112 23 671 28 50
4	OSP Zdziwój Stary		998 112
5	OSP Nowa Wieś		
6	OSP Duczumin		
7	OSP Rembielin		
8	OSP Chorzele	Tak	
9	OSP Ulatowo Adamy		
10	OSP Połoń		
11	OSP Małowidz		
12	OSP Jednoróżec	Tak	
13	OSP Lipa		
14	OSP Szła		
15	OSP Karwacz		
16	OSP Leszno		
17	OSP Gostkowo		
18	OSP Bogate		
19	OSP Łanięta		
20	OSP Węgra		
21	OSP Krzynowłoga Mała	Tak	
22	OSP Kaki Mrocзки		
23	OSP Rycice	Tak	
24	OSP Ulatowo Pogorzal	Tak	
25	OSP Raszujka		
26	OSP Olszewka		
27	OSP Stara Krępa		
28	OSP Zawadki		
29	OSP Mchowo	Tak	
30	OSP Obrąb	Tak	

Lp.	Jednostka Straży Pożarnej	Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy	Sposób powiadamiania jednostki
1	2	3	4
31	OSP Rostkowo	Tak	
32	OSP Dobrzankowo		
33	OSP Czernice Borowe		
34	OSP Grudusk		
35	OSP Pawłowo Kościelne		
36	OSP Rzęnowo	Tak	
37	OSP Dzierzgowo	Tak	
38	OSP Chmieleń Wielki		

4. Sposób postępowania na wypadek pożaru

Zgodnie Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej art. 4 pkt.7, Nadleśnictwo Przasnysz posiada opracowany dokument p.t. „Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”. Jest on jednym z podstawowych dokumentów wyposażenia PAD Nadleśnictwa, zawierającym plan alarmowania oraz wykaz sił i środków do operacyjnego zabezpieczenia Nadleśnictwa.

„Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” corocznie jest aktualizowany i uzgadniany z Komendami Powiatowymi PSP.

Koordinacją akcji ratowniczo-gaśniczej w wypadku pożaru lasu, zajmuje się sztab złożony z przedstawicieli KP PSP i służby leśnej Nadleśnictwa.

„Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”

1. Po otrzymaniu informacji o pożarze należy:

- a) w miarę możliwości zlokalizować pożar,
- b) zadzwonić na numer alarmowy 112 lub 998,
- c) zgłosić pożar do dyżurnego PAD.

2. Dyżurny Punktu Alarmowo - Dyspozycyjnego:

- a) ustala trasę dojazdową do miejsca zdarzenia,
- b) zapisuje otrzymane od zgłaszającego informacje w „Dzienniku Dyspozytora”,
- c) zgłasza pożar do PSP,
- d) kieruje do pożaru pełnomocnika nadleśniczego,
- e) zawiadamia o pożarze właściwego leśniczego.

3. Pełnomocnik nadleśniczego:

- a) udaje się na miejsce pożaru,
- b) po ugaszeniu przy współudziale Policji i PSP ustala:

- godzinę zakończenia akcji,
- przyczynę powstania pożaru,
- powierzchnię objętą pożarem,
- współrzędne geograficzne za pomocą odbiornika GPS,
- szacuje straty.

c) organizuje dogaszanie i zabezpieczenie pożarzyska

4. Po zakończeniu akcji gaśniczej należy złożyć meldunek do PAD w RDLP. Powinien on zawierać:

- nazwa nadleśnictwa,
- leśnictwo, oddział, wydzielenie, województwo,
- data i godzina powstania pożaru lub przyjęcia zgłoszenia,
- powierzchnia pożarzyska,
- rodzaj pożaru,
- wiek drzewostanu,
- orientacyjne straty,
- kto wykrył pożar,
- w przypadku konieczności wprowadzenia korekt w meldunku można dokonać tego w dniu następnym w godz. 7⁰⁰ - 15⁰⁰.

Każdy pożar powyżej 0,50 ha i każdą wiadomość o pogorszeniu się sytuacji należy zgłosić Nadleśniczemu.

5. Ustalenie czasu swobodnego rozwoju pożaru lasu

W punktach prognostycznych Regionalnego Punktu Alarmowo - Dyspozycyjnego RDLP Olsztyn, w okresie wzmożonego zagrożenia pożarowego lasu, tj. przeciętnie od miesiąca marca do października, dwa razy dziennie (godz. 9⁰⁰ i 13⁰⁰), wykonywane są pomiary, określające temperaturę, wilgotność powietrza, wilgotność ściółki, ciśnienie atmosferyczne, wielkość opadów oraz siłę i kierunek wiatru. Na tej podstawie określany jest stopień zagrożenia pożarowego w lasach.

Powyższe parametry pozwalają na wyliczenie, w oparciu o program Zakładu Ochrony Lasu Instytutu Badawczego Leśnictwa, prognozy swobodnego rozwoju pożarów leśnych. Ustalenie czasu swobodnego rozwoju pożaru lasu dotyczy najbardziej oddalonych od sił ratowniczo-gaśniczych fragmentów kompleksów leśnych, przy zaistnieniu pogody pożarowej. Czas swobodnego rozwoju pożaru jest równy czasowi dojazdu jednostek gaśniczych do najbardziej oddalonych fragmentów kompleksów leśnych. Dane prognostyczne i modelowy rozwój pożaru podawany jest przez Regionalny Punkt Alarmowo - Dyspozycyjny do PAD nadleśnictw.

Tabela 88. Przykład swobodnego rozwoju pożaru – modelowy rozwój pożaru

Parametry	Pożar ściółki	Pożar trawy	Pożar całkowity
1	2	3	4
Obciążenie (kg/m ²)	2,6	0,8	13,0
Wilgotność materiału (%)	10	6	10
Prędkość wiatru (m/sek.)	4	4	4
Prędkość frontu (m/min.)	1,07	5,45	4,12
Czas trwania pożaru	45 min	45 min	45 min
Powierzchnia objęta pożarem (ha)	0,09	2,55	1,46
Obwód pożaru (m)	119	598	452

- Obciążenie ogniowe (kg/m²) - zależy od rodzaju materiału palnego, składu gatunkowego drzewostanu i jego wieku.
- Prędkość wiatru (m/sek.) wywiera istotny wpływ na prędkość frontu.
- Czas trwania pożaru (min.) jest czasem swobodnego rozwoju pożaru.
- Powierzchnia pożaru, zależy od prędkości frontu i czasu jego trwania.
- Obwód pożaru (m) podobnie jak i powierzchnia zależy od prędkości frontu i czasu trwania pożaru.

Wymieniony program pozwala obliczyć także, w zależności od sytuacji pożarowej, siły i środki konieczne do ugaszenia ognia dla różnych wariantów taktyki działań gaśniczych przy użyciu wody czy piany.

D. OKREŚLENIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO LASU

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. „w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów” (Dz. U. Nr 58, poz. 405 z późn. zm.) dokonano wyliczenia sumy punktów w celu zaliczenia lasów do kategorii zagrożenia pożarowego lasów.

Tabela 89. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego lasu

Lp	Wskaźnik	Dane		Wzór	Liczba punktów	
					wyliczona	przyjęta
1	2	3		4	5	6
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km ² (Pp) Pp = 12,5 x log(11,2 x Gp + 0,725) + 1,5 gdzie: Gp = Lp / Pl x 10	Średnia roczna liczba pożarów w okresie 10 lat (Lp)	1,30	Pp = 12,5 x log(11,2 x 0,0816 + 0,725) + 1,5 gdzie: Gp = 1,3 / 159,27 x 10 = 0,0816	4,2	4
		Powierzchnia leśna w km ² (Pl)	159,27			
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Pd) Pd = 0,1 x Us	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Us)	66,41	Pd = 0,1 x 66,41	6,6	7
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9 ⁰⁰ (Pk) Pk = 0,221 x Uds - 0,59 x Wp + 45,1	Średnia wilgotność względna powietrza o godz. 9 ⁰⁰ (Wp)	70,40	Pk = 0,221 x 26,70 - 0,59 x 70,40 + 45,1	9,5	9
		Udział procentowy dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9 ⁰⁰ (Uds)	26,80			
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² (Pa) Pa = 2,4 x log(0,0461 x Gz) + 5,16 gdzie: Gz = Lm / Pl / 100	Liczba mieszkańców (Lm)	54 111	Pa = 2,46 x log(0,0461 x 3,3974) + 5,16 gdzie: Gz = 54 111 / 159,27 / 100 = 3,3974	3,2	3
Określenie kategorii zagrożenia pożarowego na podstawie sumy punktów: 1) ≥ 25 punktów - las zalicza się do I kategorii zagrożenia pożarowego, 2) 16-24 punktów - las zalicza się do II kategorii zagrożenia pożarowego, 3) ≤ 15 punktów - las zalicza się do III kategorii zagrożenia pożarowego.				Suma punktów		23
				Kategoria zagrożenia pożarowego		II

Na podstawie wyliczonej sumy punktów, która wynosi 23, Nadleśnictwo Przasnysz zaliczono do II kategorii zagrożenia pożarowego lasów.

Nadleśnictwo Przasnysz jest położone w strefie prognostycznej nr 7 C. Punkt prognostyczny zlokalizowany jest w Nadleśnictwie Parciaki (najbliżej położony punkt meteorologiczny). Informacja o stopniu zagrożenia pożarowego dla strefy prognostycznej dostępna jest na stronie internetowej [www:http://www.traxelektronik.pl/pogoda/las/rejon.php?RejID=65](http://www.traxelektronik.pl/pogoda/las/rejon.php?RejID=65), a w przypadku braku zasilania, telefonicznie w PAD Nadleśnictwa Parciaki.

Kategoryzacja zagrożenia pożarowego obszarów leśnych na poziomie III NTS, podregion ciechanowsko - płocki PL-121 - część zachodnia Nadleśnictwa, ostrołęcko - siedlecki nr PL-122 - część środkowa i wschodnia Nadleśnictwa, kategoria zagrożenia I (Rozporządzenie RM. Dz. U. 2007 nr 214 poz. 1573).

E. KIERUNKOWE WYTYCZNE DOTYCZĄCE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1. Zasady działań w zakresie profilaktyki

Zagrożenie pożarowe lasów, wynikające z ogólnej dostępności lasu, wymusza na zarządzających lasami podjęcie szeregu działań profilaktycznych minimalizujących to zagrożenie.

a) prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej

Działalność informacyjna i ostrzegawcza zmierzać ma do wywoływania odpowiednich zachowań ludzi w lesie i jego otoczeniu.

Obowiązek w zakresie informowania i ostrzegania o zagrożeniu pożarowym nakłada Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. rozdz. 9, § 39, ust. 5.

Nadleśnictwo ustawiło tablice ostrzegawcze przy wjazdach do lasu oraz w miejscach o dużej penetracji ludności w ilości 47 sztuk.

Rozszerzając działalność informacyjną i ostrzegawczą zaleca się:

- rozprowadzać ulotki o tematyce przeciwpożarowej,
- wywieszać plakaty i ogłoszenia o tematyce ppoż. w miejscach zbiorowego przebywania ludności,
- współpracować z lokalną prasą, lokalnymi organizacjami młodzieżowymi, ruchami ekologicznymi i samorządami terytorialnymi w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- prowadzić działania edukacyjne wśród dzieci i młodzieży w szkołach,
- należy kłaść nacisk na informowanie w środkach masowego przekazu o dużym zagrożeniu pożarowym lasu oraz wprowadzanych w związku z tym okresowych zakazach wstępu na tereny leśne.

Powyższe zalecenia Nadleśnictwo realizuje poprzez działalność edukacyjną i informacyjną.

b) korzystanie z lasu i zachowanie się w lesie

Korzystanie z lasu i zasady zachowania się w lesie regulują następujące przepisy:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej,
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach,

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

c) posługiwanie się otwartym ogniem w lesie

Posługiwanie się otwartym ogniem w lesie lub w odległości 100 m od jego granicy dozwolone jest wyłącznie do celów związanych z gospodarką leśną pod warunkiem przestrzegania szczegółowych przepisów za wiedzą lub zgodą właściciela lub zarządcy.

d) działania gospodarcze ograniczające rozprzestrzenianie się pożaru lasu, pasy przeciwpożarowe

Obowiązek zakładania pasów wprowadza Rozporządzenie MSWiA z 7 czerwca 2010 r. rozdz. 9 § 38.

Według wymienionego Rozporządzenia (§ 38 ust. 3) obowiązek utrzymywania pasów nie dotyczy:

- 1) lasów zaliczonych do III kategorii zagrożenia pożarowego,
- 2) drzewostanów starszych niż 30 lat położonych przy drogach publicznych i parkingach oraz drzewostanów położonych przy drogach o nawierzchni nieutwardzonej, z wyjątkiem dróg poligonowych i międzypoligonowych,
- 3) lasów o szerokości mniejszej niż 200 m.

W związku z zaliczeniem do II kategorii zagrożenia pożarowego, Nadleśnictwo Przasnysz wykonuje i utrzymuje pasy przeciwpożarowe na długości:

- typ A - 15,9 km,
- typ B - 1,7 km - wokół parkingów leśnych.

Szczegółowa ich lokalizacja została przedstawiona na załączonej mapie sytuacyjno-przebiegowej ochrony przeciwpożarowej.

Nadleśnictwo Przasnysz spełnia wymogi Rozporządzenia MSWiA z dn. 7 czerwca 2010 r. w sprawie zakładania i utrzymywania pasów p-poż.

e) zalecenia hodowlane w ochronie przeciwpożarowej

W celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego w drzewostanach, wskazane jest:

- przy zakładaniu upraw wzdłuż dróg i linii podziału powierzchniowego wprowadzać maksymalną ilość gatunków domieszkowych i pomocniczych w wielorzędowej formie zmieszania,

- przy odnawianiu powierzchni powyżej 6 ha na obszarach pokłeskowych stosować podział na mniejsze części przy pomocy wielorzędowych pasów z gatunkami liściastymi,
- przy zakładaniu upraw w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych, dróg publicznych itp. tam, gdzie jest to możliwe, mechaniczne przygotowanie gleby należy wykonać równoległe do źródeł zagrożenia, na szerokość nie mniejszą niż 30 m,
- przy odnowieniach i zalesieniach zaleca się zakładanie szlaków zrywkowych.

Nadleśnictwo Przasnysz realizuje wymienione wyżej zalecenia.

f) zalecane zasady ochrony przeciwpożarowej w pracach użytkowania lasu

W myśl §39, ust. 1 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r., w odległości mniejszej niż 30 m od skraju toru kolejowego lub drogi publicznej, z wyjątkiem drogi o nawierzchni nieutwardzonej, pozostawianie w szczególności gałęzi, chrustu, nieokrzesanych ściętych drzew i odpadów poeksploatacyjnych jest zabronione.

g) szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Szkoleniem w zakresie ochrony przeciwpożarowej objęci są wszyscy pracownicy Nadleśnictwa oraz pracownicy wykonujący pracę na terenie lasów.

2. Kierunkowe wytyczne dotyczące pożądaných działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej na lata 2022-2031.

Z przedstawionej powyżej analizy przepisów regulujących zabezpieczenie przeciwpożarowe lasów oraz aktualnego stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego funkcjonującego w Nadleśnictwie Przasnysz, wynikają określone wnioski i wytyczne na najbliższy okres gospodarczy, konieczne do zapewnienia pełnej ochrony przeciwpożarowej:

- System obserwacji lasu w czasie zagrożenia pożarowego, oparty na bazie wież obserwacyjnych, patroli naziemnych oraz lotniczych, jest zgodny z obowiązującymi przepisami.
- Funkcjonowanie i wyposażenie PAD w Nadleśnictwie jest właściwe.
- Sieć dróg leśnych, służących jako dojazdy pożarowe spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. § 8.
- Sieć punktów czerpania wody do celów p-poż. jest zgodna z obowiązującymi w tym względzie przepisami.
- Ilość baz sprzętu ppoż. i ilość sprzętu ppoż. jest zgodna z wymogami rozporządzenia.
- W ramach użytkowania lasu, na pasie wzdłuż dróg publicznych (szer. 30 m), nie pozostawiać nieokrzesanych drzew, gałęzi, chrustu i odpadów poeksploatacyjnych.

- W ramach prac odnowieniowych minimalizować zagrożenie zgodnie z zaleceniami, w tym szczególnie poprzez:
 - wprowadzanie gatunków liściastych na pasie wzdłuż uczęszczanych dróg publicznych,
 - podział dużych powierzchni odnowień i zalesień na mniejsze części poprzez wielorzędowe pasy gatunków liściastych, tworząc w ten sposób biologiczne pasy zabezpieczenia pożarowego.
- Ilość ustawionych tablic informacyjnych jest wystarczająca. Zaleca się prowadzić, w ramach czynności profilaktycznych, działalność informacyjną i ostrzegawczą w szkołach, instytucjach samorządowych, zebraniach mieszkańców, na temat przyczyn powstawania i skutków pożarów w lasach, a także zachowania się ludzi w lesie i jego otoczeniu.
- Corocznie uaktualniać i uzgadniać z właściwym Komendantami Powiatowymi Państwowej Straży Pożarnej „Sposób postępowania na wypadek pożaru lasu”.

3. Dokumentacja kartograficzna

Część graficzną tego opracowania stanowi mapa sytuacyjno-przeładowa ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa w skali 1: 50 000.

Opracował:

Kierownik Pracowni Urządzania Lasu

mgr inż. Rafał Żerański

3.2.4. Użytkowanie uboczne

3.2.4.1. Gospodarka łowiecka

Nadleśnictwo Przasnysz należy do Rejonu Hodowlanego Nr 6 „Kurpie Zachodnie”. Koordynatorem rejonu jest Nadleśniczy Nadleśnictwa Parciaki. Wieloletni łowiecki plan hodowlany obowiązuje od dnia 1.04.2017 do 31.03.2027 r. W zasięgu terytorialnym znajduje się 27 obwodów łowieckich, bądź ich części, z czego w 20 z nich Nadleśnictwo Przasnysz prowadzi nadzór nad gospodarką łowiecką. Stany zwierzyny łownej w poszczególnych latach zostały szczegółowo omówione w referacie Nadleśniczego (gospodarka łowiecka).

Tabela 90. Charakterystyka obwodów łowieckich

L.p.	Nr obwodu łowieckiego	Województwo	Dzierżawca obwodu	Rodzaj obwodu
1	2	3	4	5
1	14	mazowieckie	K.ł. „Sęp”	Leśny
2	20	mazowieckie	K.ł. nr 132 „Tumak”	Leśny
3	22	mazowieckie	K.ł. „Oczeret”	Polny
4	24	mazowieckie	K.ł. „Gronostaj”	Leśny
5	25	mazowieckie	K.ł. nr 164 „Wrzos”	Polny
6	30	mazowieckie	K.ł. „Jednorożec”	Polny
7	36	mazowieckie	K.ł. „Kos”	Leśny
8	37	mazowieckie	K.ł. „Ursus”	Polny
9	38	mazowieckie	K.ł. „Jednorożec”	Leśny
10	39	mazowieckie	K.ł. nr 307 „Zajęczy Trop”	Polny
11	42	mazowieckie	K.ł. nr 307 „Zajęczy Trop”	Polny
12	47	mazowieckie	K.ł. „Las”	Leśny
13	52	mazowieckie	K.ł. „Jednorożec”	Polny
14	57	mazowieckie	K.ł. nr 71 „Jar”	Polny
15	59	mazowieckie	K.ł. nr 307 „Zajęczy Trop”	Polny
16	64	mazowieckie	K.ł. nr 2 „Bażant”	Polny
17	69	mazowieckie	K.ł. nr 190 „Bażant”	Polny
18	84	mazowieckie	K.ł. „Jeleń”	Polny
19	85	mazowieckie	K.ł. „Odyniec”	Polny
20	88	mazowieckie	K.ł. nr 181	Polny

3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji

3.2.5.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych

Na terenie Nadleśnictwa istnieje dość gęsta sieć dróg asfaltowych, utwardzonych i gruntowych, która umożliwia dojazd do kompleksów leśnych i pozostałych gruntów. Inwestycje w budowę, remonty i modernizacje dróg leśnych wykonane w ubiegłym dziesięcioleciu spowodowały, że leśne dojazdy pożarowe i główne drogi są w dobrym stanie. Leśne drogi wywozowe należy szczególnie obserwować w okresie wiosennym i jesiennym oraz po obfitych opadach. W tym okresie, po wielokrotnych przejazdach ciężkiego sprzętu z ładunkiem, nawierzchnia jest deformowana i wymaga szybkiej naprawy. Na bieżąco należy również usuwać nisko zwisające gałęzie oraz trasujące drogi wywroty po huraganach. Przedmiotem ciągłej kontroli i konserwacji powinny być także wszystkie mosty i przepusty. Nadleśnictwo posiada opracowany „Projekt docelowej sieci drogowej dla Nadleśnictwa”.

3.2.5.2. Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych

W Nadleśnictwie istnieje już sieć szlaków zrywkowych ułatwiających dostęp do drzewostanów objętych użytkowaniem. Wykonanie nowych będzie niezbędne w miejscach pozyskania drewna przez ciężki sprzęt maszynowy. Szlaki operacyjne należy zakładać podczas pierwszego zabiegu trzebieży wczesnych. Dopuszcza się również zakładanie szlaków wraz z wykonywaniem czyszczeń późnych z pozyskiwaniem drewna.

3.2.5.3. Budowa i remonty siedzib jednostek LP oraz budynków gospodarczych

W ubiegłym dziesięcioleciu przeprowadzone zostały liczne inwestycje związane z modernizacją i remontami budynków administrowanych przez Nadleśnictwo. W związku z tym stan osad służbowych i budynków gospodarczych jest dobry. W razie potrzeby należy przeprowadzić remonty bieżące tych obiektów. Nadleśnictwo planuje budowę kancelarii dla leśnictw: Grudusk, Dzierzgowo, Przejmy i Lipa.

3.2.5.4. Budowa i konserwacja zbiorników małej retencji

Nadleśnictwo nie planuje budowy zbiorników małej retencji.

3.2.5.5. Budowa i remonty urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji oraz izb edukacji przyrodniczej

Obecnie na terenie Nadleśnictwa istnieje wystarczająca liczba urządzeń turystycznych. Część obiektów turystycznych znajduje się poza lasami. Zagadnienie to zostało szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa. Wszystkie elementy z tego zakresu (szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne, miejsca postoju itp.) zostały zinwentaryzowane i naniesione na mapy sytuacyjno-przełądowe: zagospodarowania turystycznego i walorów przyrodniczo - kulturowych.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Nadleśnictwo posiada opracowany program ochrony przyrody wg stanu na 1 stycznia 2012 r., który został zaktualizowany przez BULiGL Oddział w Olsztynie, wg stanu na 1 stycznia 2022 r. zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz §110 i 111 Instrukcji urządzania lasu.

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla Nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w Nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy. Sporządzony program ochrony przyrody składa się z części opisowej i kartograficznej.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z IUL §123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa są tabele:

- Tabela nr III – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabela nr VIIIa – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy,
- Wzór nr 8 – Formularz wniosku dyrektora RDLP o zatwierdzenie planu urządzenia lasu.

Przy proponowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy będzie wynosił:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k – to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p – to zapas na początku okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v – to spodziewany przyrost miąższości grubizny na 10 - lecie (Tabela nr VIIIa),

U – planowany rozmiar użytkowania brutto (Wzór nr 8).

Orientacyjna, spodziewana wielkość zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego w Nadleśnictwie Przasnysz wynosić będzie:

Tabela 91. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego

Miąższość grubizny na początku okresu (V_p)	Przyrost bieżący Z_v	Etat użytków głównych U	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego $V_k = V_p + Z_v - U$	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu (na gruntach leśnych)
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
3939335	953350	1200165	3692520	231,84

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Prace związane z VI rewizją planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Przasnysz zostały wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz protokołem z Komisji Założeń Planu i protokołem z Narady techniczno-Gospodarczej. We wszystkich zestawieniach i tabelach prezentowana jest powierzchnia planu urządzenia lasu z dokładnością do 1 ara z wyjątkiem:

- informacji dotyczących prac geodezyjnych,
- informacji dotyczących stanu posiadania,

6.1. Prace przygotowawcze

6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe

W trakcie prac terenowych wykorzystano operat glebowo-siedliskowy wykonany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gdyni sporządzony wg stanu na 1 stycznia 2010 roku. Nadleśnictwo nie posiada opracowania fitosocjologicznego.

6.2. Podstawowe prace urządzeniowe

Szósta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Przasnysz została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie na podstawie umowy nr EP.270.33.2019 z dnia 5 marca 2020 r., zawartej pomiędzy Wykonawcą a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Olsztynie. Prace wykonano w oparciu o ustawę z dn. 28 września 1991 r. o lasach (Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 marca 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach, Dz. U. 2022 poz. 672), ustawę z dnia 3 października 2008 r. (Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 października 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Dz.U. 2021 poz. 2373), ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody, Dz.U. 2021 poz. 1098), Rozporządzenia MŚ z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planów urządzenia lasów oraz zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. i Zasadami Hodowli Lasu z 2011 r., Instrukcją ochrony lasu z 2011 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2019 r. itd., protokoły z posiedzeń: Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej.

6.2.1. Prace terenowe

Prace taksacyjne zostały wykonane w oparciu o zaktualizowane mapy gospodarcze w skali 1: 5 000, w okresie od stycznia do maja 2020 roku. Po zakończeniu prac terenowych w każdym leśnictwie, uzgodniono opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wydzielenia. Końcowy odbiór terenowych prac urzędziowych nastąpił w dniach 26 - 27 kwietnia 2021 r. z udziałem przedstawicieli RDLP, Nadleśnictwa i Wykonawcy.

W trakcie prac urzędziowych dokonano pomiaru nowych dróg, granic zrębów oraz zweryfikowano przebieg granic niektórych wydzieleni. Pomiary wykonano za pomocą odbiornika GPS-Global Positioning System. Proste pomiary wykonano dalmierzem laserowym. Pomiarom objęto granice wyłączeń lub granice innych szczegółów sytuacji wewnętrznej, na których stwierdzono istotne zmiany lub niezgodności. Zgodnie z IUL przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) na aktualnie opracowywane mapy gospodarcze szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu, wykorzystując również ortofotomapę obszaru Nadleśnictwa oraz numerycznym modelem terenu.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych została przeprowadzona w trzech etapach:

- 1) Szacunkowe określenie zasobności z wykorzystaniem powierzchni relaskopowych;
- 2) Inwentaryzacja zasobów miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo - wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Miąższość dla warstw ustalono na kołowych powierzchniach próbnych;
- 3) Wyrównanie miąższości oszacowanej (z zastosowaniem równań regresji) do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

Należy podkreślić, że w założeniu metody inwentaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inwentaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo - wiekowa. Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzona statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów nie mierzonych tą metodą - I klasa wieku. Dokładność określenia zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obarczona błędem dodatnim lub ujemnym. W związku z powyższym miąższość oszacowana w trakcie taksacji nie może stanowić podstawy do rozliczenia na konkretnej pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągnięta jest dla obrębu leśnego. W d-stanach II i starszych klas wieku założono 1218 powierzchni kołowe. W drzewostanach I klasy wieku zapas określono za pomocą szacunku wzrokowego.

Na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej dokonywano pomiarów stwierdzonego na powierzchni drewna martwego. Miąższość drewna martwego określana jest z podziałem

na drewno: martwych drzew stojących i złomów, drzew ściętych i wyróconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. W Nadleśnictwie wylosowanych zostało 145 powierzchni do pomiaru drewna martwego.

Tabela 92. Błędy procentowe dla pomierzonych cech

Gatunek	Brz	Db	OI	So
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości			
1	2	3	4	5
IIa	9048,75	3793,10	5272,31	5347,81
	104,60	73,28	44,19	49,01
	52,30	29,92	18,04	9,10
IIb	5372,98	7939,75	2689,00	4908,67
	53,33	59,99	19,72	34,34
	23,85	30,00	11,38	5,06
IIIa	6830,04	2551,25	13301,87	7339,95
	46,53	31,44	40,98	36,08
	15,51	14,06	20,49	4,51
IIIb	3860,58	10135,92	20225,96	7420,46
	28,79	44,95	47,07	30,23
	10,18	16,99	12,58	3,01
IVa	11945,69	2928,27	8456,52	9099,56
	38,40	22,78	25,71	30,45
	15,68	7,20	10,49	3,14
IVb	5571,50	13096,54	5154,51	9963,21
	27,63	36,88	14,76	30,69
	12,36	13,94	6,60	3,10
Va		6841,52	3997,31	9671,97
		27,08	18,45	26,76
		7,82	8,25	2,01
Vb		9016,97		11795,97
		28,15		27,36
		6,46		2,12
VI		7600,64		11849,23
		31,52		26,72
		6,88		3,39
KO, KDO	6154,83		16804,06	14995,12
	29,38		35,38	31,34
	7,59		12,51	2,29

Błąd procentowy dla obrębu wyniósł – 0,97

Odbiór inwentaryzacji zasobów wraz z testem kontroli pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnym nastąpił w dniach 26 - 27 kwietnia 2021 r.

Wyniki:

- liczba błędów grubych - 0
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego = 0,132
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,069

liczba błędów grubych jest mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyki jest mniejsza od 2. Wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie pomiarów miąższości dla Nadleśnictwa.

6.2.2. Prace kameralne

Prace kameralne zostały wykonane w latach 2021-2022. Do wprowadzenia i przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem Taksator 6.0.624. Mapę numeryczną wykonano za pomocą aplikacji ArcGIS 10.5.

Dane taksacyjne, na podstawie których sporządzono plan urządzenia lasu zostały przekazane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie w formie elektronicznej. Przekazano bazę programu Taksator w wersji 6.0.624, zawierającą opis taksacyjny, dane z ewidencji gruntów i budynków oraz dane geometryczne.

Prace terenowe i kameralne VI rewizji urządzenia lasu w Nadleśnictwie Przasnysz zostały wykonane przez pracownię urządzeniową Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Olsztynie w składzie:

mgr inż. Rafał Żerański	kierownik pracowni UL
mgr Adriana Stefańska	starszy specjalista ds. GIS i ochrony przyrody
mgr inż. Michał Białas	taksator specjalista
mgr inż. Przemysław Gajek	starszy taksator
mgr inż. Karol Jankowski	taksator
inż. Adam Juńczyk	taksator
tech. Łukasz Lewicki	taksator
tech. Sławomir Moszczyński	starszy taksator
tech. Łukasz Witka	taksator
inż. Przemysław Garski	asystent taksatora
inż. Patryk Jackowski	asystent taksatora

Nadzór i kontrolę prac prowadził - mgr inż. Jerzy Średnicki – inspektor nadzoru UL.

Nadzór merytoryczny nad całością prac sprawował Zastępca Dyrektora Oddziału BULiGL w Olsztynie - mgr inż. Andrzej Biezuński.

6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

- Tom I - Opis ogólny lasów Nadleśnictwa (elaborat).
- Tom II - Wykazy zagospodarowania lasu.
- Tom III - Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa.
- Tom IV - Opis taksacyjny lasu.
- Tom V - Operaty dla leśniczych.
- Materiały kartograficzne:
 - mapa przeglądowa drzewostanów w skali 1:30000
 - mapa przeglądowa siedlisk w skali 1:30000
 - mapa przeglądowa cięć rębnych w skali 1:30000
 - mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1:30000
 - mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji w skali 1:30000
 - mapa przeglądowa inwentaryzacji słupów oddziałowych 1:30000
 - mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:50000
 - mapa sytuacyjno-przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50000
 - mapa sytuacyjno-przeglądowa funkcji lasów w skali 1:50000
 - mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa w skali 1:50000
 - mapa sytuacyjno-przeglądowa gospodarki łowieckiej w skali 1:50000
 - mapa sytuacyjno-przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:50000
 - mapy gospodarczo-przeglądowe cięć rębnych - leśnictwa w skali 1:10000
 - mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów - leśnictwa w skali 1:10000
 - mapy gospodarczo-przeglądowe zasięgu- leśnictwa w skali 1:10000
 - mapy gospodarczo-przeglądowe walorów przyrodniczo-kulturowych - leśnictwa w skali 1:10000
 - mapa gospodarcza - Nadleśnictwo w skali 1:5000 w formie atlasów

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1. Protokół z KZP

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W OLSZTYNIE

PROTOKÓŁ

Z POSIEDZENIA KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU DLA NADLEŚNICTWA PRZASNYSZ

W CELU USTALENIA WYTYCZNYCH DLA PRZEPROWADZENIA TERENOWYCH PRAC
URZĄDZENIOWYCH I UZGODNIENIA OGÓLNYCH ZASAD
DO OPRACOWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU
na okres od **01.01.2022 r.** do **31.12.2031 r.**

Olsztyn, 24 września 2019 r.

A. Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędniowych.

Obowiązek sporządzenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa wynika z ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. Zadania gospodarcze zaplanowane w planie urządzenia lasu muszą także uwzględniać przepisy określone w ustawach: prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.; o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., o dostępie do informacji publicznej z dnia 6 września 2001 r.; o ochronie baz danych z dnia 27 lipca 2001 r.; o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.; o planowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.; o leśnym materiale rozmnożeniowym z dnia 7 czerwca 2001 r. i innych. Za realizację zadań określonych w planie urządzenia lasu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiada Nadleśniczy.

Na podstawie Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie zwołał posiedzenie Komisji Założeń Planu, mającej na celu ustalenie i przyjęcie wytycznych do prac terenowych nowego planu urządzenia lasu, na lata 1.01.2022 do 31.12.2031.

Posiedzenie Komisji odbyło się w dniu 19.09.2019 r. w siedzibie RDLP w Olsztynie.

Skład Komisji:

Przewodniczący: Zbigniew Karaś - Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Olsztynie

1) Przedstawiciele RDLP w Olsztynie		
Wojciech Abramczyk	-	Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi
Barbara Widerska	-	Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego
Mariusz Górski-Kłodziński	-	Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu
Piotr Mioduszewski	-	Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej
Aleksander Sydoruk	-	Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi
2) Przedstawiciele Ministerstwa Środowiska i DGLP		
Rafał Zagroba	-	Zespół Ochrony Lasu
3) Przedstawiciele Nadleśnictwa Przasnysz		
Stanisław Czarzasty	-	Nadleśniczy
Danuta Szydlik	-	Zastępca Nadleśniczego
Marek Ślubowski	-	Inżynier Nadzoru
Rafał Mączyński	-	starszy specjalista SL
4) Przedstawiciele RDOŚ		
Arkadiusz Malec	-	Regionalny Konserwator Przyrody w Warszawie
5) Goście		
Włodzimierz Serwiński	-	SITLiD

I. Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne.

Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy, wykonany przez BULiGL Oddział w Gdyni wg stanu na 1.01.2010 r. Operat będzie stanowić podstawę do przypisania typu siedliskowego lasu dla poszczególnych wydziełów. W przypadku wątpliwości do aktualności określenia oraz działek nieobjętych opracowaniem dopuszcza się możliwość indywidualnego określenia siedliska wg stanu na gruncie.

Komisja zaleca, aby wykonawca przy weryfikacji granic wydziełów, przyjął jako pierwsze kryterium - pozostawienie jednolitego płatu siedliska. Wykonawca powinien zwrócić szczególną uwagę na płaty siedlisk cennych z przyrodniczego punktu widzenia (np. LMb, Bb, BMw), dotychczas często wykazywanych jako fragmenty innych wydziełów i w miarę możliwości tworzyć z nich jednolite siedliskowo wydziały, niezależnie od powierzchni i rosnącego na nich drzewostanu.

II. Podstawowe założenia zagospodarowania przestrzennego regionu.

W poniższym zestawieniu zawarte są informacje na temat miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gruntów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Przasnysz.

Na poziomie wojewódzkim są to między innymi:

1. Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego do roku 2022,
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego,

W zestawieniu poniżej zawarte są informacje na temat miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gruntów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Przasnysz:

Gmina Grudusk	MPZP tylko dla obrębu Grudusk.
Gmina Dzierzgowo	Cała gmina jest objęta MPZP.
Gmina Czernice Borowe	Cała gmina jest objęta MPZP.
Gmina Przasnysz	Cała gmina jest objęta MPZP.
Miasto Przasnysz	Brak MPZP.
Gmina Jednorzec	MPZP istnieje dla obrębów: Jednorzec, Stegna, część obrębu Ulatowo Pogorzel.
Gmina Krzynowłoga Mała	Cała gmina jest objęta MPZP.
Gmina Chorzele	Nie posiada uchwalonego MPZP.

III. Forma przekazania bazy danych SILP na potrzeby planu urządzenia lasu.

Granice zasięgu terytorialnego są zgodne z zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 82 z dnia 29 grudnia 2014 r. oraz Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 16 z 9 marca 2016 r.

Nadleśnictwo ma założone księgi wieczyste na około 100 % powierzchni. (KW nie jest urządzone dla 1 działki o powierzchni około 24 ha)

Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków (wypisy i wyrisy) zostaną pobrane przez Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi i przekazane wykonawcy.

Baza programu „Taksator” zostanie przekazana wykonawcy w ciągu miesiąca od dnia podpisania umowy na wykonanie projektu planu. Jednocześnie Nadleśnictwo prześle wykonawcy zaktualizowane warstwy „Leśnej Mapy Numerycznej”. Aktualizację bazy SILP za 9 rok planu wykona Nadleśnictwo i wyniki prześle wykonawcy planu.

Od 1.07.2021 r. należy, w miarę możliwości, wstrzymać obrót gruntami w celu zapewnienia zgodności planu urządzenia lasu.

IV. Korekty podziału powierzchniowego.

Generalnie nie zachodzi potrzeba wprowadzania zmian w podziale powierzchniowym. W razie potrzeby utworzenia nowego oddziału należy go zanumerować poprzez dodanie dużej litery alfabetu do numeru najbliższego oddziału.

V. Oznaczenie granic wyłączeń taksacyjnych.

Włoty i skrzyżowania granic wyłączeń taksacyjnych zostaną oznaczone w terenie poprzez korowanie powierzchniowe „obrączek” oraz zaciosów kierunkowych.

VI. Wykorzystanie zdjęć lotniczych przy sporządzaniu planu urządzenia lasu.

W zasobach Głównego Geodety Kraju istnieją zobrazowania lotnicze, obejmujące zasięg terytorialny Nadleśnictwa, z roku 2017 (około 35 % powierzchni) oraz 2016 (około 65 % powierzchni).

Komisja uważa za konieczne wykonanie aktualnych zdjęć lotniczych. Ortofotomapa to wszechstronne narzędzie podnoszące jakość prac urządzeniowych. Ułatwia dokonanie analiz przebiegu granic użytków gruntowych, linii energetycznych, dróg, naruszeń stanu posiadania itp. Wysokorozdzielcze zdjęcia lotnicze całego Nadleśnictwa umożliwiają również prowadzenie nadzoru nad lasami prywatnymi oraz stanowią doskonały materiał wyjściowy do wydawania opinii w sprawach planów zagospodarowania przestrzennego lub wyłączania gruntów leśnych z produkcji. Wykonana ortofotomapa powinna zawierać również zdjęcia wykonane w barwach bliskiej podczerwieni, które umożliwią analizę zdrowotną drzewostanów Nadleśnictwa.

Dodatkowo należy pobrać z Państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, dostępne dane pochodzące ze skaningu laserowego (NMT, NMPT) oraz bazę danych obiektów topograficznych (BDOT10k). Komisja zobowiązuje wykonawcę do obowiązkowego wykorzystania powyższych danych w trakcie prac nad kompozycjami mapowymi.

VII. Ustalenie i uwzględnienie cech drzewostanów.

Zgodnie z § 26 IUL, wykazy drzewostanów wg wybranych cech zostaną sporządzone

przez nadleśnictwo. Na tę okoliczność zostanie spisana notatka dotycząca uzgodnień. Przy kwalifikowaniu drzewostanów ze względu na cechę, należy uwzględnić wymogi zawarte w przepisach prawnych oraz w Zasadach hodowli lasu.

Cechę „drzewostany na gruntach porolnych” przypisywać należy pierwszemu pokoleniu drzewostanu, na glebach porolnych.

Zgodnie z zarządzeniem DGLP nr 58/2012 wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych, w trakcie wykonywania pul, powierzchni z odnowieniem naturalnym i uzgodni go z Nadleśnictwem i Wydziałem Gospodarki Leśnej RDLP w Olsztynie.

Wykonawca na bieżąco będzie sporządzał wykaz rozbieżności pomiędzy stanem ewidencyjnym, a faktycznym na gruncie. Protokół rozbieżności zostanie uzgodniony z Nadleśnictwem i RDLP. Ekosystemy śródleśne zaklasyfikowane dotychczas jako N (bagna, rozlewiska) należy, w miarę ich stanu na gruncie, przeklasyfikować na Ls (do sukcesji naturalnej, bądź retencji).

Należy zwrócić szczególną uwagę na wprowadzenie opisu w polu „informacje różne”. (baza programu Taksator oraz opis taksacyjny) informacji o innych elementach zainwentaryzowanych w terenie np. naruszeniach granic, występujących elementach związanych z rekreacyjnym wykorzystaniem gruntu, nielegalnych wysypiskach śmieci, itp.

VIII. Zastosowanie jednostek kontrolnych.

Komisja nie przewiduje tworzenia jednostek kontrolnych.

IX. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

Dla drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy wiek rębności zostanie ustalony indywidualnie. Nadleśnictwo, w porozumieniu z wykonawcą, w oparciu o dane taksacyjne, sporządzi wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy, zgodnie z §40 IUL. W przypadkach przebudowy prowadzonej trzebieżami przekształceniowymi należy w opisie wydzielenia użyć kodu „przebudowa częściowa”

X. Zwiększenie powierzchni do odnowień w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.

Komisja przyjmuje wielkość 10% jako współczynnik zwiększenia powierzchni do odnowień w drzewostanach w KO oraz w KDO.

XI. Dodatkowe pomiary drewna martwego.

Pomiary drewna martwego należy wykonać zgodnie z IUL, na co dziesiątej powierzchni próbnej.

XII. Sporządzenie oraz wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych i przeładowych oraz mapy sytuacyjnej.

Wydruki map zostaną wykonane zgodnie z IUL.

Dodatkowo zostaną wykonane:

1 - materiały dla leśniczych w formie operatu leśniczego i map gospodarczo-przeładowych (drzewostanów - klejona na płótnie, cięć - klejona na płótnie; walorów przyrodniczych, złożona do formatu A4; atlasu mapowego) - po 2 egzemplarze na leśnictwo,

- 2 - mapa drzewostanów, mapa cięć rębnych (klejone na płótnie) 2 szt. dla działu technicznego,
- 3 - mapa inwentaryzacji słupków oddziałowych.

Wykonawca pozyska z Banku Danych o Lasach poligonowe dane przestrzenne dotyczące lasów niepaństwowych. Warstwa lasów niepaństwowych zostanie umieszczona na wszystkich kompozycjach mapowych wchodzących w skład opracowania.

XIII. Podział na obręby leśne oraz na leśnictwa.

Nadleśnictwo posiada jeden obręb leśny i nie zachodzi potrzeba zmian. Podział na leśnictwa należy przyjąć zgodnie z propozycją Nadleśniczego.

XIV. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkod.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występują stałe ogniska gradacyjne szkodników pierwotnych sosny, dlatego Komisja postanawia o pozostawieniu możliwości zwalczania szkodników pierwotnych.

Na gruntach Nadleśnictwa istnieją remizy i ogniska biocenotyczne, mające wzmacniać naturalną odporność drzewostanów. Dodatkowo Nadleśnictwo cyklicznie inwentaryzuje budki lęgowe i mrowiska.

Dane dotyczące szkod w drzewostanach zostaną dostarczone przez ZOL.

XV. Terminy i sposoby kontroli prac urzędniowych.

Odbiór prac taksacyjnych odbywać się będzie protokolarnie zgodnie z zarządzeniami:

- nr 63/2002 Generalnego Dyrektora Lasów Państwowych w sprawie kontroli i odbioru robót urzędniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych
- nr 55/2011 Generalnego Dyrektora Lasów Państwowych w sprawie instrukcji urządzania lasu
- nr 1/2008 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie z dnia 3 stycznia 2008 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku dokonywania uzgodnień dotyczących przeprowadzonych prac terenowych związanych z wykonywaniem projektu planu urządzania lasu lub sporządzeniem opracowania glebowo-siedliskowego.

Komisja przychyliła się do wniosku Nadleśnictwa o zorganizowanie przez wykonawcę prac urzędniowych spotkania z pracownikami Nadleśnictwa przed rozpoczęciem prac terenowych.

Do końca prac terenowych wykonawca, wraz z nadleśnictwem, sporządzi protokoły uzgodnień opisów taksacyjnych.

XVI. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map.

Szczegółowe wytyczne określi „Opis przedmiotu zamówienia”.

XVII. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa nie występują obszary sieci Natura 2000.

XVIII. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognozę oddziaływania na środowisko należy sporządzić w oparciu o Ramowe wytyczne Ministerstwa Środowiska oraz o uzgodnienia z RDOŚ i PWIS w Warszawie. Na stronie BIP RDLP w Olsztynie będą zamieszczane informacje dotyczące przebiegu prac nad projektem pul. Społeczeństwo ma prawo zgłaszania uwag i wniosków w trakcie prac urzędzeniowych, na adres Nadleśnictwa i RDLP.

B. Założenia do planu urządzenia lasu.

I. Zestawienie obszarów chronionych i funkcji lasu.

Komisja zgadza się z opinią Nadleśniczego o sporządzeniu nowego wniosku określającego zasięg lasów ochronnych. Wniosek sporządzi Nadleśnictwo w porozumieniu z wykonawcą.

Zasięgi obszarów chronionych (obszary chronionego krajobrazu) należy przyjąć zgodnie z lokalizacją podaną w aktach je powołujących, a powierzchnię zgodnie z powszechną ewidencją gruntów.

II. Typy siedliskowe lasu oraz siedliska przyrodnicze.

TSL należy przyjąć zgodnie z operatem glebowo-siedliskowym.

III. Zestawienie typów drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym (dla siedlisk przyrodniczych w obszarach NATURA 2000) lub gospodarczym dla siedlisk leśnych.

Komisja przyjmuje przedstawione poniżej TD. Ostateczne warianty zostaną przyjęte w trakcie obrad NTG, na podstawie opracowania glebowo-siedliskowego oraz terenowych prac taksacyjnych.

STL	TYP DRZEWOSTANU	orientacyjny skład uprawy
Bs	So	So 90, inne10
Bśw	So	So 80, inne 20
	Brz-So	So 60, Brz 30, inne 10
Bw	So	So 80, inne 20
Bb	So	So 80, inne 20
BMśw	So	So 70, inne 30

	Db-So	So 60, Db 30, inne 10
BMw	Św-So	So 40, Św 40, inne 20
	Db-So	So 60, Db 30, inne 10
	Brz-So-Św	Św 40, So 30, Brz 20, inne 10
BMb	So	So 80, inne 20
	So-Brz	Brz 60, So 30, inne 10
LMśw	So-Db	Db 40, So 40, inne 20
	Db-So	So 50, Db 30, inne 20
	Gb-Db	Db 60, Gb 30, inne 10
LMw	So-Db	Db 50, So 30, inne 20
	Gb-Lp-Db	Db 40, Lp 30, Gb 20, inne 10
LMb	Ol	Ol 70, inne 30
	Brz-Ol	Ol 40, Brz 30, inne 30
Lśw	Db	Db 70, inne 30
	Gb-Db	Db 70, Gb 20, inne 10
	Wz-Db	Db 60, Wz 30, inne 10
	Gb-Lp-Db	Db 50, Lp 20, Gb 20, inne 10
Lw	Db	Db 70, inne 30
	Lp-Brz-Db	Db 50, Brz 30, Lp 20, inne 10
Lł	Js-Db*	Db 50, Js 30, inne 20
Ol	Ol	Ol 80, inne 20
	Brz-Ol	Ol 60, Brz 30, inne 10
OIJ	Ol-Js*	Js 40, Ol 40, inne 20

** w typach drzewostanów z gatunkiem Js – do czasu ustąpienia zespołu chorób dopuszcza się zastępowanie go innymi gatunkami takimi jak: Ol, Św, Db, Kl, Wz, Lp*

IV. Wiek rębności dla głównych gatunków lasotwórczych.

Wiek rębności dla gatunków głównych przyjąć wg poniższej tabeli. Komisja postanawia obniżyć wiek rębności So do 100 lat. Dla drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy oraz w uzasadnionych przypadkach wieki rębności dla konkretnych wydzieleń powinny być ustalone indywidualnie.

<i>Gatunek</i>	<i>wiek rębności</i>
Db, Js	140
So, Md	100
Brz, Ol, Św, Gb, Kl, Lp	80
Oś, Ol odr.	50
Tp, Wb, Olsz	40

V. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa.

Komisja przyjmuje następujący podział na gospodarstwa, zgodnie z § 82 IUL, na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy oraz przyjętego sposobu zagospodarowania::

- 1) gospodarstwo specjalne (S)
- 2) gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)
- 3) gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

Ad. 1 Gospodarstwo specjalne obejmuje (lista wydzieleni zostanie uzgodniona z Nadleśnictwem):

- a) lasy na siedliskach Bb, Bs,
- b) lasy, w których ustalone są strefy ochrony całorocznej gatunków wymagających ochrony strefowej,
- c) miejsca pamięci i zabytki wpisane do rejestru oraz lasy będące kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności (zarządzenie nr 24 Dyrektora RDLP, z dnia 26.08.2008 r.) stanowiące osobne wydzielenia.

Ad. 2 Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych - obejmuje wszystkie lasy ochronne objęte obowiązującą decyzją Ministra Środowiska, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Ad. 3 Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych – pozostałe lasy. Ostateczna ilość i kształt gospodarstw zostanie ustalona w oparciu o decyzję Ministra Środowiska o uznaniu lasów za ochronne oraz wyniki prac terenowych, przed przystąpieniem do tworzenia planu cięć.

VI. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach oraz użytkowania przedrębne.

1. Użytkowanie rębne

Użytkowanie rębne należy planować zgodnie z „Zasadami hodowli lasu”. Należy pozostawić dotychczasowy podział na ostępy i obowiązujący kierunek cięć. Nawroty cięć należy przyjmować zgodnie z ZHL. Rębnie należy dobierać odpowiednio do założonych długookresowych celów hodowlanych w ramach poszczególnych gospodarstw, zgodnie z wytycznymi ZHL, uwzględniając przy tym stosownie do potrzeb i możliwości, wiedzę nt. rozpoznanych siedlisk, w oparciu o aktualną dokumentację planistyczną.

Plan cięć oraz lista zrębów I roku planu zostanie uzgodniona przez wykonawcę z RDLP i Nadleśnictwem.

Na powierzchniach zrębowych, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, powinno się pozostawiać fragmenty starodrzewu stanowiące 5% powierzchni manipulacyjnej. Dotyczy to drzewostanów zagospodarowanych rębiami zupełnymi i złożonymi. Odstępstwem od obowiązku wyznaczania biogrup należy objąć wszystkie te powierzchnie (každorazowo po indywidualnym rozpoznaniu), na których może to w stopniu istotnym przyczynić się do dużego wzrostu zagrożenia ze strony czynników biotycznych lub abiotycznych tych drzewostanów lub będących w ich otoczeniu np.: drzewostany ze stwierdzonym zagrożeniem od kornika ostrozębne.

Na podstawie dotychczasowych, wieloletnich obserwacji kęp starodrzewu, szczególnie o niewielkich powierzchniach, pozostawianych na działkach zrębowych, na terenie RDLP w Olsztynie, nasuwają się wnioski o ich niskiej stabilności i często krótkiej

żywności. Pogarszające się coraz bardziej w ciągu ostatnich lat warunki atmosferyczne, w tym także w odniesieniu do coraz większej gwałtowności i nieprzewidywalności ich parametrów, nie pozostają bez wyraźnego wpływu na wyznaczone kępy starodrzewu. Zatem przypisana im niezwykle ważna rola ekologiczna, która była definiowana jako refugium (repozytorium pożytecznych organizmów) jest relatywnie krótka. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest nagła zmiana warunków ekologicznych, głównie świetlnych i wilgotnościowych.

Zmiany klimatyczne sprzyjają coraz bardziej masowemu pojawowi gatunków owadów, które dotychczas nie miały większego znaczenia w kontekście ochrony lasu. Dla dużej części z nich to właśnie niewielkie i licznie rozproszone kępy starodrzewu, stanowią doskonałe miejsca gwarantujące optymalne warunki do szybkiego i masowego rozwoju, co w połączeniu z postulatem wyłączenia ich z prac gospodarczych, może przyczynić się do powstawania dużych strat o charakterze przyrodniczym i gospodarczym. Teren RDLP w Olsztynie stał się już niestety obszarem, na którym stwierdza się coraz częstsze przypadki występowania zagrożenia od niezwykle niebezpiecznego gatunku dla drzewostanów sosnowych, jakim jest kornik ostrozębny. Wszystkie dotychczasowe przypadki wystąpienia i rozprzestrzeniania zagrożenia miały swój związek z biogrupami o niewielkich powierzchniach. W związku z tym Dyrektor RDLP w Olsztynie, pismem z dnia 17.05.2019 r. (ZO.7102.3.2019), określił zasady postępowania w takiej sytuacji.

Uwzględniając powyższe, wskazana jest zmiana w podejściu do wyznaczania kęp starodrzewu, szczególnie w drzewostanach jednowiekowych i jednogatunkowych.

Komisja zaleca zatem następujące rozwiązanie. W możliwie maksymalnym stopniu, należy odstąpić od pozostawiania „małych” kęp starodrzewu na każdej powierzchni manipulacyjnej. Z części powierzchni, wszystkich wydzieł rębnych, zlokalizowanych w ostępie, przewidzianych do użytkowania rębego w najbliższym dziesięcioleciu należy utworzyć odrębne wydzielenie, przeznaczone do naturalnego rozpadu. Jego lokalizacja powinna być uzgodniona z Nadleśnictwem, a powierzchnia określona jako 5% powierzchni łącznej drzewostanów zaliczonych do etatu cięć w ostępie. W wydzieleniu tym nie zostaną zaprojektowane wskazania gospodarcze i dodatkowo zostaną one oznaczone zapisem w polu „Informacje różne” - „**Biogrupa**”

Strefy ekotonowe należy kształtować zgodnie z ZHL i potrzebami terenowymi. Do kształtowania stref ekotonowych można przystąpić już w drzewostanach bliskorębnych poprzez użycie wskazówki gospodarczej „WPROWADZANIE PODSZYTU” ze zredukowaną powierzchnią zabiegu i pola informacji różnej „EKOTON”. Wykonawca prac urzędniowych sporządzi niestandardową warstwę poligonową planowanych ekotonów.

Plan cięć oraz lista zrębów I roku planu zostanie uzgodniona przez wykonawcę z RDLP i Nadleśnictwem.

2. Użytkowanie przedrębne.

Powierzchnia użytkowania przedrębego zostanie zestawiona jako pierwszy nawrót, natomiast masa - jako suma wszystkich nawrotów.

W drzewostanach o niskim zadrzewieniu oraz na małych powierzchniach położonych wśród gruntów innej własności można odstąpić od planowania wskazówek gospodarczych. Listę wydzieł bez wskazówek należy uzgodnić z Nadleśnictwem. Przed przystąpieniem do prac terenowych Nadleśnictwo, przy udziale Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Olsztynie, ustali wykaz powierzchni referencyjnych i powierzchni HCVF, który protokołarnie prześle wykonawcy prac.

VII. Wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.

Wykaz drzewostanów sporządzi Nadleśnictwo, po konsultacjach z wykonawcą, przed przystąpieniem do konstruowania planu cięć.

VIII. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.

Pielęgnowanie należy projektować w oparciu o faktyczne potrzeby stwierdzone na gruncie. Wskazania dotyczące pielęgnowania lasu zostaną zestawione odrębnie dla upraw zainwentaryzowanych oraz upraw projektowanych.

IX. Wytyczne w sprawie hodowli lasu.

1. Zalesienia.

Do planu zalesień zostaną przyjęte wyłącznie grunty, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu zostały przeznaczone do zalesienia. Obowiązek wcześniejszego uzyskania decyzji o WZIZT spoczywa na Nadleśnictwie.

2. Poprawki.

Poprawki należy projektować w wysokości do 5% powierzchni projektowanych odnowień i zalesień w nadchodzącym dziesięcioleciu.

3. Pozostałe prace hodowlane.

Lokalizacja powierzchni projektowanych do wprowadzania podszytów, II piętra, luk do odnowienia, powierzchni przewidzianych do sukcesji naturalnej, zalesienia, klas odnowienia, klas do odnowienia, halizn i płazowin, wydzieliń bez wskazań gospodarczych, plantacji szybkoorosnących zostanie uzgodniona w trakcie prac terenowych oraz potwierdzona stosownym protokołem i uzgodniona z Wydziałem Gospodarki Leśnej. Wprowadzanie podszytów, II piętra oraz projektowanie luk do odnowienia należy planować tylko tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami hodowlanymi.

4. Selekcja i nasiennictwo.

Ewentualne zmiany w tym zakresie Nadleśnictwo uzgodni z Wydziałem Gospodarki Leśnej oraz dokona stosownych zmian w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego. Wykonawca przyjmie w pul powyższe ustalenia. Dodatkowo zobowiązują się wykonawcę do nierozliczania ponownego powierzchni wydzieliń, figurujących w rejestrze LMP (zmiany są dopuszczalne w przypadku stwierdzenia znacznych rozbieżności w powierzchni).

5. Szkółkarstwo.

Zagadnienia dotyczące produkcji szkółkarskiej zostaną ujęte w pul zgodnie z Programem Szkółkarskim RDLP w Olsztynie.

X. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

Wykonawca szczegółowo przedstawi zagadnienia ochrony i różnorodności biologicznej oraz zagrożenia ze strony szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych w elaboracie i Programie Ochrony Przyrody.

W trakcie prac terenowych, rozpoznany zostanie aktualny stan zdrowotny i sanitarny lasów w aspekcie uszkodzeń ze strony czynników biotycznych – grzybów, owadów, zwierzyny oraz czynników abiotycznych – przymrozków, okiści, wiatru a także czynników antropogenicznych.

Sprawy zagrożenia pożarowego zostaną przeanalizowane podczas prac terenowych i opisane w oddzielnym rozdziale elaboratu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego. Plan ochrony przeciwpożarowej zostanie sporządzony w oparciu o sposoby postępowania w razie pożaru, instrukcję przeciwpożarową i w/w rozporządzenie. Plan zostanie uzgodniony z odpowiednią terytorialnie Komendą Wojewódzką PSP.

Wykonawca podczas prac terenowych zainwentaryzuje istniejącą infrastrukturę ppoż oraz sporządzi mapę sytuacyjno - przeglądową uwzględniającą elementy związane z zabezpieczeniem ppoż. Elementy te należy również nanieść na odpowiednie warstwy LMN. Przebieg elementów infrastruktury liniowej (np. linie energetyczne, drogi wywozowe, szlaki turystyczne itp.) powinien być uzgadniany z sąsiednimi nadleśnictwami i kartowany na mapie w spójny sposób .

XI. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.

Wykonawca zainwentaryzuje wszelkie elementy rekreacyjno-turystyczne na terenach lasów Nadleśnictwa. Zagadnienia powyższe omówione zostaną w elaboracie i Programie Ochrony Przyrody. Wykonawca wykorzysta materiały dostępne w Nadleśnictwie, a także pochodzące z innych źródeł, a dotyczące tych zagadnień. Wykonawca naniesie na LMN oraz na „Mapę sytuacyjno – przeglądową zagospodarowania turystycznego” wszystkie zainwentaryzowane obiekty związane z rekreacyjnym zagospodarowaniem lasu w również liniowe elementy zagospodarowania turystycznego. (np. ścieżki konne, rowerowe, szlaki kajakowe, szlaki turystyczne itp.) Dodatkowo w opisie taksacyjnym „w informacjach różnych” wprowadzona zostanie informacja o dodatkowym przeznaczeniu gruntów.

XII. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.

Podział na obwody łowieckie zostanie przyjęty zgodnie z decyzją Marszałka Województwa. Nadleśnictwo dostarczy wykonawcy prac listę poletek łowieckich. Ich ilość i lokalizacja powinna wynikać z wielkości populacji zwierzyny, planów pozyskania, kategoryzacji obwodu łowieckiego oraz intensywności szkód w obwodach.

Wykonawca uzgodni z nadleśnictwem lokalizację plantacji choinkowych a także powierzchnie spełniające rolę baz roślin runa leśnego.

XIII. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

Zostaną opisane w elaboracie w sposób ogólny, zgodnie z IUL.

Zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Generalnego LP Nadleśnictwo do końca roku 2020 ma wykonać „Ekspertyzę docelowej sieci drogowej”. Jej ustalenia zostaną uwzględnione w pul. Do wykonania opracowania należy użyć danych lidarowych pozyskanych od Głównego Geodety Kraju, które pozyska Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi.

XIV. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej.

Wykonawca zamieści w elaboracie charakterystykę ekonomiczną terenu nadleśnictwa oraz zestaw tabelę XIX.

XV. Prognoza stanu zasobów na koniec okresu gospodarczego.

Zostanie wykonana zgodnie z IUL.

XVI. Aktualizacja Programu Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody obejmuje kompleksowy opis stanu ochrony przyrody w Nadleśnictwie, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych oraz przewidziane sposoby ich realizacji. Zgodnie z §110 i 111 IUL wykonawca dokona aktualizacji, sporządzonego na lata 2011-2020 Programu Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody obejmie powierzchnię zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Przasnysz. Będzie się składał z części opisowej oraz mapy sytuacyjno-przeładowej walorów przyrodniczo-kulturowych, wykonanej na bazie mapy sytuacyjno-przeładowej funkcji lasu w skali 1:50 000.

Część opisowa programu będzie zawierać dane dotyczące form ochrony wymienionych w ustawie o ochronie przyrody.

W programie zostaną uaktualnione granice zasięgu poszczególnych form ochrony przyrody oraz powierzchnia gruntów nadleśnictwa w ramach poszczególnych obszarów. Źródłem informacji do Programu Ochrony Przyrody będą dane zawarte w planach zadań ochronnych oraz informacje uzyskane od pracowników Nadleśnictwa, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Konserwatora Zabytków, z Biura Planowania Przestrzennego, z Urzędów Gmin, ze środowisk naukowych, przyrodniczych i organizacji społecznych oraz dane pozyskane w trakcie inwentaryzacji lasu.

Wykonawca sporządzi listę gatunków chronionych i cennych w warunkach przyrodniczych Nadleśnictwa Przasnysz z podaniem źródła informacji.

Elementy ujęte w Programie Ochrony Przyrody zostaną umieszczone na odpowiednich warstwach Leśnej Mapy Numerycznej.

POP oraz związane z nim mapy, zostanie wykonany w dwóch wersjach: pełnej z przeznaczeniem dla LP oraz przeznaczonej do publikacji (będzie pozbawiona danych podlegających ochronie na podstawie art. 16 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Program Edukacji Społeczeństwa sporządzi Nadleśnictwo i przekaże wykonawcy przed NTG.

XVII. Wydruk map tematycznych.

Wydruk zostanie wykonany zgodnie z IUL.

XVIII. Projekt wystąpienia do RDOŚ z sprawie zakresu oraz stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko.

Komisja zatwierdza projektowany zakres oraz stopień szczegółowości prognozy celem przedstawienia do uzgodnienia.

XIX. Inne zagadnienia projektowe specyficzne dla Nadleśnictwa.

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa pełniony jest na podstawie zawartych porozumień ze starostwami.

SPORZĄDZIŁ:

SPECJALISTA
ds. Urządzania Lasu
mjr inż. Aleksander Sydoruk

DYREKTOR

[Signature]
Z upoważnienia
Dyrektora RDLP Białystok
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
mjr inż. Zbigniew Karaś

7.2. Analiza gospodarki leśnej za okres 2012 - 2021, Nadleśnictwa Przasnysz”

Nadleśnictwo Przasnysz - Analiza gospodarki leśnej za okres 2012-2021

Nadleśnictwo Przasnysz

Analiza gospodarki leśnej za okres 2012-2021

Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Przasnysz
na Naradę Techniczno-Gospodarczą

Przasnysz, 8 grudnia 2021

Spis treści

WSTĘP.....	3
STAN POSIADANIA.....	4
ZADANIA GOSPODARCZE.....	7
Użytkowanie główne	7
Użytkowanie uboczne	14
Hodowla lasu	15
OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU	21
Wielkość zasobów drzewnych.....	21
Jakość upraw i młodników	22
Stan zdrowotny i sanitarny lasu	24
SZKODY W LASACH.....	25
Zwierzyna	25
Pożary.....	26
Klimat	27
Owady.....	28
POZOSTAŁE DZIAŁY.....	30
Gospodarka łąkowo-rolna	32
Inwestycje i remonty	32
WNIOSKI	39

WSTĘP

Nadleśnictwo Przasnysz leży na terenie północnego Mazowsza. Tereny Nadleśnictwa Przasnysz położone są w całości na terenie województwa mazowieckiego, na terenie powiatów przasnyskiego, mławskiego oraz ciechanowskiego, administracyjnie leży na terenie 8 gmin w tym dwóch miast.

Pod względem przyrodniczo – leśnym lasy Nadleśnictwa Przasnysz położone są w IV Krainie Mazowiecko-Podlaskiej, mezoregionie 1 Wzniesień Mławskich, mezoregionie 2 Puszczy Kurpiowskiej, oraz mezoregionie 4 Wysoczyzny Ciechanowsko-Płońskiej. Niewielki północny fragment Nadleśnictwa leży w II Krainie Mazursko-Podlaskiej, mezoregionie 4 Puszczy Mazurskich.

Nadleśnictwo Przasnysz leży w całości na terenie obrębu leśnego Przasnysz. Do roku 2011 było podzielone na 2 obręby leśne (Janowo oraz Przejmy), co było efektem historycznych podziałów na mniejsze nadleśnictwa.

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Przasnysz latach 2012- 2021 prowadzona jest na podstawie planu urządzenia lasu zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska z dnia 18.07.2012 r., znak sprawy DLP-lpn-611-19/28132/12/Jk oraz na podstawie decyzji Ministra Środowiska z dnia 18.03.2019 r. zatwierdzającej aneks do PUL, znak sprawy DL-I.4100.2.2019.

Analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu sporządzono w oparciu o § 76, pkt. 3 Instrukcji Urządzania Lasu, będącej załącznikiem do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21.11.2011 r., na podstawie danych wygenerowanych z SILP oraz udostępnionych przez BULiGL w Olsztynie.

STAN POSIADANIA

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Przasnysz prognozowana na 01.01.2022 rok wynosi **16 464,7860** ha (tabela nr 1). Nadleśnictwo nie posiada gruntów we współwłasnościach. Wszystkie grunty Nadleśnictwa mają urządzone księgi wieczyste, poza działką nr 2272/7 o powierzchni 24,0225 ha.

Tab. 1. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Przasnysz

Lp.	Powiat	Gmina	Powierzchnia [ha]
1	ciechanowski	Grudusk	142,5665
2	mławski	Dzierzgowo	3215,3120
3	przasnyski	miasto Przasnysz	2,4824
4	przasnyski	miasto Chorzele	4,9295
5	przasnyski	Chorzele	5696,5968
6	przasnyski	Czernice Borowe	320,1008
7	przasnyski	Jednorozec	4369,7121
8	przasnyski	Krzynowłoga Mała	1655,0167
9	przasnyski	Przasnysz	1058,0692
Razem:			16464,7860

W stosunku do stanu na 01.01.2012 roku powierzchnia Nadleśnictwa w ogólnym bilansie zwiększyła się o 98,4360 ha. Zmiany przedstawiono w tabeli nr 2 i 3.

Tab. 2. Zmiany w stanie posiadania wg kategorii gruntów

Lp.	Rodzaje użytków gruntowych	01.01.2012 r.	01.01.2022 r.	Różnica
1	Lasy (Ls)	15883,5095	16257,2207	373,7112
2	Grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz)	0,6193	0,5738	-0,0455
3	Łąki trwałe (Ł, Lz-Ł, W-Ł)	119,8143	55,0312	-64,7831
4	Rola (R, Lz-R, S-R, W-R)	104,2296	65,2554	-38,9742
5	Pastwiska trwałe (Ps, Lz-Ps, S-Ps, W-Ps)	76,6094	63,4751	-13,1343
6	Grunty pod rowami rolnymi (W)	1,1401	0,0433	-1,0968
7	Grunty pod wodami stojącymi (Ws)	0,6400	0,7100	0,0700
8	Wody Płynące (Wp)	0,0591	0,2344	0,1753
9	Nie użytki (N)	155,2456	0,7723	-154,4733
10	Użytki ekologiczne (E-Lz, E-N)	21,0900	21,2871	0,1971
11	Grunty zabudowane, zurbanizowane i komunikacyjne (B, Bp, Dr, Tk, Tr)	0,7867	0	-0,7867
12	Grunty rolne zabudowane (B-P, B-Ps)	2,6077	0,1827	-2,4250
RAZEM		16 366,35	16 464,7860	98,4360

Zwiększenie powierzchni zarządzanych gruntów o **112,6156 ha** wynika z następujących zdarzeń:

- Przeniesienia zarządu w trybie art. 4 ust. 1 ustawy o lasach od Starostwa Powiatowego w Przasnyszu (0,4899 ha).
- Zakupu gruntu leśnego w trybie art. 37 a ustawy o lasach (102,6296 ha).
- Zamiany gruntu w trybie art. 38 e z korzystnym bilansem powierzchniowym (8,5760 ha).
- Modernizacji gruntów oraz pomiaru działek (0,9201 ha).

Tab. 3. Bilans gruntów przyjętych i przekazanych przez Nadleśnictwo Przasnysz

Rok	Sprzedaż art. 40 a ustawy o lasach	Zamiana art. 38 e ustawy o lasach	Zakup gruntu leśnego art. 37 a ustawy o lasach	Przekazanie gruntów na podstawie specustawy drogowej	Regulacja powierzchni działek - modernizacje oraz ponowny pomiar	Przyjęcie / przekazanie gruntów	Suma
	Powierzchnia [ha]						
2012	-0,4602			-3,025	-0,8184	-0,7787	-5,0823
2013					-0,0245		-0,0245
2014	-0,366				-2,0621	-0,53	-2,9581
2015		3,0490		-3,1074	-0,0772		-0,1356
2016	-0,198		20,9567			-0,6857	20,073
2017			63,5541		-0,3403		63,2138
2018	-0,1638	5,5270	18,1188			0,4899	23,9719
2019				-0,1534			-0,1534
2020					0,0261	-0,0591	-0,033
2021				-0,524	0,0882		-0,4358
SUMA	-1,188	8,5760	102,6296	-6,8098	-3,2082	-1,5636	98,4360

W minionym dziesięcioleciu stan posiadania Nadleśnictwa **zmniejszył się o 13,6536 ha** z tytułu:

- Sprzedaży w trybie art. 40 a ustawy o lasach 6 zbędnych lokali wraz z gruntem (1,1880 ha).
- Przekazania gruntu na rzecz PGW Wody Polskie (0,0591 ha).
- Przekazania jednostkom samorządowym gruntów na podstawie ustawy z dnia 10 maja 1990r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych. (0,6857 ha).
- Przekazania jednostkom samorządowym gruntów na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 roku – przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (1,3087 ha).

- Przekazania na podstawie specustawy drogowej do Powiatu przasnyskiego oraz Gminy Chorzele oraz Jednoróżec (6,8098 ha).
- Modernizacji gruntów oraz pomiaru działek (4,1296 ha).

W analizowanym okresie zwiększyła się zarówno całkowita powierzchnia zarządzanych gruntów, jak i powierzchnia leśna, której wzrost przekracza 2% powierzchni Nadleśnictwa.

ZADANIA GOSPODARCZE

W tej części Analizy porównano zaplanowane zadania gospodarcze na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem w zakresie użytkowania głównego i hodowli lasu. Wykonanie przedstawiono na 31.12.2021 r. z uwzględnieniem wykonania do końca 2021 roku.

Użytkowanie główne

Rozmiar użytkowania głównego (rębego i przedrębego) w planie urządzenia lasu na lata 2012-2021 zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska z dnia 18 lipca 2012 r., znak sprawy DLP-lpn-611-19/28132/12/1Ł wynosił **758 513 m³** grubizny drewna netto. W związku z koniecznością uprzątnięcia szkód powstałych od czynników abiotycznych Nadleśnictwo uzyskało decyzją Minister Środowiska z dnia 18 marca 2019 r., znak sprawy DL-I.4100.2.2019, zwiększenie etatu użytków głównych do **788 513 m³** grubizny drewna netto.

Nadleśnictwo Przasnysz pozyskało w ubiegłym dziesięcioleciu **788 319,25 m³** grubizny netto, co stanowi **99,98 %** aneksowanego na ubiegłe dziesięciolecie etatu użytków głównych (tabela nr 4 i 5).

Tab. 4. Zestawienie zbiorcze użytkowania głównego

Nadleśnictwo Przasnysz	Użytki rębne w m ³			Użytki przedrębne w m ³			Ogółem w m ³		
	PUL	Wyk.	%	PUL	Wyk.	%	PUL	Wyk.	%
Przasnysz	403 513	445 133	110,31	385 000	343 186	89,14	788 513	788 319	99,98

Rozmiar powierzchniowy użytkowania rębego wykonano w 98,76 %, a masowy w 110,31 %. Z planowanych zrębów nie wykonano: 22,52 ha rębni zupełnych (IB) oraz 7,34 ha rębni złożonych. Odstąpienie od wykonania spowodowały: konieczność zachowania okresu nawrotu cięć, niedostępność spowodowana zalaniem oraz względy hodowlane. Jednocześnie należy zauważyć, że ze względów sanitarnych wykonano dodatkowo 3,99 ha rębni zupełnych (IB, IBS) nieprojektowanych w PUL.

Rozmiar powierzchniowy użytkowania przedrębego wykonano w 82,47 % (w tym: CP-P 126,76%, TW w 105,13%, TP w 71,11%). Natomiast rozmiar masowy (uwzględniający aneks PUL) zrealizowano w 89,14%.

Tab. 5. Użytkowanie główne w Nadleśnictwie Przasnysz

Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)			Masa (m ³)		
	Etat na 10-lecie	Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)	Etat na 10-lecie	Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)
1	2	3	4	5	6	7
Użytki rębne – razem	2 420,08	2 385,33	98,56	403 513	445 133	110,31
A zaliczane na poczet etatu	2 415,19	2 385,33	98,76	402 804	437 895	108,71
B niezaliczone na poczet etatu	4,89	0	0	709	7 238	1020,84
Użytki przedrębne - razem	11 402,19	9 403,50	82,47	385 000	343 186	89,14
A czyszczenia	767,11	972,39	126,76	385 000	8 121	89,14
B trzebieże + przygodne	10 635,08	8431,11	79,28		335 065	
Użytki główne - razem	13 822,27	11 788,83	85,29	788 513	788 319	99,98

Nadleśnictwo w ubiegłym dziesięcioleciu pozyskało ponad dziesięciokrotnie większą masę nasienników i przestoi. Związane było to z inicjowaniem na części zrębów zupełnych odnowienia naturalnego poprzez przygotowanie gleby i pozostawienie nasienników sosny na okres do 5 lat.

Szczegóły użytkowania głównego w rozbiu na użytkowanie rębne i przedrębne przedstawiono w tabelach nr 6 i 6a.

Tab. 6. Użytkowanie rębne

Lp.	Wyszczególnienie			Razem	
				Nadleśnictwo Przasnysz	
1	2			3	
1	Ogółem użytkowanie rębne	Etat na 10 - lecie		m3	403 513
2				ha	2 420,08
3		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	445 133
4				ha	2 385,33
5		Stopień realizacji etatu	miąższociowego (3:1)	%	110,31
6			powierzchniowego (4:2)	%	98,56
7		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	914
8				ha	3,99
9		Udział cięć pozaplanowych	w miąższoci (7:3)	%	0,20
10			w powierzchni (8:4)	%	0,17
11	w tym				
12	Rębnia I	Zadania wg planu UL na 10 lat		m3	169 829
13				ha	660,26
14		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	154 240
15				ha	637,74
16		Stopień realizacji etatu	miąższociowego (14:12)	%	90,82
17			powierzchniowego (15:13)	%	96,59
18		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	914
19				ha	3,99
20		Udział cięć pozaplanowych	w miąższoci (18:14)	%	0,59
21			w powierzchni (19:15)	%	0,62
22	Rębnie złożone	Zadania wg planu UL na 10 lat		m3	232 975
23				ha	1 754,93
24		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	271 573
25				ha	1 747,59
26		Stopień realizacji etatu	miąższociowego (24:22)	%	116,57
27			powierzchniowego (25:23)	%	99,58
28		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	0
29				ha	0,00
30		Udział cięć pozaplanowych	w miąższoci (28:24)	%	0,00
31			w powierzchni (29:25)	%	0,00
32	Niezaliczone na poczet etatu	Zadania wg planu UL na 10 lat		m3	709
33		Wykonanie za 10 lat obow. planu UL		m3	7 238
34		Stopień realizacji (33:32)		%	1 020,84
35		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	6 529
36		Udział cięć pozaplanowych (35:33)		%	90,20
37	Użytki przygodne rębne			m3	12 082
38	- w tym CSS			m3	775
39	Udział użytków przygodnych rębnych (37:3)			%	2,71

Uwagę zwraca istotne przekroczenie masowe użytków rębnych przy jednoczesnym niewykonaniu powierzchniowym odpowiednio 110,31 % oraz 98,56 %.

Przekroczenie masowe wymuszone zostało koniecznością zagospodarowania surowca na planowych pozycjach aby nie dopuścić do jego deprecjacji. Ponadto ze względu na wysoki przeciętny wiek drzewostanów wynoszący 58 lat wg. stanu na 01.01.2012 r., w celu doprowadzenia go do właściwego poziomu oraz umożliwienia optymalnego zaplanowania cięć rębnych w kolejnym dziesięcioleciu, zachodziła pilna potrzeba realizacji użytkowania rębego określonego w pul, w możliwie maksymalnym rozmiarze.

Tab. 6a. Użytkowanie przedrębne

L.p.	Wyszczególnienie			Razem
				Nadleśnictwo Przasnysz
1	Ogółem przedrębne	Etat na 10 - lecie	ha	11 402,19
2		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	ha	9 403,50
3			m3	343 186
4			m3/ha	36,50
5		Stopień realizacji ha (pow. 2:1)	%	82,47
6	w tym			
7	CP - P	Rozmiar na 10 - lecie	ha	767,11
8		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	ha	972,39
9			m3	8 122
10			m3/ha	8,35
11		Stopień realizacji ha (pow. 8:7)	%	126,76
12	TW	Rozmiar na 10 - lecie	ha	2 553,06
13		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	ha	2 683,99
14			m3	75 238
15			m3/ha	28,03
16		Stopień realizacji ha (pow. 13:12)	%	105,13
17	TP	Rozmiar na 10 - lecie	ha	8 082,02
18		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	ha	5 747,12
19			m3	215 545
20			m3/ha	37,50
21		Stopień realizacji ha (pow. 18:17)	%	71,11
22	Użytki przygodne wyk. w przedrębnych		m3	44 281
23	Udział użytków przygodnych w wykonaniu przedrębnych (22:3)		%	12,90

Na uwagę zasługuje wyższa w stosunku do PUL intensywność cięć w użytkowaniu przedrębny. Planowana intensywność dla Nadleśnictwa wynosiła 31,13 m³/ha, a osiągnięta 36,50 m³/ha.

W trakcie opracowywania PUL, zabieg trzebieży zaplanowano we wszystkich drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny. Ujęte były również wydzielenie z drzewostanami V kl. wieku i starszymi, znajdującymi się w okresie ciszy pielęgnacyjnej, w których nie zachodziła pilna potrzeba wykonywania zabiegów. W związku z tym odstąpiono od realizacji prac w tych drzewostanach. W związku z powyższym oraz ze zbyt niskim określeniem zapasu w drzewostanach objętych użytkowaniem rębny, niemożliwym stało się wykonanie powierzchniowe użytków przedrębnych. Ze względów hodowlanych położono nacisk na wykonanie CP-P oraz TWP.

W tabeli nr 7 zestawiono pozyskanie drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównano z etatem (wg IUL tabela IX). Miąższość grubizny netto, powierzchnia bez nawrotów.

Tab. 7. Użytkowanie główne w poszczególnych latach

Nadleśnictwo Przasnysz (07-22)

Rok	Użytki											OGÓŁEM [m3]
	RĘBNE				PRZEDRĘBNE							
	[ha]	[m3]	Przygodne i niezaliczone w etat [m3]	razem [m3]	czyszczenia		trzebieże		przygodne [m3]	razem [m3]		
					[ha]	[m3]	[ha]	[m3]				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2012	238,11	36 449,71	1 330,55	37 780,26	142,76	584,97	1 021,93	26 325,74	3 500,53	30 411,24	68 191,50	
2013	236,49	38 496,09	1 329,77	39 825,86	118,07	498,71	1 051,04	33 783,16	2 778,69	37 060,56	76 886,42	
2014	300,38	41 393,42	931,51	42 324,93	162,61	1 630,71	1 008,07	33 303,16	2 240,87	37 174,74	79 499,67	
2015	227,89	40 999,72	3 559,87	44 559,59	108,23	843,89	810,64	23 976,76	6 909,54	31 730,19	76 289,78	
2016	238,74	40 293,93	1 640,28	41 934,21	124,40	870,15	910,80	29 062,54	4 433,01	34 365,70	76 299,91	
2017	233,63	43 798,01	1 089,26	44 887,27	58,05	640,37	1 041,70	33 762,83	4 067,19	38 470,39	83 357,66	
2018	254,60	41 174,95	4 197,68	45 372,63	67,72	685,88	547,26	18 375,97	10 064,65	29 126,50	74 499,13	
2019	166,29	41 862,81	1 068,92	42 931,73	65,63	892,99	791,04	37 429,62	3 221,47	41 544,08	84 475,81	
2020	212,78	44 194,35	1 777,43	45 971,78	61,14	560,22	786,46	35 022,98	2 772,97	38 356,17	84 327,95	
2021	276,42	57 924,31	1 620,48	59 544,79	63,78	913,72	462,17	19 740,43	4 292,48	24 946,63	84 491,42	
Razem	2 385,33	426 587,30	18 545,75	445 133,05	972,39	8 121,61	8 431,11	290 783,19	44 281,40	343 186,20	788 319,25	
Etat za okres ubiegły	2 420,08	402 804	x	403 513	767,11	23 883,00	10 635,08	361 117	x	385 000	788 513	
% wykonania	98,56	105,90	x	110,31	126,76	34,01	79,28	80,52	x	89,14	99,98	

Nadleśnictwo Przasnysz, na podstawie odrębnych decyzji, prowadziło pozyskanie drewna na gruntach wyłączonych z produkcji oraz z zadrzewień, które nie zostały zaliczone na etat (tabela nr 8 i 9).

Tab. 8 Wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji (wg IUL tabela IX a)

Rok	Nadleśnictwo Przasnysz	
	Pow. (ha)	Masa netto (m ³)
1	2	3
2012	0	0
2013	3,03	1 492,30
2014	0	0
2015	3,11	810,33
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0,15	28,39
2020	0	0
2021	0,52	77,63
Razem	6,81	2 408,65

Tab. 9 Zadrzewienia

Rok	Nadleśnictwo Przasnysz	
	Pow. (ha)	Masa (m ³)
1	2	3
2012	X	0
2013	X	0
2014	X	0
2015	X	5,78
2016	X	0
2017	X	1,88
2018	X	0
2019	X	23,92
2020	X	71,17
2021	X	8,57
Razem	X	111,32

Wylesienia dotyczyły odpowiednio:

- w 2021 roku na podstawie decyzji Starosty Przasnyskiego nr 4/2021 z 12 października 2021 roku o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie drogi gminnej w m. Drądzewo Nowe gm. Jednoróżec
- w 2019 roku na podstawie decyzji Starosty Przasnyskiego nr 2/2019 z dnia 20.08.20219 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie drogi gminnej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, zadanie pn. „Rozbudowa drogi gminnej Gadomec Chrzczany - Gadomec Miłocięta wraz z rozbudową odcinka drogi gminnej Krzynowłoga Wielka-Dąbrowa – Łazy i rozbudową odcinka drogi gminnej Bogdany Wielkie – Rapaty Sulimy – Łazy”.
- w 2015 roku na podstawie decyzji Starosty Przasnyskiego nr 4/2015 z dnia 04 sierpnia 2015r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Rozbudowa drogi powiatowej nr 3213W Przasnysz – Kobyłaki – Brzeski-Kołaki oraz odcinka drogi powiatowej nr 3234W Stara Wieś – Chorzele – Krasnosielc” o dodatkowy pas ruchu do obsługi działek rolnych i leśnych realizowanego w projekcie inwestycyjnym ”Dyfuzja procesów rozwojowych na terenie Północnego Mazowsza poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części powiatu przasnyskiego” z nadaniem jej rygoru natychmiastowej wykonalności.
- w 2013 roku na podstawie decyzji Starosty Przasnyskiego nr 7/2012, z dnia 14 września 2012 roku o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla inwestycji polegającej na rozbudowie dróg powiatowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą – budową linii wysokiego napięcia 110 kV, w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 3213W Przasnysz – Kobyłaki – Brzeski Kołaki oraz odcinka drogi powiatowej nr 3234W Stara Wieś - Chorzele – Krasnosielc”

Użytkowanie uboczne

W ramach użytkowania ubocznego Nadleśnictwo Przasnysz corocznie w okresie przedświątecznym udostępnia do sprzedaży drzewka świerka (choinki). Sprzedaż w poszczególnych latach przedstawiała się następująco:

Tab. 10 Użytkowanie uboczne

Rok	Ilość (szt.)
2012	50
2013	110
2014	40
2015	27
2016	35
2017	25
2018	30
2019	27
2020	51
2021	53
Razem	448

Hodowla lasu

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami przedstawiono według układu Tabeli nr X Instrukcji Urządzania lasu.

Tab. 11 Ogółem Nadleśnictwo Przasnysz

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw (CW)	młodników (CP)	agrotechniczne	wodne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	przy zrębach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przersedzeń							
	Powierzchnia [ha]											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2012	90,97	0	29,85	16,74	2,88	12,44	-	296,94	155,14	241,97	133,49	-
2013	74,65	0	41,31	47,3	0,79	11,11	-	137,12	182,24	193,87	151,58	-
2014	52,30	0	78,88	86,96	2,05	15,82	-	171,12	171,51	252,31	127,90	-
2015	80,70	1,97	67,27	102,53	0,2	7,11	-	153,38	101,49	197,15	124,89	-
2016	46,47	0	28,65	128,60	0,35	5,60	-	108,87	118,06	226,78	132,60	-
2017	51,04	0	80,01	151,71	2,74	2,83	-	153,35	80,28	103,90	136,02	-
2018	53,71	0,21	80,18	92,94	1,09	5,49	-	127,81	139,08	124,73	129,36	-
2019	52,85	0	91	73,89	0,4	8,22	-	138,76	148,22	134,77	130,81	-
2020	36,19	0,18	86,76	45,62	0,66	3,32	-	138,56	141,92	157,77	137,63	-
2021	123,17	0	145,93	41,52	2,71	3,40	-	155,38	216,55	116,88	171,00	-
Razem	662,05	2,36	729,84	787,81	15,17	75,34	-	1581,29	1454,49	1750,13	1375,28	-
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	690,05	2,74	780,02	444,52	7,02	88,06	-	1770,87	1703,35	1808,26	1850,25	-
Procent wykonania	96	86	94	177	216	86	-	89	85	97	74	-

W latach 2012-2021 wykonano 662,05 ha odnowień na powierzchniach otwartych, co stanowi 96% założeń PUL. Zalesienia gruntów nieleśnych, planowane w niewielkim rozmiarze 2,74 ha, wykonano w 86%. Na części gruntów planowanych do zalesienia zmieniono zapisy w ewidencji gruntów dotyczące użytków gruntowych.

Odnowienia po rębniach złożonych wykonano na powierzchni 729,84 ha, co stanowi 94% powierzchni przyjętej w PUL.

Niepełna realizacja odnowień wynika głównie z wydłużenia dopuszczalnego okresu przelegiwania zrębów do 5 lat (inicjowanie odnowień naturalnych oraz zapobieganie szkodom od szeliniaka sosnowca) oraz niewykonania rozmiaru powierzchniowego użytkowania rębego.

Podsadzenia (wprowadzanie drugiego piętra) wykonano na 787,81 ha, co stanowi 177% założeń PUL. Zwiększone wykonanie podsadzeń wynikało z konieczności ograniczenia występowania inwazyjnej czeremchy amerykańskiej.

Dolesienia luk wykonano na powierzchni 15,17 ha, co stanowi 216% planu PUL. Przekroczenie etatu dolesienia luk to efekt uproduktywnienia drzewostanów dotkniętych skutkami działania czynników biotycznych i abiotycznych oraz porządkowania granic wydzieleń na styku z gruntami innych własności.

W Nadleśnictwie Przasnysz w latach 2012-2021 uznano odnowienia naturalne (głównie sosny) na powierzchni 494,48 ha. Udział powierzchni uznanych za odnowione naturalnie w stosunku do całej powierzchni zaplanowanej do odnowień i zalesień w danym roku wynosił od 5% do 57%, średnio w dziesięcioleciu - 23%. **Procentowy udział odnowień naturalnych w okresie 2012-2021 w stosunku do powierzchni odnowień - bez zalesień i podsadzeń, wyniósł 35%.**

Tab.12. Zestawienie uznanych odnowień naturalnych

ROK	Powierzchnia uznanych odnowień naturalnych [ha]			Łączna powierzchnia odnowień i zalesień [ha]	% udział odnowień naturalnych w powierzchni odnowień i zalesień
	Na powierzchni otwartej (po zrębach zupełnych)	Pod osłoną (po rębniach złożonych, lukach)	Razem		
2012	11,55	3,39	14,94	140,44	11
2013	10,33	2,03	12,36	164,05	8
2014	6,78	4,45	11,23	220,19	5
2015	56,96	2,01	58,97	252,67	23
2016	28,14	0	28,14	204,07	14
2017	19,36	11,95	31,31	285,50	11
2018	35,86	12,64	48,50	228,13	21
2019	34,14	12,96	47,10	218,14	22
2020	25,73	36,43	62,16	169,41	37
2021	100,78	80,29	181,07	313,33	57
Razem	329,63	166,15	495,78	2195,93	23

Poprawki i uzupełnienia zostały wykonane w minionym dziesięcioleciu na powierzchni 75,34 ha, co stanowi 3,4% odnawianych powierzchni. Konieczność wykonania poprawek (38,03 ha) najczęściej

była wynikiem występowania szkód od zwierzyny. Uzupełnienia w odnowieniach naturalnych wykonano na powierzchni 37,31 ha.

Pielęgnowanie gleby (PIEL) w uprawach leśnych wykonano na powierzchni 1581,29 ha, co stanowi 89% założeń PUL. Czyszczenia wczesne (CW) zostały wykonane na powierzchni 1454,49 ha, co stanowi 85% założeń PUL. Czyszczenia późne (CP) wykonano na powierzchni 1750,13 ha, co stanowi odpowiednio 97% założeń PUL.

Zabiegi pielęgnacji gleby, czyszczeń wczesnych i czyszczeń późnych realizowane były zgodnie z potrzebami hodowlanymi poszczególnych upraw i młodników. Największy problem przy pielęgnowaniu upraw i młodników sprawiają powierzchnie z nadmiernie rozrastającą się inwazyjną czeremchą amerykańską. Przy uwzględnieniu kolejnych nawrotów prace w pielęgnowaniu upraw i młodników wykonano w rozmiarze:

- pielęgnowanie gleby (PIEL)	-3845,68	ha	(współczynnik 2,43)
- pielęgnowanie upraw (CW)	-2170,71	ha	(współczynnik 1,49)
- pielęgnowanie młodników (CP)	-2143,60	ha	(współczynnik 1,22)

Plan melioracji agrotechnicznych został wykonany na powierzchni 1375,28 ha co stanowi 74% założeń PUL. Taki stopień realizacji jest związany z faktycznymi potrzebami wykonywania zabiegów melioracji agrotechnicznych.

Nadleśnictwo Przasnysz wykonało obligatoryjne zadania z zakresu pielęgnowania lasu (pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw, młodników i trzebieży) na powierzchni 13217,02 ha, co daje 101,7% zadań dotyczących projektowanej powierzchni pielęgnowania lasu, określonych Decyzją Ministra Środowiska z dnia 18 lipca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Przasnysz na lata 2012 - 2021.

Nadleśnictwo Przasnysz zostało wpisane do Krajowego Rejestru Dostawców Leśnego Materiału Rozmnożeniowego w 2004 roku pod numerem RD/0217/04.

Bazę nasienną Nadleśnictwa Przasnysz przedstawiono w tabeli nr 13.

Tab. 13. Baza nasienna Nadleśnictwa Przasnysz na koniec 2021 r.

Gatunek	Region pochodzenia	Rodzaj obiektu				
		Wyłączone drzewostany nasienne [ha]	Gospodarcze drzewostany nasienne [ha]	Drzewostan zachowawczy [ha]	Drzewa mateczne [szt]	Źródła nasion [szt]
Sosna zwyczajna	So40	10,14	141,64	9,49		
Brzoza brodawkowata	Brz40		5,99			
Dąb szypułkowy	Dbz40		17,79			
Olsza czarna	Ol40		4,60		2	
Lipa drobnolistna						1
Grab zwyczajny						1
Klon jawor						1
Klon zwyczajny						1
Jesion wyniosły						1
Razem		10,14	170,02	9,49	2	5

W ostatnim dziesięcioleciu na skutek użytkowania rębego zmniejszeniu uległa powierzchnia gospodarczych drzewostanów nasiennych. W 2021 r. wykreślono z rejestrów KR LMP:

- obumarłe drzewo mateczne nr MP/3/35991/05.
- GDN lipy drobnolistnej, rejestrując dla tego gatunku źródło nasion na obszarze szkółki leśnej.
- źródło nasion czereśni ptasiej.

Nasiona zbierane w ww. obiektach przeznaczone są do siewu na szkółce leśnej. Ilość nasion zebranych w ostatnim dziesięcioleciu przedstawia tabela nr 14.

Tab. 14. Zestawienie ilości zebranych nasion w latach 2012-2021

Gatunek	Ilość nasion w latach (kg)										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ogółem
SO			35,50						29,60	7,40	72,20
DB.S	3600,00	3642,00	2400,00	3366,00	3744	2856,00	2166,00	1224,00	3060,00	1836,00	27894,00
BRZ	6,00	5,76	7,60	3,42	4,70	2,82	4,40	6,60	6,60	7,05	54,95
GB		10,00	9,40	14,10	28,20	2,00	17,60	35,20	16,00	37,60	170,10
LP	15,00	18,00						4,00	4,40	6,60	48,00
KL	6,50	1,60						3,25	3,60	3,58	18,53
JW		1,60						3,25	3,60	7,15	15,60
OL	10,00	5,00	3,80	3,80	3,80	4,40	3,40	3,40	3,40	3,40	44,40
WZ.S	1,50								2,53	2,53	6,56
IDRL	5,60	2,00	1,86			1,00	0,49	0,59	0,59	0,85	12,98
IKRL	0,25					2,00	1,05	2,80		1,75	7,85
Razem	3644,85	3685,96	2458,16	3387,32	3780,70	2868,22	2192,94	1283,09	3130,32	1913,91	28345,47

Produkcję szkółkarską Nadleśnictwo prowadzi w szkółce leśnej Karwacz, położonej w leśnictwie Przasnysz, w oddz. 636. Powierzchnia produkcyjna szkółki w minionym dziesięcioleciu uległa zmianom. W 2017 r. wyłączono z produkcji kwaterę nr 1. Po zmianach powierzchnia manipulacyjna szkółki wynosi 635 ar, a powierzchnia produkcyjna 544,2 ar. Nadleśnictwo produkuje na potrzeby własne i prywatnych odbiorców podstawowe lasotwórcze gatunki iglaste i liściaste oraz gatunki drzew i krzewów biocenotycznych.

W tabeli nr 15 przedstawiona jest wielkość produkcji sadzonek w Szkółce Leśnej Nadleśnictwa. Zmniejszająca się w ciągu minionego dziesięciolecia produkcja sadzonek jest związana z dużym udziałem odnowień naturalnych, mniejszym zainteresowaniem prywatnych odbiorców (zalesienia PROW) oraz od 2015 r. koniecznością zakupu sadzonek sosny z zakrytym systemem korzeniowym ze szkółki kontenerowej Nadleśnictwa Olsztynek.

Tab. 15 Rozmiar produkcji szkółkarskiej w poszczególnych latach

Gat.	Ilość sadzonek w latach (tys. szt.)										Ogółem	Średniorocznie
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021		
MD	60,05	38	12,2	0	0	0	0	0	0	0	110,25	11,03
ŚW	70,64	118,7	146,16	108	64,08	30,15	2,5	0	0	0	540,23	54,02
SO	720,6	800,4	374,65	124,8	283,2	300,55	293	257,6	292,75	240,5	3688,05	368,81
BRZ	215,1	187,04	172,12	165,4	113,6	86,64	58,23	99,88	105,6	92,84	1296,45	129,65
OL	220	177	88	60,4	55,48	56,73	70,3	96	91,73	70,81	986,45	98,65
GB	13,98	9,6	28,89	64,6	120,16	137,93	63,22	82,15	80,84	85,84	687,21	68,72
BK	237,54	216,71	362,93	461,2	355,2	373,47	302	107	183,3	563,89	3163,24	316,32
DB.S	534,65	909,6	1089,26	582,95	617,46	830,28	812,18	650,84	478,22	628,92	7134,36	713,44
JW	21,7	6,5	9,55	6	3,8	1,76	0,56	0	3,52	14,52	67,91	6,79
KL	11,7	15,65	14,88	9,05	7,05	1,8	1,1	0	0,44	10,34	72,01	7,2
LP	28,2	31,7	69,6	61,2	28,8	6	1	0	9,9	22,88	259,28	25,93
WZ.S	11,45	9,9	13,96	10,4	4,2	0	0	0	2,86	29,26	82,03	8,2
CZR.P	0	5,5	6,75	1,66	0,5	0	0	0	0	0	14,41	1,44
Poz.drz.	235,05	63,51	29,94	23,3	15,82	7,36	8,75	14,54	14,3	11,79	424,36	42,44
Krzewy	23,98	16,5	7,68	1,9	0	0	1,7	1,88	3,24	2,4	59,28	5,93
Razem	2404,64	2606,31	2426,57	1680,86	1669,35	1832,67	1614,54	1309,89	1266,7	1773,99	18585,52	1858,55

W 2012 r. wykreślono z rejestrów Biura Nasiennictwa Leśnego wyłączony drzewostan nasienny (WDN) sosny zwyczajnej, zlokalizowany w oddz. 455f. Do zakończenia bloków wyznaczonych dla tego drzewostanu pozostało już tylko założenie uprawy w oddz. 423c.

Wyłączony drzewostan nasienny (WDN) sosny zwyczajnej o powierzchni 10,14 ha znajduje się w leśnictwie Jarzynny Kierz w pododdziale 39c. Dla tego drzewostanu zaplanowano bloki upraw pochodnych o powierzchni 242,37 ha w leśnictwie Jarzynny Kierz (oddz. 51, 52, 69, 70, 71) i Lipowiec (oddz. 41,42,43). Zakładanie upraw w tych blokach rozpocznie się w 2022 r.

Dla drzewostanu zachowawczego sosny, położonego w oddz. 74f leśnictwa Lipowiec zaplanowano w leśnictwie Lipowiec i Duczymin blok upraw zachowawczych o powierzchni 60,33 ha (oddz. 90, 91, 102). Zakładanie upraw zachowawczych rozpoczęto w roku 2017.

W leśnictwie Rycice Nadleśnictwo realizuje zakładanie bloku upraw pochodnych dla wyłączonego drzewostanu nasiennego świerka z Nadleśnictwa Lidzbark. Powierzchnia bloku wynosi 37,30 ha.

Tab. 16 Powierzchnia upraw pochodnych i zachowawczych

Gatunek	Uprawy pochodne w blokach [ha]	Uprawy pochodne rozproszone [ha]	Uprawy zachowawcze [ha]	Razem
SO	207,18	112,89	16,15	336,22
ŚW	15,18			15,18
BRZ		5,24		5,24
OL		4,15		4,15
Razem	222,36	122,28	16,15	360,79

OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU**Wielkość zasobów drzewnych**

W tabeli nr 17 zestawiono zasoby drzewne wg gatunków panujących na początek i koniec ubiegłego dziesięciolecia. Na przestrzeni ubiegłego dziesięciolecia zasoby drzewne ogółem w Nadleśnictwie Przasnysz wzrosły o 142 023 m³, co stanowi 3,7%.

Tab. 17. Zmiany wielkości zasobów drzewnych wg gatunków panujących w N- ctwie Przasnysz

Stan na / źródło	01.01.2012 wg PUL 2012-21		01.01.2022 wg BULIGL	
	pow. w ha	zasobność w m ³ /ha	pow. w ha	zasobność w m ³ /ha
Gatunek panujący	zas. w m ³		zas. w m ³	
SO	12766,53 3325573	260	12915,99 3407056	264
MD	3,68 1080	293	3,70 1065	288
ŚW	78,96 15032	190	87,73 16910	193
JD	0,38 150	395	0,40 250	625
DG	2,90 1850	638	2,92 2330	798
BK	2,02 460	228	3,66 703	192
DB	1004,79 192710	192	1198,70 240554	201
DB.C	2,26 490	217	2,16 505	234
JS	4,13 1020	247	3,91 1285	329
KL	---- ----	----	0,49 20	41
GB	18,98 4460	235	22,95 6320	275
BRZ	636,76 122224	192	489,79 103860	212
OL	765,54 129378	169	787,64 154825	197
OL.S	---- ----	----	0,56 125	223
TP	0,35 120	343	0,44 220	500
OS	0,95 195	205	1,55 357	230
LP	15,18 2570	169	12,90 2950	229
Ogółem	15303,41 3797312	248	15535,49 3939335	254

Przeciętna zasobność na 1 ha dla gruntów leśnych zalesionych wzrosła z 248 m³/ha do 254 m³/ha. W minionym 10-cioleciu powierzchnia d-stanów sosnowych i dębowych wzrosła, spadła natomiast powierzchnia d-stanów brzoźowych.

Jakość upraw i młodników

Ocenę upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych zestawiono w tabeli nr 18 (wg IUL tabela XI). Natomiast w tabeli nr 19 przedstawiono ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych (wg IUL tabela nr XII).

Tab. 18. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych w N-ctwie Przasnysz

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przypadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BSW		70,78	7,72										78,50
BMSW		331,41	51,59		5,85								388,85
BMW		5,28	1,20		3,41	0,99							10,88
LMŚW		17,62	6,31		2,79	0,45							27,17
LW		4,80	1,81			0,70							7,31
OL		22,67	17,98	0,75									41,40
OLJ		2,25	7,08			0,72							10,05
Ogółem		454,81	93,69	0,75	12,05	2,86							564,16

Zainwentaryzowano 564,41 ha upraw i młodników do 10 lat. Skład gatunkowy zgodny ze składem pożądanym posiada 97% powierzchni, a 83% ma zadrzewienie w przedziale 1,0 – 0,9. Nie stwierdzono upraw i młodników o składzie niezgodnym ze składem pożądanym oraz upraw przypadłych.

Tab. 19. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych w Nadleśnictwie Przasnysz

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana	
1	2	3	4	5	6	7	
KO	BMSW		BK	9,70	63,7	12	
	BMSW		DB	546,45	33,8	12	
	BMSW		LP	10,26	60,0	12	
	BMSW		SO	3,92	70,0	12	
	BMSW		ŚW	14,00	64,0	12	
	BMW		DB	1,32	30,0	11	
	LMSW		DB	314,05	39,2	12	
			9170		27,19	37,9	12
	LMW		DB	14,04	40,0	12	
	LŚW		DB				
			9170		17,82	37,7	12
	LŚW		GB				
			9170		7,65	32,5	12
	LW		DB		33,11	38,8	22
			9170		11,98	40,0	12
LW		LP					
		9170		2,07	80,0	11	
Razem				1013,56	37,1	12	
KDO	BMSW		DB	7,82	40,0	11	
	BŚW		SO	75,99	41,7	22	
	LMSW		DB	16,25	27,0	22	
Razem			100,06	39,2	22		
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMSW		DB	73,93	33,4	12	
	BMSW		SO	248,34	92,3	11	
	LMSW		DB	81,25	52,9	12	
			9170		24,61	89,1	11
	LMSW		SO	213,48	93,5	11	
			9170		6,14	90,0	12
	LMW		DB	9,03	66,4	11	
	LMW		SO	2,74	80,0	22	
	LMW		ŚW	6,84	90,0	12	
	LŚW		DB	9,03	51,1	12	
			9170		39,11	83,7	11
	LW		DB				
			9170		7,23	90,0	12
LW		SO		3,25	90,0	12	
Razem				724,98	80,7	11	
Ogółem				1838,60	54,4	12	

W klasie odnowienia (KO) zainwentaryzowano 1018,44 ha drzewostanów o przeciętnym stopniu pokrycia 37,3%, i jakości hodowlanej 12. W klasie do odnowienia (KDO) zainwentaryzowano 100,06 ha drzewostanów o przeciętnym stopniu pokrycia 39,2% i jakości hodowlanej 22. W wyniku inwentaryzacji odnotowano 724,98 ha upraw i młodników po rębniach złożonych o przeciętnym pokryciu 80,6% i jakości hodowlanej 11.

Stan zdrowotny i sanitarny lasu

Stan sanitarny lasu można ocenić jako dobry. Udział drewna z porządkowania stanu sanitarnego lasu w pozyskaniu ogółem za okres 2012-2021 kształtuje się na niskim poziomie i wynosi średniorocznie 7%. Największe problemy z wydzieleniem się posuszu występują na gruntach porolnych, na których pierwotną przyczyną zamierania drzew jest huba korzeni powodowana przez *Heterobasidion annosum* (szczególnie teren leśnictwa Krzynowłoga Mała).

Tab. 20. Pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów w Nadleśnictwie Przasnysz

Rok	Pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów (m ³)					Ogółem pozyskanie drewna [m ³]	% udział posuszu, wywrotów i złomów w pozyskaniu ogółem
	Posusz	Wywroty i złomy	Razem posusz, wywroty i złomy	Pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów iglastych	Pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów liściastych		
2012	3531	1410	4941	3942	999	68191	7,2
2013	3260	786	4046	2875	1171	76886	5,3
2014	1492	1638	3130	2176	954	79500	3,9
2015	2273	6336	8609	7240	1369	76296	11,3
2016	3626	1799	5425	4358	1067	76300	7,1
2017	3652	1568	5220	4487	733	83360	6,3
2018	2354	9273	11627	10777	850	74499	15,6
2019	3346	746	4093	3552	541	84500	4,8
2020	3246	298	3544	3208	336	84399	4,2
2021	2592	2290	4882	3972	910	84500	5,8
Razem	29373	26144	55517	46587	8930	788431	7

SZKODY W LASACH**Zwierzyna**

Szkody powodowane przez zwierzynę płową na terenie Nadleśnictwa są gospodarczo znośne, jednak w ostatnim okresie obserwowany jest znaczny ich wzrost, wraz z narastaniem liczebności populacji zwierzyny, a także jej migracji. W ostatnich latach rośnie powierzchnia uszkodzeń, których sprawcą jest łoś. Szkody od łośia początkowo odnotowywano tylko w leśnictwach północnych (Jarzynny Kierz, Lipowiec, Grabowo), w ostatnich latach występują również w pozostałych leśnictwach. Największy rozmiar szkód od ssaków występuje na uprawach (zgryzanie); szkody w drzewostanach to przede wszystkim podtopienia, powodowane przez bobry.

Tab. 21. Szkody od zwierzyny w Nadleśnictwie Przasnysz

Rok	Uprawy (ha)			Młodniki (ha)			Drzewostany (ha)			OGÓLEM (ha)			
	stopień uszkodzeń w %		Razem	stopień uszkodzeń w %		Razem	stopień uszkodzeń w %		Razem	stopień uszkodzeń w %		Razem	W tym - łoś
	21-40	>40		21-40	>40		21-40	>40		21-40	>40		
2012	48,30	26,36	74,66	21,13	1,78	22,91	7,55	0	7,55	69,43	28,64	98,07	7,55
2013	65,02	23,3	88,32	10,43	4,15	14,58	7,16	2,66	9,82	75,45	28,45	103,90	9,82
2014	93,49	30,57	124,06	10,06	8,89	18,95	1,33	2,81	4,14	104,88	42,27	147,15	41,13
2015	122,47	33,66	156,13	32,00	6,82	38,82	2,19	4,57	6,76	156,66	45,05	201,71	63,51
2016	157,45	63,97	221,12	50,25	12,16	62,41	7,42	7,44	14,86	213,13	80,40	293,53	110,03
2017	131,06	55,57	186,63	40,80	16,72	57,52	1,19	1,57	2,76	173,05	73,86	246,91	67,03
2018	106,58	25,59	132,17	31,28	17,54	48,82	1,19	1,57	2,76	139,05	44,70	183,75	53,57
2019	111,64	29,47	141,11	37,01	12,41	49,42	0,88	1,57	2,45	149,53	43,45	192,98	72,88
2020	105,19	57,16	162,35	20,06	19,7	39,76	0	3,62	3,62	125,25	80,48	205,73	92,55
2021	122,78	49,35	172,13	40,00	16,26	56,26	11,32	3,62	14,94	174,10	69,23	243,33	122,84
Razem	1063,98	395,00	1458,68	293,02	116,43	409,45	40,23	29,43	69,66	1380,53	536,53	1917,06	640,91

Metody ograniczania szkód od zwierzyny przedstawiono w tabeli 22. Wzbogacanie bazy żerowej jest realizowane poprzez wykładanie drzew zgryzowych (wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych) w terminie i miejscach największej presji zwierzyny. W ostatnim dziesięcioleciu odstąpiono od chemicznych metod (repelentów) zabezpieczania upraw i młodników. Zabezpieczanie mechaniczne to przede wszystkim osłonki, chroniące przed spałowaniem w młodnikach. Podstawowym sposobem ograniczania szkód od zwierzyny na uprawach są grodzienia.

Tab. 22. Sposoby ograniczania szkód od zwierzyny w Nadleśnictwie Przasnysz

Rok	Zabezpieczanie mechaniczne	Grodzenia	OGÓŁEM
	Powierzchnia (ha)		
2012	18,35	0	18,35
2013	2,54	14,90	17,44
2014	3,17	14,32	17,49
2015	1,98	21,86	23,84
2016	0,70	43,95	44,65
2017	7,35	69,78	77,13
2018	4,15	63,04	67,19
2019	4,16	69,01	73,17
2020	9,45	62,56	72,01
2021	1,15	80,64	81,79
Razem	53,00	440,06	493,06

Pożary

W planie urządzenia lasu na lata 2012-2021 Nadleśnictwo Przasnysz zaliczone zostało do I (najwyższej) kategorii zagrożenia pożarowego. W minionym dziesięcioleciu zarejestrowano 13 pożarów o łącznej powierzchni 1,56 ha (tabela nr 23).

Tab. 23. Pożary lasu w Nadleśnictwie Przasnysz

Rok	Ilość (szt.)	Pow. (ha)	Rodzaj	Przyczyna - ilość/pow. [ha]				
				Przerzut z gruntów nieleśnych	Zaniedbanie-rekreacja	Podpalenie	Nieostrożność dorosłych	Nieustalona
2012	2	0,11	Pokrywy gleby	1/0,05			1/0,06	
2013	2	0,32	Pokrywy gleby			1/0,20	1/0,12	
2014	1	0,01	Pokrywy gleby		1/0,01			
2015	4	0,94	Pokrywy gleby			4/0,94		
2016	1	0,01	Pokrywy gleby			1/0,01		
2017	0	0						
2018	1	0,01	Pokrywy gleby					1/0,01
2019	2	0,16	Pokrywy gleby			2/0,16		
2020	0	0						
2021	0	0						
RAZEM	13	1,56		1/0,05	1/0,01	8/1,31	2/0,18	1/0,01

Średnia wielkość pożaru wyniosła 0,12 ha. Były to pożary pokrywy gleby, często ugazzone w zarodku. W porównaniu do okresu 2002-2011 odnotowano istotny spadek liczby pożarów. W latach 2002-2011 zarejestrowano 78 pożarów, których główną przyczyną były podpalenia (39 pożarów, skoncentrowanych w okolicach wsi Lipa, Szla, Obórki, gdzie działał podpalacz).

W okresie dużego zagrożenia pożarowego (od kwietnia do września) teren Nadleśnictwa był obserwowany przez obserwatorów z 7 dostrzegalni, z których 3 zlokalizowane są na terenie Nadleśnictwa Przasnysz.

W 2021 r. Nadleśnictwo zrealizowało projekt „Zakup i montaż sprzętu do lokalizacji pożarów w Nadleśnictwie Przasnysz” w ramach zadania "Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów" współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Numer identyfikacyjny projektu: POIS.02.01.00-00-0007/16. Od 2022 r. obserwacja terenu i lokalizacja pożarów będzie się odbywała poprzez monitoring wizyjny, za pomocą 4 kamer zamontowanych na dotychczasowych dostrzegalniach oraz na maszcie przy siedzibie Nadleśnictwa.

Klimat

Spośród czynników abiotycznych największe znaczenie mają warunki klimatyczne. Obniżanie się i wahanie poziomu wód gruntowych powoduje czasowe osłabienie drzew i drzewostanów. Nadleśnictwo prowadziło działania z zakresu małej retencji, które mają zapobiec procesowi obniżania poziomu wód gruntowych.

Powierzchnie szkód od czynników klimatycznych przedstawiono w tabeli 24.

W lipcu 2015 r. przez teren Nadleśnictwa przeszły huraganowe wiatry, które uszkodziły około 18 ha drzewostanów. Uszkodzenia w leśnictwie Przasnysz na powierzchni 4 ha były tak znaczne, że zakwalifikowano te drzewostany do ponownego odnowienia.

1 grudnia 2017 roku drzewostany Nadleśnictwa ucierpiały od okiści. W okresie od grudnia 2017 roku do końca roku 2018 usunięto rekordową dla Nadleśnictwa ilość drewna uszkodzonego przez okiść - 9,4 tys. m³.

Rozmiar szkód od czynników abiotycznych (wiatrołomy, śniegołomy) stał się powodem do zwiększenia etatu miąższościowego użytków głównych (aneks do PUL z dnia 18.03.2019 r.).

Szkody od pozostałych czynników klimatycznych miały niewielki rozmiar powierzchniowy.

Tab. 24. Uszkodzenia od czynników klimatycznych w Nadleśnictwie Przasnysz

ROK	Wyszczególnienie czynników szkodliwych							
	Zakłócenia stosunków wodnych		Wiatr, śnieg		Niskie i wysokie temperatury		OGÓŁEM	
	Podtopienia i zalania	Susza, obniżenie poziomu wód			Oparzenia	Zmrożenia	[m3]	[ha]
			[ha]	[ha]				
2012	3,80		1410				1410	3,80
2013			786		0,11		786	0,11
2014			1638			11,43	1638	11,43
2015		1,20	6336	17,91			6336	19,11
2016			1799	0,10		0,56	1799	0,66
2017			1568		0,06		1568	0,06
2018	1,07		9273		1,16		9273	2,23
2019		0,37	746		0,07		746	0,44
2020	0,02		298			0,01	298	0,03
2021	0,71		2100	2,20			2100	2,91
Razem	5,60	1,57	25954	20,21	1,40	12,00	25954	40,78

Owady

W ostatnim dziesięcioleciu nie odnotowano większych zagrożeń powodowanych przez szkodniki owadzie.

Zmiany w ustawie o lasach, pozwalające wydłużyć okres ponownego wprowadzania roślinności leśnej (odnowień) w lasach w okresie do 5 lat od usunięcia drzewostanu pozwoliły, poprzez umożliwienie dłuższego przelegiwania zrębów, zlikwidować problem zagrożenia upraw sosnowych przez szeliniaka.

W 2018 r. odnotowano masowy pojaw smolika znaczonego na uprawach (głównie odnowienia naturalne), wcześniej osłabionych osutką. Występowanie tego szkodnika stwierdzono na powierzchni 91,31 ha, zwalczaniem objęto 73,29 ha.

Wykonywane corocznie prace prognostyczne występowania szkodników pierwotnych sosny (jesienne poszukiwania w ściółce, kontrola lotu motyli brudnicy mniszki) nie wykazywały do 2017 r. zagrożenia przez tę grupę szkodników. Jednakże prace prognostyczne z roku 2017 wykazały na rok 2018 zagrożenie ze strony brudnicy mniszki w stopniu słabym i średnim na powierzchni 850 ha. Powierzchnia zagrożona w roku 2019 w stopniu słabym wynosiła 1296 ha, w stopniu średnim 78 ha, w stopniu silnym 10 ha, łącznie 1384 ha. W latach 2020-2021 prognozowano zagrożenie ze strony brudnicy mniszki tylko w stopniu ostrzegawczym. Wyniki transektu na brudnicę mniszkę z 2021 r. wskazują zagrożenie na 2022 r. w stopniu słabym na powierzchni 400 ha. Mimo, że na terenie

Nadleśnictwa zlokalizowane są pierwotne ogniska gradacyjne szkodników pierwotnych w minionym dziesięcioleciu nie było konieczności zwalczania tej grupy szkodników na terenie lasów państwowych na większej powierzchni. W 2019 r. przeprowadzono lotnicze zwalczanie brudnicy mniszki na powierzchni 60 ha, w tym w lasach państwowych - 5,67 ha, w lasach nadzorowanych (wieś Oględa) – 54,33 ha. Do zabiegu użyto preparatu biologicznego Foray 76B.

Posusz w drzewostanach występuje sporadycznie i jest usuwany na bieżąco z wyjątkiem terenów uznanych za powierzchnie referencyjne czy ostoje ksylobiontów, z uwagi na rolę jaką pełnią w środowisku leśnym, dając miejsce bytowania wielu organizmom. Głównym sprawcą wydzielania się posuzu jest przyptaszczek granatek. Szczególnie duży problem stwarza w drzewostanach na gruntach porolnych, osłabionych również chorobami grzybowymi. W latach 2019-2020 odnotowano na terenie Nadleśnictwa występowanie kornika ostrożębnego. Masa pozyskanego drewna z kodem uszkodzenia przez kornika ostrożębnego (IPSA) wyniosła 83 m³.

POZOSTAŁE DZIAŁY**Gospodarka łowiecka**

Nadleśnictwo Przasnysz należy do Rejonu Hodowlanego nr 6 „Kurpie Zachodnie”, który tworzą Nadleśnictwa: Przasnysz, Myszyniec, Parciaki oraz Ostrołęka. Wieloletni łowiecki Plan Hodowlany obowiązuje na lata 2017-2027. Rolę koordynatora Rejonu pełni Nadleśniczy Nadleśnictwa Parciaki. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa gospodarkę łowiecką prowadzi 16 kół łowieckich w 20 dzierżawionych obwodach. Podział gruntów na obwody łowieckie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa określa Uchwała 16/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 lutego 2015 r.

Tab. 25. Wykaz obwodów łowieckich w Nadleśnictwie Przasnysz

Nr obwodu	Dzierżawca obwodu łowieckiego	Rodzaj obwodu
18	Koło Łowieckie "SĘP"	Leśny
23	Koło Łowieckie "GRONOSTAJ"	Polny
24	Koło Łowieckie "OCZERET"	Polny
25	Wojskowe Koło Łowieckie Nr 132 "TUMAK"	Leśny
26	Wojskowe Koło Łowieckie Nr 164 "WRZOS"	Polny
29	Koło Łowieckie "JEDNOROŻEC"	Polny
34	Koło Łowieckie "KOS"	Leśny
35	Koło Łowieckie "URSUS"	Polny
43	Koło Łowieckie "LAS"	Polny
44	Koło Łowieckie "JEDNOROŻEC"	Leśny
45	Wojskowe Koło Łowieckie Nr 307 "ZAJĘCZY TROP"	Polny
46	Wojskowe Koło Łowieckie Nr 307 "ZAJĘCZY TROP"	Polny
52	Koło Łowieckie "JEDNOROŻEC"	Polny
53	Wojskowe Koło Łowieckie Nr 307 "ZAJĘCZY TROP"	Polny
54	Koło Łowieckie "JAR" nr 71.	Polny
67	Koło Łowieckie Nr 2 "BAŻANT"	Polny
79	Wojskowe Koło Łowieckie Nr 190 "BAŻANT"	Polny
92	Koło Łowieckie Nr 5 "MIŚ"	Polny
93	Wojskowe Koło Łowieckie Nr 181	Polny
95	Koło Łowieckie "JELEŃ"	Polny

Tab. 26. Stan zwierzyny grubej w Nadleśnictwie Przasnysz

Stan na 10 marca roku:	Łoś	Jeleń europejski	Sarna	Dzik
2012	69	628	2243	576
2013	105	826	2836	1039
2014	113	616	2305	600
2015	113	616	2305	600
2016	169	590	2222	517
2017	178	723	2349	484
2018	201	718	2350	137
2019	256	725	2352	101
2020	289	722	2341	87
2021	308	723	2330	84
Docelowy stan wg WłPH	134	634	2295	103

Zestawienie liczebności głównych gatunków łownych (tabela nr 26) wskazuje, że w przypadku jelenia, sarny oraz dzika stany ilościowe wykazane w ostatnim roku obowiązującego planu zbliżone są do wartości określonych w wieloletnim łowieckim planie hodowlanym (WłPH). Natomiast w przypadku łosia są znacznie przekroczone, co przekłada się na istotne szkody powodowane przez ten gatunek. Dla łosia, jelenia i sarny WłPH został opracowany na średnim poziomie ilościowym, a dla dzika – na najniższym poziomie wynikającym z obowiązujących przepisów (zagęszczenie dzika na poziomie 1 osobnika na 1000 ha powierzchni obwodu).

Tab. 27. Pozyskanie zwierzyny grubej w poszczególnych sezonach

SEZON	Łoś	Jeleń europejski	Sarna	Dzik
2011/2012	0	161	414	215
2012/2013	0	202	462	282
2013/2014	0	204	489	261
2014/2015	0	204	489	261
2015/2016	0	248	593	458
2016/2017	0	259	643	412
2017/2018	0	247	668	450
2018/2019	0	266	677	210
2019/2020	0	273	663	217
2020/2021	0	287	655	202

Oceniając stany ilościowe zwierzyny należy mieć na względzie stosowane metody szacowania (metoda pędzeń próbnych i całorocznej obserwacji), które mogą być obarczone błędem. Należy uznać, że obecny poziom użytkowania populacji zwierzyny przez koła łowieckie jest wystarczający. Obecne stany zwierzyny są zbliżone do stanów docelowych zawartych w WŁPH i gwarantują utrzymanie szkód łowieckich na gospodarczo znośnym poziomie. Bardzo istotnym problemem dla Nadleśnictwa jest ciągły wzrost populacji łosia, co przekłada się na wzrost szkód w uprawach i młodnikach powodowanych przez ten gatunek.

Gospodarka łąkowo-rolna

Grunty rolne zajmują w Nadleśnictwie Przasnysz powierzchnię 184,7921 ha. Większość z nich jest użytkowana w ramach deputedatów pracowniczych (140,9364 ha) lub umów dzierżawy (40,3475 ha). Pozostała powierzchnia gruntów rolnych (3,5082 ha) nie jest objęta użytkowaniem ze względu na m.in. utrudnienia w gospodarowaniu.

Inwestycje i remonty

Według stanu na 31.12.2021 r. Nadleśnictwo Przasnysz posiada 13 lokali, w tym 11 lokali zakwalifikowanych jako niezbędne i 2 zakwalifikowane jako zbędne. Koszty remontów i utrzymania budynków w ubiegłym dziesięcioleciu wyniosły 318878,23 (tabela nr 28). Koszty były związane z bieżącym utrzymaniem lokali.

Tab. 28. Remonty i utrzymanie budynków w latach 2012-2021

Rok	Koszty (zł)
2012	62 071,88
2013	10 072,95
2014	42 084,65
2015	18 495,73
2016	19 199,46
2017	14 095,20
2018	9 125,00
2019	70 504,13
2020	20 954,78
2021	52 274,45
Ogółem:	318 878,23

W ubiegłym dziesięcioleciu Nadleśnictwo prowadziło przede wszystkim inwestycje (tabela nr 29), których celem była poprawa stanu sieci drogowej terenów leśnych. Gruntownie przebudowano blisko 22 km dróg leśnych pełniących funkcję dojazdów pożarowych. Ponadto znaczny udział w kosztach inwestycyjnych zajmuje przebudowa budynku biurowego Nadleśnictwa Przasnysz zakończona w 2019r. Pozostałe koszty inwestycyjne były związane z konieczną modernizacją budynków oraz budową obiektów turystycznych.

Tab. 29. Inwestycje Nadleśnictwa Przasnysz w latach 2012-2021

Rok	Nazwa zadania	Koszt [zł]
2012	Modernizacja budynku gospodarczego - Lipowiec	30 852,11
	Ogrodzenie osady leśnej - Dzierzgowo	19 009,01
	Budowa ogrodzenia - Zbrochy 8	29 846,04
	Budowa budynku gospodarczego – Zbrochy 8	99 577,50
	Instalacja odwodnienia budynku mieszkalnego - Rycice 57A	21 908,90
	Modernizacja budynku gospodarczego - Lipowiec	12 315,99
	Modernizacja ogrodzenia - Lipowiec	17 149,33
	Budowa drogi leśnej nr 7	761 568,97
	Instalacja systemu alarmowego w budynku administracyjnym - Szkółka Leśna	1 806,50
	Instalacja systemu alarmowego - Przejmy	5 022,60
	Instalacja systemu alarmowego - magazyn Szkółki Leśnej	1 658,00
RAZEM	1 000 714,95	
2013	Budowa drogi leśnej nr 3	652 581,13
	Budowa obiektów małej retencji II etap	287 000,00
	Budowa drogi pożarowej nr 5	21 242,00
	Przebudowa dojazdu pożarowego nr 10A	12 556,00
	Przebudowa dojazdu pożarowego nr 17	10 535,00
	Instalacja p.poż w budynku biurowym nadleśnictwa	6 490,00
	Modernizacja budynku przepompowni - Szkółka Leśna	7 684,00
	Modernizacja ogrodzenia - Grabowo	26 534,63
	Modernizacja magazynu - Szkółka Leśna	53 863,13
	Odwodnienie budynku mieszkalnego - Przejmy 1	58 631,97
RAZEM	1 137 117,86	
2014	Budowa obiektów małej retencji II etap	1 030 227,39
	Modernizacja ogrodzenia - Przejmy	6 335,36
	Modernizacja leśniczówki Dzierzgowo	102 086,83
RAZEM	1 138 649,58	
2015	Budowa drogi pożarowej nr 5	1 754 030,19
	Przebudowa budynku biurowego Nadleśnictwa Przasnysz	63 850,00
	Modernizacja budynku Ślubowo 1	117 801,13
RAZEM	1 935 681,32	
2016	Przebudowa dojazdu pożarowego nr 17	807 617,46
	Przebudowa budynku biurowego Nadleśnictwa Przasnysz	33 041,83
	Modernizacja leśniczówki Duczymin	258 592,34
	Przebudowa leśniczówki Krzynowłoga Mała	151 586,66
	Modernizacja miejsca postoju - Duczymin	44 815,79
	Modernizacja miejsca postoju - Jarzynny Kierz	42 352,51
	Modernizacja miejsca postoju - Rycice	35 001,43
Modernizacja miejsca postoju - Krzynowłoga Mała	41 110,84	
RAZEM	1 414 118,86	

2017	Przebudowa budynku biurowego Nadleśnictwa Przasnysz	21 263,83
	Przebudowa miejsca postoju - Przasnysz 1	41 117,64
	Przebudowa miejsca postoju - Przasnysz 2	41 948,57
	Przebudowa miejsca postoju - Duczymin	28 986,34
	Przebudowa deszczowni - Szkółka Leśna	135 000,00
	Budowa oczyszczalni - Przejmy	12 917,67
RAZEM		281 234,05
2018	Przebudowa budynku biurowego Nadleśnictwa Przasnysz	1 810 223,98
	Przebudowa miejsca postoju - Przejmy	40 951,06
	Przebudowa miejsca postoju - Lipowiec	34 135,89
	Budowa dostrzegalni p.poż.	23 675,74
	Odbudowa krzyża - leśnictwo Jarzynny Kierz	9 108,72
	Przebudowa ścieżki edukacyjnej w leśnictwie Przejmy	6 847,41
	Budowa miejsca postoju - Jarzynny Kierz	2 460,00
RAZEM		1 927 402,80
2019	Przebudowa budynku biurowego Nadleśnictwa Przasnysz	3 232 562,84
	Budowa dostrzegalni p.poż.	267 363,45
	Budowa miejsca postoju - Jarzynny Kierz	129 201,15
	Przebudowa miejsca postoju - Krzynowłoga Mała	2 275,00
	Przebudowa miejsca postoju - Jednorozec	2 275,00
	Budowa miejsca postoju - Lipa oddz. 536a	2 275,00
	Budowa miejsca postoju - Lipa oddz. 572b	2 275,00
	Budowa kancelarii - L. Grudusk i Dzierzgowo	19 010,60
	Budowa kancelarii - L. Lipa i Przejmy	19 010,60
RAZEM		3 676 248,64
2020	Przebudowa miejsca postoju - Krzynowłoga Mała	46 368,11
	Przebudowa miejsca postoju - Jednorozec	41 348,93
RAZEM		87 717,04
2021	Budowa miejsca postoju - Lipa oddz. 536a	42 283,12
	Budowa miejsca postoju - Lipa oddz. 572b	43 526,86
	Zakup sprzętu do lokalizacji pożarów	352 061,02
	Budowa kancelarii I. Lipa i Przejmy	8 179,13
	Budowa kancelarii - L. Grudusk i Dzierzgowo	6 127,91
	Budowa zbiornika wodnego w L. Jarzynny Kierz	2 574,75
	Budowa dojazdu poż. nr. 14 (dawniej 10A) L. Grudusk	20 205,00
	Budowa dojazdu poż. Nr 13 (dawniej 10) L. Grudusk	20 205,00
RAZEM		495 162,79
Ogółem wartość inwestycji za okres 2012-2021		13 094 047,89

OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY PRZYRODY

W Nadleśnictwie Przasnysz występują takie formy ochrony przyrody jak: użytki ekologiczne, obszary chronionego krajobrazu, stanowisko dokumentacyjne, pomniki przyrody (tabela nr 30) oraz strefy ochronne wokół gniazd (tabela nr 31).

Tab. nr 30. Formy ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Przasnysz

Forma ochrony	Nazwa	Lokalizacja	Pow. [ha]	Podstawa prawna
Użytek ekologiczny	Bagno śródleśne, z charakterystyczną roślinnością śródleśną, ostoją ptactwa i zwierzyzny	Leśnictwo Dzierzgowo gmina Dzierzgowo	13,38	Rejestr wojewódzki nr 66 Zarządzenie 34/97 z dn. 03.12.97 r., Dz. Urz. Woj. Nr 28,150
	Halizna wśród gruntów obcych, teren zabagniony, porośnięty okazałymi krzewami kaliny	Leśnictwo Grudusk gmina Dzierzgowo	0,42	Rejestr wojewódzki nr 67 Zarządzenie 34/97 z dn. 03.12.97 r. Dz. Urz. Woj. Nr 28,150
	Nieużytek pokopalniany, teren zakrzaczony o charakterze remizy	Leśnictwo Grudusk gmina Grudusk	0,28	Rejestr wojewódzki nr 68 Zarządzenie 34/97 z dn. 03.12.97 r. Dz. Urz. Woj. Nr 28,150
	Zadrzewienie z ruinami leśniczówki	Leśnictwo Dzierzgowo gmina Dzierzgowo	0,18	Rejestr wojewódzki nr 69 Zarządzenie 34/97 z dn. 03.12.97 r., Dz. Urz. Woj. Nr 28,150
	Bagno śródleśne, z charakterystyczną roślinnością śródleśną, ostoją ptactwa i zwierzyzny	Leśnictwo Dzierzgowo gmina Dzierzgowo	7,03	Rejestr wojewódzki nr 70 Zarządzenie 34/97 z dn. 03.12.97 r. Dz. Urz. Woj. Nr 28,150
Obszar chronionego krajobrazu	Zieluńsko-Rzęgnowski	Leśnictwa: Lipowiec, Grudusk, Dzierzgowo, gmina Dzierzgowo	942,92	Rozporządzenie Wojewody nr 18 z 15.04.2005r., Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 91, kwiecień 2005
	Krośnicko-Kosmowski	Leśnictwo Przasnysz gmina: Przasnysz, Czernice Borowe, Leśnictwo Grudusk gmina Grudusk	36,16	Rozporządzenie Wojewody nr 18 z 15.04.2005r. Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 91, kwiecień 2005
Stanowisko dokumentacyjne	„Morena Rzęgnowska”	Leśnictwo Grudusk gmina Grudusk	517,43	Rozporządzenie 36/97 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 03.12.97r.
Pomnik przyrody	Na terenie Nadleśnictwa Przasnysz znajduje się 39 pomników przyrody, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ 2 obiekty powierzchniowe - drzewostan jodłowy i dębowy, ➤ 3 grupy drzew - grupa 2 dębów szypułkowych, grupa 3 lip drobnolistnych i 1 dęba szypułkowego, grupa 10 modrzewi europejskich, ➤ 34 pojedyncze drzewa - 15 jesionów wyniosłych, 12 dębów szypułkowych, 2 klony jawory, 2 graby pospolite, 2 lipy drobnolistne, 1 topola osika 			

Tab. nr 31. Ochrona strefowa w Nadleśnictwa Przasnysz

Gatunek	Strefa ochrony całorocznej Powierzchnia [ha]	Strefa ochrony okresowej Powierzchnia [ha]
Bocian czarny	4,02	29,08
Orlik krzykliwy	11,73	46,27

Nadleśnictwo Przasnysz corocznie prowadzi monitoring stanowisk gatunków objętych ochroną oraz monitoring pomników przyrody. Wyniki monitoringu nadleśnictwo przedstawia na stronie internetowej nadleśnictwa.

OCENA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU EDUKACJI LEŚNEJ SPOŁECZEŃSTWA

W minionym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Przasnysz powstała Ścieżka Nordic Walking, zmodernizowano 12 miejsc postoju pojazdów oraz powstały 2 miejsca postoju pojazdów w nowej lokalizacji.

Przeprowadzono 543 zajęcia edukacyjne różnego rodzaju, łącznie w dziesięcioleciu w zajęciach wzięło udział 37 615 osób, udział poszczególnych form edukacji zawarty jest w poniższej tabeli (tab. nr 32)

Tab. nr 32. Formy edukacji w minionym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Przasnysz

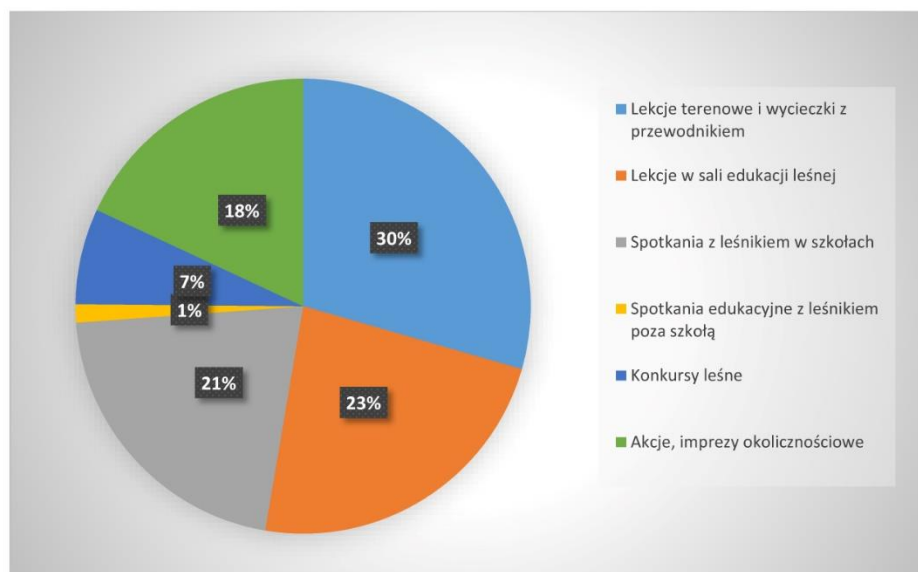
Forma edukacji	Liczba zajęć	Liczba uczestników
Lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem	160	7 692
Lekcje w sali edukacji leśnej	126	7 408
Spotkania z leśnikiem w szkołach	115	4 847
Spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą	7	207
Konkursy leśne	37	2 922
Akcje, imprezy okolicznościowe	98	14 539
Wystawy edukacyjne	0	0
Razem	543	37 615

W ciągu lat 2012-2021 Nadleśnictwo Przasnysz przeprowadziło średnio w ciągu roku:

- 16 lekcji terenowych,
- 13 lekcji w sali edukacyjnej,
- 12 lekcji z leśnikiem w szkołach,
- 10 imprez okolicznościowych,
- 4 konkursy,
- 1 spotkanie edukacyjne z leśnikiem poza szkołą.

Średnio w ciągu roku we wszystkich formach edukacji leśnej społeczeństwa uczestniczyło 3 142 osoby.

W Nadleśnictwie Przasnysz dominującym rodzajem zajęć w minionym dziesięcioleciu były lekcje terenowe, lekcje w sali edukacyjnej oraz spotkania z leśnikiem w szkołach. Procentowy udział poszczególnych form edukacji społeczeństwa w minionym dziesięcioleciu ukazuje ryc. nr 1.

Ryc. nr 1 Procentowy udział form edukacji w latach 2012-2021 w Nadleśnictwie Przasnysz

Obiekty Nadleśnictwa Przasnysz wykorzystywane w minionym dziesięcioleciu do prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa:

- Obiekt edukacyjny „Przejmy”- ścieżka dydaktyczna,
- Obiekt edukacyjny „Przejmy” – plac zabaw, boisko, miejsce na ognisko,
- Izba edukacyjna im. Polskiego Towarzystwa Leśnego,
- Trasy szlaku Nordic Walking,
- Edukacyjna ścieżka rowerowa „Góry Dębowe”,
- Terenowa izba edukacji przyrodniczo - leśnej „Dzierzgowo”,
- Szkołka Leśna Karwacz,
- Obiekty małej retencji.

Edukacja leśna społeczeństwa jest prowadzona również podczas imprez masowych oraz imprez związanych z aktywnością sportową.

Wydarzenia cykliczne organizowane w latach 2012-2021 związane z edukacją leśną:

- Bieg Partyzanta,
- Rajd Gwiazdzisty,
- Dzień Wróbla,
- Sadzenie Lasu,
- Majowy Nordic Walking,
- Profilaktyczna Gra Miejska,
- Sprzątanie Świata,
- Święto Drzewa,

- Liczne konkursy (m. in.: „Na drewnie malowane”, „Jesienne duszki”, „Grzybofotografowanie”, „Moje wędrówki po lesie”),
- Nadleśnictwo Przasnysz wspomagało szkoły w konkursach ogólnopolskich:
 - „Czysty las” organizowanym przez Towarzystwo Przyjaciół Lasu,
 - „Moje wędrówki po lesie”, w którym nagrodą jest publikacja prac w kalendarzu Nadleśnictwa Przasnysz,
 - „Konkurs pożarniczy” przy współpracy ze strażą pożarną.

Od 10 lat na ścieżce rowerowej „Góry Dębowe” cyklicznie odbywa się „Rajd Gwiazdzisty” im. Zacheusza Nowowiejskiego. Rajd łączy elementy edukacji przyrodniczej, historycznej oraz aktywność sportową.

Publikacje przygotowane przez Nadleśnictwo Przasnysz w ciągu ostatniego dziesięciolecia:

- Folder „210 lat Nadleśnictwa Przasnysz”, wydany w 2015 r., opracowany przez Danutę Szydlik i Katarzynę Wolską,
- Kalendarz Nadleśnictwa Przasnysz wydawany corocznie od 2015 r. do 2019 r., autorami zdjęć wykorzystywanych do kalendarza byli laureaci konkursu „Jesienne duszki”, „Moje wędrówki po lesie”,
- Plakaty, ulotki i materiały informacyjne związane z organizowanymi wydarzeniami edukacyjnymi i sportowymi.

WNIOSKI

W tej części porównano wskaźniki zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach planu urządzenia lasu (tabela nr 33). Zasoby miąższości Nadleśnictwa Przasnysz zwiększają się na przestrzeni lat. Podobnie przeciętny wiek – wzrósł do 59 lat, a zasobność – do 248 m³/ha. Wzrost pozyskania projektowany w kolejnych rewizjach PUL nie odbił się negatywnie na stanie zasobów drzewnych Nadleśnictwa Przasnysz.

Tab. 33. Porównanie wskaźników zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przasnysz (wg IUL tabela XIII)

Lp.	Wskaźniki	Jedn.	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na
			1.10.1957	1.01.1969	1.01.1979	1.01.1992	1.01.2002	1.01.2012	1.01.2022
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Powierzchnia leśna zal. i nie zal.	ha	-	-	14 607,69	15 242,47	15 385,23	15 638,72	15 926,82
2.	Zasoby miąższości	m ³	-	-	2 628 144	3 156 469	3 716 649	3 804 282	3 947 192
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku								
	IIa	m ³	82	78	106	114	111	142	140
	IIb	m ³	116	137	176	181	198	212	201
	IIIa	m ³	172	177	209	232	244	229	230
	IIIb	m ³	195	216	230	263	292	270	280
	IVa	m ³	216	229	260	287	325	301	308
	IVb	m ³	245	244	282	311	355	328	328
	Va	m ³	256	256	300	314	370	360	364
	Vb	m ³	267	284	278	331	361	385	391
	VI	m ³	265	295	323	303	349	414	378
	VII i starsze	m ³	246	250	316	358	339	362	348
	KO	m ³	-	-	-	-	256	233	280
	KDO	m ³	-	-	-	-	-	202	196
	BP	m ³	-	-	-	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezalesionej)	m ³	127	148	180	207	242	243	248
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	41	44	47	50	53	58	59
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	-	-	-	6,54	7,06	6,38	5,99
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,10	1,60	1,76	1,75	2,49	3,27
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,20	1,50	1,84	2,37	2,66	2,89
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	4,40	6,30	3,36	7,00	5,64	7,08

7.3. „Koreferat Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie do Analizy Gospodarki Leśnej Nadleśnictwa Przasnysz w latach 2012 - 2021”

KOREFERAT

**Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie
do analizy gospodarki leśnej**

Nadleśnictwa Przasnysz

w latach 2012 - 2021

Wykonało:

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Olsztynie**

I. Wstęp

Koreferat do analizy gospodarki leśnej opracowano za lata 2012 – 2021.

II. Stan posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Przasnysz wg stanu na 01.01.2021 r. wynosi 16 464,7860 ha i nie różni się od powierzchni wykazywanej przez Nadleśnictwo. Istnieją natomiast niewielkie różnice w poszczególnych kategoriach użytków gruntowych pomiędzy danymi zawartymi w projekcie planu urządzenia lasu a ewidencją SILP, na podstawie której przedstawiono dane w referacie Nadleśniczego. Jest to wynik protokołu rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym na gruncie a zapisami ewidencyjnymi. Zaproponowane zmiany w kategoriach użytków gruntowych zostały zaakceptowane i będą przeklasyfikowane do końca 2021 r. stanowiąc stan wyjściowy w projekcie pul.

III. Analiza realizacji cięć rębnych i pielęgnacyjnych.

Analizę użytkowania zasobów drzewnych wykonano w oparciu o sprawozdania roczne z lat 2012 – 2021.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej nie wnosi zastrzeżeń do zamieszczonych danych dotyczących użytkowania lasu i związanych z tym wyliczeń oraz porównań z etatem wynikającym z planu urządzenia lasu.

Zestawienie zbiorcze użytkowania rębego i przedrębego w porównaniu z etatem według kategorii cięć przedstawiono poniżej. W danych z planowanego etatu uwzględniono aneks użytków przedrębnych w ilości 30 000 m³ netto.

Okres gosp.	Użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem m ³
	ha	m ³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za ubiegły okres											
Ogółem	2385,33	426587	18546	445133	972,39	8122	8431,11	290783	44281	343186	788319
Etat za ubiegły okres	2420,08	403513	-	403513	767,11	23883	10635,08	361117	-	385000	788513
% wykonania	99	106	-	110	127	34	79	81	-	89	100

W referacie Nadleśniczego szczegółowo omówiono zagadnienia dotyczące użytkowania zasobów drzewnych zarówno w części opisowej jak i tabelarycznej.

W analizowanym okresie Nadleśnictwo pozyskiwało przeciętnie 78 832 m³ netto rocznie i w poszczególnych latach rozłożone było dość nierównomiernie. Najniższe pozyskanie miało miejsce w 2012 roku i wynosiło 68 191 m³, co stanowiło 86 % przeciętnego pozyskania. Najwięcej, bo 84 491 m³ pozyskano w roku 2021. Stanowi to około 107 % przeciętnego rocznego pozyskania.

Miąższościowy etat cięć użytków rębnych zrealizowano w 110 %, natomiast etat powierzchniowy kształtował się na poziomie 99 %.

Czyszczenia z pozyskaniem miąższości wykonano na powierzchni 972,39 ha, co stanowi 127 % w stosunku do powierzchni projektowanej. Powierzchnia cięć pielęgnacyjnych, gdzie nie pozyskano miąższości została odnotowana w wykonaniu planu hodowli.

Trzebieże ogółem (I nawrót) wykonano na powierzchni 8 431,11 ha, co stanowi 79 % w stosunku do powierzchni planowanej wynoszącej 10 635,08 ha.

W użytkowaniu przygodnym, w kategorii użytków przedrębnych pozyskano 44 281 m³ netto. Ogółem użytki przygodne w rozmiarze 62 827 m³ stanowiły około 8 % całkowitego pozyskania. Na ten procent złożyły się między innymi niekorzystne warunki klimatyczne i wodne.

Pozyskanie miąższości w użytkowaniu rębnym i przedrębnym w ubiegłym 10 - leciu stanowiło 99 % przyrostu tablicowego.

W trakcie prac taksacyjnych nie stwierdzono widocznych zmian w drzewostanach pod względem zwarcia (z wyjątkiem drzewostanów uszkodzonych). Nie stwierdzono także zaniedbań w wykonywaniu czyszczeń.

IV. Analiza realizacji zadań z hodowli lasu.

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu oraz porównanie ich z planowanymi zadaniami przedstawia poniższa tabela.

1	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie				13	14
	otwarte		pod osłoną					9	10	11	12		
	płatowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń	poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów						
								gleby	upraw	młodników	nawożenie		
Powierzchnia zredukowana - ha													
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Wykonanie za ubiegły okres													
Ogółem	662,05	2,36	729,84	787,81	15,17	75,34	-	1581,29	1454,49	1750,13	-	1375,28	-
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	690,05	2,74	780,02	444,52	7,02	88,06	-	1770,87	1703,35	1808,26	-	1850,25	-
% wykonania	96	86	94	177	216	86	-	89	85	97	-	74	-

Ocenę wykonanych prac z zakresu hodowli lasu przeprowadzono w oparciu o rozliczenie powierzchni drzewostanów w KO, KDO oraz powierzchni leśnych niezalesionych zaewidencjonowanych wg stanu na 1.01.2022 r.

Zręby zostały w trakcie planu odnowione, a drzewostany przewidziane do przebudowy uproduktywnione i według stanu na 1.01.2022 r. stanowią uprawy na powierzchniach otwartych. Drzewostany w KO i KDO na dzień 1.01.2012 r. były zinwentaryzowane na

powierzchni 670,31 ha. Według stanu na 1.01.2022 r. drzewostany w KO i KDO występują na 1 119,56 ha. Duży wzrost świadczy o szerokim zastosowaniu rębni złożonych.

Wykonanie prac odnowieniowych na poziomie 96 % wynika z możliwości wydłużenia okresu odnowienia do 5 lat oraz pozostawienia powierzchni zrębowych celem inicjowania odnowień naturalnych poprzez przygotowanie gleby i pozostawienie nasienników.

Z ubiegłego okresu pozostało do odnowienia 137,12 ha zrębów i 1,43 ha halizn (powstałych po byłych poletkach łowieckich). Płazowin podczas prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono.

Zalesienia gruntów porolnych były planowane na 2,74 ha i wykonane na 2,36 ha.

Odnowienia i zalesienia wykonano zgodnie z typami drzewostanów na danych siedliskach.

Podsadzania produkcyjne wykonano na powierzchni 787,81 ha, co daje nam 177 % powierzchni planowanej.

Znacznie została przekroczona powierzchnia dolesionych luk i przerzedzeń – 15,17 ha w stosunku do planowanych 7,02 ha, co stanowi 216 %.

Poprawki i uzupełnienia wykonano na powierzchni 75,34 ha, co w stosunku do planowanej powierzchni dało nam 86 %, oraz niecałe 3,5 % w stosunku do powierzchni odnowień i zalesień wykonanych w dziesięcioleciu.

Podszytów zgodnie z planem nie wprowadzano.

Pielęgnowanie gleby wykonano według potrzeb na 1 581,29 ha, co względem planowanej powierzchni dało nam 89 %.

Pielęgnowanie upraw to rząd wielkości 1 454,49 ha (85 %).

Pielęgnację młodników wykonano na powierzchni 1 750,13 ha, w tym CP-P na 972,39 ha.

Specjalne zabiegi agrotechniczne zrealizowano w 74 % na powierzchni 1 375,28 ha.

Zgodnie z planem zabiegów nawożenia i melioracji wodnych nie wykonywano.

V. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.

Szczegółową analizę stanu upraw na powierzchniach otwartych i upraw podokapowych omówiono w analizie gospodarki leśnej w rozdziale: „Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu”.

Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników na powierzchniach otwartych w Nadleśnictwie wynosi 0,92. Nadleśnictwo dobrze przedstawia się także w aspekcie zgodności upraw ze składem gatunkowym. Upraw zgodnych ze składem jest 97 %. Nie stwierdzono upraw przepadłych oraz niezgodnych ze składem gatunkowym.

Uprawy podokapowe występują na powierzchni manipulacyjnej 1018,44 ha w drzewostanach KO z przeciętnym zadrzewieniem 0,37 i jakością hodowlaną 12. W KDO o powierzchni 100,06 ha przeciętne zadrzewienie wynosi 0,39 a jakość hodowlana 22. Uprawy i młodniki po rębniach częściowych zajmują powierzchnię 724,98 ha o przeciętnym zadrzewieniu 0,81 i jakości 11.

VI. Nasiennictwo i selekcja

Wyłączony drzewostan nasienny został utworzony dla So i zajmuje powierzchnię 10,14 ha. Gospodarcze drzewostany nasienne zostały wytypowane dla So, Db, Ol i Brz na powierzchni 173,50 ha. Niewielkie różnice w powierzchni GDN-ów między referatem Nadleśniczego a koreferatem wykonawcy wynikają z korekty wydzieleni taksacyjnych oraz ponownego rozliczenia powierzchni. Nadleśnictwo posiada jeden drzewostan zachowawczy So na pow. 9,43 ha.

Poza tym w Nadleśnictwie zlokalizowano 5 grup drzew Lp, Gb, Kl, Jw i Js uznane jako źródła nasion.

Uprawy pochodne So, Brz, Ol, Św zlokalizowane są zarówno w blokach jak i poza nimi na pow. 347,53 ha. Uprawy zachowawcze sosny zwyczajnej zajmują powierzchnię 16,27 ha.

Nadleśnictwo posiada 2 drzewa mateczne olchy czarnej.

VII. Szkółkarstwo

Nadleśnictwo prowadzi produkcję szkółkarską na powierzchni produkcyjnej 635 arów.

VIII. Ochrona lasu

Zagrożenia, szkody oraz ich zwalczanie zostały szczegółowo omówione w rozdziale „Szkody w lasach” analizy leśnej nadleśnictwa oraz informacji Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie.

W trakcie prac urządzeniowych zinwentaryzowano 3 001,64 ha drzewostanów na gruntach porolnych występujących w pierwszym pokoleniu. Drzewostany te stanowią często jednogatunkowe monolity, w związku z powyższym są szczególnie narażone na niekorzystne działanie czynników biotycznych i w konsekwencji w najbliższym 10-leciu mogą stanowić poważny problem pod względem poprawnego utrzymania stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu.

IX. Ochrona przeciwpożarowa

Według aktualnych wyliczeń Nadleśnictwo Przasnysz zostało zaliczone do II kategorii zagrożenia pożarowego.

X. Użytkowanie uboczne

Stan zwierzyny łownej (szczególnie wzrost populacji łosi) sprawia, że szkody przez nią wyrządzane mogą lokalnie stanowić problem. Powierzchnia uszkodzona przez zwierzynę to 1 693,62 ha, z czego uszkodzenia w drugim (powyżej 20 %) stanowią tylko 11 %.

Nadleśnictwo prowadziło pozyskanie choinek na poziomie 45 sztuk rocznie.

XI. Ocena wykonania zadań wynikających z POP

Zagadnienia ochrony przyrody zostały szczegółowo omówione w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa oraz w rozdziale „Ocena zadań z zakresu ochrony przyrody” analizy gospodarki leśnej.

XII. Infrastruktura techniczna

Budownictwo i remonty są prowadzone na miarę potrzeb i możliwości. Omówiono je szczegółowo w analizie gospodarki leśnej nadleśnictwa w punkcie „Inwestycje i remonty”.

XIII. Edukacja leśna

Zagadnienia z tego zakresu przedstawiono w analizie gospodarki leśnej Nadleśnictwa w rozdziale „Ocena działań wynikających z Programu Edukacji Leśnej Społeczeństwa”.

XIV. Porównanie pow. leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach u.l.

Analizując tabelę XIII warto podkreślić pozytywny fakt znacznego zwiększania się powierzchni leśnej.

Koreferat opracował:

Kierownik

Pracowni Urządzania Lasu

Sprawdził:

Z-ca Dyrektora

BUL i GL Oddział w Olsztynie

mgr inż. Rafał Żerański

mgr inż. Andrzej Biezuński

7.4. „Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie”

ZESPÓŁ OCHRONY LASU W OLSZTYNIE

ul. Marii Zientary – Malewskiej 51/53, 10-309 Olsztyn
tel. (089) 532 73 14
e-mail: zololsztyn@lasy.gov.pl
<http://www.zololsztyn.lasy.gov.pl>

R E F E R A T

KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU W OLSZTYNIE

NA POSIEDZENIE NTG
NADLEŚNICTWA PRZASNYSZ

Przasnysz, 8 grudnia 2021 r.

Zespół Ochrony Lasu w Olsztynie przedkłada informacje na posiedzenie NTG, dotyczące występowania w latach 2012–2021 w Nadleśnictwie Przasnysz:

- szkodników owadzych,
- chorób grzybowych,
- szkód powodowanych przez zwierzyńę,
- szkód spowodowanych przez emisje przemysłowe, czynniki klimatyczne, zakłócenia stosunków wodnych,
- innych uszkodzeń,

oraz kierunki działań dotyczących ochrony lasu i oceny zagrożenia.

Nadleśnictwo ewidencjonuje, m.in. poprzez formularze nr 3 i 4, karty sygnalizacyjne IOL wszelkie inne zjawiska szkodotwórcze, zarówno powodowane przez przyrodę ożywioną jak i nieożywioną, które występują w lesie, a przede wszystkim mają wpływ na stan lasu.

Poniżej ZOL przedstawia informacje (od 2012 roku) o występowaniu, zagrożeniu i ewentualnych skutkach występowania szkodników owadzych, chorób grzybowych i innych czynników mających wpływ na stan lasu.

I. Szkodniki owadzie (wg kart meldunkowych)

Gatunek	Rok	Powierzchnia [ha]	
		Występowanie	Ograniczanie
Brudnica mniszka	2016	167,83	-
	2017	875,00	-
	2018	1384,00	-
	2019	1215,00	60,00
	2020	861,91	-
	2021	2274,05	-
Hurmak olchowiec i rynnice	2018	2,5	-

II. Szkodniki upraw i szkótek

Gatunek	Rok	Powierzchnia [ha]	
		Występowanie	Ograniczanie
Pędraki chrabąszczowatych i rolnice	2017	0,6	-
	2018	0,12	-
	2019	0,12	-
Smolik znaczony	2018	76,19	73,29

III. Choroby lasu powodowane przez grzyby pasożytnicze

Choroba	Rok	Powierzchnia występowania [ha]	
		do 20 lat	powyżej 20 lat
Osutki sosny	2012	28,67	-
	2017	3,08	-
	2018	32,30	-
	2020	59,54	-

Choroba	Rok	Powierzchnia występowania [ha]	
		do 20 lat	powyżej 20 lat
Zamieranie pędów sosny	2016	2,20	-
	2019	185,74	-
Zamieranie jesionu	2012	-	1,00
	2013	-	1,56

IV. Szkody ze strony zwierzyny

Gatunek	Rok	Powierzchnia [ha]	
		Występowanie	Ograniczanie/ Zabezpieczanie
Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	2012	84,58	215,84
	2013	91,88	215,19
	2014	99,51	14,32
	2015	121,94	23,84
	2016	168,49	44,65
	2017	172,31	77,13
	2018	124,95	67,19
	2019	115,12	73,17
	2020	107,84	72,01
łoś	2012	7,55	-
	2013	9,82	-
	2014	41,13	-
	2015	63,51	-
	2016	110,03	-
	2017	67,03	-
	2018	53,57	-
	2019	72,88	-
	2020	92,55	-

V. Szkody powodowane przez bobry

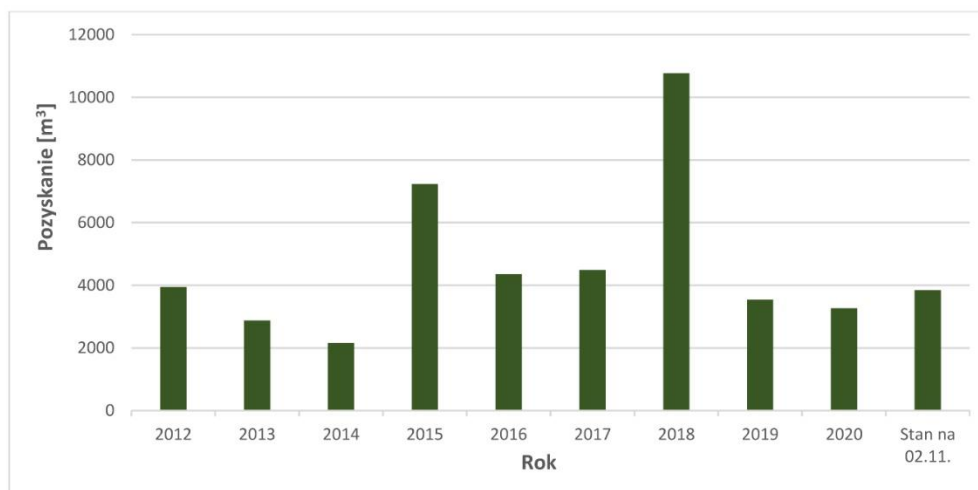
Rok	Powierzchnia występowania [ha]
2012	5,94
2013	2,20
2014	6,51
2015	11,18
2016	14,86
2017	7,57
2018	5,23
2019	4,98
2020	5,34

VI. Pozostałe czynniki abiotyczne

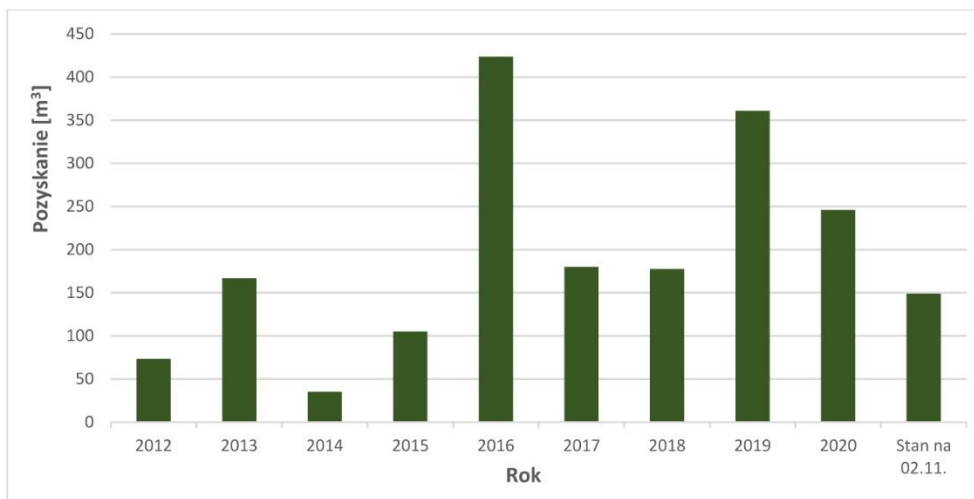
Czynnik szkodliwy	Rok	Powierzchnia występowania [ha]	
		do 20 lat	powyżej 20 lat
Podtopienia i zalania	2012	3,80	-
	2018	1,07	-
	2020	0,02	-
Obniżenie poziomu wód, susza	2015	1,20	-
	2019	-	0,37
Oparzenia (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie	2013	-	0,11
	2017	-	0,06
	2018	1,16	-
	2019	-	0,07
Zmrożenia, zwarzenia	2014	11,43	-
	2016	0,56	-
	2020	0,01	-
Wiatr	2015	-	17,91
	2016	-	0,10
Pożar	2013	0,20	0,12
	2014	-	0,01
	2015	0,31	0,63
	2016	-	0,01
	2018	-	0,01
	2019	0,06	0,10

VII. Szkodniki wtórne

Ilość pozyskanego posuszu iglastego i wyrotów iglastych ogółem wynosi:

Ilość pozyskanego posuszu świerkowego ogółem wynosi:

VIII. Wnioski:

- **Nadleśnictwo terminowo wywiązuje się ze wszystkich kontroli zagrożeń, do których wykonywania zobowiązują zapisy w IOL.**
- **W 2019 r. Nadleśnictwo Przasnysz wystąpiło do ZOL z prośbą o opinię do aneksu PUL w sprawie zwiększenia etatu miąższościowego użytków przedrębnych** (pismo z dn. 2 sierpnia 2018 r., zn. spr.: ZG.6005.1.2018). Bezpośrednią przyczyną wystąpienia o aneks było pozyskanie dodatkowej masy drewna na skutek uszkodzeń od silnych wiatrów i śniegołomów w 2015 i 2016 roku. Wniosek został zaopiniowany pozytywnie przez ZOL w Olsztynie.
- W drzewostanach Nadleśnictwa Przasnysz wytyczono strefy stałych ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny, a zatem drzewostany Nadleśnictwa są bezpośrednio narażone na wystąpienie oraz szkody ze strony foliofagów sosny.
- Od 2016 roku stwierdzano zagrożenia ze strony brudnicy mniszki. W roku 2019 zagrożenie w stopniu słabym, średnim i silnym określono na pow. ok. 1384 ha. Zabiegi ratownicze wykonano w 2019 roku na powierzchni 60 ha, w tym w drzewostanach nie stanowiących własności Lasów Państwowych (w Lasach Nadzorowanych) na powierzchni 54,33 ha. Na podstawie tegorocznych obserwacji lotów brudnicy mniszki określono zagrożenie na powierzchni blisko 2300 ha (głównie w stopniu ostrzegawczym).
- Istnieje stały wpływ zwierzyny na stan drzewostanów:
 - w skali RDLP oraz Nadleśnictwa, znaczny wpływ na powstanie szkód ma ciągły wzrost liczebności bobra europejskiego. Ekspansja tego gatunku prowadzi przede wszystkim do zalewania (podtapiania) dużych powierzchni leśnych, w tym drzewostanów oraz uszkodzeń drzew powstałych poprzez zgryzanie w każdej klasie wieku. W Nadleśnictwie Przasnysz największe szkody od bobrów (ok. 15 ha) stwierdzono w 2016 roku. Należy zwrócić uwagę, że prace

pielęgnacyjne oraz pozyskanie (w tym cięcia sanitarne) są znacznie utrudnione, a czasem niemożliwe do wykonania na terenach zalanych i podtopionych w wyniku bytowania bobrów,

- na terenie Nadleśnictwa obserwowany jest wzrost powierzchni szkód powodowanych przez łosia, przez co rosną straty ekonomiczne,
 - szkody powodowane przez łosie to głównie łamanie wierzchołków drzewek i zgryzanie pędów,
 - szkody powodowane przez jeleniowate to przede wszystkim spałowanie oraz zgryzanie. Spałowanie ma bezpośredni wpływ na rozszerzanie się chorób infekcyjnych (huby korzeniowej szczególnie na świerku), skutkiem czego jest deprecjacja drewna. Lokalnie Nadleśnictwo odnotowuje duże uszkodzenia upraw powodowane przez zwiększoną liczebność sarny i jelenia. W minionym okresie szkody stwierdzono na ok. 1087 ha, natomiast ograniczanie lub zabezpieczanie upraw przeprowadzono na ok. 803 ha.
- Dotychczas prowadzony sposób kontroli zagrożeń nie koliduje w żadnym zakresie czy stopniu z obszarami NATURA 2000 i nie ma negatywnego wpływu na środowisko. Należy jednak zaznaczyć, że w sytuacji silnego, gradacyjnego występowania szkodników pierwotnych, może zająć konieczność wykonywania zabiegów ratowniczych przy użyciu środków ochrony roślin.
 - Ze względu na przewagę sosny w drzewostanach (ok. 75%) istnieje stałe zagrożenie ze strony szkodników wtórnych, przede wszystkim cetyrców i przyplaszczka granatka. Ponadto w drzewostanach Nadleśnictwa występuje, w dużym rozproszeniu świerk, który narażony jest na zasiedlanie przez kornika drukarza. Łącznie w minionym okresie (2012-2021) pozyskano niewielką ilość posuszu świerkowego (ok. 1918 m³).
 - Ze względu na warunki pogodowe panujące w ostatnich latach można spodziewać się wzrostu zagrożenia ze strony pozostałych szkodników wtórnych: kózkowatych (ścigi, rębacze, tycze, żerdzianki) oraz innych korników, a także opiętków w drzewostanach dębowych.
 - Udział drzewostanów założonych na gruntach porolnych w Nadleśnictwie wynosi ok. 20 % powierzchni leśnej. W drzewostanach tych istnieje stałe zagrożenie ze strony patogenów grzybowych, ze szczególnym uwzględnieniem korzeniowca wieloletniego. ZOL przypomina, że w dalszym ciągu należy pamiętać o konieczności ewidencjonowania wszelkich uszkodzeń powodowanych przez choroby grzybowe, podając powierzchnię zredukowaną.
 - W drzewostanach starszych klas wieku należy pozostawiać drzewa dziuplaste oraz pojedynczy posusz do naturalnego rozpadu (rozkładu). Zdaniem ZOL należy unikać „celowego” pozostawiania zasiedlonego świerka jako posuszu. Należy pozostawiać tylko posusz tzw. „jałowy” – czyli opuszczony przez szkodniki wtórne.
 - Należy przyjąć, że drzewostany Nadleśnictwa są w dobrej kondycji zdrowotnej, jednak stale zagrożone zarówno przez szkodniki wtórne oraz szkodniki pierwotne.
 - Kontynuacja kontroli i monitoringu, przede wszystkim będzie opierać się na obserwacjach, analizie i ocenie stopnia zagrożenia:

- szkodników pierwotnych sosny (głównie brudnicy mniszki oraz gatunków znajdujących w jesiennych poszukiwaniach szkodników pierwotnych sosny),
- szkodników wtórnych, głównie żerujących na sośnie,
- zapędrczenia gleby,
- ewentualnie innych owadów, które mogą przyczyniać się do powstawania szkód lub zagrażać utrzymaniu trwałości lasu.

ZOL przypomina o możliwości pozostawiana powierzchni zrębów do odnowienia (do 5 lat), szczególnie na obszarach gdzie odnotowywano szkody ze strony szeliniaków.

Ponadto ZOL prosi:

- uwzględnić w kronice operatu panującą w 2014, 2015, 2016 i 2018 roku suszę, bezśnieżne, ciepłe zimy i obniżenie poziomu wód gruntowych, a w 2017 i 2021 roku wysokie opady, co w konsekwencji miało i będzie mieć istotny wpływ na stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów w latach następnych,
- nanieść na mapy ochrony lasu:
 - drzewostany rosnące na gruntach porolnych (rozgraniczając kolorami I i II pokolenie drzewostanu).

7.5. „Protokół Z Posiedzenia Narady Techniczno - Gospodarczej w sprawie sporządzenia Planu Urządzenia Lasu na okres 1.01.2022 r. - 31.12.2031 r. dla Nadleśnictwa Przasnysz”

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie

**PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA
NARADY TECHNICZNO - GOSPODARCZEJ
W SPRAWIE SPORZĄDZENIA PLANU URZĄDZENIA LASU
NA OKRES 1.01.2022 r. - 31.12.2031 r.
DLA NADLEŚNICTWA PRZASNYSZ**

Przasnysz
8 grudnia 2021 r.

CZĘŚĆ A: Końcowe ustalenia Narady Techniczno - Gospodarczej

Z uwagi na sytuację epidemiczną posiedzenie odbyło się w formie wideokonferencji.

A.1 Skład Narady:

Przewodniczący: Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie - Wojciech Matuszak

Przedstawiciele DGLP w Warszawie

- Zespół Ochrony Lasu - Wojciech Chmielewski
- Wydział Urządzania Lasu - Jolanta Błasiak
- Inspekcja Lasów Państwowych - Krzysztof Obermuller

Przedstawiciele RDLP w Olsztynie:

- Naczelnik Wydziału Zagospodarowania Lasu - Piotr Mioduszewski
- Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego - Barbara Widerska
- Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu - Mariusz Górski-Kłodziński
- Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi - Wojciech Abramczyk
- Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi - Aleksander Sydoruk
- Wydział Ochrony Lasu - Mieszko Godlewski

Przedstawiciele Nadleśnictwa Przasnysz:

- Zastępca Nadleśniczego - Danuta Szydlik
- Inżynier Nadzoru - Marek Ślubowski
- St. spec. SL - Katarzyna Tarkowska
- St. spec. SL - Rafał Mączyński
- spec. SL - Dariusz Stefaniak

Przedstawiciele Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej:

- Dyrektor Oddziału w Olsztynie - Włodzimierz Serwiński
- Z - ca Dyrektora Oddziału w Olsztynie - Andrzej Biezuński
- Kierownik Pracowni u. l. - Rafał Żerański
- BULiGL w Olsztynie - Adriana Stefańska
- St. Inspektor Kontroli - Mirosław Murawski

Zaproszeni Goście:

- RDOŚ w Warszawie - Anna Glinka

A.2 Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych

Zasięgi obszarów chronionych, obejmujących swym zasięgiem teren nadleśnictwa, przyjęto wg aktów je powołujących. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Przasnysz znajdują się:

- dwie strefy ochronne ptaków,
- dwa obszary chronionego krajobrazu,
- pięć użytków ekologicznych,
- jedno stanowisko dokumentacyjne,
- 39 pomników przyrody (na gruntach Nadleśnictwa).

Zasięgi lasów ochronnych przyjęto zgodnie z procedowanym projektem lasów ochronnych.

A.3 Podstawowe założenia polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Zapoznano się z założeniami polityki zagospodarowania regionu. Są one uwzględnione w projekcie planu urządzenia lasu.

A.4 Wykaz rozbieżności w stanie posiadania

W toku prac urzędniowych sporządzono wykaz rozbieżności pomiędzy zapisami Ewidencji Gruntów i Budynków, a stanem na gruncie. Został on zaakceptowany przez Nadleśniczego.

Nadleśnictwo nie posiada gruntów spornych.

A.5 Podział powierzchniowy

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy, uzupełniony o zmiany wynikające z przejęcia bądź przekazania gruntów.

W trakcie prac terenowych zainwentaryzowano znaki podziału powierzchniowego (słupki oddziałowe) i sporządzono mapę ich lokalizacji.

A.6 Wskaźniki przyrostu i średniego wieku

Wskaźniki przyrostowe obrazują zmiany zachodzące w zasobach mądrości, a wskaźniki wiekowe określają możliwości zaprojektowania użytków rębnych w celu uzyskania równomiernego rozkładu klas wieku. Wielkość i wzajemny układ wskaźników dają przesłanki określenia wielkości użytkowania i podziału planowanych użytków na rębne

i przedrębne. Na podstawie zestawienia wskaźników kolejnych rewizji urządzenia lasu można kształtować politykę zrównoważonego wykorzystania zasobów.

wartość dziesięcioletniego tablicowego spodziewanego przyrostu bieżącego - 953 350 m³ brutto - wyliczony na okres 2022 - 2031.

wartość dziesięcioletniego bieżącego przyrostu użytecznego - 1 128 309 m³ brutto na dzień 1.01.2022 r.

przeciętny wiek drzewostanów - 59 lat na dzień 1.01.2022 r.

A.7 Test pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych

Odbiór poprawności założenia powierzchni próbnych został dokonany w dniach 26-27.04.2021 r. Skontrolowano 50 sztuk powierzchni. Błędów grubych nie stwierdzono i prace zostały przyjęte bez zastrzeżeń. Protokół odbiorczy zostanie zamieszczony w elaboracie.

A.8 Ocena gospodarki przeszłej

Ocenę przeprowadzono na podstawie analizy gospodarki przeszłej przedstawionej przez Nadleśniczego, koreferatu Wykonawcy i referatu Kierownika ZOL.

Ocena w szczególności dotyczyła realizacji zadań z zakresu cięć rębnych i przedrębnych oraz prac wykonanych w ramach pielęgnowania lasu. Analizie poddano również inne zadania gospodarcze wynikające z działalności nadleśnictwa, a nieuwzględnione w planie urządzenia lasu.

Z przedstawionych materiałów wynika, że Nadleśnictwo Przasnysz zrealizowało założony w planie urządzenia lasu etat użytków głównych na poziomie 99,9%.

Pozyskano 788 319,25 m³ (plan 788 513 m³) użytków głównych. Użytki rębne wykonano na poziomie: powierzchniowym - 98,6%, masowym - 110,3%. Użytki przedrębne: powierzchniowo - 82,5 %, masowo - 89,1%.

Użytki przygodne wyniosły 8% całej pozyskanej masy. Wielkość ta wynika z konieczności likwidacji skutków uszkodzeń drzewostanów spowodowanych przez wiatry i okiść.

Ilość prac gospodarczych z działu hodowli lasu wynikała z bieżących potrzeb drzewostanu. Planowana wielkość pielęgnowania lasu (12 996,07 ha) została wykonana w wysokości 13 217,02 ha, co stanowi 102% realizacji zadań określonych w planie urządzenia lasu.

Na szczególną uwagę zasługuje:

- realizacja etatu powierzchniowego cięć rębnych,
- wykonanie zabiegów pielęgnowania lasu w młodszych klasach wieku (PIEL, CW, CP oraz TW) pomimo konieczności likwidacji szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne,
- ilość odnowień naturalnych,
- dobry stan zdrowotny drzewostanów,
- inwestycje w sieć dróg przeciwpożarowych.

W kolejnym okresie gospodarczym należy zwrócić szczególną uwagę na:

- wykonanie planowanych TP,
- wzrost szkód powodowanych przez losia.

Również zadania gospodarcze związane z ochroną przeciwpożarową, ochroną przyrody, gospodarką łowiecką a także zagospodarowaniem turystycznym i realizacją programu edukacji leśnej społeczeństwa wykonane zostały prawidłowo.

W zakresie polepszania infrastruktury technicznej wykonano szereg remontów i modernizacji osad służbowych oraz szereg modernizacji dróg leśnych.

Ocena końcowa gospodarki leśnej

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie na podstawie przeprowadzonej analizy gospodarki przeszłej przedstawionej w referacie Nadleśniczego, koreferacie wykonawcy projektu planu urządzenia lasu oraz referacie Kierownika ZOL uznaje:

- gospodarzkę zasobami leśnymi w wymiarze masowym, powierzchniowym i przestrzennym;
- wykonane zadania z zakresu hodowli i ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej i ochrony przyrody, edukacji ekologicznej społeczeństwa, gospodarki łowieckiej, użytkowania ubocznego;
- realizację zadań w zakresie infrastruktury technicznej i zagospodarowania turystycznego lasów

za prowadzone i wykonane prawidłowo, zgodnie z zasadami zawartymi w artykule 8 Ustawy o Lasach z dnia 28 września 1991 r. i założeniami obowiązującego w minionym okresie planu urządzenia lasu a także faktycznymi potrzebami gospodarki leśnej.

DYREKTOR

Z upoważnienia
Dyrektora RDLP Olsztyn
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
mgr inż. Wojciech Matuszak

A.9 Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

W czasie trwania narady przyjęto dane zawarte w referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu oraz wykonawcy projektu planu.

Wzrasta ilość szkód powodowanych przez losia oraz smoliki.

W trakcie prac terenowych, w drzewostanach, zostały zainwentaryzowane następujące szkody:

Rodzaj uszkodzenia	Stopień uszkodzenia			łącznie
	1 (10 - 20%)	2 (21 - 50%)	3 (pow. 50%)	
Powierzchnia uszkodzeń ha				
1	2	3	4	5
Klimat	2,93	2,69	-	5,62
Grzyby	611,67	39,23	-	650,90
Antropogeniczne	6,84	3,30	-	10,14
Owady	238,22	25,03	-	263,25
Wodne	17,38	4,16	-	21,54
Zwierzyna	1501,83	191,79	-	1693,62
łącznie	2378,87	266,20	-	2645,07

Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych z 2020 r. oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09.07.2010 r. Nadleśnictwo Przasnysz zaliczone zostało do II kategorii zagrożenia pożarowego.

Zagadnienia dotyczące ochrony przeciwpożarowej zostaną szerzej omówione w elaboracie. Integralną częścią planu ochrony przeciwpożarowej jest mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej dla nadleśnictwa.

Na terenie Nadleśnictwa zainwentaryzowano 3001,64 ha drzewostanów zlokalizowanych na gruntach porolnych. Stanowi to 3% wszystkich gruntów leśnych.

A.10 Zgodność projektu planu urządzenia lasu z przepisami prawnymi

Stwierdzono, że prace nad projektem planu urządzenia lasu, programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania na środowisko wykonane zostały zgodnie z:

- ustawą o lasach z dnia 28.09.1991 r.
- ustawą o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r.
- ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3.10.2008 r.
- Rozporządzeniem MŚ z 12.11.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planów urządzenia lasów,
- Instrukcją Urządzania Lasu z 2011 r.,
- Zasadami Hodowli Lasu z 2011 r.,
- Instrukcją Ochrony Lasu z 2011 r.,

- Instrukcją Ochrony Przeciwpożarowej Obszarów Leśnych z 2020 r.
- Zarządzeniami wprowadzonymi przez Ministra Środowiska i Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych,
- wytycznymi KZP,
- bieżącymi ustaleniami z RDLP oraz Nadleśnictwem.

A.11 Ustalenia końcowe

- Wykonawca sporządzi i zamieści w elaboracie tabelę XIX.
- Obecnie na terenie nadleśnictwa istnieje wystarczająca liczba urządzeń turystycznych. Część obiektów turystycznych znajduje się poza lasami lub w ich pobliżu. Wszystkie elementy z tego zakresu (szlaki turystyczne, konne, ścieżki dydaktyczne i rowerowe, miejsca postoju itp.) zostały zainwentaryzowane i naniesione na mapę sytuacyjno - przeglądową funkcji lasów. W wydzieleniach spełniających funkcje rekreacyjne, w polu „Informacje różne” wykonawca odnotuje ten fakt.
- Wykonawca sporządził mapę walorów przyrodniczo-kulturowych oraz przedstawił Prognozę Oddziaływania na Środowisko. Nadleśnictwo opracowało i przedstawiło Program edukacji leśnej społeczeństwa. Uczestnicy narady nie wnieśli zastrzeżeń do wyżej przedstawionych programów.
- Uczestnicy narady zaakceptowali ustalenia Prognozy oddziaływania na środowisko. Wynika z niej jasno, iż realizacja czynności gospodarczych zapisanych w projekcie planu urządzenia lasu „...nie wpłynie negatywnie na występujące ekosystemy, nie zaburzy też spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych.”

CZĘŚĆ B: Projekt planu urządzenia lasu.

„Projekt planu urządzenia lasu” zawiera wszystkie dane końcowe dotyczące planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody, w szczególności dane liczbowe dotyczące zadań gospodarczych zatwierdzanych przez ministra właściwego do spraw środowiska.

B.1 Stan posiadania

Tabelę obrazującą stan posiadania zestawiono wg powierzchni geodezyjnej ustalonej w oparciu o dane z Ewidencji Gruntów i Budynków, prowadzonych przez Starostów. Stan posiadania Nadleśnictwa Przasnysz na dzień 01.01.2022 r. - czyli na początek okresu gospodarczego 2022 - 2031 przedstawia się następująco:

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo	
	ha	%
1	2	3
1. Powierzchnia leśna - razem	15926,7206	96,73
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	15535,3915	94,36
1) drzewostany	15535,3915	
2) plantacje drzew - razem		
w tym:		
- plantacje nasienne		
- plantacje drzew szybkorosnących		
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	391,3291	2,38
1) w produkcji ubocznej - razem	33,0790	
w tym:		
- plantacje choinek i krzewów		
- poletka łowieckie	33,0790	
2) do odnowienia - razem	138,5514	
w tym:		
- halizny	1,4300	
- zręby	1371214	
- płazowiny		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	219,6987	
w tym:		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	183,3513	
- objęte szczególnymi formami ochrony	4,8974	
- przewidziane do małej retencji	31,4500	
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji		
2. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	330,5001	2,01
w tym:		

- budynki i budowle	4,1900	
- urządzenia melioracji wodnych	5,8071	
- linie podziału przestrzennego lasu	85,8615	
- drogi leśne	216,6582	
- tereny pod liniami energetycznymi	7,7398	
- szkółki leśne	8,2000	
- miejsca składowania drewna	0,9000	
- parkingi leśne	0,1100	
- urządzenia turystyczne	2,0335	
Grunty zaliczone do lasów - razem	16257,2207	98,74
3. Grunty zadrzewione i zakrzewione - razem	0,5738	0,00
4. Użytki rolne - razem	183,9877	1,12
4.1. Grunty orne - razem	64,1204	
w tym:		
- role	60,6005	
- plantacje, poletka i szkółki na gruntach ornym	3,5199	
- ugory i odłogi		
4.2. Sady - razem	0,5427	
4.3. Łąki trwałe	54,6304	
4.4. Pastwiska trwałe	62,8004	
4.5. Grunty rolne zabudowane	0,1827	
4.6. Grunty pod stawami rybnymi		
4.7. Grunty pod rowami rolnymi	1,1598	
4.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	0,5513	
5. Grunty pod wodami - razem	0,9444	0,01
w tym:		
5.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,2344	
5.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	0,7100	
5.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
6. Użytki ekologiczne	21,2871	0,13
7. Tereny różne - razem		
w tym:		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagospodarowane grunty zrekultywowane		
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego		
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)		
4) różne inne		
8. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		
w tym:		
8.1. Tereny mieszkaniowe		
8.2. Tereny przemysłowe		
8.3. Tereny zabudowane inne		
8.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		
8.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem		
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne		
2) tereny zabytkowe		
3) tereny sportowe		
4) ogrody zoologiczne i botaniczne		
5) tereny zieleni nie urządzonej		
8.6. Użytki kopalne		

8.7. Tereny komunikacyjne - razem		
w tym:		
1) drogi		
2) tereny kolejowe		
3) inne tereny komunikacyjne		
9. Nieużytki - razem	0,7723	0,00
w tym:		
1) bagna	0,7723	
2) piaski		
3) utwory fizjograficzne		
4) wyrobiska nie przeznaczone do rekultywacji		
Grunty nie zaliczone do lasów - razem	207,5653	1,26
Ogółem	16464,7860	100,00
w tym:		
- grunty przeznaczone do zalesienia	0,8716	
- grunty sporne		
- grunty stanowiące współwłasność nadleśnictwa i osób fizycznych		

B.2 Podział lasu na gospodarstwa

Przyjęto następujący podział powierzchni leśnej na gospodarstwa:

Nadleśnictwo	Gospodarstwo	VI rewizja	
		ha	%
1	2	3	4
Nadleśnictwo Przasnysz	specjalne	56,00	0,35
	lasów ochronnych	2188,19	13,74
	lasy gospodarcze	13682,63	85,91
	w tym:		
	GZ	8763,79	55,03
	GPZ	4918,84	30,88
	Razem	15926,82	100,00

B.3 Podział lasu na lasy ochronne i kategorie ochronności oraz lasy gospodarcze

Dominująca funkcja lasu, kategoria ochronności	Nadleśnictwo Przasnysz	
	ha	%
Rezerваты	0,00	0
wodochronne	1319,90	8,29
glebochronne	864,39	5,43
nasienne	10,14	0,06
cenne fragmenty przyrody	17,36	0,11
Lasy ochronne - razem	2211,79	13,89
Lasy gospodarcze	13715,03	86,11
Razem	15926,82	100,00

B.4 Wiekі rębności

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew przyjęto zgodnie z IUL, a dla pozostałych gatunków zgodnie z decyzją KZP.

Gatunek	Wiek rębności
dąb, jesion	140
sosna, modrzew, jodła, dąglezja, buk	100
brzoza, lipa, olsza, świerk, grab, klon, jawor, wiąz, dąb czerwony	80
osika, olsza odr.	50
topoła, wierzba, olsza sz.	40

B.5 Użytkowanie lasu

a. Użytki rębne

Przyjęto wielkość przewidzianego do pozyskania drewna użytków rębnych w następującej wysokości:

Rodzaj czynności	Nadleśnictwo Przasnysz	
	m ³ brutto	m ³ netto
1	2	3
Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	593 524	493 674
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	29 676	24 691
Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2 418	1 997
Razem etat cięć użytków rębnych	625 618	520 362

b. Użytki przedrębne

Do planu urządzenia lasu przyjęto następujące wielkości w użytkowaniu przedrębnym: **459 638 m³ grubizny netto** (574 547 m³ brutto) na powierzchni **10 690,93 ha**. Stanowi to 74,6 % przyrostu bieżącego, spodziewanego w okresie obowiązywania planu w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym.

Nadleśnictwo	Wskaźnik wykorzystania przyrostu	Wskaźnik intensywności pozyskania
	%	m ³ /ha
1	2	3
Nadleśnictwo Przasnysz	74,6	43,0

Łączna wielkość pozyskania na lata 2022 - 2031 dla Nadleśnictwa Przasnysz przedstawiona jest w tabeli:

Rodzaj cięcia	V rewizja	
	brutto	netto
1	2	3
Rębne	625 618	520 362
Przedrębne	574 547	459 638
Razem	1 200 140	980 000

Łączna wielkość planowanej do pozyskania masy stanowi 30,4 % zasobów brutto Nadleśnictwa. W niektórych wydzieleniach nie projektowano zabiegów na najbliższy okres gospodarczy, ich łączna powierzchnia wynosi 548,96 ha. Są to drzewostany zaliczone do gospodarstwa specjalnego, a także drzewostany gospodarcze, w których zabiegi pielęgnacyjne wykonane zostały w ostatnich latach minionego okresu gospodarczego, drzewostany niedostępne oraz rębne i starsze, w których ze względu na ograniczenia wynikające z przyjętego etatu i zasad zachowania ładów czasowego i przestrzennego nie projektowano użytkowania rębego.

B.6 Hodowla lasu

TD oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw przyjęte w trakcie KZP zostały uzupełnione, na wniosek wykonawcy planu, o typ Gb-Lp-Db oraz Bk-Db-So na siedlisku LMśw oraz Bk-So i Lp-So na siedlisku BMśw.

STL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy uprawy	Alternatywny skład do założenia uprawy. Gatunek do uzupełnienia po TW.
1	2	3	4
Bs	So	So 90, inne 10	
Bśw	So	So 80, inne 20	
	Brz-So	So 60, Brz 30, inne 10	
Bw	So	So 80, inne 20	
Bb	So	So 80, inne 20	
BMśw	So	So 70, inne 30	
	Db-So	So 60, Db 30, inne 10	
	Lp-So	So 60, Lp 30, inne 10	
	Bk-So	So 50, Bk 30, inne 20	
BMw	Św-So	So 40, Św 40, inne 20	
	Db-So	So 60, Db 30, inne 10	
	Brz-So-Św	Św 40, So 30, Brz 20, inne 10	

BMb	So	So 80, inne 20	
	So-Brz	Brz 60, So 30, inne 10	
LMśw	Gb-Db	Db 60, Gb 30, inne 10	
	So-Db	Db 40, So 40, inne 20	
	Db-So	So 50, Db 30, inne 20	
	Gb-Lp-Db	Db 40, Lp 30, Gb 20, inne 10	Db 50, Lp 40, inne 10
	Bk-Db-So	So 40, Db 30, Bk 20, inne 10	
LMw	So-Db	Db 50, So 30, inne 20	
	Gb-Lp-Db	Db 40, Lp 30, Gb 20, inne 10	Db 50, Lp 40, inne 10
LMb	Brz-Ol	Ol 40, Brz 30, inne 30	
	Ol	Ol 70, inne 30	
Lśw	Db	Db 70, inne 30	
	Gb-Db	Db 70, Gb 20, inne 10	
	Wz-Db	Db 60, Wz 30, inne 10	
	Gb-Lp-Db	Db 50, Lp 20, Gb 20, inne 10	Db 50, Lp 40, inne 10
Lw	Db	Db 70, inne 30	
	Lp-Brz-Db	Db 50, Brz 20, Lp 20, inne 10	
Lł	Js-Db ¹	Db 50, Js 30, inne 20	
Ol	Ol	Ol 80, inne 20	
	Brz-Ol	Ol 60, Brz 30, inne 10	
Oli	Ol-Js*	Js 40, Ol 40, inne 20	

*Do czasu ustąpienia zjawiska zamierania jesionu można zastąpić go w składzie gatunkowym uprawy gatunkiem o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

Zgodnie z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu, typ drzewostanu wskazany jest jako cel perspektywiczny (długookresowy) polegający na określeniu drzewostanu w wieku jego dojrzałości do odnowienia. Ponadto wskazany dokument nadaje określone typowi drzewostanu charakter dynamiczny, zmienny w czasie, z uwzględnieniem cech biologicznych i wymagań ekologicznych poszczególnych gatunków drzew. W związku z tym, zakładając uprawy w oparciu o przypisany do wydzielenia typ drzewostanu należy mieć na uwadze powyższe zapisy. Szczególnie w odniesieniu do typów drzewostanu np. GbLpDb na siedlisku Lśw. Możliwe jest zakładane uprawy bez sztucznego wprowadzania grabu, który w przypadku nie uzyskania odnowienia naturalnego powinien być wprowadzony w II klasie wieku, w ramach zakładania drugiego piętra drzewostanu.

Wskaźnik poprawek nowozakładanych upraw przyjęto w wysokości do 5%.

Zaakceptowano potrzebę umieszczenia w elaboracie zapisu określającego, że: „W uzasadnionych przypadkach na wniosek leśniczego, nadleśniczy jest upoważniony do zmiany TD przypisanego do pododdziału, na inny w ramach tego samego TSL”.

Zgodnie z zarządzeniem DGLP nr 58/2012 wykonawca sporządził i przedstawił nadleśniczemu wykaz wszystkich opisanych w trakcie wykonywania PUL powierzchni z istniejącym odnowieniem naturalnym.

Zaakceptowano zakres zabiegów hodowlanych przewidziany w projekcie, a wynikający z potrzeb określanych na gruncie, w trakcie inwentaryzacji, jak i w wyniku planowania.

B.7 Zestawienie powierzchni przewidzianej do zabiegów hodowlanych:

Zabieg hodowlany	zadania projektowane VI rewizja Nadleśnictwo Przasnysz
	ha
Odnowienia i zalesienia halizn, pfazowin, zrębów	138,55
Odnowienie zrębów projektowanych	500,56
Odnowienia po rębniach częściowych, gniazdowych i stopniowych	724,31
Zalesienia gruntów nieleśnych	0,88
Podsadzenia produkcyjne	169,19
Dolesienia luk i przerzedzeń	1,46
Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach	6,39
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projekt. do odnowienia i zalesienia	76,75
Wprowadzanie podszytów	-
Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	639,00
Pielęgnowanie gleby w uprawach projektowanych	857,41
Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	1433,76
Pielęgnowanie upraw projektowanych (CW)	551,19
Pielęgnowanie młodników (CP)	1597,98
w tym (CP-P)	0,00
Specjalne zabiegi agrotechniczne	1540,13

B.8 Użytkowanie uboczne

Pozyskanie choinek należy projektować zgodnie z możliwościami i potrzebami nadleśnictwa oraz chłonnością rynku lokalnego. W prowadzeniu gospodarki łowieckiej wielkość populacji zwierzyny płowej utrzymywać na poziomie zapewniającym realizację celów hodowli lasu. Należy również prowadzić działania zmierzające do poprawy bazy pokarmowej dla zwierzyny. Ilość poletek łowieckich wydaje się być adekwatna do potrzeb.

B. 9 Infrastruktura

Remonty osad służbowych, infrastruktury drogowej i melioracyjnej wykonywać według potrzeb i możliwości finansowych nadleśnictwa.

Protokół sporządził:

St. specjalista SL
ds. Urządzenia Lasu
Aleksander Sydoruk

Przewodniczący:

Z upoważnienia
Dyrektora RDLP Olsztyn
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
mgr inż. Wojciech Matuszak

7.6 Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie uznania lasów za ochronne

Warszawa, dnia 10-01-2022 r.

Minister Klimatu i Środowiska

DLL-WGL.8101.19.2021.LP
1884584.6623456.5362720

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275, z późn. zm), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 16 grudnia 2021 r., znak ZU.6002.15.2021, po uzyskaniu opinii Rady Miejskiej w Chorzelach, Rady Gminy Jednorożec oraz wobec nieprzedstawienia opinii w ustawowym terminie w formie uchwały przez Radę Gminy Czernice Borowe, Radę Gminy Dzierzgowo, Radę Gminy Grudusk, Radę Gminy w Krzynowłodze Małej i Radę Gminy Przasnysz:

- I. Pozbawiam charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Przasnysz, określone decyzją Ministra Środowiska z dnia 27 kwietnia 2012 roku, znak DLP-lpn-612-2/17407/12/JŁ, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Przasnysz.
- II. Uznaję za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 2 211,79 ha, położone w Nadleśnictwie Przasnysz, w obrębie leśnym Przasnysz, jak niżej:
 - a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 319,90 ha, w oddziałach: 64a,b; 119d,f; 132a; 144d,g,h,i,k,l,n; 152b,c,d,f,h,i,j,k,l,m,n,o,p; 153a,b; 154a,b,c,d; 155a,b,c,d,f; 156a,b,c,d; 157a,b,c; 158a,b,c; 159a,b,c,d,f,i,j; 160g,h; 161a,b,c; 164c,d,g; 165c,d,f,g,h,i,j; 166a,b,c,d,f,g,h,i,j,k; 167a,d,g,h; 168a,b,c,d; 169k,n,o,p,t,w; 170c,d; 171m,n; 184g,h,k; 199c; 200a,b,c,d,f,g; 201a,b,c; 202a,c,d; 208f,g; 209b; 212b,c,d,f,g,h; 213a,b,c,d,f,g; 214a; 215a; 217c,d,f,g,i,j,k,m; 218c,d,g,h,i,j; 219a,d,f,i; 220f,g,i,k,l,m,n,o,p,r,t,w; 221a,b; 224a,b,d; 225a,b,c,d,g; 226a,b,c,d,f; 227a,b,f,g,h,i; 228d,f; 229c,d,f,g,h; 230b,c,g,i; 231b,d,f,h,i,m,n; 233a,b,d,f,i,j,k,n; 237b,c; 238a,b,c; 239a,b,c,d,f; 249a,b,g,h,i,k,l,m,n; 250a,b,f,g,h,i,j,m; 253b,d,f,g,h; 267a,b,d,g; 299i,j,m,n; 300b,c,i,l,n; 301b,c,d,f,g,h,i,j; 302a,b,c,d,f,g,h,i,l,p,r; 307a,b; 308a,c,f,g,i,j; 311a,b,c,d,f; 347a,b,c,d; 348a,b,c,d,f,g,h,i,j,k; 349f,i,j,m; 350a,c,j; 398a,b,c,d,f,g,h; 399a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l; 400a,b,c,g,h,i,j,l,m; 401a,b,c,f,g,h,j; 402a,b,c,d; 403a,b,c,d,f,g,h,i,j; 404a,b,c,d,f,g,h,i; 405b,c,f,g,i; 409a,b,c,d,g; 410b,c,d,g,h,j; 411a,b; 412a; 502h; 511b; 512a,b,c; 513b,c,g,h; 522b,c,h; 523a; 524g,h,i; 526f; 527a,b,c,g; 621f,g,j,k; 624b,j; 625a,b,c,g; 632b,c,g,j; 633a,d,g,h,k,l,m,p; 637c,d,f,g,h,l,o,s; 640b,g,h; 641r; 642c,d; 648a,b,c,d,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p; 649a,b,c; 650a,c,f,i; 655a,b,c,g,h,
 - b) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 864,39 ha, w oddziałach: 96c,d,i; 97a,b,c,d,f,g,h,i,j,k; 98a,b,c,d,f,g,h,i; 107c,d; 108a,b,c,d; 109a,b,c,d,f,g,h; 110a,b,c,d,f,g,h; 111a,b,d; 118a,b,c; 119a; 120a,b,c,d; 121a,b,c,f,g; 122b; 134b; 135a; 136a,b,f,h; 312j,k,l; 313d,f,g,h,i,j; 314d,f,g,h,i,j,k,l,m,n; 315a,b,c,d,f; 316b,c,d,f,g,h,i; 317a,b,c,d,f,g,h,i,j,k; 318a,b,c,d,f,g,h,i; 319a,b,c,d,f,g; 320a; 321a,b,c,d; 322a,b,c,d,f; 323a,b,c,d,f,g; 324a,b,c,d,f; 325c,d; 326a,b; 328m; 329a,b; 330a,b,c,d,f,g,h; 333d,h; 334a,b; 335a; 336a,b,c,d; 337c,d,f; 338a,b,c,d; 339b,c,d,f,g; 340a,b,c,d,f; 341a,b,c,d; 436d,f,g; 600a,b,c,d; 601a,b,c; 602a; 603a,b,c; 604a,
 - c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 17,36 ha, w oddziałach: 167k,l,m,n; 349k,l; 350d; 455c,
 - d) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, o powierzchni łącznej 10,14 ha, w oddziale: 39c.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.) odstąpiono od uzasadnienia decyzji, gdyż uwzględnia ona w całości żądanie strony.

POUCZENIE

1. Strona niezadowolona z treści decyzji może w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, zwrócić się do Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego). Zgodnie z art. 130 § 1 i 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji. Przepisów tych nie stosuje się w przypadkach, gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Decyzja podlega też wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 130 § 4 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

2. Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie (art. 52 § 3, art. 53 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.), zwanej dalej „p.p.s.a.”). Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa). Brak złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty jej doręczenia i złożenie skargi spowoduje, że decyzja stanie się ostateczna i wykonalna. Zgodnie z art. 61 § 1 p.p.s.a. wniesienie skargi na decyzję bowiem nie wstrzymuje wykonania decyzji i podlega ona wykonaniu jako decyzja ostateczna.

3. W trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do wniesienia tego wniosku wobec Ministra Klimatu i Środowiska, który wydał niniejszą decyzję. Z dniem doręczenia Ministrowi Klimatu i Środowiska oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, że na decyzję nie może być wniesiona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i podlega ona wykonaniu (art. 127a w zw. z art. 127 § 3 i art. 16 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Do wiadomości:

1. Rada Gminy Czernice Borowe,
2. Rada Gminy Dzierzgowo,
3. Rada Gminy Grudusk,
4. Rada Gminy Jednoróżec,
5. Rada Gminy Przasnysz,
6. Rada Gminy w Krzynowłodze Małej,
7. Rada Miejska w Chorzelach

Z up. Ministra

Edward Siarka
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

8. TABELE I WZORY INSTRUKCYJNE

Tabela nr I zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Przasnysz

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]
1	2
1. Lasy - razem	16257,2207
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	15535,3915
1) drzewostany	15535,3915
2) plantacje drzew - razem	
<i>w tym:</i>	
- plantacje nasienne	
- plantacje drzew szybkorosnących	
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	391,3291
1) w produkcji ubocznej - razem	33,0790
<i>w tym:</i>	
- plantacje choinek	
- plantacje krzewów	
- poletka łowieckie	33,0790
2) do odnowienia - razem	138,5514
<i>w tym:</i>	
- halizny	1,4300
- zręby	137,1214
- płązowiny	
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	219,6987
<i>w tym:</i>	
- przewidziane do naturalnej sukcesji	183,3513
- objęte szczególnymi formami ochrony	4,8974
- przewidziane do retencji	31,4500
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	330,5001
<i>w tym:</i>	
1) budynki i budowle	4,1900
2) urządzenia melioracji wodnych	5,8071
3) linie podziału przestrzennego lasu	85,8615
4) drogi leśne	215,6582
5) tereny pod liniami energetycznymi	7,7398
6) szkółki leśne	8,2000
7) miejsca składowania drewna	0,9000
8) parkingi leśne	0,1100
9) urządzenia turystyczne	2,0335
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,5738
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	16257,7945
3. Użytki rolne - razem	184,7600
3.1. Grunty orne - razem	64,1204
<i>w tym:</i>	
1) role	60,6005
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	3,5199
3) ugory, odłogi	
4) działki rodzinne na gruntach ornych	
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą	

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]
1	2
3.2. Sady	0,5427
3.3. Łąki trwałe	54,6304
3.4. Pastwiska trwałe	62,8004
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,1827
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	1,1598
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	0,5513
3.9. Nieużytki - razem	0,7723
<i>w tym:</i>	
1) bagna	0,7723
2) piaski	
3) utwory fizjograficzne	
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej	
4. Grunty pod wodami - razem	0,9444
<i>w tym:</i>	
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,2344
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	0,7100
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	
5. Użytki ekologiczne - razem	21,2871
6. Tereny różne - razem	
<i>w tym:</i>	
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zre kult.	
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	
4) różne inne	
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	
<i>w tym:</i>	
7.1. Tereny mieszkaniowe	
7.2. Tereny przemysłowe	
7.3. Tereny zabudowane inne	
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	
<i>w tym:</i>	
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	
2) tereny zabytkowe	
3) tereny sportowe	
4) ogrody zoologiczne i botaniczne	
5) tereny zieleni nieurządzonej	
6) rodzinne ogrody działkowe	
7.6. Użytki kopalne	
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	
<i>w tym:</i>	
1) drogi	
2) tereny kolejowe	
3) grunty pod budowę dróg publicznych	
4) inne tereny komunikacyjne	
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	207,5653
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	0,8716
OGÓŁEM (1-7)	16464,7860

Tabela nr II Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	So	Md	Św	Jd	Dg	Bk	Db	Db.c	Kl	Js	Gb	Brz	Ol	Ol.s	Tp	Os	Lp	Razem			
		Powierzchnia [ha]																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	17	18		
Bs	IA																					
	I																					
	II																					
	III																					
	IV	0,51																			0,51	100,00
Razem	ha	0,51																			0,51	100,00
	%	100,00																			100,00	100,00
Bśw	IA	105,35																			105,35	7,45
	I	436,25											0,81								437,06	30,90
	II	684,77											7,47								692,24	48,93
	III	173,99											0,48								174,47	12,33
	IV	3,73											1,77								5,50	0,39
Razem	ha	1404,09											10,53								1414,62	100,00
	%	99,26											0,74								100,00	100,00
BMśw	IA	2056,61																			2056,61	23,00
	I	5408,01	0,92	14,29			0,70						93,14				0,10				5517,16	61,72
	II	1073,18						116,58					25,16				0,49				1215,41	13,60
	III	79,70						61,66					1,17								142,53	1,59
	IV							8,19													8,19	0,09
Razem	ha	8617,50	0,92	14,29			0,70	186,43					119,47				0,59				8939,90	100,00
	%	96,38	0,01	0,16			0,01	2,09					1,34				0,01				100,00	100,00
BMw	IA	20,50																			20,50	28,87
	I	26,62		4,17									7,31								38,10	53,67
	II	5,10		0,56									6,74								12,40	17,46
	III																					
	IV																					
Razem	ha	52,22		4,73									14,05								71,00	100,00
	%	73,55		6,66									19,79								100,00	100,00

Tabela nr II c.d. Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	So	Md	Św	Jd	Dg	Bk	Db	Db.c	Kl	Js	Gb	Brz	Ol	Ol.s	Tp	Os	Lp	Razem	
		Powierzchnia [ha]																		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	17	18
LMśw	IA	972,78																	972,78	28,47
	I	1604,91	2,78	20,14		1,95	2,01	98,03	2,16				143,64	3,25			0,96	2,72	1882,55	55,10
	II	120,11		2,82				290,66					20,05	4,23				2,52	440,39	12,89
	III	2,41						97,24										2,26	101,91	2,98
	IV								19,16										19,16	0,56
Razem	ha	2700,21	2,78	22,96		1,95	2,01	505,09	2,16				163,69	7,48			0,96	7,50	3416,79	100,00
	%	79,03	0,08	0,67		0,06	0,06	14,78	0,06				4,79	0,22			0,03	0,22	100,00	100,00
LMw	IA	23,12																	23,12	13,88
	I	19,12		14,55				4,02					51,79	1,27					90,75	54,48
	II	4,85						14,60					1,33	16,08					36,86	22,13
	III							10,34						4,91					15,25	9,15
	IV							0,60											0,60	0,36
Razem	ha	47,09		14,55				29,56					53,12	22,26					166,58	100,00
	%	28,27		8,73				17,75					31,89	13,36					100,00	100,00
LMb	IA																			
	I												1,76						1,76	100,00
	II																			
	III																			
	IV																			
Razem	ha												1,76						1,76	100,00
	%												100,00						100,00	100,00
Lśw	IA	34,10																	34,10	6,35
	I	34,52		8,72		0,97	0,95	171,21		0,49			27,12						243,98	45,47
	II	8,04		1,96	0,40			210,97				13,83	1,00	2,05					238,25	44,39
	III							13,26				7,08							20,34	3,79
	IV																			
Razem	ha	76,66		10,68	0,40	0,97	0,95	395,44		0,49		20,91	28,12	2,05					536,67	100,00
	%	14,28		1,99	0,07	0,18	0,18	73,69		0,09		3,90	5,24	0,38					100,00	100,00

Tabela nr II c.d. Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	So	Md	Św	Jd	Dg	Bk	Db	Db.c	Kl	Js	Gb	Brz	Ol	Ol.s	Tp	Os	Lp	Razem	
		Powierzchnia [ha]																		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	17	18
Lw	IA	9,73																	9,73	2,89
	I	6,19		11,88				33,45			3,80		59,25	34,39		0,44		2,07	151,47	45,02
	II							36,40			0,11	0,54	1,56	97,86				3,33	139,80	41,55
	III							8,34				1,50		20,48					30,32	9,01
	IV							0,97						4,17					5,14	1,53
Razem	ha	15,92		11,88				79,16			3,91	2,04	60,81	156,90		0,44		5,40	336,46	100,00
	%	4,73		3,53				23,53			1,16	0,61	18,07	46,64		0,13		1,60	100,00	100,00
Ol	IA																			
	I	1,79		1,16									24,40	20,96					48,31	10,22
	II												5,29	235,07	0,56				240,92	50,97
	III												1,45	166,92					168,37	35,62
	IV													15,08					15,08	3,19
Razem	ha	1,79		1,16									31,14	438,03	0,56				472,68	100,00
	%	0,38		0,25									6,59	92,66	0,12				100,00	100,00
OlJ	IA																			
	I			6,76									6,45	21,29					34,50	19,33
	II			0,72									0,65	72,26					73,63	41,24
	III													52,82					52,82	29,59
	IV							3,02						14,55					17,57	9,84
Razem	ha			7,48				3,02					7,10	160,92					178,52	100,00
	%			4,19				1,69					3,98	90,14					100,00	100,00
Łącznie	IA	3222,19																	3222,19	20,74
	I	7537,41	3,70	81,67		2,92	3,66	306,71	2,16	0,49	3,80		415,67	81,16		0,44	1,06	4,79	8445,64	54,37
	II	1896,05		6,06	0,40			669,21			0,11	14,37	69,25	427,55	0,56		0,49	5,85	3089,90	19,89
	III	256,10						190,84				8,58	3,10	245,13				2,26	706,01	4,54
	IV	4,24						31,94					1,77	33,80					71,75	0,46
Ogółem	ha	12915,99	3,70	87,73	0,40	2,92	3,66	1198,70	2,16	0,49	3,91	22,95	489,79	787,64	0,56	0,44	1,55	12,90	15535,49	100,00
	%	83,16	0,02	0,56	0,00	0,02	0,02	7,72	0,01	0,00	0,03	0,15	3,15	5,07	0,00	0,00	0,01	0,08	100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 155353915

Tabela nr III Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.						
	pfazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej		
	powierzchnia ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	

Lasy ochronne

So		3,41	2,48	1,82		46,91	48,76	33,14	54,92	54,87	43,77	47,56	79,68	137,19	62,83	7,21	12,30	11,14	72,21	75,99		788,48	796,19	35,99
		62			1204		865	4860	9195	10015	11785	14995	24815	47840	20255	2780	4395	3675	17905	13320		187904	187966	42,71
Św		1,39				11,65	5,24	3,98	1,60	4,08	3,99	0,87	1,25						8,35			41,01	42,40	1,92
					234			330	230	1065	1490	365	530						3030			7274	7274	1,65
Jd															0,40							0,40	0,40	0,02
															250							250	250	0,06
Dg														1,95								1,95	1,95	0,09
														1570								1570	1570	0,36
Db		1,06	6,64	54,73		25,66	70,33	28,80	14,76	18,50	11,90	24,07	26,24	34,39	78,71	10,84		0,72				344,92	407,35	18,42
		4	26	1353	1265		715	1655	2285	2990	3345	7635	8975	11900	30655	3835		350				75605	76988	17,49
Js				30,77											1,35							1,35	32,12	1,45
				1249											575							575	1824	0,41
Brz						4,57	27,67	14,24	11,98	40,99	24,45	12,53							19,28			155,71	155,71	7,04
					271		280	3760	2705	1920	10275	7120	3560						4125			34016	34016	7,73
Ol		2,75	2,18	105,34		44,39	127,80	100,11	43,97	26,74	171,62	35,47	31,96	47,26	4,24	0,93			29,91			664,40	774,67	35,02
		86		1042	1955		6870	18005	11185	5495	43555	9845	8365	14215	1180	405			7645			128720	129848	29,51
Ol.s								0,56														0,56	0,56	0,03
								125														125	125	0,03
Tp															0,44							0,44	0,44	0,02
															220							220	220	0,05
Razem		8,61	11,30	192,66		128,61	256,70	194,26	129,49	116,17	272,27	132,42	151,66	220,79	147,97	18,98	12,30	11,86	129,75	75,99		1999,22	2211,79	100,00
		152	26	3644	4929		8730	28735	25600	21485	70450	39960	46245	75525	53135	7020	4395	4025	32705	13320		436259	440081	100,00

Lasy gospodarcze

So		128,47	13,53	16,30		834,99	679,75	813,27	1015,84	1092,68	1455,00	1124,99	985,06	1584,00	1336,82	308,25	23,78	28,50	820,51	24,07		12127,51	12285,81	89,56
		2976	42	267	33392		10870	119420	208600	261035	415050	347930	327965	583305	530765	119120	7745	9955	237675	6325		3219152	3222437	91,90

Tabela nr III c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	pfazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
	powierzchnia ha / miąższość w m ³																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Md										0,98	0,74	0,92	1,06									3,70	3,70	0,03
										200	260	270	335									1065	1065	0,03
Św						4,16		13,39	11,92	2,17	2,93	3,71	1,37	2,69					4,38			46,72	46,72	0,34
					186	5		1220	2260	640	1180	1565	645	1410					525			9636	9636	0,27
Dg															0,97							0,97	0,97	0,01
															760							760	760	0,02
Bk						0,70		1,98						0,98								3,66	3,66	0,03
					28			215						460								703	703	0,02
Db			7,94	6,09		41,83	203,85	110,09	35,12	44,51	65,93	74,05	36,84	44,90	59,82	110,52	8,85	5,44	12,03			853,78	867,81	6,33
			56	489	4299		1230	7660	4705	8325	18000	24040	12855	14890	20925	39215	3420	2035	3350			164949	165494	4,72
Db.c										2,16												2,16	2,16	0,02
										505												505	505	0,01
Kl								0,49														0,49	0,49	0,00
								20														20	20	0,00
Js				3,74						0,11					2,45							2,56	6,30	0,05
				102						15					695							710	812	0,02
Gb										0,54	2,49	5,63	0,92	9,74		3,63						22,95	22,95	0,17
										85	600	1440	195	2570		1430						6320	6320	0,18
Brz						2,94	4,29	27,99	47,69	114,24	53,10	21,08	19,59	1,84					41,32			334,08	334,08	2,44
					279		130	4465	7760	23260	14425	5655	5030	470					8370			69844	69844	1,99
Ol		1,47	0,31	0,91		4,09	19,51	16,09	13,37	14,88	9,57	21,92	7,05	7,38	3,27				6,11			123,24	125,93	0,92
		90		13	405		1440	2675	3035	3290	2025	6305	1780	2320	1120				1710			26105	26208	0,75
Os								0,10	1,27		0,18											1,55	1,55	0,01
					12			20	270		55											357	357	0,01
Lp										2,72			2,52		2,26				5,40			12,90	12,90	0,09
										530			865		395				1160			2950	2950	0,08

Tabela nr III c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	pfazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Razem		129,94	21,78	27,04		888,71	907,40	983,40	1125,21	1274,88	1590,05	1252,30	1054,41	1651,53	1405,59	422,40	32,63	33,94	889,75	24,07		13536,27	13715,03	100,00
		3066	98	871	38601	5	13670	135695	226630	297870	451610	387205	349670	605425	554660	159765	11165	11990	252790	6325		3503076	3507111	100,00

łącznie

So		131,88	16,01	18,12		881,90	728,51	846,41	1070,76	1147,55	1498,77	1172,55	1064,74	1721,19	1399,65	315,46	36,08	39,64	892,72	100,06		12915,99	13082,00	82,16
		3038	42	267	34596		11735	124280	217795	271050	426835	362925	352780	631145	551020	121900	12140	13630	255580	19645		3407056	3410403	86,4
Md										0,98	0,74	0,92	1,06									3,70	3,70	0,02
										200	260	270	335									1065	1065	0,03
Św		1,39				15,81	5,24	17,37	13,52	6,25	6,92	4,58	2,62	2,69					12,73			87,73	89,12	0,56
					420	5		1550	2490	1705	2670	1930	1175	1410					3555			16910	16910	0,43
Jd														0,40								0,40	0,40	0,00
														250								250	250	0,01
Dg														1,95	0,97							2,92	2,92	0,02
														1570	760							2330	2330	0,06
Bk						0,70		1,98						0,98								3,66	3,66	0,02
					28			215						460								703	703	0,02
Db		1,06	14,58	60,82		67,49	274,18	138,89	49,88	63,01	77,83	98,12	63,08	79,29	138,53	121,36	8,85	6,16	12,03			1198,70	1275,16	8,01
		4	82	1842	5564		1945	9315	6990	11315	21345	31675	21830	26790	51580	43050	3420	2385	3350			240554	242482	6,14
Db.c										2,16												2,16	2,16	0,01
										505												505	505	0,01
Kl								0,49														0,49	0,49	0,00
								20														20	20	0
Js				34,51							0,11				3,80							3,91	38,42	0,24
				1351							15				1270							1285	2636	0,07
Gb										0,54	2,49	5,63	0,92	9,74		3,63						22,95	22,95	0,14
										85	600	1440	195	2570		1430						6320	6320	0,16

Tabela nr III c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	pfazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
	powierzchnia ha / miąższość w m ³																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Brz						2,94	8,86	55,66	61,93	126,22	94,09	45,53	32,12	1,84					60,60			489,79	489,79	3,08
					550		410	8225	10465	25180	24700	12775	8590	470					12495			103860	103860	2,63
Ol		4,22	2,49	106,25		48,48	147,31	116,20	57,34	41,62	181,19	57,39	39,01	54,64	7,51	0,93			36,02			787,64	900,60	5,65
		176		1055	2360		8310	20680	14220	8785	45580	16150	10145	16535	2300	405			9355			154825	156056	3,95
Ol.s								0,56														0,56	0,56	0,00
								125														125	125	0
Tp															0,44							0,44	0,44	0,00
															220							220	220	0,01
Os								0,10	1,27		0,18											1,55	1,55	0,01
					12			20	270		55											357	357	0,01
Lp										2,72			2,52		2,26				5,40			12,90	12,90	0,08
										530			865		395				1160			2950	2950	0,07
Ogółem		138,55	33,08	219,70		1017,32	1164,10	1177,66	1254,70	1391,05	1862,32	1384,72	1206,07	1872,32	1553,56	441,38	44,93	45,80	1019,50	100,06		15535,49	15926,82	100,00
		3218	124	4515	43530	5	22400	164430	252230	319355	522060	427165	395915	680950	607795	166785	15560	16015	285495	19645		3939335	3947192	100,00
Procent		0,87	0,21	1,38		6,39	7,31	7,39	7,88	8,73	11,69	8,69	7,57	11,77	9,75	2,77	0,28	0,29	6,40	0,63		97,54	100,00	100,00
		0,08	0,00	0,11	1,10	0,00	0,57	4,17	6,39	8,09	13,23	10,82	10,03	17,25	15,40	4,23	0,39	0,41	7,23	0,50		99,80	100,00	100,00

Grunty związane z gospodarką leśną: 330,40

Ogółem lasy: 16 257,22

Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 16 257,2207

Tabela nr IV Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent				
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI					VII			VIII		grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.
		plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m³																												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26			
Bs	So										0,51												0,51	0,51	100,00			
											40												40	40	100,00			
	Razem										0,51												0,51	0,51	100,00			
Bśw	So		14,58		3,51		81,49	98,38	87,05	104,65	143,71	220,37	153,49	129,83	177,24	112,02	8,29	6,70		4,88	75,99		1404,09	1422,18	99,27			
			308		12	2552		2045	11975	16190	26515	51760	40560	37615	56785	35265	3090	1720		560	13320		299952	300272	99,60			
	Brz							0,66	4,44	5,43													10,53	10,53	0,73			
						3		55	510	625														1193	1193	0,40		
	Razem		14,58		3,51		81,49	99,04	91,49	110,08	143,71	220,37	153,49	129,83	177,24	112,02	8,29	6,70		4,88	75,99		1414,62	1432,71	100,00			
BMśw	So		115,11	8,07	9,32		597,96	469,62	581,71	766,52	785,59	1047,09	772,33	673,32	1126,70	941,70	254,51	13,13	13,81	565,69	7,82		8617,50	8750,00	96,44			
			2701	19	164	24125		6290	87875	159200	190675	306805	237875	222655	412745	371210	98675	4200	4545	162795	1965		2291635	2294519	97,61			
	Md												0,92										0,92	0,92	0,01			
													270										270	270	0,01			
	Św								5,39	6,82	2,08												14,29	14,29	0,16			
						12			675	1075	565													2327	2327	0,10		
	Bk						0,70																0,70	0,70	0,01			
	Db							86,96	2,30		22,58	5,39	1,66	8,36	18,68	40,50							186,43	186,43	2,05			
						1294		495	110		4160	1205	525	2565	5775	13940							30069	30069	1,28			
	Brz						2,24	3,08	10,39	23,08	35,71	15,67	2,83	5,69	1,84					18,94			119,47	119,47	1,32			
						182		50	1915	3695	7260	3745	640	1480	470					3760			23197	23197	0,99			
	Os								0,10	0,49													0,59	0,59	0,01			
									20	105													125	125	0,01			
Razem		115,11	8,07	9,32		600,90	559,66	599,89	796,91	845,96	1068,15	777,74	687,37	1147,22	982,20	254,51	13,13	13,81	584,63	7,82		8939,90	9072,40	100,00				
		2701	19	164	25613		6835	90595	164075	202660	311755	239310	226700	418990	385150	98675	4200	4545	166555	1965		2347623	2350507	100,00				

Tabela nr IV c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
powierzchnia w ha / miąższość w m³																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BMw	So				0,81		6,15	10,67	2,87	4,56	0,46	5,95			19,60	1,96							52,22	53,03	72,45	
						145		560	470	930	110	1680			7150	685								11730	11730	79,33
	Św		1,39				4,73																	4,73	6,12	8,36
							81	5																86	86	0,58
	Brz							1,45		1,01	5,07	1,60	2,44	1,16							1,32			14,05	14,05	19,19
								80		230	1005	400	665	300							290			2970	2970	20,09
Razem		1,39			0,81		10,88	12,12	2,87	5,57	5,53	7,55	2,44	1,16	19,60	1,96				1,32			71,00	73,20	100,00	
						226	5	640	470	1160	1115	2080	665	300	7150	685				290			14786	14786	100,00	
LMśw	So		2,19	7,94	4,48		196,30	132,39	166,40	189,11	214,07	203,36	235,68	237,16	364,86	340,89	52,66	15,23	25,83	310,02	16,25		2700,21	2714,82	79,04	
			29	23	91	7351		2560	22695	40080	52875	59670	80845	84930	141925	142560	20135	5850	9085	89160	4360		764081	764224	82,62	
	Md										0,98	0,74		1,06										2,78	2,78	0,08
											200	260		335										795	795	0,09
	Św						1,27		4,38	6,70	1,63	1,33	3,71	1,25	2,69									22,96	22,96	0,67
							103		250	1415	420	615	1565	530	1410									6308	6308	0,68
	Dg														1,95									1,95	1,95	0,06
															1570									1570	1570	0,17
	Bk								1,03						0,98									2,01	2,01	0,06
									95						460									555	555	0,06
	Db			2,80	0,11		30,47	96,84	49,73	12,21	26,21	23,33	43,32	27,34	25,80	55,32	103,73		5,44	5,35				505,09	508,00	14,79
				56			1915		465	2865	1690	4490	5845	13415	9810	9565	21805	36150		2035	1375			111425	111481	12,05
	Db.c										2,16													2,16	2,16	0,06
										505													505	505	0,05	
Brz							0,25	13,52	16,55	57,08	27,32	11,93	13,66							23,38			163,69	163,69	4,77	
						88		15	2100	2850	11370	7615	3505	3510						4555			35608	35608	3,85	

Tabela nr IV c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LMśw	Ol										2,69				1,54					3,25			7,48	7,48	0,22	
											505					550					880			1935	1935	0,21
	Os									0,78		0,18											0,96	0,96	0,03	
							12				165		55											232	232	0,03
	Lp										2,72			2,52		2,26							7,50	7,50	0,22	
Razem		2,19	10,74	4,59			228,04	229,48	235,06	225,35	307,54	256,26	294,64	282,99	397,82	398,47	156,39	15,23	31,27	342,00	16,25		3416,79	3434,31	100,00	
		29	79	91	9469			3040	28005	46200	70895	74060	99330	99980	155480	164760	56285	5850	11120	95970	4360		924804	925003	100,00	
LMw	So							9,84	3,82	1,53	3,21	2,43	2,93	3,59	12,69			1,02		6,03			47,09	47,09	24,72	
							288		125	560	230	835	760	715	1270	4865			370		1395			11413	11413	34,76
	Św						6,84	0,73	1,50											5,48			14,55	14,55	7,64	
							80			55										2330			2465	2465	7,51	
	Db			6,21	17,68		5,48	15,21	5,45						2,45			0,97					29,56	53,45	28,06	
				26	258	166		70	265						770			385					1656	1940	5,91	
	Brz							0,30	6,02	11,27	8,51	19,57	7,17	0,28									53,12	53,12	27,89	
Razem						109		10	855	2150	1490	5190	2140	70								12014	12014	36,59		
Ol								1,08	3,95	1,27	0,21	13,22							2,53			22,26	22,26	11,69		
								120	505	205	55	3355								760			5000	5000	15,23	
Razem			6,21	17,68		12,32	27,16	20,74	14,07	11,93	35,22	10,10	6,32	12,69		0,97	1,02		14,04			166,58	190,47	100,00		
			26	258	643		325	2240	2585	2380	9305	2855	2110	4865		385	370		4485			32548	32832	100,00		
LMb	Brz												1,76										1,76	1,76	65,92	
													530										530	530	97,61	
	Ol				0,91																			0,91	0,91	34,08
					13																			13	13	2,39
Razem				0,91								1,76										1,76	2,67	100,00		
					13								530										530	543	100,00	

Tabela nr IV c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		płatowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Lśw	So							3,02	3,75	3,23		13,15	8,12	16,11	20,10	3,08				6,10			76,66	76,66	14,12	
						135		30	510	905		4070	2930	4830	7675	1300					1670			24055	24055	18,61
	Św								2,46			1,60	0,87	1,37							4,38			10,68	10,68	1,97
						18			230			565	365	645								525			2348	2348
	Jd																0,40							0,40	0,40	0,07
																	250							250	250	0,19
	Dg																0,97							0,97	0,97	0,18
																	760							760	760	0,59
	Bk								0,95															0,95	0,95	0,18
						28			120															148	148	0,11
	Db				2,87	3,21		24,93	36,77	71,31	28,37	10,91	45,84	44,18	24,93	34,81	42,71	14,43	8,85	0,72	6,68			395,44	401,52	73,98
					338	1439		270	5235	3785	1815	13445	15020	8685	11450	15835	5690	3420	350	1975				88414	88752	68,67
	Kl								0,49															0,49	0,49	0,09
									20															20	20	0,02
Gb												2,49	5,63		9,16		3,63						20,91	20,91	3,85	
												600	1440		2505		1430						5975	5975	4,62	
Brz									2,57	8,19	4,85	2,69	1,51							8,31			28,12	28,12	5,18	
					5			500	1705	1320	790	470								1805			6595	6595	5,10	
Ol									2,05														2,05	2,05	0,38	
									355														355	355	0,27	
Razem				2,87	3,21		24,93	39,79	78,96	36,22	19,10	67,93	61,49	43,92	64,07	47,16	18,06	8,85	0,72	25,47			536,67	542,75	100,00	
				338	1625		300	6115	5545	3520	20000	20545	14630	21630	18145	7120	3420	350	5975				128920	129258	100,00	
Lw	So							4,59	0,81	1,16		6,42		2,94									15,92	15,92	4,19	
								125	195	260		2090		970									3640	3640	5,07	

Tabela nr IV c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.			
		płazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej								
powierzchnia w ha / miąższość w m³																											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
Lw	Św								3,64		1,38	3,99								2,87			11,88	11,88	3,13		
							21		340		415	1490									700			2966	2966	4,13	
	Db		1,06	2,70	39,82			6,61	35,38	10,10	9,30	3,31	3,27	8,96										79,16	122,74	32,30	
			4		1246	706			610	840	1515	850	850	2715											8911	10161	14,16
	Js												0,11												3,91	3,91	1,03
													15												1285	1285	1,79
	Gb											0,54			0,92	0,58									2,04	2,04	0,54
												85			195	65									345	345	0,48
	Brz							0,70	3,12	6,90	1,36	2,08	22,98	14,86	0,16							8,65			60,81	60,81	16,00
							113		200	890	265	395	6070	4060	35							2085			14113	14113	19,67
	Ol								9,92	38,83	11,59	14,70	17,08	22,11	1,94	6,29	3,27	0,93				30,24			156,90	156,90	41,27
							435		770	7725	3430	3205	4755	5860	580	1875	1120	405				7715			37875	37875	52,77
	Tp																								0,44	0,44	0,12
																									220	220	0,31
Lp																					5,40			5,40	5,40	1,42	
																					1160			1160	1160	1,62	
Razem		1,06	2,70	39,82			7,31	53,01	60,28	23,41	22,01	53,85	45,93	5,96	6,87	7,51	3,16				47,16			336,46	380,04	100,00	
		4		1246	1275			1705	9990	5470	4950	15270	12635	1780	1940	2610	1230				11660			70515	71765	100,00	
Ol	So														1,79									1,79	1,79	0,31	
															510									510	510	0,55	
	Św										1,16													1,16	1,16	0,20	
											305													305	305	0,33	
	Brz								7,94	0,66	9,58	1,45	1,85	9,66										31,14	31,14	5,33	
								1125	150	1955	190	445	2725											6590	6590	7,14	
Ol		4,22	2,49	105,34			41,40	73,45	44,05	26,50	15,07	131,63	30,01	35,57	36,11	4,24								438,03	550,08	94,06	
		176		1042	1248			3910	7075	6040	3060	32515	8650	9265	10600	1180								83543	84761	91,84	

Tabela nr IV c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		płazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
OI	Ol.s								0,56														0,56	0,56	0,10	
									125														125	125	0,14	
	Razem		4,22	2,49	105,34		41,40	73,45	52,55	27,16	25,81	133,08	31,86	47,02	36,11	4,24							472,68	584,73	100,00	
		176		1042	1248		3910	8325	6190	5320	32705	9095	12500	10600	1180								91073	92291	100,00	
OII	Św						2,97	4,51															7,48	7,48	3,51	
							105																105	105	0,37	
	Db							3,02															3,02	3,02	1,42	
							44	35															79	79	0,28	
	Js				34,51																			34,51	16,20	
					1351																			1351	4,71	
	Brz								6,45			0,65												7,10	7,10	3,33
							50		830			170												1050	1050	3,66
	Ol							7,08	62,86	29,37	15,93	8,95	19,26	5,27	1,50	10,70								160,92	160,92	75,54
							677		3510	5375	4190	1960	4955	1640	300	3510								26117	26117	90,98
Razem					34,51		10,05	70,39	35,82	15,93	8,95	19,91	5,27	1,50	10,70								178,52	213,03	100,00	
					1351	876		3545	6205	4190	1960	5125	1640	300	3510								27351	28702	100,00	
łącznie	So		131,88	16,01	18,12		881,90	728,51	846,41	1070,76	1147,55	1498,77	1172,55	1064,74	1721,19	1399,65	315,46	36,08	39,64	892,72	100,06		12915,99	13082,00	82,16	
			3038	42	267	34596		11735	124280	217795	271050	426835	362925	352780	631145	551020	121900	12140	13630	255580	19645		3407056	3410403	86,40	
	Md										0,98	0,74	0,92	1,06									3,70	3,70	0,02	
											200	260	270	335									1065	1065	0,03	
	Św		1,39					15,81	5,24	17,37	13,52	6,25	6,92	4,58	2,62	2,69					12,73			87,73	89,12	0,56
							420	5		1550	2490	1705	2670	1930	1175	1410					3555			16910	16910	0,43
Jd																0,40							0,40	0,40	0,00	
																250							250	250	0,01	

Tabela nr IV c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Łącznie	Dg														1,95	0,97							2,92	2,92	0,02	
															1570	760								2330	2330	0,06
	Bk							0,70		1,98						0,98								3,66	3,66	0,02
							28			215						460								703	703	0,02
	Db		1,06	14,58	60,82			67,49	274,18	138,89	49,88	63,01	77,83	98,12	63,08	79,29	138,53	121,36	8,85	6,16	12,03			1198,70	1275,16	8,01
			4	82	1842	5564			1945	9315	6990	11315	21345	31675	21830	26790	51580	43050	3420	2385	3350			240554	242482	6,14
	Db.c											2,16												2,16	2,16	0,01
												505												505	505	0,01
	Kl									0,49														0,49	0,49	0,00
										20														20	20	0,00
	Js				34,51							0,11					3,80							3,91	38,42	0,24
					1351							15					1270							1285	2636	0,07
	Gb											0,54	2,49	5,63	0,92	9,74		3,63						22,95	22,95	0,14
												85	600	1440	195	2570		1430						6320	6320	0,16
	Brz							2,94	8,86	55,66	61,93	126,22	94,09	45,53	32,12	1,84						60,60		489,79	489,79	3,08
							550		410	8225	10465	25180	24700	12775	8590	470						12495		103860	103860	2,63
	Ol		4,22	2,49	106,25			48,48	147,31	116,20	57,34	41,62	181,19	57,39	39,01	54,64	7,51	0,93			36,02			787,64	900,60	5,65
			176		1055	2360			8310	20680	14220	8785	45580	16150	10145	16535	2300	405			9355			154825	156056	3,95
	Ol.s									0,56														0,56	0,56	0,00
										125														125	125	0,00
Tp																0,44							0,44	0,44	0,00	
																220							220	220	0,01	
Os									0,10	1,27		0,18											1,55	1,55	0,01	
						12			20	270		55											357	357	0,01	
Lp											2,72			2,52		2,26				5,40			12,90	12,90	0,08	
											530			865		395				1160			2950	2950	0,07	

Tabela nr IV c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
		płatowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Ogółem		138,55	33,08	219,70		1017,32	1164,10	1177,66	1254,70	1391,05	1862,32	1384,72	1206,07	1872,32	1553,56	441,38	44,93	45,80	1019,50	100,06		15535,49	15926,82	100,00	
		3218	124	4515	43530	5	22400	164430	252230	319355	522060	427165	395915	680950	607795	166785	15560	16015	285495	19645		3939335	3947192	100,00	

Grunty związane z gospodarką leśną: 330,40

Ogółem lasy: 16 257,22

Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 16 257,2207

Tabela nr Va Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
Bs	So					0,51												0,51	100,00							
Razem	ha					0,51												0,51	100,00							
	%					100,00												100,00	100,00							
Bśw	So	71,10	79,63	72,08	99,65	132,31	213,15	143,75	129,02	176,23	111,19	8,29	6,70		3,80	63,71		1310,61	92,65							
	Md	0,91	2,84	1,76														5,51	0,39							
	Św	0,27	0,46	0,08					0,27	0,59	0,19					0,97		2,83	0,20							
	Db		0,88	1,32	0,53													2,73	0,19							
	Brz	9,21	15,23	16,25	9,90	11,40	7,22	9,74	0,54	0,42	0,64				1,08	11,31		92,94	6,57							
Razem	ha	81,49	99,04	91,49	110,08	143,71	220,37	153,49	129,83	177,24	112,02	8,29	6,70		4,88	75,99		1414,62	100,00							
	%	5,76	7,00	6,47	7,78	10,16	15,58	10,85	9,18	12,53	7,92	0,59	0,47		0,34	5,37		100,00	100,00							
BMśw	So	457,55	328,90	465,68	713,86	752,36	975,63	724,55	630,39	1104,55	929,46	248,19	13,02	13,74	361,49	4,69		7724,06	86,40							
	Md	19,13	37,20	27,98	7,65			1,66		1,49	1,49				0,42			97,02	1,09							
	Św	8,36	8,98	14,46	7,53	5,32	0,81			1,39	2,22	3,79	2,00	0,11	5,97			60,94	0,68							
	Bk	13,01	4,38	0,24						0,18	0,80				13,50	0,31		32,42	0,36							
	Db	81,77	163,66	51,10	19,21	27,15	5,69	7,58	15,91	23,01	40,70	3,10		0,07	187,51	2,51		628,97	7,04							
	Db.c			0,10						3,01	0,74							3,85	0,04							
	Jw														0,19			0,19	0,00							
	Brz	21,08	16,36	40,23	46,48	60,03	84,04	43,95	35,31	14,64	5,96	1,04			10,00	0,31		379,43	4,24							
	Ol					0,21	0,67			0,39					0,17				1,44	0,02						
	Ak					0,06													0,06	0,00						
	Os			0,10	2,18	0,83	1,31		1,36				0,18						5,96	0,07						
	Lp		0,18												5,38				5,56	0,06						
Razem	ha	600,90	559,66	599,89	796,91	845,96	1068,15	777,74	687,37	1147,22	982,20	254,51	13,13	13,81	584,63	7,82		8939,90	100,00							
	%	6,72	6,26	6,71	8,91	9,46	11,95	8,70	7,69	12,83	10,99	2,85	0,15	0,15	6,54	0,09		100,00	100,00							
BMw	So	5,82	5,79	2,62	4,39	2,17	5,31	0,88	0,70	16,17	0,90							44,75	63,02							
	Md		0,26															0,26	0,37							

Tabela nr Va c.d. Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
BMw	Św	2,20	1,41	0,25	0,20		0,41			1,04	0,58							6,09	8,58							
	Db	0,40	1,98		0,10										0,44			2,92	4,11							
	Brz	2,46	2,68		0,88	3,36	1,75	1,56	0,46	2,18	0,48				0,88			16,69	23,51							
	Ol									0,21								0,21	0,30							
	Os						0,08											0,08	0,11							
Razem	ha	10,88	12,12	2,87	5,57	5,53	7,55	2,44	1,16	19,60	1,96				1,32			71,00	100,00							
	%	15,32	17,07	4,04	7,85	7,79	10,63	3,44	1,63	27,61	2,76				1,86			100,00	100,00							
LMśw	So	111,03	92,58	118,63	156,87	194,43	186,36	215,64	218,21	348,36	335,79	58,31	14,03	18,01	175,36	9,86		2253,47	65,96							
	Md	16,96	15,19	17,28	4,63	3,59	0,71	6,76	4,45	1,73	0,16				0,87			72,33	2,12							
	Św	8,52	5,14	14,78	13,98	7,75	3,16	2,43	2,73	2,64	0,32	0,19			3,06			64,70	1,89							
	Jd			0,13											0,88			1,01	0,03							
	Dg									5,01	1,97							6,98	0,20							
	Bk	6,69	4,78	3,39					0,26	2,24			1,49		8,56	0,49		27,90	0,82							
	Db	80,69	105,85	56,35	23,86	28,41	21,53	34,33	29,50	27,11	46,09	91,58	1,20	13,26	135,99	4,01		699,76	20,48							
	Db.c			0,11		1,65	0,46											2,22	0,06							
	Kl	0,24	0,36							0,08								0,68	0,02							
	Jw		0,40	0,22					0,50	1,04								2,16	0,06							
	Wz		0,38	0,15													0,38		0,91	0,03						
	Js			0,13															0,13	0,00						
	Gb	2,11	1,58	1,03		5,74	1,04	0,74	0,56	1,69	5,20	4,52			2,28			26,49	0,78							
	Brz	0,97	1,49	21,48	24,80	62,11	41,15	32,92	25,25	4,98	5,69	0,30			12,76	1,51		235,41	6,89							
	Ol	0,39	0,24	0,59		1,34	1,19	1,24		1,30					0,82			7,11	0,21							
	Ak					0,16			0,59										0,75	0,02						
Os		0,08	0,13	0,31	0,28	1,12	0,12	0,14		0,23				0,38			2,79	0,08								
Lp	0,44	1,41	0,66	0,90	2,08			0,80	1,64	3,02				1,04			11,99	0,35								

Tabela nr Va c.d. Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
Razem	ha	228,04	229,48	235,06	225,35	307,54	256,26	294,64	282,99	397,82	398,47	156,39	15,23	31,27	342,00	16,25		3416,79	100,00							
	%	6,67	6,72	6,88	6,60	9,00	7,50	8,62	8,28	11,64	11,65	4,58	0,45	0,92	10,01	0,48		100,00	100,00							
LMw	So	1,10	6,78	2,85	0,92	2,07	5,40	3,53	2,66	8,35		0,10	1,02		3,74			38,52	23,12							
	Md	0,55		0,09														0,64	0,38							
	Św	4,11	3,14	5,14	2,36	0,10	0,21		0,24	2,03					3,26			20,59	12,36							
	Bk														0,79			0,79	0,47							
	Db	5,88	13,18	3,49		0,10	0,68		1,72	0,39		0,58			5,03			31,05	18,64							
	Jw		0,14			0,03													0,17	0,10						
	Wz		0,27				0,38												0,65	0,39						
	Js				0,13														0,13	0,08						
	Brz		2,06	6,48	7,55	8,61	15,74	3,77	1,06	1,59		0,29			0,46			47,61	28,60							
	Ol	0,68	1,52	2,69	3,11	1,02	10,49	2,80	0,37	0,33					0,76			23,77	14,27							
	Os						2,32		0,27										2,59	1,55						
Lp		0,07																0,07	0,04							
Razem	ha	12,32	27,16	20,74	14,07	11,93	35,22	10,10	6,32	12,69		0,97	1,02		14,04			166,58	100,00							
	%	7,40	16,30	12,45	8,45	7,16	21,15	6,06	3,79	7,62		0,58	0,61		8,43			100,00	100,00							
LMb	Brz							1,58										1,58	89,77							
	Ol							0,18										0,18	10,23							
Razem	ha							1,76										1,76	100,00							
	%							100,00										100,00	100,00							
Łśw	So		1,82	3,55	2,91		11,22	6,79	13,88	20,49	1,90	0,21			2,91			65,68	12,24							
	Md	0,14	3,16	4,51	0,30		3,21	1,82	0,27									13,41	2,50							
	Św	0,22	0,93	3,84	2,27	0,72	2,10	0,44	1,58		1,58				1,23			14,91	2,78							
	Jd										0,28							0,28	0,05							
	Dg											2,30						2,30	0,43							
	Bk		0,55	1,57												0,77			2,89	0,54						

Tabela nr Va c.d. Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
Lśw	Db	18,54	31,28	54,22	19,63	8,31	30,81	36,25	20,32	24,54	26,95	6,51	6,69	0,72	11,99			296,76	55,30							
	Db.c			0,20				0,68										0,88	0,16							
	Kl		0,66	0,19															0,85	0,16						
	Jw	0,22	0,33	1,38	1,01	0,52	0,36	0,93											4,75	0,89						
	Wz	0,33	1,06	1,04															2,43	0,45						
	Js			1,91	1,09		1,99	0,19			0,12								5,30	0,99						
	Gb	1,86		1,85	1,17	0,88	2,52	3,34	2,62	14,46	9,67	9,52	1,70		5,76			55,35	10,31							
	Brz			2,31	4,38	8,15	12,00	7,98	5,18	3,72	4,05	1,09	0,46		2,81			52,13	9,71							
	Ol	0,56		1,30	2,45		3,13	2,10	0,07										9,61	1,79						
	Ak					0,52													0,52	0,10						
	Os			0,37	0,26		0,25												0,88	0,16						
Lp	3,06		0,72	0,75		0,34	0,97		0,86	0,31	0,73							7,74	1,44							
Razem	ha	24,93	39,79	78,96	36,22	19,10	67,93	61,49	43,92	64,07	47,16	18,06	8,85	0,72	25,47			536,67	100,00							
	%	4,65	7,41	14,70	6,75	3,56	12,66	11,46	8,18	11,94	8,79	3,37	1,65	0,13	4,75			100,00	100,00							
Lw	So	0,02	4,86	0,90	3,60	0,36	5,23	0,30	2,65						0,48			18,40	5,47							
	Md		0,93	0,51														1,44	0,43							
	Św		1,51	5,89	0,93	1,54	4,23	0,56				0,14			1,41			16,21	4,82							
	Bk		0,43	0,24											0,89			1,56	0,46							
	Db	5,65	26,81	10,76	2,79	1,77	4,52	8,46		0,34	0,81	1,85			16,65			80,41	23,90							
	Kl			0,42											0,28			0,70	0,21							
	Jw	0,39	0,06	0,12														0,57	0,17							
	Wz	0,16	1,19	0,24														1,59	0,47							
	Js		0,29	0,10	0,08	0,77	0,42	0,31		0,06	1,80							3,83	1,14							
	Gb		0,29			0,38	0,31		0,74	0,40					0,52			2,64	0,78							
	Brz	0,39	3,36	8,53	2,26	4,49	16,24	14,74	0,49	0,20	1,22	0,16			6,68			58,76	17,46							

Tabela nr Va c.d. Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
Lw	Ol	0,70	13,28	32,39	13,75	12,49	22,13	21,56	2,08	5,87	2,43	1,01			17,88			145,57	43,27							
	Tp										0,27							0,27	0,08							
	Os					0,21	0,77											0,98	0,29							
	Wb			0,06														0,06	0,02							
	Lp			0,12								0,98			2,37			3,47	1,03							
Razem	ha	7,31	53,01	60,28	23,41	22,01	53,85	45,93	5,96	6,87	7,51	3,16			47,16			336,46	100,00							
	%	2,17	15,76	17,92	6,96	6,54	16,00	13,65	1,77	2,04	2,23	0,94			14,02			100,00	100,00							
Ol	So					0,08		0,46	2,88	0,20								3,62	0,77							
	Św	1,43	2,32	1,11	0,31	1,04		0,32		0,59								7,12	1,51							
	Db	0,08	0,71	2,58	0,17													3,54	0,75							
	Kl	0,08																0,08	0,02							
	Wz	0,45	1,30	0,29			0,12											2,16	0,46							
	Gb	0,22																0,22	0,05							
	Brz	3,87	2,91	8,06	3,95	9,92	12,19	4,18	12,24	6,32								63,64	13,46							
	Ol	35,27	66,21	40,12	22,73	14,77	120,77	26,65	31,90	29,00	4,24							391,66	82,85							
	Ol.s			0,39														0,39	0,08							
Os							0,25										0,25	0,05								
Razem	ha	41,40	73,45	52,55	27,16	25,81	133,08	31,86	47,02	36,11	4,24							472,68	100,00							
	%	8,76	15,54	11,12	5,75	5,46	28,14	6,74	9,95	7,64	0,90							100,00	100,00							
OIJ	So		1,70															1,70	0,95							
	Św	1,84	6,47	2,50		0,44												11,25	6,30							
	Db		2,77	0,74														3,51	1,97							
	Wz	0,42	1,47															1,89	1,06							
	Brz	0,68	3,81	4,24	2,99	0,88	2,97	0,24	0,03									15,84	8,87							
	Ol	7,11	54,17	28,34	12,94	7,63	16,94	5,03	1,47	10,70								144,33	80,85							
Razem	ha	10,05	70,39	35,82	15,93	8,95	19,91	5,27	1,50	10,70								178,52	100,00							
	%	5,63	39,45	20,06	8,92	5,01	11,15	2,95	0,84	5,99								100,00	100,00							

Tabela nr Va c.d. Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
łącznie	So	646,62	522,06	666,31	982,20	1084,29	1402,30	1095,90	1000,39	1674,35	1379,24	315,10	34,77	31,75	547,78	78,26		11461,32	73,77
	Md	37,69	59,58	52,13	12,58	3,59	3,92	10,24	4,72	3,22	1,65				1,29			190,61	1,23
	Św	26,95	30,36	48,05	27,58	16,91	10,92	3,75	6,21	9,11	6,46	2,33	0,11		14,93	0,97		204,64	1,32
	Jd			0,13							0,28				0,88			1,29	0,01
	Dg									5,01	4,27							9,28	0,06
	Bk	19,70	10,14	5,44						0,26	2,42	0,80	1,49		24,51	0,80		65,56	0,42
	Db	193,01	347,12	180,56	66,29	65,74	63,23	86,62	67,45	75,39	114,55	103,62	7,89	14,05	357,61	6,52		1749,65	11,26
	Db.c			0,41		1,65		1,14	3,01	0,74								6,95	0,04
	Kl	0,32	1,02	0,61						0,08					0,28			2,31	0,01
	Jw	0,61	0,93	1,72	1,01	0,55	0,36	0,93	0,50	1,04					0,19			7,84	0,05
	Wz	1,36	5,67	1,72			0,50									0,38		9,63	0,06
	Js		0,29	2,14	1,30	0,77	2,41	0,50		0,06	1,92							9,39	0,06
	Gb	4,19	1,87	2,88	1,17	7,00	3,87	4,08	3,92	16,55	14,87	14,04	1,70		8,56			84,70	0,55
	Brz	38,66	47,90	107,58	103,19	168,95	193,30	120,66	80,56	34,05	18,04	2,88	0,46		34,67	13,13		964,03	6,21
	Ol	44,71	135,42	105,43	54,98	37,46	175,32	59,56	35,89	47,80	6,67	1,01			19,63			723,88	4,66
	Ol.s			0,39														0,39	0,00
	Ak					0,74			0,59									1,33	0,01
	Tp										0,27							0,27	0,00
	Os		0,08	0,60	2,75	1,32	5,85	0,37	1,77		0,23	0,18			0,38			13,53	0,09
	Wb			0,06														0,06	0,00
Lp	3,50	1,66	1,50	1,65	2,08	0,34	0,97	0,80	2,50	4,31	0,73			8,79			28,83	0,19	
Ogółem	ha	1017,32	1164,10	1177,66	1254,70	1391,05	1862,32	1384,72	1206,07	1872,32	1553,56	441,38	44,93	45,80	1019,50	100,06		15535,49	100,00
	%	6,55	7,49	7,58	8,08	8,95	11,99	8,91	7,76	12,07	10,00	2,84	0,29	0,29	6,56	0,64		100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 15 535,3915 ha.

Tabela nr V b Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej	Miąższość w m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Bs	So					40												40	100,00
Razem	m ³					40												40	100,00
	%					100,00												100,00	100,00
Bśw	So		1400	9845	15575	24910	50415	38600	37385	56320	34985	3090	1720		560	12185		286990	96,12
	Md		95	365														460	0,15
	Św			15					90	340	75							520	0,17
	Db			5														5	0,00
	Brz		605	2255	1240	1605	1345	1960	140	125	205					1135		10615	3,56
Razem	m ³		2100	12485	16815	26515	51760	40560	37615	56785	35265	3090	1720		560	13320		298590	100,00
	%		0,70	4,18	5,63	8,88	17,33	13,58	12,60	19,03	11,81	1,03	0,58		0,19	4,46		100,00	100,00
BMśw	So		4665	76660	151755	185215	289730	225610	210350	404000	363495	95030	4150	4520	158065	1965		2175210	93,67
	Md		1275	5040	1275			515		485	595							9185	0,40
	Św		45	1170	1295	1415	225		675	2315	3120	1835	50		985			13130	0,57
	Bk			60					480	40	925	55			165			1725	0,07
	Db		145	970	1475	4135	1140	2145	4795	7230	14400	1030		25	3300			40790	1,76
	Db.c			5						815	145							965	0,04
	Jw														15			15	0,00
	Gb								5									5	0,00
	Brz		705	6670	7910	11590	20155	10555	9645	4490	1805	350			3025			76900	3,31
	Ol					75	200			100					60			435	0,02
	Ak					10												10	0,00
	Os			20	365	220	305		425				85					1420	0,06
Lp										185	815	290		940			2230	0,10	
Razem	m ³		6835	90595	164075	202660	311755	239310	226705	418990	385155	98675	4200	4545	166555	1965		2322020	100,00
	%		0,29	3,90	7,07	8,73	13,43	10,31	9,76	18,04	16,59	4,25	0,18	0,20	7,17	0,08		100,00	100,00
BMw	So		365	460	900	510	1555	300	200	5960	305							10555	72,50
	Md		20															20	0,14

Tabela nr V b c.d. Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej
Miąższość w m ³																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Św		15	10	40		125			510	250							950	6,52
	Db				15													15	0,10
	Brz	5	240		205	605	380	365	100	610	130				290			2930	20,12
	Ol									70								70	0,48
	Os						20											20	0,14
Razem	m ³	5	640	470	1160	1115	2080	665	300	7150	685				290			14560	100,00
	%	0,03	4,40	3,23	7,97	7,66	14,29	4,57	2,06	49,10	4,70				1,99			100,00	100,00
LMśw	So		1735	19450	35760	49385	57060	75730	78710	134110	139735	22005	5510	5890	81285	3915		710280	77,60
	Md		615	2680	980	795	195	2195	1425	575	50							9510	1,04
	Św		120	1005	2535	1975	1435	1130	1410	1605	430	80			685			12410	1,36
	Dg									4020	1690							5710	0,62
	Bk		5	85				165	95	930		595			430			2305	0,25
	Db		425	1500	2395	4740	5240	10150	10310	9920	18105	32505	340	5230	8040			108900	11,90
	Db.c			10		340		105		445	260							1160	0,13
	Kl					10				30								40	0,00
	Jw			15					175	270								460	0,05
	Js			15														15	0,00
	Gb			55		705	140	125	135	450	1485	1000			585			4680	0,51
	Brz		105	3095	4330	12200	9175	9180	7275	1580	1815	100			4310	445		53610	5,86
	Ol		20	60		255	395	500		450					410			2090	0,23
	Ak					35			165									200	0,02
	Os		5	30	75	70	420	50	25		25				140			840	0,09
Lp		10	5	125	385			255	1095	1165				85			3125	0,34	
Razem	m ³		3040	28005	46200	70895	74060	99330	99980	155480	164760	56285	5850	11120	95970	4360		915335	100,00
	%		0,33	3,06	5,05	7,75	8,09	10,85	10,92	16,99	18,00	6,15	0,64	1,21	10,48	0,48		100,00	100,00

Tabela nr V b c.d. Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej
Miąższość w m ³																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMw	So		150	425	140	550	1665	995	940	3160		35	370		1560			9990	31,30
	Md			20														20	0,06
	Św		30	365	440	20	90		110	975					2380			4410	13,82
	Db		5	60		15	155		555	135		250						1175	3,68
	Jw					5												5	0,02
	Wz						85											85	0,27
	Js				15													15	0,05
	Brz		20	975	1290	1525	3755	880	280	490		100			170			9485	29,73
	Ol		120	395	700	265	2800	980	120	105					375			5860	18,37
Os						755		105									860	2,70	
Razem	m ³		325	2240	2585	2380	9305	2855	2110	4865		385	370		4485			31905	100,00
	%		1,02	7,02	8,10	7,46	29,16	8,95	6,61	15,25		1,21	1,16		14,06			100,00	100,00
LMb	Brz							465										465	87,74
	Ol							65										65	12,26
Razem	m ³							530										530	100,00
	%							100,00										100,00	100,00
Lśw	So		25	635	830		3625	2620	4235	7840	845	80			1345			22080	17,35
	Md		135	805	65		1085	670	75									2835	2,23
	Św		15	245	440	125	795	225	795		835				480			3955	3,11
	Jd										200							200	0,16
	Dg										1980							1980	1,56
	Bk			125														125	0,10
	Db		110	3310	2405	1410	9035	12360	7355	8910	10600	2925	2840	350	2340			63950	50,21
	Db.c			10				250										260	0,20
	Kl							40										40	0,03
Jw			80	120	95	100	290										685	0,54	

Tabela nr V b c.d. Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Lśw	Wz		15	65														80	0,06
	Js			135	155		565	25		45								925	0,73
	Gb			70	100	190	440	810	690	3440	2140	3480	440		860			12660	9,95
	Brz			360	830	1610	3060	2200	1460	1190	1375	345	140		950			13520	10,62
	Ol			210	490		1140	745	20									2605	2,05
	Ak					90												90	0,07
	Os			65	60		75											200	0,16
Lp				50		80	310		250	125	290						1105	0,87	
Razem	m ³		300	6115	5545	3520	20000	20545	14630	21630	18145	7120	3420	350	5975			127295	100,00
	%		0,24	4,80	4,36	2,77	15,71	16,14	11,49	17,00	14,25	5,59	2,69	0,27	4,69			100,00	100,00
Lw	So		150	190	795	80	1740	110	880						155			4100	5,92
	Md		75	95														170	0,25
	Św		15	550	140	445	1645	160				65			760			3780	5,46
	Bk														80			80	0,12
	Db		260	450	370	395	1180	2540		70	360	670						6295	9,09
	Kl			15														15	0,02
	Wz		5	25														30	0,04
	Js				10	145	95	70		5	590							915	1,32
	Gb					60	65		145	45					105			420	0,61
	Brz		215	1305	440	875	3725	3655	130	55	360	55			2435			13250	19,14
	Ol		985	7345	3715	2895	6565	6100	625	1765	885	440			7465			38785	56,01
	Tp										135							135	0,19
	Os					55	255											310	0,45
	Wb			15														15	0,02
Lp										280				660			940	1,36	
Razem	m ³		1705	9990	5470	4950	15270	12635	1780	1940	2610	1230		11660			69240	100,00	
	%		2,46	14,43	7,90	7,15	22,05	18,25	2,57	2,80	3,77	1,78		16,84			100,00	100,00	
Ol	So					15		145	855	80								1095	1,22
	Św		10	45	40	285		145		240								765	0,85
	Db			90	25													115	0,13
	Wz		5	10			10											25	0,03
	Brz		85	1145	755	1710	2420	945	2850	1490								11400	12,69

Tabela nr V b c.d. Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej
Miąższość w m ³																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Ol	Ol		3810	6955	5370	3310	30275	7795	8795	8790	1180							76280	84,92
	Ol.s			80														80	0,09
	Os							65										65	0,07
Razem	m ³		3910	8325	6190	5320	32705	9095	12500	10600	1180							89825	100,00
	%		4,35	9,27	6,89	5,92	36,41	10,13	13,92	11,80	1,31							100,00	100,00
OII	So		35															35	0,13
	Św		20	105		80												205	0,77
	Db		15	30														45	0,17
	Wz		5															5	0,02
	Brz		135	555	500	135	680	60	5									2070	7,82
Razem	m ³		3545	6205	4190	1960	5125	1640	300	3510								26475	100,00
	%		13,39	23,44	15,83	7,40	19,36	6,19	1,13	13,26								100,00	100,00
Łącznie	So		8525	107665	205755	260705	405790	344110	333555	611470	539365	120240	11750	10410	242970	18065		3220375	82,64
	Md		2215	9005	2320	795	1280	3380	1500	1060	645							22200	0,57
	Św		270	3510	4930	4345	4315	1660	3080	5985	4710	1980	50		5290			40125	1,03
	Jd									200								200	0,01
	Dg									4020	3670							7690	0,20
	Bk		5	270					645	95	970	925	650		675			4235	0,11
	Db		960	6415	6685	10695	16750	27195	23015	26265	43465	37380	3180	5605	13680			221290	5,68
	Db.c			25		340			355	815	590	260						2385	0,06
	Kl			15		10			40		30							95	0,00
	Jw			95	120	100	100	290	175	270					15			1165	0,03
	Wz		30	100			95											225	0,01
	Js			150	180	145	660	95		5	635							1870	0,05
	Gb			125	100	955	645	940	970	3935	3625	4480	440		1550			17765	0,46
	Brz	5	2110	16360	17500	31855	44695	30265	21885	10030	5690	950	140		11180	1580		194245	4,99
	Ol		8270	20480	13965	8545	45820	17765	9855	14790	2065	440			8310			150305	3,86
Ol.s			80														80	0,00	

Tabela nr V b c.d. Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej		
Miąższość w m ³																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Łącznie	Ak					135			165									300	0,01
	Tp									135								135	0,00
	Os		5	115	500	345	1830	115	555		25	85			140			3715	0,10
	Wb			15														15	0,00
	Lp		10	5	175	385	80	310	255	1530	2385	580			1685			7400	0,19
Ogółem	m ³	5	22400	164430	252230	319355	522060	427165	395920	680950	607800	166785	15560	16015	285495	19645		3895815	100,00
	%	0,00	0,57	4,22	6,47	8,20	13,40	10,96	10,16	17,50	15,60	4,28	0,40	0,41	7,33	0,50		100,00	100,00

Tabela nr VI Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności
Nadleśnictwo Przasnysz

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales	
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Specjalne (S)	100	So					0,51		1,17		10,44	2,88	2,00	10,14	9,43				36,57	
							40		340		4330	1010	790	3630	3205				13345	
	80	Brz			5,57				1,76										7,33	
					900					530										1430
	50	Ol								11,19									11,19	
										2125										2125
	Razem			5,57		0,51		2,93	11,19	10,44	2,88	2,00	10,14	9,43					55,09	
				900		40		870	2125	4330	1010	790	3630	3205					16900	
Lasów ochronnych (O)	100	So	46,91	48,76	33,14	54,92	54,36	43,77	47,56	79,68	137,19	62,83	7,21	2,16	11,14	72,21	75,99		777,83	
				865	4860	9195	9975	11785	14995	24815	47840	20255	2780	765	3675	17905	13320		183030	
	80	Św	11,65	5,24	3,98	1,60	4,08	3,99	0,87	1,25						8,35			41,01	
					330	230	1065	1490	365	530						3030			7040	
	100	Jd										0,40							0,40	
												250							250	
	100	Dg									1,95								1,95	
											1570								1570	
	140	Db	25,66	70,33	28,80	14,76	18,50	11,90	24,07	26,24	34,39	78,71	10,84		0,72				344,92	
				715	1655	2285	2990	3345	7635	8975	11900	30655	3835		350				74340	
	140	Js										1,35							1,35	
												575							575	
	80	Brz		4,57	27,67	14,24	11,98	40,99	22,69	12,53							19,28		153,95	
				280	3760	2705	1920	10275	6590	3560							4125		33215	
50	Ol	0,75	3,64			1,18	7,57		2,83							2,61		18,58		
			80			240	2010		625							690		3645		
80	Ol	43,64	124,16	100,11	43,97	25,56	164,05	35,47	17,94	47,26	4,24	0,93			27,30			634,63		
			6790	18005	11185	5255	41545	9845	5615	14215	1180	405			6955			120995		

Tabela nr VI c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności
Nadleśnictwo Przasnysz

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Lasów ochronnych (O)	40	Ol.S			0,56														0,56
					125														125
	40	Tp										0,44							0,44
												220							220
	Razem		128,61	256,70	194,26	129,49	115,66	272,27	130,66	140,47	220,79	147,97	18,98	2,16	11,86	129,75	75,99		1975,62
				8730	28735	25600	21445	70450	39430	44120	75525	53135	7020	765	4025	32705	13320		425005
Lasów gospodarczych (GZ)	100	So	658,09	547,07	649,86	836,11	885,39	1230,93	853,96	766,62	1050,05	559,78	198,66	20,49	2,67	9,96			8269,64
				8200	97350	170245	209935	349625	262475	249260	380395	214745	76485	6265	870	2890			2028740
	100	Md							0,92										0,92
									270										270
	80	Św			5,39	6,82					1,14								13,35
					675	1075					635								2385
	100	Dg										0,97							0,97
												760							760
	100	Bk	0,70																0,70
	140	Db		51,47	2,30		22,58	5,39	1,66	8,36	18,68	40,50							150,94
				495	110		4160	1205	525	2565	5775	13940							28775
	80	Gb							0,88	0,92	0,59								2,39
									255	195	145								595
	80	Brz	2,24	3,74	14,26	27,82	42,52	8,83	9,99	12,71	1,84								123,95
				105	2345	4265	8920	2355	2620	3305	470								24385
	50	Ol							2,28										2,28
								670										670	
80	Ol	4,09	0,21	4,26	5,13	8,45	3,34	18,81	5,55	1,54								51,38	
			35	405	1095	1880	650	5405	1480	550								11500	

Tabela nr VI c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności
Nadleśnictwo Przasnysz

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Lasów gospodarczych (GZ)	50	Os			0,10	1,27		0,18											1,55
					20	270		55											
	Razem		665,12	602,49	676,17	877,15	958,94	1248,67	888,50	794,16	1073,84	601,25	198,66	20,49	2,67	9,96			
			8835	100905	176950	224895	353890	272220	256805	387970	229445	76485	6265	870	2890				2098425
Lasów gospodarczych (GPZ)	100	So	176,90	132,68	163,41	179,73	207,29	224,07	269,86	218,44	523,51	774,16	107,59	3,29	16,40	810,55	24,07		3831,95
				2670	22070	38355	51100	65425	85115	78705	198580	315010	41845	1480	5880	234785	6325		1147345
	100	Md					0,98	0,74		1,06									2,78
							200	260		335									
	80	Św	4,16		8,00	5,10	2,17	2,93	3,71	1,37	1,55					4,38			33,37
			5		545	1185	640	1180	1565	645	775					525			7065
	100	Bk			1,98						0,98								2,96
					215						460								675
	140	Db	41,83	152,38	107,79	35,12	21,93	60,54	72,39	28,48	26,22	19,32	110,52	8,85	5,44	12,03			702,84
				735	7550	4705	4165	16795	23515	10290	9115	6985	39215	3420	2035	3350			
	80	Db.c					2,16												2,16
							505												505
	80	Kl			0,49														0,49
					20														
	140	Js							0,11				2,45						2,56
								15				695						710	
80	Gb					0,54	2,49	4,75		9,15		3,63						20,56	
						85	600	1185		2425		1430						5725	
80	Brz	0,70	0,55	8,16	19,87	71,72	44,27	11,09	6,88						41,32			204,56	
			25	1220	3495	14340	12070	3035	1725						8370			44280	
50	Ol					1,55												1,55	
						285												285	

Tabela nr VI c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności
Nadleśnictwo Przasnysz

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Lasów gospodarczych (GPZ)	80	Ol		19,30	11,83	8,24	4,88	6,23	0,83	1,50	5,84	3,27				6,11			68,03
				1405	2270	1940	1125	1375	230	300	1770	1120					1710		
	80	Lp					2,72			2,52		2,26				5,40			12,90
							530			865		395					1160		
	Razem			223,59	304,91	301,66	248,06	315,94	341,38	362,63	260,25	567,25	801,46	221,74	12,14	21,84	879,79	24,07	
			5	4835	33890	49680	72975	97720	114645	92865	213125	324205	82490	4900	7915	249900	6325		1355475
Ogółem gospodarstwo (G)			888,71	907,40	977,83	1125,21	1274,88	1590,05	1251,13	1054,41	1641,09	1402,71	420,40	32,63	24,51	904,09	48,14		13504,78
			5	13670	134795	226630	297870	451610	386865	349670	601095	553650	158975	11165	8785	252790	6325		3453900
Łącznie			1017,32	1164,10	1177,66	1254,70	1391,05	1862,32	1384,72	1206,07	1872,32	1553,56	441,38	44,93	45,80	1019,50	100,06		15535,49
			5	22400	164430	252230	319355	522060	427165	395915	680950	607795	166785	15560	16015	285495	19645		

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 15 535,3915 ha.

Tabela nr VII Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Strefa uszkodzenia	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. Zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej							
powierzchnia w ha / miąższość w m³																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
0 strefa uszkodzenia	So		131,88	16,01	18,12		881,90	728,51	846,41	1070,76	1147,55	1498,77	1172,55	1064,74	1721,19	1399,65	315,46	36,08	39,64	892,72	100,06		12915,99	13082,00	82,16	
			3038	42	267	34596		11735	124280	217795	271050	426835	362925	352780	631145	551020	121900	12140	13630	255580	19645		3407056	3410403	86,40	
	Md											0,98	0,74	0,92	1,06									3,70	3,70	0,02
												200	260	270	335									1065	1065	0,03
	Św		1,39					15,81	5,24	17,37	13,52	6,25	6,92	4,58	2,62	2,69					12,73			87,73	89,12	0,56
							420	5		1550	2490	1705	2670	1930	1175	1410					3555			16910	16910	0,43
	Jd																0,40							0,40	0,40	0,00
																	250							250	250	0,01
	Dg																1,95	0,97						2,92	2,92	0,02
																	1570	760						2330	2330	0,06
	Bk							0,70		1,98							0,98							3,66	3,66	0,02
							28			215						460								703	703	0,02
	Db		1,06	14,58	60,82			67,49	274,18	138,89	49,88	63,01	77,83	98,12	63,08	79,29	138,53	121,36	8,85	6,16	12,03			1198,70	1275,16	8,01
			4	82	1842	5564			1945	9315	6990	11315	21345	31675	21830	26790	51580	43050	3420	2385	3350			240554	242482	6,14
	Db.c											2,16												2,16	2,16	0,01
												505												505	505	0,01
	Kl									0,49														0,49	0,49	0,00
										20														20	20	0,00
	Js					34,51						0,11					3,80							3,91	38,42	0,24
						1351						15					1270							1285	2636	0,07
Gb										0,54	2,49	5,63	0,92	9,74		3,63							22,95	22,95	0,14	
										85	600	1440	195	2570		1430							6320	6320	0,16	
Brz							2,94	8,86	55,66	61,93	126,22	94,09	45,53	32,12	1,84					60,60			489,79	489,79	3,08	
						550		410	8225	10465	25180	24700	12775	8590	470					12495			103860	103860	2,63	

Tabela nr VII c.d. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Przasnysz

Strefa uszkodzenia	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		płazo-winy	haliz. Zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej							
powierzchnia w ha / miąższość w m ³																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
0 strefa uszkodzenia	Ol		4,22	2,49	106,25		48,48	147,31	116,20	57,34	41,62	181,19	57,39	39,01	54,64	7,51	0,93			36,02			787,64	900,60	5,65	
			176		1055	2360		8310	20680	14220	8785	45580	16150	10145	16535	2300	405			9355			154825	156056	3,95	
	Ol.s								0,56														0,56	0,56	0,00	
									125														125	125	0,00	
	Tp																0,44						0,44	0,44	0,00	
																	220						220	220	0,01	
	Os								0,10	1,27		0,18											1,55	1,55	0,01	
							12		20	270		55											357	357	0,01	
	Lp											2,72			2,52		2,26				5,40			12,90	12,90	0,08
												530			865		395				1160			2950	2950	0,07
Razem		138,55	33,08	219,70		1017,32	1164,10	1177,66	1254,70	1391,05	1862,32	1384,72	1206,07	1872,32	1553,56	441,38	44,93	45,80	1019,50	100,06		15535,49	15926,82	100,00		
		3218	124	4515	43530	5	22400	164430	252230	319355	522060	427165	395915	680950	607795	166785	15560	16015	285495	19645		3939335	3947192	100,00		

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych i niezalesionych (bez gruntów związanych z gospodarką leśną): 15 926,7206 ha.

Tabela nr VIII a Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy

Nadleśnictwo Przasnysz

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost miąższości w m ³																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
So	90	4160	10520	10815	8970	10605	7480	6345	9655	7590	1420	110	110	3230	435		81535	85,51
Md					5		5	5									15	0,02
Św	5	10	210	170	70	100	40	20	25					70			720	0,76
Jd																		
Dg									25	5							30	0,03
Bk			5						10								15	0,02
Db		455	1090	410	435	565	665	370	450	760	605	35	10	55			5905	6,19
Db.c					20												20	0,02
Kl																		
Js										10							10	0,01
Gb					5	10	25	5	45		15						105	0,11
Brz	5	45	500	445	665	495	195	105						150			2605	2,73
Ol	110	785	1225	460	190	855	220	160	175	15	5			105			4305	4,52
Ol.s			5														5	0,01
Tp																		
Os				5													5	0,01
Lp					20			15		10				15			60	0,06
Razem	210	5455	13555	12305	10380	12630	8630	7025	10385	8390	2045	145	120	3625	435		95335	100,00

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 77 010 m³/1rok = 770 100 m³/10 lat = 81% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela nr VIII b Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany
Nadleśnictwo Przasnysz

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost miąższości w m ³																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
So	90	4160	10520	10815	8970	10605	7480	6345	9655	7590	1420	110	110	3230	435		81535	85,51
Md					5		5	5									15	0,02
Św	5	10	210	170	70	100	40	20	25					70			720	0,76
Jd																		
Dg									25	5							30	0,03
Bk			5						10								15	0,02
Db		455	1090	410	435	565	665	370	450	760	605	35	10	55			5905	6,19
Db.c					20												20	0,02
Kl																		
Js										10							10	0,01
Gb					5	10	25	5	45		15						105	0,11
Brz	5	45	500	445	665	495	195	105						150			2605	2,73
Ol	110	785	1225	460	190	855	220	160	175	15	5			105			4305	4,52
Ol.s			5														5	0,01
Tp																		
Os				5													5	0,01
Lp					20			15		10				15			60	0,06
Razem	210	5455	13555	12305	10380	12630	8630	7025	10385	8390	2045	145	120	3625	435		95335	100,00

W tym spodziewany przyrost w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębnego: 77 010 m³

Tabela nr XI Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Leśne siedlisko przyrodnicze	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przypadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia w ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bśw		73,77	7,72									81,49
BMśw		328,11	51,59		6,41							386,11
BMw		5,28	1,20		3,41	0,99						10,88
LMśw		17,62	6,31		2,79	0,45						27,17
Lw		4,80	1,81			0,70						7,31
OI		22,67	17,98	0,75								41,40
OIJ		2,25	7,08			0,72						10,05
Ogółem		454,50	93,69	0,75	12,61	2,86						564,41

Tabela nr XII Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych
Nadleśnictwo Przasnysz

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Leśne siedlisko przyrodnicze	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana	
1	2	3	4	5	6	7	
KO	BMśw		Bk	9,70	63,72	12	
	BMśw		Db	546,75	33,76	12	
	BMśw		Lp	10,26	60,00	12	
	BMśw		So	3,92	70,00	12	
	BMśw		Św	14,00	64,04	12	
	BMw		Db	1,32	30,00	11	
	Bśw		So	4,88	60,00	12	
	LMw		Db	313,75	39,35	12	
			9170		27,19	37,86	12
	LMw		Db	14,04	40,00	12	
	Lśw						
			9170		17,82	37,69	12
	Lśw			Gb			
			9170		7,65	32,54	12
Lw			Db	33,11	38,83	22	
		9170		11,98	40,00	12	
Lw			Lp				
		9170		2,07	80,00	11	
Razem				1018,44	37,30	12	
KDO	BMśw		Db	7,82	40,00	11	
	Bśw		So	75,99	41,72	22	
	LMśw		Db	16,25	26,99	22	
Razem			100,06	39,19	22		
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMśw		Db	73,93	33,45	12	
	BMśw		So	248,34	92,34	11	
	LMśw		Db	75,05	49,01	12	
			9170		24,61	89,13	11
	LMśw		So	219,68	93,37	11	
			9170		6,14	90,00	12
	LMw		Db	9,03	66,41	11	
	LMw		So	2,74	80,00	22	
	LMw		Św	6,84	90,00	12	
	Lśw		Db	9,03	51,11	12	
			9170		39,11	83,70	11
Lw			Db				
		9170		7,23	90,00	12	
Lw			So	3,25	90,00	12	
Razem				724,98	80,63	11	
Ogółem				1843,48	54,45	12	

Tabela nr XIII Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych
Nadleśnictwo Przasnysz

Lp.	Wskaźniki	Jedn.	Stan na 1.10.1957	Stan na 1.01.1969	Stan na 1.01.1979	Stan na 1.01.1992	Stan na 1.01.2002	Stan na 1.01.2012	Stan na 1.01.2022
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Powierzchnia leśna zal. i nie zal.	ha	-	-	14 607,69	15 242,47	15 385,23	15 638,72	15 926,82
2.	Zasoby miąższości	m ³	-	-	2 628 144	3 156 469	3 716 649	3 804 282	3 947 192
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku								
	IIa	m ³	82	78	106	114	111	142	140
	IIb	m ³	116	137	176	181	198	212	201
	IIIa	m ³	172	177	209	232	244	229	230
	IIIb	m ³	195	216	230	263	292	270	280
	IVa	m ³	216	229	260	287	325	301	308
	IVb	m ³	245	244	282	311	355	328	328
	Va	m ³	256	256	300	314	370	360	364
	Vb	m ³	267	284	278	331	361	385	391
	VI	m ³	265	295	323	303	349	414	378
	VII i starsze	m ³	246	250	316	358	339	362	348
	KO	m ³	-	-	-	-	256	233	280
	KDO	m ³	-	-	-	-	-	202	196
BP	m ³	-	-	-	-	-	-	-	
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezalesionej)	m ³	127	148	180	207	242	243	248
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	41	44	47	50	53	58	59
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	-	-	-	6,54	7,06	6,38	5,99
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,10	1,60	1,76	1,75	2,49	3,27
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,20	1,50	1,84	2,37	2,66	2,89
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	4,40	6,30	3,36	7,00	5,64	7,08

Tabela XIV Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego Nadleśnictwo Przasnysz

Gospodarstwo, sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnienia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
specjalne (S)	x	x	x	x	0	0	0	0
lasów ochronnych (O)	5738	6276	6281	6276	707	3880	68308	68308
lasów gospodarczych (GZ)	34946 95,07	30512 88,99	30855 81,12	30855 88,99	1842 7,34	x	x	198047 572,72
lasów gospodarczych (GPZ)	30418	22596	16107	22596	0	23301	x	327174
Razem gospodarstwo (G)	65364	53108	46962	53451	1842	23301	0	525221
Razem Nadleśnictwo	71102	59384	53243	59727	2549	27181	68279	593529

Tabela nr XV Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach Nadleśnictwo Przasnysz

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa ¹⁾	Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozostałe	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)						
Lasów ochronnych (O)	94,70	124,52	121,18	245,70		340,40
Lasów gospodarczych (GZ)	572,72					572,72
Lasów gospodarczych (GPZ)		689,77	902,91	1592,68		1592,68
Lasów gospodarczych (GP)						
Razem gospodarstwo (G)	572,72	689,77	902,91	1592,68		2165,40
Ogółem Nadleśnictwo	667,42	814,29	1024,09	1838,38		2505,80

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Tabela nr XVI Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Nadleśnictwo Przasnysz

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia w ha* wg klas i podklas wieku													
		I		II		III		IV		V		VI	VII	Razem	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Czyszczenia późne (CPP)	Razem														
Trzebieże wczesne (TW)	So	2,46	364,82	836,06	736,16	3,54	1,07		1,09	0,58		2,07		1947,85	
	Św			16,38	6,61									22,99	
	Bk			1,98										1,98	
	Db	0,35	50,77	115,61	43,57						0,43			210,73	
	Kl			0,49										0,49	
	Brz		6,84	45,86	18,79				0,09					71,58	
	Ol		109,18	111,75	12,58									233,51	
	Razem	2,81	531,61	1128,13	817,71	3,54	1,07		1,18	0,58	0,43	2,07		2489,13	
Trzebieże późne (TP)	So		0,32		325,52	1135,44	1483,50	1107,43	992,70	1246,99	730,50	133,25	14,67	7170,32	
	Md					0,98	0,74	0,92	1,06					3,70	
	Św				6,74	6,25	3,71	4,58	2,62	1,55				25,45	
	Dg									1,95				1,95	
	Bk									0,98				0,98	
	Db				5,94	63,01	77,83	98,12	63,08	78,18	138,10	108,28	4,27	636,81	
	Db.c					2,16								2,16	
	Js										1,35			1,35	
	Gb					0,54	2,49	2,35		0,59				5,97	
	Brz				41,73	103,94	79,10	7,90	2,35	1,24				236,26	
	Ol				39,75	21,59	45,14	7,67						114,15	
	Os						0,18							0,18	
	Lp					2,52								2,52	
	Razem		0,32		419,68	1336,43	1692,69	1228,97	1061,81	1331,48	869,95	241,53	18,94	8201,80	

Tabela nr XVI c.d. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Nadleśnictwo Przasnysz

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia w ha* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Razem trzebieże	So	2,46	365,14	836,06	1061,68	1138,98	1484,57	1107,43	993,79	1247,57	730,50	135,32	14,67	9118,17
	Md					0,98	0,74	0,92	1,06					3,70
	Św			16,38	13,35	6,25	3,71	4,58	2,62	1,55				48,44
	Dg									1,95				1,95
	Bk			1,98						0,98				2,96
	Db	0,35	50,77	115,61	49,51	63,01	77,83	98,12	63,08	78,18	138,53	108,28	4,27	847,54
	Db.c					2,16								2,16
	Kl			0,49										0,49
	Js										1,35			1,35
	Gb					0,54	2,49	2,35		0,59				5,97
	Brz		6,84	45,86	60,52	103,94	79,10	7,90	2,44	1,24				307,84
	Ol		109,18	111,75	52,33	21,59	45,14	7,67						347,66
	Os						0,18							0,18
	Lp					2,52								2,52
Razem	2,81	531,93	1128,13	1237,39	1339,97	1693,76	1228,97	1062,99	1332,06	870,38	243,60	18,94	10690,93	
Łącznie	So	2,46	365,14	836,06	1061,68	1138,98	1484,57	1107,43	993,79	1247,57	730,50	135,32	14,67	9118,17
	Md					0,98	0,74	0,92	1,06					3,70
	Św			16,38	13,35	6,25	3,71	4,58	2,62	1,55				48,44
	Dg									1,95				1,95
	Bk			1,98						0,98				2,96
	Db	0,35	50,77	115,61	49,51	63,01	77,83	98,12	63,08	78,18	138,53	108,28	4,27	847,54
	Db.c					2,16								2,16
	Kl			0,49										0,49
Js										1,35			1,35	

Tabela nr XVI c.d. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Nadleśnictwo Przasnysz

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia w ha* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
łącznie	Gb					0,54	2,49	2,35		0,59				5,97
	Brz		6,84	45,86	60,52	103,94	79,10	7,90	2,44	1,24				307,84
	Ol		109,18	111,75	52,33	21,59	45,14	7,67						347,66
	Os						0,18							0,18
	Lp					2,52								2,52
Ogółem		2,81	531,93	1128,13	1237,39	1339,97	1693,76	1228,97	1062,99	1332,06	870,38	243,60	18,94	10690,93

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10. leciu

Tabela nr XVII Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć
Nadleśnictwo Przasnysz

Kategoria cięć	Powierzchnia w ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2505,80	1537,49	593524	493674
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			29676	24691
łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	2505,80	1537,49	623200	518365
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego) 1. uprzątńnięcie płazowin 2. uprzątńnięcie nasienników i przestojów 3. pozostałe			1609 809	1341 656
Razem nie zaliczone			2418	1997
Razem użytki rębne	2505,80	1537,49	625618	520362
II. Użytki przedrębne A. Czyszczenia B. Trzebieże	10690,93		0 574547	0 459638
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjętego etatu)	10690,93		574547	459638
Ogółem użytki główne (I+II)	13196,73	1537,49	1200165	980000

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Orientacyjna porównawcza wielkość użytkowania ogółem z uwzględnieniem etatu wg požądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych = 98 000m³ grubizny netto/1 rok (obliczenie brutto › netto z zastosowaniem odpowiednich proporcji)

Tabela nr XVIII Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu
Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przzerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMśw	115,11	0,55	449,72	481,52	133,88		1180,78	2,51	1183,29		396,44	878,11	858,01	2132,56		882,76
BMw	1,39		4,14	0,95	1,04	0,06	7,58	0,52	8,10		3,50	9,50	18,74	31,74		5,09
Bs																
Bśw	14,58	0,33	90,11	37,90	9,28		152,20		152,20		57,88	104,46	103,66	266,00		128,34
LMśw	2,19		28,12	355,39	24,99	0,75	411,44	2,97	414,41		131,80	333,33	375,30	840,43		348,53
LMw			13,55	15,57			29,12		29,12		2,70	19,58	36,79	59,07		26,42
Lśw			4,21	38,98		0,50	43,69		43,69		20,33	33,54	44,15	98,02		34,92
Lw	1,06		34,27	35,44		0,15	70,92		70,92		5,30	32,98	60,42	98,70		70,77
OI	4,22		40,43				44,65		44,65		20,87	31,54	61,56	113,97		40,43
OIJ			2,87				2,87	0,39	3,26		0,18	0,72	39,35	40,25		2,87
Razem	138,55	0,88	667,42	965,75	169,19	1,46	1943,25	6,39	1949,64		639,00	1443,76	1597,98	3680,74		1540,13
Odnowienia zrębów proj. – wsp. 0,75			500,56						500,56							
Odnowienia po rębniach złożonych – wsp. 0,75				724,31					724,31							
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia								76,75	76,75							
Pielęgnacja gleby na powierzchniach projektowanych do odnowienia i zalesienia											857,41		857,41			
Pielęgnacja upraw na powierzchniach projektowanych do odnowienia i zalesienia												551,19		551,19		
Ogółem	138,55	0,88	500,56	724,31	169,19	1,46	1534,95	83,14	1618,09		1496,41	1994,95	1597,98	5089,34		1540,13

Tabela nr XXI Zestawienie miąższości drewna martwego
Nadleśnictwo Przasnysz

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
BMśw	7779,34	0,97	7530,00	0,53	4146,28	1,50	11676,28
BMw	48,00	0,87	41,60	0,15	7,06	1,02	48,66
Bs	0,51	0,86	0,44	0,65	0,33	1,51	0,77
Bśw	1234,09	0,83	1020,58	0,33	407,11	1,16	1427,69
LMb	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LMśw	2946,18	1,09	3203,18	1,18	3484,89	2,27	6688,07
LMw	126,50	0,50	63,01	0,85	107,58	1,35	170,59
Lśw	470,51	0,50	233,69	3,89	1830,58	4,39	2064,27
Lw	276,14	0,35	97,91	2,15	594,96	2,50	692,87
OI	357,83	1,07	382,36	3,43	1228,66	4,50	1611,02
OIJ	98,08	1,18	115,26	5,03	493,50	6,21	608,76
Ogółem N-ctwo	13338,94		12688,03		12300,95		24988,98

Wzór nr 2 Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Nadleśnictwo Przasnysz

Adres leśny	Powierzchnia	Gatunek
1	2	3
Wyłączony drzewostan nasienny		
39 c	10,14	So
Drzewostan zachowawczy		
74 f	9,43	So
Gospodarczy drzewostan nasienny		
15 g	7,82	So
30 a	14,86	So
30 f	3,11	So
91 b	12,31	So
94 h	3,11	So
177 f	3,73	So
177 i	5,66	So
302 d	2,64	Ol
315 f	6,00	Brz
366 g	7,42	So
367 g	5,70	So
387 b	5,62	So
387 c	5,84	So
387 f	5,04	So
387 g	2,58	So
444 c	3,56	So
444 d	8,73	So
482 c	5,82	So
482 g	4,24	So
484 f	3,18	So
548 a	6,05	So
548 b	15,99	So
556 b	6,83	So
562 c	7,40	So
633 g	2,32	Ol
646 c	4,58	Db
652 a	13,36	Db
Razem GDN	173,50	
Źródło nasion		
626 h		Kl - 10 szt.
630 c		Jw - 10 szt.
636 o		Lp - 5 szt.
651 d,f,i		Js - 12 szt.
652 a		Gb - 30 szt.
Drzewa mateczne		
403 i		Ol
403 i		Ol
Uprawa pochodna		
15 c	4,05	So
18 d	4,18	So
20 h	2,98	So
31 f	2,87	So
39 b	5,57	Brz
76 h	3,48	So
81 f	0,85	So

Wzór nr 2 Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Nadleśnictwo Przasnysz

100 c	3,41	So
112 f	4,19	So
179 g	2,22	So
186 c	2,62	So
187 b	2,91	So
223 b	2,29	So
229 i	2,46	So
233 b	0,88	OI
355 a	6,62	So
355 b	8,83	So
355 c	12,37	So
355 j	3,03	So
355 k	4,39	So
357 d	3,80	So
359 a	10,07	So
359 b	10,06	So
359 c	12,09	So
374 d	4,78	So
380 d	1,01	So
380 h	1,88	So
391 c	2,63	So
398 a	3,24	OI
399 b	4,51	Św
400 c	2,25	Św
400 g	6,84	Św
401 h	2,56	Św
416 a	3,22	So
421 d	4,10	So
422 c	1,88	So
422 d	2,96	So
422 f	7,80	So
423 d	3,81	So
423 f	3,39	So
423 g	5,82	So
427 f	3,69	So
446 f	2,90	So
478 d	0,85	So
478 g	1,25	So
479 b	2,99	So
484 a	2,80	So
485 a	1,36	So
485 c	1,13	So
510 d	3,83	So
511 d	3,97	So
520 a	3,75	So
530 h	4,90	So
555 a	3,88	So
556 c	3,87	So
562 f	3,70	So
567 b	4,17	So
577 c	2,35	So
577 d	2,60	So

Wzór nr 2 Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Nadleśnictwo Przasnysz

577 f	3,61	So
578 b	6,77	So
578 c	3,68	So
578 d	4,57	So
578 f	4,36	So
578 g	5,64	So
579 b	3,29	So
579 c	3,00	So
579 d	3,84	So
579 f	9,43	So
579 g	5,26	So
580 b	3,19	So
580 c	4,30	So
580 d	9,40	So
580 f	4,24	So
580 g	2,70	So
580 h	2,95	So
581 a	3,37	So
581 b	8,63	So
581 c	10,07	So
581 d	3,13	So
594 b	3,58	So
619 c	3,69	So
635 g	1,94	So
Razem uprawy poch.	347,53	
Uprawa zachowawcza		
90 g	3,70	So
91 a	2,92	So
91 g	3,48	So
102 c	6,17	So
Razem uprawy zach.	16,27	

9. WYKAZ LITERATURY

Lp.	Autor	Tytuł	Rok wydania	Oficyna wydawnicza
1	2	3	4	5
1	Zespół	Instrukcja Urządzania Lasu	2011	OR-WLP Bedoń
2	Rozwałka Z.	Zasady hodowli lasu	2011	OR-WLP Bedoń
3	Zespół	Instrukcja ochrony lasu	2011	OR-WLP Bedoń
4	Zespół	Instrukcja ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych	2019	OR-WLP Bedoń
5	Zespół	Siedliskowe podstawy hodowli lasu	2004	OR-WLP Bedoń
6	Czuba M.	Doskonalenie gospodarki leśnej	2002	PWRiL Warszawa
7	Matuszkiewicz J.M. i inni	Historyczne zmiany pokrywy leśnej na pograniczu mazursko-kurpiowskim w aspekcie rozwoju zrównoważonego krajobrazu.	2017	Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN. Prace geograficzne nr 259. Warszawa.
8	Tramplera T. i inni	Regionalizacja Przyrodniczo - Leśna na podstawach ekologiczno - fizjograficznych	1990	PWRiL Warszawa
9	Kondracki J.	Geografia regionalna Polski	1998	PWN Warszawa
10	Starkel L.	Geografia Polski	1999	PWN Warszawa
11	Romer E.	Klimat ziem polskich	1949	
12	Woś A.	Klimat Polski	1999	PWN Warszawa
13	Zespół	Ochrona środowiska	1997	GUS Warszawa
14	Brożek S. Zwydak M.	Atlas gleb leśnych Polski	2003	CILP Warszawa
15	Zespół	Operat glebowo - siedliskowy Nadleśnictwa Przasnysz	2010	BUL i GL Gdynia
16	Zespół	Podział hydrograficzny Polski	1983	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
17	Paczyński B.	Wody podziemne	1994	PPWK Warszawa
18	Zespół	Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasu 2020	2020	IBL ZUiML
19	Zespół	Stan środowiska w województwie mazowieckim	2020	WIOŚ Warszawa
20	Zespół	Rocznik Statystyczny Województwa mazowieckiego 2020	2021	GUS Warszawa
21	Zespół	Plany Zagospodarowania Przestrzennego Gmin	-	-